

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

2424

243

9-61

1869

Մ 29 Ս Կ-5 - 35

2796

ՀԱՅՈՑ ԱՅԳՈՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԿՈՂԿՈՍՈՒԻՏԱԿԱՆ — ԲԱՐՅԱՐՆԵՐԿԱՆ

ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Ս. Չախոբյանի Միջնակարգ դպրոց

2010

Խ 2001

11531

220
469-40

Գ Ի Բ Ք

220
469-40

ԱՆՂՄՈՍԱՆՑ ԴԱԽԹԻ

243

9-61

Ի ՀԱՅՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

Տ. Տ. ԳԷՈՐԳՅԱՅ

ՍՐԲԱԶԱՆ ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍԻ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

Հ Ր Ա Մ Ա Ն Ա Ի

ՍՐԲՈՑ ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՊԱՏՐԻԱՐԳ

Տ. Տ. ԵՍԱՅԵԱՅ

ՍՐԲԱԶԱՆ ԱՐԲԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

ԵՒ Ի ՏԵՂԱՊԱՀՈՒԹԵԱՆ
ՊԱՏՐԻԱՐԿՈՒԹԵԱՆ Կ. ՊՕԼՍՈՑ

Տ. ԱՐԻՍՏԱԿԷՍԻ

ՍՐԲԱԶԱՆ ԱՐԲԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

1004
19530

ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
ՀԱՅԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ
7/XI - 1922
ԿՈՊԵՆՀԱԵՆ
Ա. ՄՅԱՆԻՉՅԱՆ ԾԱՌԱՅ

Ի Տ Պ Ա Ր Ա Ն Ի

ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ԱԹՈՒՈՑ Ս. ՅԱԿՈՎԲԵԱՆՑ

ՅԵՐՈՒՍԱՂԷՄ

-1869-

10134 83004 120

Տննուհարս արքայք ՚ի Տեր. ուղղոց փայլէ օրհնու-
թիւն. խոտովան եղբուք տեսան օրհնութեամբ,
առնողեաւ սարկաբանաւ սողմն ասացէր նմա :

Գ Ի Բ Բ

ՍԱՂՄՈՍԱՅ ԴԱԻԹԻ

ՍԱՂՄՈՍ Ա.

ՍՐԱՆԵԱԼ է այր որ ոչ գնաց ՚ի խոր,
հուրդս ամպարչտաց . ՚ի ճանաչ
պարհի մեղաւորաց նա ոչ եկաց , և յաւ
թուս ժանտից նա ոչ նստաւ :

ԵՂ յօրէնս տեսան են կամք նորա , և
յօրէնս նորա խորհեացի նա ՚ի տուէ և
՚ի գիշերի . և եղբցի նա որպէս ծառ որ
տնկեալ է ՚ի գնացս ջուրց :

Որ դպտուղ իւր ՚ի ժամու տացէ , և
տերեւ նորա մի թափեացի , և զամե-
նացն զոր ինչ արասցէ յաջողեացի նմա :
Ոչ այսպէս են ամպարիշտք և ոչ այս
պէս , այլ որպէս հողմ՝ զփուշի զի հոսէ
՚ի վերայ երեսաց երկրի :

Վասն այսորիկ ոչ յարկեան ամպարիշտք
՚ի դատաստան , և ոչ մեղաւորք ՚ի խոր
հուրդս արդարոց :

Քանզի ճանաչէ տէր զճանապարհս արդարոց . ճանապարհք ամպարշտաց

կորիցեն :

Տուր Է :

ՍԱՂՄՈՍ Բ .

Ի Հեբրայեացոյն երկրին սոցա ընդ մի համար էն :

Ի նդէր խռովեցան հեթանոսք , և ժողովուրդք խորհեցան սնոտիս :

Յանդիման եղեն թագաւորք երկրի , և իշխանք ժողովեցան ՚ի միասին վասն տեառն և վասն օճելոյ նորա :

Ի զեցուք զկապանս նոցա , եւ ընկեսցուք ՚ի մենջ զլուծ նոցա :

Բնակեալն յերկիրս ծիծաղեացի զնոք , և տէր արհամարհեցէ զնոսա :

Յայնժամ խօսեացի ընդ նոսա բարկութեամբ իւրով , և սրամտութեամբ իւրով խռովեցուցէ զնոսա :

Եւ կայի թագաւոր ՚ի նմանէ ՚ի վերայ սիօնի լերին սրբոյ նորա , պատմելին ձ զհրամանս տեառն :

Տէր ասաց յիս՝ որդի իմ ես գու , ես այսօր ծնայ զքեզ :

Ի նդրեա յինէն և տաց քեզ զհեթանո

սրս ՚ի ժառանգութիւն , եւ իշխանութիւն քեզ զամենայն ծագս երկրի : Հովուեցես զնոսա գաւազանաւ երկաթեաւ , որպէս զանօթ բրտի փրչընեցես զնոսա :

Երբ թագաւորք զայս ՚ի միտ առէք , խրատեցարուք ամենեքեան ոյք դա տիբ զերկիր :

Օտապեցէք տեառն երկիրդիւ եւ ցնծացէք առաջի նորա գողութեամբ :

Բնկալարուք զխրատ նորա զի մի բարկացի տէր , և կորնչիցիք ՚ի ճանապարհացն արդարութեան :

Ի ժամանակի որպէս բորբոքեացի բարկութիւն նորա :

Երանի ամենեցուն ոյք յուսացեալ են ՚ի տէր :

Տուր Է :

ՍԱՂՄՈՍ Գ .

Սղմնս է Ղաւթի . ՚ի ժամանակի զի գախոյնեալ երնս յերեսայ Աբեաղովնոյ որբոյ իւրոյ :

Տէր զի բազում եղեն նեղեցք իմ , բազումք յարեան ՚ի վերայ իմ :

Բազումք ասէին զանձնէ իմմէ , թէ չիք փրկութիւն նորա առ աստուած իւր :

Եւ յի դու տէր օգնական իմ ես, փառք
 իմ և բարձրացուցիչ զլիցոյ իմոյ:
 Չայնիւ իմով ես առ տէր կարգացի,
 լուաւ ինձ 'ի լեռնէ սրբոյ իւրմէ:
 Ես ննջեցի և 'ի բուն եղէ. զսրթեաց
 և տէր ընդունելի իմ է:
 Այ երկեայց ես 'ի բիւրուց զօրաց նու
 ցա, որ շուրջանակի պատեալ պահեալ
 պաշարելն զիս:

Երի տէր և փրկեա զիս աստուած իմ,
 զի դու հարեր զամենեսեան ոյք էին
 ընդ իս թշնամութեամբ 'ի տարապար
 տուց, և զատամուսնս մեզաւ որաց փրչ
 րեսցես:

Տեսուն է փրկութիւնն, 'ի վերայ ժո
 զովդեանքո օրհնութիւնքո:

Տակր Ը. Գորգաթ իւ.

ՍԱՂՄՈՍ Դ.

Ի Կաթարած օրհնութեան. Սաղմոս երգոյ 'ի Դաւիթ:

Ի կարգալ իմում լուար ինձ աստ
 ուած ըստ արդարութեան. 'ի նեղու
 թեանէ ինձ անդորր արարեր. ողորմեա
 ինձ և լուր աղօթից իմոյ:

Արդէք մարդկան մինչեւ յերբ էք խա
 տասիրաք. ընդէր սիրէք զնանրու թիւն,
 և խնդրէք զատութիւն:

Օաներուք զի սքանչելիս արար տէր
 սրբոյ իւրում. և տէր լուիցէ ինձ 'ի
 կարգալ իմում առ նա:

Բարկանայք և մի մեղանչէք. զոր ինչ ա
 տէք 'ի սիրտս ձեր, յանկողինս ձեր զըզ
 ջացարուք:

Սատուցէք պատարագ արդարութեան,
 և յուսացարուք 'ի տէր:

Բազումք ասելին թէ ո՞ ցուցցէ մեզ
 զբարութիւն. նշանեցաւ առ մեզ լոյս
 երեսայ քոյ, և ետուր ուրախութիւն
 սրտից մերոյ:

Ի պտղոյ ցորենոյ գինւոյ ձիթոյ իւ
 րեանց լցուցեր զնոսա:

Խաղաղութեամբ յայտ և 'ի սոյն նըն
 ջեսցուք և զարթիցուք. զի դու տէր
 միայն առանձին յուսով ըրով բնակե
 ցուցեր զմեզ:

Տակր Ը.

ՍԱՂՄՈՍ Ե .

Ի Կարարած վասն վեճակելոցն . Սաղմոս Դ Դասելն .

Թանկց իմոց ունկն դիր տէր, և ՚ի մխտ
առ զաղաղակ իմ :

Նայեա ՚ի ձայն աղօթից իմոց, թագա
ւոր իմ և աստուած իմ :

Ես գբեզ աղաչեմ տէր, ընդ առաւօտս
լուսիցես ձայնի իմում . ընդ առաւօտս
պատրաստ եղէց յանդիման լինել առ
քեզ :

Ոչ թէ դու աստուած կամիս զանօրէ
նու թիւն, ոչ բնակէն առ քեզ չարք . մի
անօրէնք բնակեացեն առաջի աչաց քոց :
Ետեցեր զայնօրիկ յք գործեն զանօրէ
նու թիւն . կորուսանես զամենեսէան
սք խօսին սուտ :

Չայք արիւնահեղ և զնեղաւոր պիղծ
առնես դու տէր, այլ ես ըստ բազում
ողորմութեան քում մտից ՚ի տուն քո,
երկիր պաղից ՚ի տաճար սուրբ քո եր
կիւղիւ քո :

Տէր առաջնորդեա ինձ յարդարութեան
քում . վասն թշնամեաց իմոց ուղիղ
արա առաջի իմ զճանապարհս քո :

Ոչ գոյ ՚ի բերանս նոցա ճշմարտութիւն,
և սիրտք նոցա նանրեալք են :

Արպէս գերեզման բացեն կոկորդք նոցա,
լեզուօք իւրեանց նեղաւորք եղեն :
Վատեա զնոսա աստուած՝ զի անկցին
՚ի խորհրդոց իւրեանց . ըստ բազում
ամպարչտութեան նոցա՝ մերժեա ըզ
նոսա զի դառնացուցին զքեզ :

Աւրախ լիցին ամենեքեան որ յու
սացեալ են ՚ի քեզ, յաւիտեան ցնծաս
ցեն, և բնակեացես դու ՚ի նոսա :

Պարծեսցին ՚ի քեզ սիրելիք անուան
քո, զի օրհնեսցես դու զարդարն .
տէր որպէս զինու հաճութեամբ քո
պսակեցեր զմեզ :

Տուր ժր .

ՍԱՂՄՈՍ Զ .

Ի Կարարած ընդ օրհնութիւնս վասն ութրորդաց .
Սաղմոս Դ Դասելն .

Տէր, մի սրամտութեամբ քով յան
դիմաներ զիս, և մի բարկութեամբ քով
խրատեր զիս :

Ողորմեա ինձ տէր զի հիւանդ եմ ես .
բժշկեա զանձն իմ զի խռովեցան ոս
կերք իմ :

Ընձն իմ յոյժ խռովեցաւ , և դու տէր
մինչեւ յերբ :

Գարձ տէր և փրկեա զանձն իմ . կեցո
ղիս տէր ըստ ողորմութեան քում :

Օյ ոչ որ է որ 'ի մահու յիշէ զբեզ ,
կամ 'ի դժոխս որ խոստովան առնի
առ քեզ :

Վաստակեցի ես 'ի հեծութեան իմում .
լուացի զամենայն գիշեր զմահիմս իմ ,
և արտասուօք իմովք զանկողինս իմ
թացի :

Խռովեցաւ 'ի սրտմտութենէ ակն իմ ,
մաշեցայ ես 'ի վերայ ամենայն թշաւ
մեաց իմոց :

Ի բաց կացէք յինէն ամենեքեան ջր
գործէք զանօրէնութիւն :

Լուաւ տէր ձայնի լալոյ իմոյ , լուաւ
տէր աղօթից իմոց . և տէր զննգրը
ւածս իմ ընկալաւ :

Վմաշեացեն և խռովեցին յոյժ ամե
նայն թշնամիք իմ , գարձցին յետս և
ամաչեացեն յոյժ վաղվաղակի և խռ
վեցին :

Յունք 4 : Գորգայր 1 :

ՍԱՂՄՈՍ Է .

Սաղմո 7 : Գառիկ : զոր սասց Տեառն վան բանին Քրիստոսայ
որբոյ Յեօնայ :

Տէր սատուած իմ 'ի քեզ յուսացայ ,
փրկեա զիս , յամենայն հալածչաց իմոց
ապրեցո զիս :

Գուցէ երբէք յափշտակիցէ որպէս
առիւծ զանձն իմ . ոչ որ իցէ որ փրը
կիցէ , և ոչ այն որ ապրեցուցանիցէ :

Տէր սատուած իմ թէ արարի զայս ,
թէ իցեն անօրէնութիւնք 'ի ձեռու իմ :
Թէ հատուցի երբէք այնոցիկ որ հա
տուցին ինձ չար , անկեայց և ես 'ի
թշնամեաց իմոց ընդունայն :

Հալածեացէ սպա թշնամին զանձն իմ ,
հասցէ կոխեացէ յերկիր զկեանս իմ ,
և գիտաս իմ 'ի հող բնակեցուցէ :

Ըրի տէր բարկութեամբ քով , և բար
ձրը լեր 'ի սպառել թշնամեաց իմոց :

Օարթիր տէր սատուած իմ 'ի հրամա
նրս քո զոր պատուիրեցեր , և ժողովք
ժողովութոց շուրջ եղիցին զբեր :

Վասն այսորիկ 'ի բարձունս գարձ տէր
և տէր դատի զժողովուրդս իւր :

Կատ արա ինձ տէր ըստ արդարու-
թեան իմում, ըստ անբժու-թեան ի
մում որ յիս :

Կատարեցին չարիք ՚ի վերայ մեզա-
ւորաց, և յաջողեցես դու արդարոյն :
Որքննէ զսիրտս և զերիկամունս առ
տուած արդար . յիրաւի է օգնու-
թիւն ինձ յաստուծոյ՝ որ ապրեցու-
ցանէ զայնոսիկ որք ուղիղ են սրտիւք :
Ըստուած դատաւոր արդար հզօր և
երկայնամիտ որ ոչ անէ զբարիութիւն
իւր զօրհանապազ :

Ըպա թէ ոչ դատնայք առ նա, զտուր
իւր սրեալ է և զաղեղն իւր լարեալ,
և ՚ինմա պատրաստեալ է զանօթս մա-
հու , և զնետս իւր այրեցելոյք է
գործեալ :

Ըհաւաստիկ երկնեաց զանօրէնութիւն
յղացաւ զցաւս, և ճնաւ զանօրէնու-
թիւն :

Գուքն զոր փորեաց և պեղեաց, ՚ինոյն
անկցի՝ ՚ի խորխորատ զոր և գործեաց :
Դարձցին ցաւք ՚ի գլուխ նորա, ՚ի վե-
րայ դագաթան նորա անօրէնութիւնք
իւր իջցեն :

Խոստովան եղէց տեառն ըստ արդա-
րութեան նորա . սաղմոս ասացից ան-
ուան տեառն բարձրելոյ :

Տուր ձե :

ՍԱՂՄՈՍ Ը .

Ի Կաթարձ ՚ի վերայ հնչանցն . Սաղմոս ՚ի Կաթիլ :

Տէր տէր մեր, զի սքանչելի է անուն
քոյ ամենայն երկրի :

Համբարձաւ մեծ վայելչութիւնքս ՚ի
վերոյ քան զերկիւնս . ՚ի բերանոց ման-
կանց տղայոց ստընգիեցաց հաստաւ
տեսցի օրհնութիւն :

Վասն թշնամեաց քոյ տէր, զի եղծցի
թշնամին և հակաւակորդն :

Տեսից զերկիւնս զգործս մատանց քոց :
զլուսին և զաստեղս զորս դու հաստաւ
տեսցեր :

Ո՛վ է մարդ զի յիշես դու զնա, կամ
որդի մարդոյ՝ թէ այց ինչ արասցես
դու նմա :

Փոքր ինչ խոնարհ արարեր զնա քան
զհրեշտակս քո, փառօք և պատուով
պսակեցեր զնոսա, և կացուցեր զնա
՚ի վերայ ամենայն ձեռակերտաց քոց :

Օ՛ ամենայն ինչ հնազանդ արարեր ՚ի ներքոյ ոտից նորա, զհաշն և զարջառ և զամենայն ինչ:

Եւս և զերէ վայրի, զԹոշունս երկնից, զձկունս ծովուց որ չբջին ընդ շաւիզս ծովուց:

Տէր տէր մեր, զի սքանչելի է անուն քոյ ամենայն երկրի:

Տունք Թ՝ Գորգոյս Էջ.

ՍԱՂՄՈՍ Թ.

Ի կապարս՝ վասն փառքնեաց որդւոյ. Սաղմոս ՚ի Իսաիի:

Դ՛ոհացայց զբէն տէր բոլորով սրբ տիւ իմով: պատմեցից զամենայն ըսքանչելիս քո:

Ուրախ եղէց և ցնծացայց ՚ի բեզ. սաղմոս ասացից անուան տեառնդ բարձրելոյ:

Ի դառնալ յետս Թշնամեաց իմոց, տկարացիս և կորիցեն յերեսաց քոց: Ըրարեր զդատատանս իմ և զիրաւունքս, նստար յաթոռ դատաւոր արդաւրու թեան:

Սաստեցեր ՚ի հեթանոսս, և կորեաւ ամբարիշտն. զանուանս նոցա ջնջեցեր յաւիտեանս յաւիտենից. և թշնամւոյն զէն պակասեաց մինչ իսպառ:

Օ. քաղաքս աւերեցեր, և կորեաւ յիշատակ նոցա ազաղակաւ:

Ըստուած կայ եւ մնայ յաւիտեան, պատրաստ արար զաթոռ իւր ՚ի դատաստանի:

Ինքն դատի զաշխարհ արգարու թեամբ, և զժողովուրդ իւր ուղղու թեամբ:

Եղբւ տէր ապաւէն տնանկի, օգնական ՚ի նեղու թեան ՚ի դէպ ժամանակի:

Յուսացին ՚ի բեզ ամենեքեան ոյք գիտեն զանուն քոյ. զի ոչ թողցես զայնոսիկ՝ որ խնդրեն զբեզ տէր:

Սաղմոս ասացէք տեառն՝ որ բնակեալ լին է ՚ի սիօն. պատմեցէք ՚ի հեթանոսս զգործս նորա:

Ի խնդրել զարիւն նոցա՝ յիշեաց, և ոչ մոռացաւ տէր զաղօթս տնանկաց:

Ողորմեաց ինձ տէր՝ և տես զխոնարհութիւն իմ ՚ի թշնամեաց իմոց, որբարձր արարեր զիս դրաց ՚ի մահուանէ:

Որպէս պատմեցից զամենայն օրհնու:

Թիւնս քո 'ի գրուենս դասեր սիրովի .
և ցնծացոյց 'ի փրկութեան քում :
Բնկան հեթանոսք յապականութեան
իւրեանց զոր արարին . որոգայթ զոր

Թագուցին աւել զոսս նոցա :
Ղանաչի տէր յառնել զբատաստանս
իւր . և 'ի գործս ձեռաց իւրեանց կա
պեսցին մեղաւորք :

Դարձցին մեղաւորք անգրէն 'ի դժոխս,
և ամենայն հեթանոսք որ մոռացան
զաստուած :

Ոչ իսպառ մոռանայ տէր զաղքատն .
համբերութիւն տնանկաց մի կորիցե
իսպառ :

Աբի տէր՝ և մի զօրասցի մարդ . դատեա
ցին հեթանոսք առաջի քո :

Կացո տէր օրէնադիր 'ի վերայ նոցա, և
ճանիցեն հեթանոսք թէ մարդիկ են :
Բնդէր տէր կացեր 'ի հեռաստանէ .
անտես արարեր 'ի գեղ նեղութեան
Ժամանակի :

Յամբարտաւանել ամպարշտին պրի
աղբատն . արգելցին 'ի խորհուրդս իւ
րեանց՝ զոր և խորհեցան :

Օ՛ի գովի մեղաւոր 'ի ցանկութիւն

անձին իւրոյ, որ գրկէն, և նա գովի .
Եւզ բնդէր բարկացոյց մեղաւորն զաս
տուած, ըստ բազում բարկութեան
իւրում թէ ոչ խնդրի :

Ոչէ աստուած առաջի աչաց նորա .
պիղծ են ճանապարհք նորա յամենայն
ժամ :

Բարձրեալ են իրաւունք յերեսաց նո
րա . 'ի վերայ ամենայն թշնամեաց իւ
րոց տիրեսցէ :

Ասաց 'ի սրտի իւրում թէ ոչ սասա
նեցայց ազգէ յազգ առանց չարի :

Անէ՛ծք և գառնութիւն և նեկու
թիւն լի է բերան նորա, և 'ի ներքոյ
լեզուի նորա ցաւք և վաստակք :
Նտի վարանեալ ընդ մեծամեծս 'ի
գաղտնիս՝ սրանանել զանբիծն :

Աչք նորա 'ի տնանկա հային . վարանի
'ի գաղտնիս որպէս զսուրձ 'ի մեղու
իւրում :

Դարանի յախշտակել զաղբատն, յա
փշտակել զաղբատն և ձգել զնա :

Յորոգայթ իւր խոնարհեցաւ զուր
խոնարհեացի և անկցի 'ի տիրէ իւրում
'ի վերայ տնանկայ :

Երեմիայի

Օ ի ասաց ՚ի սրտի իւրում թէ մոռա
ցաւ աստուած . դարձոյց զերեսս իւր
զի մի տեսցէ իսպառ :

Արի տէր աստուած իմ . բարձր եղիցի
ձեռն քո , և մի մոռանար զտնանկս :
Իսկ ընդէր բարկացոյց ամպարիչտն
զաստուած . զի ասաց ՚ի սրտի իւրում
թէ ոչ քննի :

Տեսանես դու զնա ՚ի ցաւս և ՚ի սրտմը
տու թիւնս և հայիս . ՚ի բեղ թողէալ է
աղբատն , և որբոյն դու ես օգնական :
Խորտակեսցի բազուկ մեզաւ որի և չարի .
Խնդրեսցին մեզք նորա , և նա մի գտցի :
Տէր թագաւոր յաւիտեանս յաւիտե
նից . կորիցեն հէթանոսք յերկրէ նորա
Օ ցանկու թիւն տնանկաց լուար տէր .
՚ի պատրաստու թիւն սրտից նոցա հա
յեցաւ ունկն քո :

Դաս առնել որբոյն և տնանկի , զի մի
եւս յաւելցի մարդ ՚ի մեծաբանել
իւրում ՚ի վերայ երեսաց երկրի :

Տուրք ի :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ժ .

Ի խորած . Սաղմոս 7 Վաւիլ :

Ի տէր յուսացայ . որպէս ասիցէ քցանձն
իմ , վտփոխեաց ՚ի լերինս որպէս ճընճ
զուկ :

Օ ի ահա մեզաւ որբ լարեցին զաղե
ղունս իւրեանց . պատրաստ արարին
զնետս ՚ի կապարձս , ձգել ընդ խաւար
այնոցիկ՝ ոչք ուղեղ են սրտիւք :

Օ ի զոր գուն շինեցեր , նորա աւե
րեցին . իսկ արդարն զի արար :

Տէր ՚ի տաճար սուրբ իւրում . տէր
յերկիրնս յաթու իւրում :

Աչքք նորա ՚ի տնանկս հային , և արտե
ւանուէք նորա քննեն զորդիս մարդկանս :

Տէր քննէ զարդարն և զամպարիչտն .
որ սիրէ զմեզս , աստեայ զանձն իւր :

Տեղացցէ ՚ի վերայ մեզաւ որաց որդ
գայթ՝ հուր և ծծումք . այս մրրիկ
բաժին բաժակի նոցա :

Արդար է տէր՝ զարդարու թիւն սիրէ .
զուզղու թիւն տեսանեն երեսք նորա :

Տուրք ք :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԱ.

Ի Խաթարած, Դ Ձերայ ռաբբիքայն ։

Ապրեցո զիս տէր զի նու աղեաց սուրբ, նու աղեցին ճշմարտու թիւնը յորդուոց Ի մարդկանէ ։

Ի նանիր խօսեցաւ այր ընդ ընկերի իւրում ։ շրթամբք նեկդ աւորօք սրտէ Ի սիրտ խօսեցաւ ։

Սատակէ տէր զամենայն շրթունս նենդաւորս և զեզուս մեծաբանս ։

Ոյք ասացին՝ զեզուս մեր մեծս արաւցուք ։ շրթունք մեր աւ մեզ են, և արդ մեր օվ է տէր ։

Վասն տառապանաց աղբատի և հեծութեան անանիի, այժմ յարեայցաւ սէ տէր ։ և զից զփրկու թիւն իմ, և հա մարձակեցայց Ի նոսս ։

Բանք տեսան են բանք սուրբ, որպէս զարձաթ ընտրեալ և փորձեալ յերկրէ, սրբեալ և սքարզեալ եւ թնալստիկ Ի հոյց ։

Դու տէր պահեցեր զմեզ և ապրեցուցեր զմեզ յազգէ յայսմանէ մինչեւ յաւիտեան ։

Շուրջանակի ամպարիչոր շրջին, ըստ բարձրութեան բում մեծս արասցես դու զարդիս մարդկան ։

Տունք Է ։

ՍԱՂՄՈՍ ԺԲ.

Ի Խաթարած, Սաղմո Դ Իսակի ։

Սինչեւ յերբ տէր մտանաս զիս լապաւ ։ մինչեւ յերբ դարձուցանես զերեսս քո յինէն ։

Սինչեւ յերբ դնեմ զնորհուրդս յանձրն իմ, և ցաւք սրտի իմոյ զաւուրս ։

Սինչեւ ցերբ բարձրանայ թշնամին Ի վերայ իմ ։ նայեա և լուր ինձ տէր աստուած իմ ։

Լոյս տուր տէր աչաց իմոյ, զի մի երբէք նեղեցից Ի մահ ։

Մի ատասցէ թշնամին թէ յաղթեցի նմա, կամ նեղիչք իմ ցնծասցեն թէ էս աստանեցայց ։

Լս յողորմութիւնս քո տէր յուսացայց ցնծացաւ սիրտ իմ Ի փրկութեան բում ։ օրհնեցից զտէր զբարերարդ իմ ։

Տունք Գ ։

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ժ Գ .

Ի Խարսրած. Սարժոս Դ Վասիլի :

Ասաց անդգամն Ի սրտի իւրում թէ ոչ
գոյ աստուած :

Ըստականեցան և պղծեցան յանօրէնու
թեան իւրեանց . և ոչ որ է որ առնէ
գրազցրու թիւն :

Տէր յերկնից նայեցաւ յամենայն որ
դիս մարդկան , տեսանել թէ իցէ՞ որ
իմաստուն որ խնդրիցէ զաստուած :
Ամենեքեան խոտորեցան Ի միասին , և
անպիտանացան :

Ոչ որ է որ առնէ գրազցրու թիւն , և չէ
որ մինչեւ Ի մի :

Արպէս ոչ ծանիցեն ամենեքեան , որ
գործեն զանօրէնու թիւն :

Ո յբ ուտեին զժողովուրդ իմ որպէս
կերակուր հացի , և առ տէր ոչ կար
գացին :

Անդ երկիցեն զերկիւղ ուր ոչ իցէ եր
կիւղ , զի տէր է յազգ արդարոց :

Չխորհուրդ աղքատի յամօթ արա
րին , զի տէր է յոյս նորա :

Ո՞ տացէ Ի սիովնէ դիրկու թիւն իսրայ

էլի . Ի դարձուցանել տեսան զգերու
թիւն ժողովրդեան իւրոյ , ցնծացե
յակովք և ուրախ եղիցի իսրայել :

Տուր Ժ : Գորայս Թ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ժ Դ .

Ի Խարսրած. Սարժոս Դ Վասիլի :

Տէր ո՞վ կացցէ Ի խորանի քում , կամ
ո՞վ բնակեսցէ Ի լեռն սուրբ քո :
Որ դնայ անբիծ գործէ զարդարու թիւն ,
խօսի զճշմարտութիւն Ի սրտի իւրում :
Որ ոչ նենգաւ որեաց լեզուաւ իւրով ,
և չար ընկերի իւրում ոչ արար :
Նախատինս Ի մեքձաւորաց նա ոչ առ
նու . արհամարհեալ է առաջի նորա
չարագործն :

Չէրկիւղածս տեսան փառաւոր առնէ .
որ երգնու ընկերի իւրում և ոչ սոռէ :
Չարծաթ իւր Ի վարձու ոչ տայ , կաչ
չառ Ի վերայ իրաւանց ոչ առնու . որ
զայս արասցէ , նա մի՞ սասանեսցի յա
ւիտեան :

Տուր Գ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԵ .

Սաղմոս յԵրեմիայի 7 Գլուխի :

Պահեա զիս անտուած զի ես 'ի.բեզ յուսացայ, տոտցի տեառն' տէր իմ ես դու և բարիք իմ ինձ 'ի.բէնեն :

Սրբոց, քոց որ են յերկրի.բում. բաքանչելի արարեր զամենայն կամս իմ 'ի նոտա :

Յաճախեցին հիւանդութիւնք նոցա. յեա այսորիկ սպա վազվազեցին :

Ոչ ժողովեցայց 'ի ժողովս նոցա յաբեան, և ոչ յիշեցից զանուանս նոցա 'ի շրթունս իմ :

Տէր բաժին ժառանգութեան իմոց և բաժակի իմոց, դու ես որ այսրէն դարձնուցանես զժառանգութիւն իմ յիս :

Վիճակք ելին ինձ ընդ ընտիրս, և ժառանգութիւն իմ հաճոյ եղեւ ինձ :

Օրհնեցից զտէր որ իմաստուն և բար զիս, մինչ 'ի գիշերի եւս իրա տեցին զիս երկրամուկք իմ :

Յստաջազոյն տեսանէի զտէր առաջի իմ յամենայն ժամ. զի ե ընդ աջմէ իմ մէ զի մի սասանեցայց :

Վասն այսորիկ ուրախ եղեւ սիրտ իմ, և ցնծացաւ լեզու իմ, եւս և մարմին իմ բնակեացէ յուսով :

Չի ոչ թողցես զանձն իմ 'ի դժոխս, և ոչ տայես սրբոց. բում տեսանել զապակնս. թիւն :

Յուցեր ինձ զճանապարհս քո կենաց, լցուցեր զիս ուրախութեամբ երեւոաց քոց, 'ի բաղցրութենէ վայելուցութեան աջոց քո մինչ խաղառ :

Տունք ԺԵ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԶ .

Ընէ 7 Գլուխի :

Սուր տէր արդարութեան, և նոյեա 'ի ինդրուածս իմ. ունկնդիր աղօթից իմոց, զի ոչ շրթամբք նենդոսորօք :

Յերեսաց քոց իրաւունք ինձ ելցն, և ոչք իմ տեսցեն զուղղութիւն :

Փորձեցեր զսիրտ իմ եւ քննեցեր 'ի գիշերի. փորձեցեր զիս և ոչ գտաւ յիս անիրտութիւն :

Մի խօսեացի բերան իմ զգործս որդւոց մարդկան. վասն բանից շրթանոց քոց ես պահեցից զճանապարհս խիտս :

Հաստատեա զշաւիղս իմ 'ի ճանապարհ
հի քում, զի մի գայթակղեացին գը
նացք իմ:

Ես առ քեզ տէր կարգացի՝ զի լուար
ինձ աստուած . խոնարհեցո առ իս
զունկն քո, և լուր բանից իմոց:

Սքանչելի արարեր զզօրմութիւնս
քո . ո՛ր փրկես զայնոսիկ ոյք յուսա
ցեալ են 'ի քեզ, յայնցանէ ոյք հա
կառակ կան աջոյ քո:

Պահեա զիս որպէս բիբ ական . 'ի հո
վանի թեւոց քոց ծածկեսցես զիս յե
րեսաց ամպարչտաց, ոյք տառապե
ցուցին զիս:

Թշնամիք զանձն իմ պաշարեցին . 'ի
ճարպս իւրեանց արգելան, և բերանք
նոցա խօսեցան զամբարտաւանու
թիւն:

Մերժեցին զիս, և այժմ դարձեալ
պատեցան զինեւ, ուշ եղին խոնար
հեցուցանել զիս յերկիր:

Համարեցան ինձ որպէս առիւծ զի
պատրաստ է յորս, և որպէս կորիւն ա
ռիւծու զի նստի դարանեալ:

Ըրի տէր՝ ժամանեա նոցա և խափա

նեա զնոսա, փրկեա զանձն իմ յամպս,
ըշտաց սրոյ, և 'ի ձեռանէ թշնամոյն:
Տէր կորո զնոսա յերկրէ, բաժանեա
և խափանեա զնոսա 'ի կեանս իւրեանց:
Պազսնեօք քովք լցան որովայնք նո
ցա . յագեցան կերակրովք, և թողին
զմնացուածս տղայոց իւրեանց:
Ես արգարութեամբ երեսցայց երեսաց
քոյ, յագեցայց յերեւել փառաց քոց:

Տուր ձե . գորջաւ Լ:

ՍԱՂՄՈՍ ԺԵ.

Խաբարձ 'ի վերայ պարբերող նահապի՛ ծառայի Տեառն
Պաւլի . զր իօտեցա ընր Տեառն զեանս օրնոսիկանս յասոր
յորում փրկեաց զիս Տէր 'ի յետոյ ամենայն լշնամեաց, և 'ի
յետոյ Սառաղայ, և ասէ .

Սիրեցից զքեզ տէր զօրութիւն իմ,
տէր հաստատիչ իմ, ապաւէն իմ և
փրկիչ իմ:

Ըստուած օգնական իմ և ես յուսամ
'ի նա . ապաւէն իմ, եղջիւր փրկու
թեան իմոյ ընդունելի իմ է:

Օրհնելով կարգացից առ տէր, և 'ի
թշնամեաց իմոց ապրեցայց:

Հուրջ եղեն զինեւ երկու նր մահու .
և ուղիք անօրէնու թեան խռովե-
ցուցին զիս :

Սիւսք գժոխաց պաշարեցին զիս . ժաւ
մանեցին ինձ որողաց թ մահու :

Ի նեղութեան իմուժ ես առ տէր կորչ
դացի , և առ աստուած իմ աղաղակեցի :
Ի թուա ինձ տէր 'ի ստածարէ սրբոյ
իւրակէ ճոյնի աշօթից իմոց , և աղաւ
զակ իմ առաջի նորա մտցէ յականջս
նորա :

Խռովեցաւ և դողաց երկիր և հիմունք
լերանց սասանեցան և խռովեցան , զի
բարկացաւ 'ի վերայ նոցա աստուած :

Եւ ծուխ 'ի բարկութեանէ նորա և
հուր յերեսաց նորա բորբորեցաւ ,
և փայլատակուէր հատան 'ի նմանէ :
Խոնարհեցոյց զի բլինս և եջ , և մէգ 'ի
նեքոյ տօից նորա :

Եւ 'ի բրովէս և թուեաւ , սլացաւ նա
'ի թեւս հոգմոց :

Եդ զխաւարն 'ի ծածկոյթ իւր , և
շուրջ զնովաւ են յարկք իւր , և խաւ
ւարային ջուրք մինչեւ յամպօ օդոց ,
ի փայլատակել նորա առաջի նոցա ,

անպք անցուցին զկարկուտ և զկայ-
ծակունս հուր :

Որոտաց տէր յերկնից , և բարձրեալն
եւ զձայն իւր 'ի կարկուտ և 'ի կայծաւ
կուէս հուր :

Մաքեաց զնետա իւր և զրուեաց ըզ-
նոսա . յաճախեաց զփայլատակուէս
իւր , և խռովեցոյց զնոսա :

Երեւեցան աղբերք ջուրց , և յայտնե-
ցան հիմունք աշխարհի :

Ի սաստե քուճկէ տէր , և 'ի շնչէլ
հոգւոյ բարկութեան քո :

Մաքեաց 'ի բարձանց և ընկալաւ զիս .
ընկալաւ զիս 'ի ջուրց բազմաց :

Փրկեացէ զիս տէր 'ի թշնամեաց իմոց
հզօրաց , և յատելեաց իմոց , զի հզօրք
եղեն քան զիս :

Եսաննեցին ինձ յառուր չարչարանաց
իմոց . եղեւ տէր հզօրիչ իմ և եհան
զիս յանպօրր , և փրկեացէ զիս տէր զի
կամեցաւ զիս :

Հատուցէ ինձ տէր ըստ սրբարու-
թեան իմուժ , ըստ սնրծութեան ի
մուժ հատուցէ ինձ :

Ես պահեցից զձանապարհս տեսաւն ,

և ոչ ամպարչտեցայց յաստուծոյ իմմէ :
Ըմենայն իրաւունք նորա առաջի իմ
են . զարդարութիւն իւր ոչ 'ի բացե
արար յինէն :

Եղէց և ես անբիծ ընդ նմա . զգուշա
ցայց յանօրէնութենէ իմմէ :

Հատուցել ինձ տէր բոս արդարու
թեան իմում , բոս սրբութեան ձեռաց
իմոց առաջի աչաց իմոց :

Ինդ սրբոյն սուրբ եղիցես , ընդ առն
անբժի անբիծ եղիցես , ընդ ընտրեալ
սըն ընտրեալ եղիցես և զթիւրսն կոր
ձանեացես :

Գու զժողովուրդս խոնարհս կեցու
ցանես . զաչս ամբարտաւանից դու խո
նարհեցուցանես :

Գու լուսաւոր առնես զճրագ իմ տէր .
աստուած իմ լոյս առնես ինձ 'ի խա
ւարի :

Քեւ փրկեցայց 'ի փորձութենէ . առ
տուծով իմով անցից ընդ պարիսպս :
Ըստուած իմ անբիծ են ճանապարհք
քո , և բանք տեսան ընտրեալ են . և
տպաւէն ամենեցուն որ յուսան 'ի նա :
Վասն զի ո՞վ է աստուած բաց 'ի տեսաւ

նէ . կամ ո՞վ է աստուած բաց յաս
տուծոյ մերմէ :

Ըստուած որ զգեցուցեր ինձ զօրու
թիւն , և եղիր յանբժութեան ըզ
ճանապարհս իմ :

Հաստատեցեր զոտս իմ որպէս զեղջեր
ւի , և 'ի վերայ բարձանց կացուցեր զիս .
Ուսուցեր զձեռս իմ 'ի պատերազմ , և
արարեր զբազուկ իմ որպէս զաղեղն
հաստ , և ետուր ինձ զպաշտպանու
թիւն փրկութեան քո :

Եւ քո ընկալաւ զիս , և խրատ քո
կանգնեաց զիս իսպառ , և խրատ քո
ուսուցել զիս :

Ինդարձակեցեր զգնացս իմ 'ի ստորեւ
իմմէ . և ոչ տկարացան շաւիղք իմ :
Հալածեցից զթշնամիս իմ և հասից
նոցա , և ոչ դարձայց 'ի նոցանէ՝ մինչև
սպառեցից զնոսա :

Նեղեցից զնոսա եւ այլ մի կարացեն
կալ . և անկցին 'ի ներքոյ ոտից իմոց :
Չգեցուցեր ինձ զօրութիւն 'ի պա
տերազմի . զյարուցեալսն 'ի վերայ իմ՝
ներքոյ իմ արարեր :

Յ թշնամիս իմ հալածականս արարեր :

և զատելիս իմ սատակեցեր :

Ըղազակեցին և ոչ որ էր որ փրկէր զնո
սա . կարգացին առ տէր՝ և ոչ լուա
նոցս :

Մանրեցից զնոսա որպէս փռչի առաջի
հողմոյ . որպէս կառ գռեհաց կոխեցից
զնոսա :

Փրկեսցէ զիս տէր 'ի համբուակու թե
նէ ժողովրդեան, և կացուսցէ զիս գը
լուխ հեթանոսաց :

Ժողովուրդ զոր ոչ գիտէի՝ ծառայեաց
ինձ, և 'ի լուր ականջաց լուառ ինձ :
Արդ իբ օտարաց ստեցին ինձ, որդիք ք
տարաց մաշէցան և կողացան 'ի շա
րաց իւրեանց :

Կենդանիէ տէր և օրհնեալէ աստուած,
բարձր եղիցի աստուած փրկու թեան
իմոյ :

Ըստուած որ խնդրէ զիբեթ իմ, և հը
նազանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինե,
Փրկիչ իմ 'ի թշնամեաց իմոյ բարկա
ցողոյ . յայնչանէ որ յարուցեալ են
'ի վերայ իմ՝ բարձր արարելր զիս, և
յառնէ անիրաւէ փրկեցեր զիս :

Վասն այսորիկ խոստովան եղէց քեզ

'ի հեթանոս, և անուան քում՝ սաղ
մոս ասացից :

Մեծ արարեր զփրկու թիւն թագաւո
րի նորա . առնել ողորմութիւն ընդ
օծելոյ նորա, ընդ գաւ թի և ընդ զա
ւակի նորա ազգէ մինչեւ յազգ :

Տաւր Ժ :

Կանոն Գորգոս Է . Մարտոս ԺԵ . Տաւր ԺԼԸ :

ՕՐՀԱՆՈՒԹԻՒՆ ՄՈՂԱԵՍԻ ԵՒ ՈՐԴԻՆՅՆ ԻՍԲԱՅԵԼԻ
ԵՒՆ ԺԷ :

Օրհնեսցուք զտէր, զի փառօր է
փառաւորեալ :

Չհեծեալս և զերիվարս ընկէց 'ի ծով .
օգնական ընդունելի իմ տէր, և եղև
ինձ 'ի փրկութիւնս :

Մա է իմ աստուած և փառաւոր առ
նեմ զսա . աստուած հօր իմոյ՝ և բար
ձրս արարից զսա :

Տէր խորտակէ զպատերազմունս, տէր
անուն նորա :

Չընտիրս արանց և զընտիրս սպառու
զինաց, զկառս և զերիվարս և զամենայն
գորութիւն փարսունի ընկէց 'ի ծով :

Օտի ծածկեաց զնոսա . ընկան յան
դուռնդս խորոց իբրեւ զլէմս :

Աջ քո տէր փառաւորեալ է զօրու
թեամբ իւրով . աջ քո տէր խորտակեաց
զթշնամիս քո :

Եւ մեծութեամբ փառաց քոց մանրե
ցեր զհակառակորդս քո . առաքեցեր
զբարկութիւն սրտմտութեան քոյ . և
եկեր զնոսա որպէս զեղէպն :

Յոգի զօրութեան սրտմտութեան քո
պատառեցան ջուրք . դիզան կացին որ
պէս պարիսպ քարեայ ջուրք ծովուն ,
և պաղեցան դիզան ալիք ջուրցն ՚ի մեջ
ծովուն :

Կաց թշնամին , ստէ , հարածեցից հու
սից հարից , բաժանեցից զաւարն , և
լըուցից ՚ի նոցանէ զանձն իմ :

Խսուր իմ արկից զնոսա . տիրեսցէ և
քարձրացի ՚ի վերայ նոցա ձեռն իմ :
Առաքեցեր զհողմն քո և ծածկեաց ըզ
նոսա ծով . ընկրկեցան և իջին որպէս
կապար ՚ի ջուրս սաստիկս :

Ո՞ նման է քեզ յաստուածս տէր . կամ
ո՞ նման է քեզ փառաւորեալը ՚ի սուրբս
Աքանջելի փառաւորեալ՝ որ առնես

զնշանս և զարուեստս . ձգեցեր զձե
ռքն քո և եկուլ զնոսա երկիր :

Առաջնորդեցեր արգարութեամբ ժու
ղովրդեան քոյ , այս զոր և իրկեցեր :
Եւ մտիթարեցեր զօրութեամբ քով
՚ի բանակեալ սրբութեան քո . լուան
ազգք և բարկացան , և երկուեր կա
լան զբնակիչս փղշտացուոց :

Յայնժամ փութացան դատաւորք ե
դովնայ , և իշխանք մովաբացուոց :
Կալաւ զնոսա դողումն , հալեցան ամե
նայն բնակիչք քանանացուոց :

Ընկցի ՚ի վերայ նոցա ահ և երկիւղ .
և ՚ի զօրութենէ բազկի քո քարացին :
Մինչեւ անցցէ ժողովուրդ քո տէր ,
մինչեւ անցցէ ժողովուրդ քո՝ այս զոր
ստացար :

Տարեալ անկեսցես զնոսա ՚ի լերին ժաւ
ռանդութեան քոյ :

Չոր ստացար ՚ի սկզբանէ տէր , ստա
ցար սրբութեամբ զոր պատրաստեցին
ձեռք քո . և տէր թագաւոր յաւի
տեանս յաւիտենից և եւս :

Չ ի եմուտ փարաւօն կառօք և երկիւրօք
և ընտիր ապառաղինօք ՚ի մեջ ծովուն :

Եւ աճ 'ի վերայ նոցա տէր զջուրս ծռ
 վուն . և որդիքն խարայելի գնացին ընդ
 ցամաք 'ի մեջ ծովուն :
 փառք հօր և որդւոյ և :

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Բ

Քրիստոս է իմ աստուած , և փառաւ
 ւոր առնեմ զնա . աստուած հօր իմոյ ,
 և բարձր արարից զնա :

Սարգասէր տէր վասն սրբուհւոյ աւ
 նարատիմօր քո և կուսի , և վասն խաւ
 չի քո պատուականի , ընկալ զազաչաւ
 նրա մեր և կեցո զմեզ :

Քարոզ և ողբի՛ւ՝ Երանեալ և իբրեւ զե կաննաց :

Վասն 'ի վերուստ խաղաղութեան և
 փրկութեան անձանց մերոց զտէր աւ
 զաչեսցուք :

Տէր ողորմեա :

Վասն լսելի լինելոյ տեսուն աստուծոյ
 ձայնի ազաչանաց մերոց զտէր աղա :

Վասն քաւիչ և ներող լինելոյ 'ի վերայ
 մեզաց մերոց , զտէր աղա :

Վասն թողոյ մեզ զամենայն յանցանս
 մեր զկամայ և զտկամայ , զտէր աղա :
 Վասն զի մի խոտանս գտանել մեզ յաւ
 ւուրն պատասխանատուութեան ըզ
 տէր աղա :

Վասն հոգւոյն հանգուցելոց որք ճըշ
 մարիտ և ուղեղ հաւատով 'ի բրիատոս
 ննջեցին , զտէր աղա :

Եւ ևս՝ միաբան վասն ճշմարիտ և սուրբ
 հաւատոյս մերոյ , զտէր աղա :

Օանձինս մեր և զմիտեանս տեսուն աս
 տուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք ,
 Քեզ տեսունդ յանձն եղիցուք :

Ողորմեաց մեզ տէր աստուած մեր ըստ
 մեծի ողորմութեան քում . ասա
 ցուք ամենեքեան միաբանութեամբ ,
 Տէր ողորմեա . տէր ողորմեա . տէր
 ողորմեա :

Ըղբի՛ւ :

Տէր տուրնջեան և գոյացուցիչ գիշե
 րոյ . որ արարեր զտիւ 'ի զբօսանս բա
 րեգործութեան 'ի փրկութիւն ան
 ձանց մերոց , և զգիշեր 'ի հանգիստ
 քնոյ տկարացեալ բնութեանս մերում :

Իսկ այժմ զարթուցեալ բացեր զբերանս մեր յօրհնաբանութիւնն ահաւոր և փառաւորեալ սնունանդ քում սրբոյ : Բնկալ և այժմ զազաչանս մեր, և յաջողեա մեզ ուղիղ հաւատով և առաքինասէր փարուք ՚ի նոյն պաշտօն կանխել միշտ, և նովին կանոնիւս անդադար փառաւորեմք զհայր և զբոգի և զսուրբ հոգին, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն :

Իտաղութիւն ամենեղան :

Լսարձոյ երկիրպօզեպոս :

Օքեզ՝ որ յամենայնի վթած և մարդասէր տէրդ ես, ազաչեմք հանապազ զի զօրացուցեա զմեզ օր ըստ օրէ կալ ՚ի կարգի կրօնաւորութեանս մերում : Թեթեւացո տէր զբացոյր լուծ քո զորեգիր ՚ի վերայ մեր, զի կարացուք կալ ՚ի պատուիրանի քում, և ըզ հաճոյսն սունել առաջի քո յամենայն ժամ ՚ի տուէ և ՚ի գիշերի : Հրեշտակային երգակցութեամբ զքեզ օրհնել, զքեզ գովել, և քեզ գոհութիւն և փառս մատուցանել ամենազոր տէրութեաւ :

նրդ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն :

Սաղմանք :

Սաղմոսիւք և օրհնութեամբ և երգօք հոգեւորօք անդադար փառաւորեմք զհայր և զբոգի և զսուրբ հոգին, այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն :

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս, ամէն :

Հայր մեր որ յերկինս :

Հայրն Մարբ Եկեցե ՚ի թեզ . և զտու թիւն
Բարձրեան հոգանի լեցի ՚ի վերայ թոյ :

ՍՄԱՐՄՈՍ ԺԸ .

Ի Խորհրդ . Սողոմ 7 Գաւթի :

Երկուք պատմեն զգաւրս աստուծոյ .
զարարածս ձեռաց նորա պատմե
հաստատու թիւն :

Օր աւուր բղխե զբան , և գիշեր գիշե
րի ցուցանե զգիտու թիւն :

Ոչ են բանք և ոչ են խօսք , որոց ոչ լին
ձայնք նոցա :

Ինչ ամենայն երկիր ել բարբառ նոցա ,
մինչեւ ՚ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա
Յարեւու եհար զխորան իւր , և ինքն
որպէս վեռայ զե երանե յառազաստե
իւրմէ . ցնծայ նա որպէս սկայ յընթա
նալ զճանապարհս իւր :

Ի ծագաց երկնից են ելբ նորա . հան
զխառ նորա մինչեւ ՚ի ծագս նորուն .
և ոչ որ իցե որ թագիցե ՚ի տապոյ նորա .
Օրէնք տեսան անբիծ են , և դարձու
ցանեն զհոգիա . վկայու թիւն տեսան
հաւատարիմ , և իմաստուն առնե ըզ
աղայս :

Արդարութիւն տեսան ուղիղ է, և ուրախ առնէ զսիրտս. պատուիրանք տեսառն ըստ էն և ըստ տան աչաց. երկիւղ տեսան սուրբ՝ և մնայ յաւիտեան: Վատաստանք տեսան ճշմարիտ էն, և արգար է նոյն:

Յանկալի է նա քան զսակի և քան զաւկանս պատուականս բազումս. քաղցր է նա քան զմեղու խորխոս:

Քանզի ծառայ քո պահեսցէ զայս. ՚ի պահել նմա հատուցումն բազում:

Օ, յանցուածս իւր ով կարէ առնուլ ՚ի միտ. ՚ի գազոնեաց իմոց սուրբ արազիս տէր, և յօտարէ պահեա զձառայս քո:

Ըպա թէ ոչ տիրեսցեն ինձ, յայնժամ անբիժ եղէց, և սուրբ եղէց ՚ի մեղաց մեծայ:

Եղիցին քեզ հաճոյ բանք բերանոյ իմոց և խորհուրդք սրտի իմոց առաջի քո յամենայն ժամ. տէր օգնական իմ և փրկիչ իմ:

Տա՛րք ժգ.

ՍԱՂՄՈՍ ԺԹ.

Ի Կորնթոս. Ստընո ՚ի Վասիլ:

Սուրբէ քեզ տէր յառուր անձկութեան, օգնական եղիցի քեզ անունս առտուծոյ յակովբայ:

Առաքեսցէ քեզ տէր օգնութիւն ՚ի սրբութեանէ իւրմէ ՚ի սիոնէ, և բնկալցի զքեզ:

Յիշեսցէ տէր զամենայն պատարագս քո և զուխտս ընդունելի արասցէ:

Տացէ քեզ տէր ըստ սրտի քում եւ զամենայն խորհուրդս քո նա կատարեսցէ:

Յնձասցուք մեք ՚ի փրկութեան քում, յանուն աստուծոյ մերոյ մեք մեծք եղիցուք:

Եւցուցէ տէր զամենայն խնդրուածս քո. այժմ ծանեաք զե կեցոյց տէր զօժեալ իւր:

Սուառ սմա յերկնից ՚ի սրբութեանէ իւրմէ, ՚ի զօրութիւն փրկութեան աջոյ իւրոյ:

Սորա կառօք և սորա երիւարօք, մեք զանուն տեսան աստուծոյ մերոյ կարգասցուք:

Սորա խախանեցան և անկան . մեք յա
րեաք և ուղիղք եղաք :

Տէր կեցո զձագաւորն և լուր մեզ ,
յաւուր յորում կարգասցուք առ քեզ :

Տունք ժ .

ՍԱՂՄՈՍ Ի .

Ի Կարաբաճ . Սաղմո ՚ի Կառնի :

Տէր ՚ի զօրութեան քում ուրախ ե
ղեցի ձագաւորն . ՚ի փրկութեան քում
յնծասցէ յոյժ :

Օ, զանկութիւն սրաի նորա և տուր
նմա , և զկամս շրթանց նորա ոչ ար
գելեր ՚ի նմանէ :

Ճաման արարեր զնա յօրհնութիւն
քաղցրութեան քոյ . եղիր ՚ի գլուխ
նորա սրակ ՚ի քարէ սպառուականէ :

Կեանս ինդրեաց ՚ի քէն , և և տուր նմա
ընդ երկայն աւուրս , յախտեանս յա
ւիտենից :

Անձ էն փառք նորա ՚ի փրկութեան
քում , զփառս և զմեծ վայելքութիւն
զիցես ՚ի վերայ նորա :

Տայցես զնա յօրհնութիւն յախտեա
նրս յախտենից , ուրախ արասցես զնա
յուրախութիւն երեսաց քոյ :

Թագաւոր յուսացաւ ՚ի ակեր , յողորմու
թենէ բարձրելոյն նա մի սասանեացի .
Գացի ձեռն քո ՚ի վերայ թշնամեաց
քոյ . և աջ քո գացէ զամենայն ատե
լիս քո :

Կիցես զնոսա որպէս հնոց ՚ի հուր ՚ի
ժամանակի երեսաց քոյ :

Տէր բարկութեամբ իւրով խռովե
ցուցէ զնոսա , և հուր կերիցէ զնոսա :
Պտուղ նոցա յերկրէ կորիցէ , և զա
ւակ նոցա յարգուց ՚ի մարդկանէ :
Խտորեցան ՚ի քէն շարութեամբ , խոր
հեցան խորհուրդ զքո ոչ կարասցեն
հասաստել :

Ըրասցես զնոսա հալածեալս . ՚ի մնաց
ուսածս քո սպառնաստեացես զերեսս
նոցա :

Եւարձք լեր ակեր ՚ի զօրութեան քում ,
օրհնեցից և սաղմոս ասացից զօրու
թեան քում :

Տունք ժ . Գորգար Թ .

Տունք ժ . Գորգար Թ .

ՍԱՂՄՈՍ ԻԱ.

Ի խարստ . վասն ոտառօքին օգնականութեանց . Սաղմոս
Ի Վասիլի :

Լատուած ատուած իմ նայեաց առ
խօ . բնդէր թողեր զիս , հեռի եղէ 'ի
փրկութենէ իմիլ վասն բանից յան
յանաց իմոց :

Բտուած իմ 'ի առէ կարգացի առ
բեզ' և ինձ ոչ լուար , 'ի գիշերի' և
ինձ ոչ անսացեր :

Գու 'ի սուրբս բնակեալ ես , և գովեալ
խարայելի :

Ի բեզ յուսացան հարբն մեր . յուսա
ցան 'ի բեզ , և փրկեցեր զնոսա :

Ըն բեզ աղաղակեցին և կեցին . 'ի բեզ
յուսացան և ոչ ամաչեցին :

Ել ես որդն եմ , և ոչ եմ մարդ . նա
խատինք մարդկան և արհամարհանք ժողովոցոց :

Ըմենեբեան որ տեսանէին զիս , արհա
մարհէին զինեւ . խօսէին չրթամբբ , և
չարժէին զգլուխս իւրեանց :

Յուսացալ 'ի տէր և փրկեացէ զնա . կե
ցուցէ զնա՝ զի կամի զնա :

Գու ես որ հանար զիս յարգանդի . յոյս
իմ 'ի ստեանց մօր իմոյ :

Ի բեզ անկայ ես յարգանդէ որովայնէ
մօր իմոյ , գու ես աստուած իմ :

Աի 'ի բացեաց առնիր յինէն , զի նեղու
թիբ մերձեալ են և ոչ որ է որ օգնէ ինձ :

Շուրջ եղեն զինև զուարակբ բազումբ ,
և ցուլբ դէբբ պաշարեցին զիս :

Բացին 'ի վերայ իմ զբերանս իւրեանց ,
որպէս զառիւծ զի մոնչէ' և յափշտակէ :

Ես որպէս զջուր հեղայ , և ցրուեցան
ամենայն ոսկերբ իմ . և եղեւ սիրտ իմ
որպէս մոմ հալեալ 'ի մէջ որովայնի իմոյ :

Չորացաւ որպէս խեցի զօրութիւն իմ .
լեզու իմ 'ի բիմս իմ կցեցաւ , և 'ի հող
մահու իջուցին զիս :

Շուրջ եղեն զինեւ շունք բազումբ , և
ժողովբ չարաց պաշարեցին զիս :

Օակեցին զձեռս իմ և զոտս , և թլու
ւեցին զամենայն ոսկերս իմ . և նորս
հայեցան և տեսին զիս :

Բաժանեցան զհանդերձս իմ 'ի մէջ իւ
րեանց , և 'ի վերայ պատմութեանի իմոյ
վիճակս արկանէին :

Գու տէր մի հեռի առներ զօգնու թիւն

քո յինէն . և տէր յօգնել ինձ նայեաց :
 Փրկեա 'ի սրոյ զանձն իմ , և 'ի ձեռաց
 շանց զմիամօրու թիւն իմ :
 Փրկեա զիս 'ի բերանոյ առ իւծու , յեղ-
 ջերէ միեղջերու ի վնասարհու թի իմ :
 Պատմեցից զանուն քո եղբարց իմոց .
 'ի մէջ եկեղեցւոյ օրհնեցից զբեզ :
 Երկիւղածք տեսան օրհնեցէք զտէր .
 ամենայն զաւակն յակօլբեան փառա-
 լոր արասցեն զնա :
 Երկիցէ 'ի տեսանէ ամենայն զաւակն
 իսրայելի , զի ոչ արհամարհեաց և ոչ
 անարդեաց տէր զաղօթս աղքատի , և
 ոչ դարձոյց զերեսս իւր յինէն . այլ 'ի
 կարգալ իմում առ նա լուաւ ինձ :
 Ի բէն է գովու թիւն իմ , յեկեղեցիս
 մեծս օրհնեցից զբեզ :
 Ծուխտս իմ կատարեցից առաջի ամե-
 նայն երկիւղածաց նորա :
 Կերիցեն տնանկբ և յաղեսցին . օրհ-
 նեսցեն զտէր որբ ինդբեն զնա :
 Կեցցեն սիրտք նոցա յախտեանս յաւի-
 տենից . յիշեսցեն և դարձցին առ տէր
 ամենայն ծաղբ երկրի :
 Երկիր պաղցեն նմա ամենայն սոհմբ

ազանց զի տեսանէ արքայու թիւն , և
 նա տիրէ 'ի վերայ ամենայն հեթանո-
 սաց :
 Կերան և երկիրարգին նմա ամենայն
 պարարտք երկրի . առաջի նորա անկցին
 ամենեքեան որ իջանեն 'ի հող :
 Ընձն իմ նովաւ կեսոյ , և զաւակ իմ ծա-
 ւայեսցէ նմա :
 Պատմեցից տեսան յաղզ որ գալոցն է .
 պատմեսցեն զարգարու թիւն ժողովրդ
 դեան որ ծնանն լոցն իցէ զոր արար տէր :

Տօնք Թ :

ՍԱՂՄՈՍ Խ .

Ի կարգած . Ստճո ՚ի Վաթի :

Տէր հովուեսցէ զիս , և ինձ ինչ ոչ
 պակասեսցէ :
 Ի վայրի գալարու ոչ անդ բնակեցոյց զիս ,
 և առ ջուրս հանգստեան սնոյց զիս :
 Ղարձոյց զանձն իմ առ իս , առաջնոր
 դեաց ինձ 'ի ճանապարհս արգարու-
 թեան վասն անուան իւրոյ :
 Թէ պէտ և գնացից ես 'ի մէջ ստուերաց
 մահու , ոչ երկեայց 'ի չարէ՝ զի դու
 տէր ընդ իս ես :

Յուպքո և դաւազան, նորա մտխոյ
բեւեղն զիս :

Պատրաստ արարեր առաջի իմ սեղան,
ակն յանդիման նեղաց իմոց :

Օծեր իւզով զգլուխ իմ. բաժակքո
որպէս անապակ արբեցոյց զիս :

Ողորմութիւնք տէր զհետ իմ եկեա
ցէ զամենայն աւուրս կենաց իմոց .
բնակել ինձ ՚ի տան տեառն ընդ երկայն

աւուրս :

Տուրք Ը .

ՍԱՂՄՈՍ ԻԳ .

Սուրբ Ի Ղաւթի վարդապետն :

Տեառն է երկիր լրիւ իւրով. աշխարհ
և ամենայն բնակիչք նորա :

Նա ինքն ՚ի վերայ ծովու հիմունս արկ
նմա . ՚ի վերայ գետոց պատրաստեաց
զնա :

Ո՛վ ելլէ ՚ի լեառն տեառն, կամ ո՞վ
կացցէ ՚ի տեղ ոչ սրբութեան նորա :

Որ սուրբ է ձեռօր և անբիծ սրտիւ,
որ ոչ առ զնանրութիւնս յանձն իւր,
և ոչ երգուաւ ընդ ընկերի իւրում
նենդութեամբ :

Սա առցէ զօգնութիւն ՚ի տեառնէ,
զողորմութիւն յաստուծոյ փրկչէն
իւրմէ :

Այս ազգ է որ խնդրէ զտէր, խնդրէ
տեսանել զերեսս աստուծոյ յակովբայ
Համբարձէք իշխանք զգրուես ձեր ՚ի
վեր . համբարձցին գրուեր յաւիտե
նից և մտցէ թագաւոր փառաց :

Ո՛վ է սա թագաւոր փառաց, տէր զօր
հզօր զօրութեամբ իւրով, տէր հզօր
՚ի պատերազմի :

Համբարձէք իշխանք զգրուես ձեր ՚ի
վեր . համբարձցին գրուեր յաւիտենից
և մտցէ թագաւոր փառաց :

Ո՛վ է սա թագաւոր փառաց, տէր զօր
րութեանց . սա ինքն է թագաւոր
փառաց :

Տուրք ԺԷ. Գարգայսն :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԳ .

Ի Կարթոզ . Սուրբ Ի Ղաւթի :

Առքեղ տէր համբարձի զանձն իմ,
աստուած իմ ՚ի քեղ յուսացոյ՝ մի ա
մաչեցից, և մի՛ ծիծաղեցցին զինեւ թը
նամիք իմ :

Մեծնեքեան որ համբերենքեզ՝ մի սւ
մաշեցեն , այլ ամաշեցեն անօրէնք
յուշայնու թեան իւրեանց :

Օճանապարհս քո տէր ցոյց ինձ , և
զաւելիս քո ուսո ինձ :

Մռաջնորդեա ինձ՝ ՚ի ճշմարտութեան
քում և ուսո զիս , զի դու ես աստ
ւած փրկիչ իս , և ես քեզ համբերի
զօրհանապաղ :

Յիշեա տէր զթութիւնս քո , և զը
զօրմութիւնս որ ե՛նն յախտեհից :

Օմեղս մանկութեան իմոց և զանդիւ
տութեան իմոց մի՛ յիշեր . այլ յիշեա
զիս տէր ըստ ողորմութեան քում
վասն քաղցրութեան քո , զի քաղցր
և ուղիղ ես :

Վասն այտրիկ օրէնագէտ առնես զմե
ղաւորս ՚ի ճանապարհի . առաջնորդեա
հեզոց ՚ի դատաստանի . ուսուցանես
հեզոց զճանապարհս քո :

Մեծնայն ճանապարհք տեսուն ողորմու
թեամբ և ճշմարտութեամբ են այնու
ցիկ , որք խնդրեն զուխտ և զվկայու
թիւն նորա :

Վասն անուան քո տէր քաւեա զմեզս

իմ զի բազում եղեն . ո՞ր է մարդ որ
երկնչի ՚ի տեսունէ , օրէնագէտ առնէ
զնա ՚ի ճանապարհի յոր և հաճեցաւ :

Մեծն նորա ՚ի բարութեան հանդիցէ ,
և զաւակնորս ժառանգեցէ զերկիր :
Օջրութիւնէ տէր երկիւղածաց իւ
րոց , և զկտակարանս իւր ուսուցանէ
նոցա :

Աչք իմ յամենայն ժամ առ տէր , և
նա հանէ յորդայթէ զոտս իմ :
Նայեա առ իս և ողորմեա ինձ , զի միա
մօր և աղքատ եմ ես :

Վեղութիւնք սրտի իմոց բազում եղեն
յոյժ , և ՚ի վշտաց խնոց հան զիս :

Տեա զխոնորհութիւն իմ և զվաստակ
իմ , և թող ինձ զամենայն մեղս իմ :

Տեա զթշնամիս իմ զի բազում եղեն ,
ատելութիւն զոր ՚ի նստիր ատեցին
զիս :

Պահեա զանձն իմ և փրկեա զիս , և մի
յամօթ եղէց զի յուսացայ ՚ի քեզ :

Մերիձք և ուղիղք կցորդ եղեն ինձ ,
և ես քեզ համբերի . փրկեա աստուած
զիսրայէլ յամենայն նեղութեանց նո
րա :

ՍԱՂՄՈՍ ԻԵ.

Ի կարարութ. Սարգիս Դ Ղառիբի:

Ղատ արա ինձ տէր՝ զի ես յանբժու-
թեան իմում գնացի. 'ի տէր յու-
սացայ զի մի եղէց հիւանդ:

Փորձեա զիս տէր և բննեա զիս. փոր-
ձեա զերիկամունես իմ և զսիրտ իմ:
Ողորմութիւն քո տէր առաջի աչաց
իմոց. և հաճոյ եղէց ճշմարտութեան
քում:

Ոչ նստայց ես յաթոռս նանրաց. ընդ
անօրէնս ես ոչ մտից:
Կտեցի ես զփողովս չարաց, և ընդ ամ
պարիշտս ես ոչ նստայց:

Լուացայց սրբութեամբ զձեռս իմ, և
չուրջ եղէց զսեղանով քով տէր:

Լսել ինձ զձայն օրհնութեան քո,
և պատմել զամենայն սրանչելիս քո:
Տէր սիրեցի զվայելչութիւն տան քո,
և զտեղի յարկի փառաց քոց:

Մի կորուսաներ ընդ ամպարիշտս զանձ
ձքն իմ, և մի ընդ արս արիւնահեղս
զկեանս իմ:

Որոց ձեռք իւրեանց յանօրէնութեան

են, և աջ նոցա լի է կաշառօք:
Ես յանբժութեան իմում գնացի. փրկ-
կեա զիս տէր և ողորմեա ինձ:
Ոսն իմ կացցի յուղղութեան. յե-
կեղեցիս մեծս օրհնեցից զքեզ:

Տուր քր:

ՍԱՂՄՈՍ ԻԶ.

Սարգիս Դ Ղառիբի. Գեղեւ եր օժեալ:

Տէր լոյս իմ և կեանք իմ՝ ես յուժմե՞
երկեայց, տէր ապաւէն կենաց իմոց՝
եւս յուժմե՞ գողացայց:

Ի մերձենալ առ իս չարաց ուտել ըզ-
մարմին իմ. նեղիչք իմ և թշնամիք իմ
նորս տկարացան և անկան:

Թէ պատրաստեցի 'ի վերայ իմ պատե-
րազմ, ոչ երկիցէ սիրտ իմ. թէ յարիցէ
'ի վերայ իմ ճակատամարտ, սակայն
և այսուիկ 'ի քեզ տէր յուսացայ:

Ծմի ինդրեցի 'ի տեսանէ՞ և զսոյն ա-
զաչեմ. բնակել ինձ 'ի տան տեսաւն
զամենայն աւուրս կենոց իմոց:

Տեսանել ինձ զվայելչութիւն տես-
ուրն, և հրաման տալ 'ի տաճարի նորաւ
Օւածկեաց զիս 'ի խորանի իւրում

յաւուր չարի. ընդ յարկաւ արար զիս
ի ծածկոյթ խորանի իւրում:

Ի վիմէ բարձր արարեր զիս, և այժմ
բարձր արա զգլուխ իմ ՚ի վերայ թշնա
մեաց իմոց:

Շուրջ եղէց և մատուցից ՚ի խորանի
նորա պատարազ օրհնութեան. օրհնե
ցից և սազմոս ասացից տեսուն:

Եւ յուր տէր ձայնի իմում զի կարգացի
առ քեզ. ողորմեա ինձ և լուր ինձ զի
քեզ ասաց սիրտ իմ և խնդրեաց. երեսը
իմ զերեսս քո տէր խնդրեցին:

Սի գարծուցաներ զերեսս քո յինէն,
և մի խոտորի բարկութեամբ ՚ի ծա
ռայէ քումմէ:

Օգնական իմ ըր տէր, և մի անարգեր
զիս, և մի թողուր զիս աստուած վրկիչ
իմ:

Հայր իմ և մայր իմ թողին զիս, և
տէր ընկալաւ զիս:

Օրէնագէտ արա զիս տէր ՚ի ճանաչ
պարհի քում. առաջնորդեա ինձ ՚ի
շաւիղս քո ուղիղս:

Վասն թշնամեաց իմոց, մի մատներ զիս
ի ձեռս նեղաց իմոց:

Յարեան ՚ի վերայ իմ վկայք մեղաց, և
ստեցին ինձ յանօրէնութեան իւրեանց:
Հաւատացի տեսանել զբարութիւն
տեսուն յերկիր կենդանեաց. համբեր
տեսուն և քաջալերեաց, զօրացի սիրտ
քո և համբեր տեսուն:

Տունք ԺԷ. Գորգոս ԽԷ.

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ի Ե .

Սաղմո ՚ի Վասիլ :

Լուք քեզ տէր կարգացի աստուած իմ
մի լուր յինէն. մի երբէք լուեսցես յի
նէն, նմանիցիմ այնոցիկ որ իջանեն ՚ի
գուբ:

Եւ յուր տէր ձայնի խնդրուածաց իմոց
յաղաչել ինձ առ քեզ. ՚ի համբառնալ
ձեռաց իմոց ՚ի տաճար սուրբ քո:

Սի համարիր ընդ ամբարիշտս զանձն
իմ, մի ընդ այնոսիկ որ գործեն զանօ
րէնութիւն՝ կորուսաներ զիս:

Ոյք խօսին զխաղաղութիւն ընդ ընկե
լըս իւրեանց, և չարութիւն է ՚ի սիր
տըս նոցա:

Տուր նոցա տէր ըստ գործս նոցա . ըստ
անօրէնութեան գնացից նոցա հատո
նոցա :

Բայտ գործոց ձեռաց նոցա հատո նո
ցա՝ զհատուցումն նոցա նոցին :

Ոչ իմացան նորա զգործս տեառն , և
ոչ ՚ի գործս ձեռաց նորա հայեցան .
կործանեացես զնոսա , և այլ միջինեացին :
Օրհնեալ է տէր՝ զի լուաւ ձայնի աղօ
թից իմոց . տէր օգնական իմ և պաշտ
պան իմ :

Ի նա յուսացաւ սիրտ իմ , օգտեցաւ
և զուարճացաւ մարմին իմ . և ես կա
մօք իմովք խոստովան եղէց նմա :

Տէր զօրութիւն ժողովրդեան իւրոց ,
ասպաւէն փրկութեան օձելոյ իւրոց :
Փրկեա զժողովուրդս քո և օրհնեա
ղժառանգութիւն քո . հովուեա և բար
ձրացո զնոսա մինչեւ յաւիտեան :

Տաճար Ժա .

ՍԱՂՄՈՍ ԻԸ .

Սողոմոն ՚ի Դաւիթի . օրհնութեանց նախաբանաց Տաճարին :

Մատուցէք տեառն որդիք աստուծոց ,
մատուցէք տեառն զօրդիս խոյոց :

Մատուցէք տեառն զփառս և զպատիւ .
մատուցէք տեառն զփառս անուան
նորա . երկիրպագէք տեառն ՚ի սրահ
սրբութեան նորա :

Չայն տեառն ՚ի վերայ ջուրոց և աստ
ուած փառաց որոտաց , և տէր ինքն ՚ի
վերայ ջուրոց բազմաց :

Չայն տեառն զօրութեանց , և ձայն
տեառն մեծվայեքութեանց :

Չայն տեառն փշրէ զմայրս , և մանրէ
տէր զմայրան լիբանանու :

Մանրեացէ զնոսա որպէս զմատաղա
տունկն լիբանանու , որ սիրելին է որպէս
զօրդիս միեղջերուի :

Չայն տեառն հատանէ զբոց ՚ի հրոյ .
ձայն տեառն շարժէ զանապատն , և
խռովեցուցանէ տէր զանապատն կա
ղէս :

Չայն տեառն հաստատէ զեղջերուս ,
և յայտնի առնէ զանտառս :

Ի տաճարի նորա , ամենայն որ ասէ
փառս նմա :

Տէր զջրհեղեղս զնատուցանէ և ցածու
ցանէ . թաղաւորեացէ տէր յաւիտեան :

Տէր զօրութիւն ժողովրդեան իւրոց

տացէ . և օրհնեացէ զժողովուրդ իւր
’ի խաղաղութիւն :

Տաւր ժա :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ի Թ .

Սաղմոս 71 Դաւիթ . օրհնութեանց նաասկարեաց Տաճարին :

Նարձր առնեմ զքեզ տէր զև ընկաւ
լար զիս , և ոչ ուրախ արարեր զժըշ-
նամիս իմ :

Տէր աստուած իմ կարգացի առ քեզ և
բժշկեցեր զիս . տէր հաներ ’ի բժոխոց
զանձն իմ . փրկեցեր զիս յայնցանէ որ
իջանեն ’ի գուբ :

Սաղմոս ասացէք տեառն սուրբք նորա .
խոստովան եղերուք ըլիշատակի սրբու-
թեան նորա :

Արամտու թիւն է ’ի բարկութեան նո-
րա , և կեանք են ’ի կամաց նորա :

Ընդ երեկոյս հանդիցեն լալիք . առա-
ւօտու եղիցի ուրախութիւն :

Ես ասացի ’ի բարեկենդանութեան ի
մում , թէ ոչ սասանեցայց յաւիտեան :

Տէր ’ի կամս քո ետուր գերոց իմոց զը-
րու թիւն . գարձուցեր զերեսս քո
յինէն , և ես եղէ խոսկեալ :

Ընքեզ տէր կարգացի , առ աստուած
իմ աղազակեցի , զի նչ օգուտ է քեզ
յարենէ խմէ թէ իջանեմ ես յա-
պականութիւն :

Սի թէ հոգ խոստովան առնիցի առ
քեզ , կամ պատմեացէ զճճմարտութիւն
քո :

Լուաւ ինձ տէր և ողորմեցաւ , և տէր
եղեւ ինձ օգնական :

Վարձոյց գտուց իմ յուրախութիւն .
զերծ յինէն զքուրձ , և ինձ զղեցոյց
զուրախութիւն :

Արպէս սաղմոս ասացեն քեզ փառք իմ .
և այլ մի՛ զղջացայց , տէր աստուած իմ
յաւիտեան խոստովան եղէց քեզ :

Տաւր ժա : Գորգաթ ԸԻ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Լ .

Ի կարգ . նախախոսութեան գոշութեան . Սաղմոս 71 Դաւիթ :

Ը քեզ տէր յուսացայ՝ մի՛ ամաչեցից
յաւիտեան . յարգարու թեան քում
փրկեա և ապրեցո զիս :

Խոնարհեցո առ իս զունկն քո . վաղ-
վաղեա կեցուցանել զիս :

Եր իմ աստուած պաշտպան և տուն
ապաւինի ասրեցուցանել զիս, զի հզօ
րիչ իմ և ապաւէն իմ գու ես :

Վասն անուան քո առաջնորդեցեր ինձ
և սնուցեր զիս . և հանցես զիս յորո
գայթէ յայսմանէ որ թագուցաւ ինձ :

Դու ես պաշտպան իմ տէր, և 'ի ձե
ռքս քո յանձն առնեմ զհոգի իմ :

Փրկեցեր զիս տէր աստուած ճշմարտու
թեամբ քով . ատեցեր զայնոսիկ որ պա
հեն զերկիրը 'ի սնոսիս :

Ես 'ի տէր յուսացայ, ցնծացայց և ու
րախ եղէց 'ի փրկութեան քում :

Հայեցար 'ի խոնարհութիւն իմ և փրկե
ցեր 'ի վշտաց զանձն իմ . և ոչ մասնե
ցեր զիս 'ի ձեռս նեղչաց իմոց, և կա
ցուցեր յանգորրու զրոս իմ :

Ողորմեա ինձ տէր զի նեղեալ եմ ես .
խռովեցաւ 'ի սրտմտութենէ ակն իմ,
անձն իմ և փոր իմ :

Պակասեցան 'ի ցաւոց կեանք իմ, և ամբ
իմ յոգւոց ելանելոյ :

Մըքատացաւ 'ի տկարութենէ զօրու
թիւն իմ, և ոսկերք իմ խռովեցան :
Քան զամենայն թշնամիս իմ եղէ ես

նախատ դրացեաց իմոց, յոյժ ահ և եր
կիրը ծանօթից իմոց :

Մեներբեան ոյք տեսանէին զիս, ար
տաքս փախչէին յինէն :

Սուացեալ եղէ ես որպէս մեռեալ 'ի
սրտէ, և եղէ ես որպէս զանօթ կո
րուսեալ :

Օ, ի լուայ ես զբամբասանս բազմայ
որ շուրջ էին զինեւ . 'ի ժողովել նոցա
'ի միասին առնուլ զանձն իմ խորհե
ցան, այլ ես 'ի քեզ տէր յուսացայ :

Եսացի դու ես աստուած իմ, և 'ի ձե
ռքս քո է ժառանգութիւն իմ .
Փրկեա զիս 'ի ձեռաց թշնամեաց իմոց,
և 'ի հալածչաց իմոց :

Երեւեցո զերեսս քո 'ի ծառայս քո,
ասրեցո զիս տէր ըստ ողորմութեան
քում . տէր մի յամօթ եղէց զի կար
գացի առ քեզ :

Մմաչեսցեն ամպարիշոք և իջցեն 'ի դբ
ժոխս . և համր եղիցին չթմունք նեն
դաւորք, ոյք խօսէին զարդարոյ զանիւ
րաւութիւն յամբարտաւանութեան

և յանգոսնել իւրեանց :

Որպէս զի բազում է սղորմութիւն

բաղցրութեան քո տէր, զոր պահէցեր
երկիր զաճաց քոց :

Ըրարեր դու այնոցիկ այք յուսացեալ
են ՚ի քեզ, առաջի որդւոց մարդկան :
Ըմրացուցեր զնոսա ՚ի ծածկոյթ երե-
սաց քոց, ՚ի խռովութենէ մարդկան :

Ծածկեցեր զնոսա ՚ի խորանի քում,
՚ի հակառակութենէ լեզուաց :

Օրհնեալ է տէր, զի սքանչելի արար զո
զորմութիւն իւր ՚ի քաղաք ամուր-
կս ասացի ՚ի զարմանալ իմում, թէ
ընկեցայ ուրեմն յերեսաց աչաց քոց :

Վասն այսորիկ լուար ձայնի աղօթից ի
մոց, յաղաղակել իմում առ քեզ :

Միրեցէք զտէր ամենայն սուրբք նորա,
զի ստուգութիւն ինդրէ տէր, և հաւ
տուցանէ այնոցիկ որ առաւել առնեն
զամբարտաւանութիւն :

Քաջալերացարուք և զօրացին սիրտք
ձեր, ամենեքեան այք յուսացեալ էք
՚ի տէր :

Տուր էք :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԱ :

Իմաստ-իւն ՚ի Կաթիլ :

Երանի՛ ում թողութիւն եղել մե-
ղաց, և ծածկեցան ամենայն յանցանք
նորա :

Երանի՛ առն՝ որում ոչ համարեցի տէր
զմեզս նորա, և ոչ գոյ նեղութիւն
՚ի բերան նորա :

Ի քեցի ես և մաշեցան ամենայն ու
կերք իմ, առ աղաղակել ինձ առ տէր
զօրհանաստղ ՚ի տուէ և ՚ի գիշերի :

Ծանրեաց ձեռն քո ՚ի վերայ իմ. գար
ձայ ՚ի թշուառութիւն, զի հարան
յիս փուշք :

Ծմեզս իմ ցուցից քեզ, և զանօրէնու
թիւնս իմ ոչ ծածկեցից ՚ի քէն :

Ըսացի թէ պատմեցից ինձէն զմեզս իմ,
և դու թողցես զամենայն ամպարը
տութիւնս մեզայ իմոց :

Վասն այսորիկ յաղթս կացցեն առ
քեզ ամենայն սուրբք ՚ի ժամ ընդու
նեղի :

Ըսաց միայն ՚ի ջուրցն հեղեղաց բազ
մաց, որ առ նոսա ինչ ոչ մերձեացին :

Դու ես սպաւէն իմ 'ի նեղութենէ
յայտանէ, որ շուրջ եղեն զինեւ :
Յնծութիւն իմ փրկեա զիս յայնցանէ,
որ պաշարեցին զիս :

Իմաստուն արարից զքեզ և խելամուտ
'ի ճանապարհ յոր և գնացես, և հաս
տատեցից 'ի վերայ քո զաչս իմ :

Այլ լինիք որպէս զձիս և զջորիս զի ոչ
գոյ 'ի նոսա իմաստութիւն . 'ի սանձս
և 'ի դանդանաւանդս ճմլեսցես զիզակս
նոցա, որ առ քեզ ինչ ոչ մերձենան :
Բազում տանջանք են մեղաւորաց,
բայց ոչ ք յուսան 'ի տէր՝ ողորմութիւն
տեսաւն շուրջ եղիցի զնորօք :

Ուրախ եղերուք և ցնծացէք արդարք
'ի տէր . պարծեցարուք ամենեքեան
ոչք ուղիղ էք սրտիւք :

Տակն ժո : Գործար իր :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԲ .

Սաղմոս 'ի Դաւիթ :

Յնծացէք արդարք 'ի տէր . ուղղոց
վայելէ օրհնութիւն . խոստովան եւ

զերուք տեսաւն օրհնութեամբ . տաս
նաղեաւ սաղմոսարանաւ սաղմոս ա
սացէք նմա :

Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն նոր
զի բարի է . սաղմոս ասացէք նմա օրհ
նութեամբ :

Ուղիղ են պատգամք տեսաւն և ավե
նայն գործք նորա հաւատովք . և սիրե
զողորմութիւն և զիրաւունս տէր :

Ողորմութեամբ տեսաւն լի եղեւ եր
կիր, և բանիւ տեսաւն երկինք հաստա
տեցան, և հոգւով բերանոյ նորա
ամենայն զօրութիւնք նոցա :

Ժողովեաց որպէս 'ի տիկս զջուրս ծռ
վու . և գնէ 'ի խորս զգանձս իւր :
Երկիցէ 'ի տեսաւնէ ամենայն երկիր, և
'ի նմանէ գողացեն ամենայն բնակիչք
աշխարհի :

Նա ասաց և եղեն, ինքն հրամայեաց՝
և հաստատեցան :

Տէր ցրուէ զխորհուրդս հեթանոսաց,
անարգէ տէր զխորհուրդս ժողովրդոց,
և արհամարհէ տէր զխորհուրդս իւր
խանաց :

Խորհուրդ տեսաւն յաւխտեան մնայ,

խորհուրդ սրտի նորա ազգէ մինչեւ
յազգ :

Երանի ազգի որոյ տէր աստուած օգնական է նմա, ժողովուրդ զոր ընտրեաց
ի ժառանգութիւն իւր :

Յերկնից նայեցաւ տէր յամենայն որդիս մարդկան . ՚ի պատրաստ բնակութեան իւրմէ հայեցաւ յամենայն բընակիչս աշխարհի :

Ստեղծ առանձին զսիրտս նոցա, ՚ի միտ առնու զամենայն գործս նոցա :

Ոչ թէ ՚ի բազում զօրս իւր ապրեցցի թագաւոր, և ոչ սկայ ՚ի բազում զօրութեան իւրում :

Սուտ է ձի ՚ի փրկութեան իւրում, ՚ի բազում զօրութեան իւրում ոչ ապրեցուցանէ զհեծեալն :

Ըչք տեսան ՚ի վերայ երկիւղածաց իւրոց, և այք յուսան յողորմութիւն նորա :

Փրկել ՚ի մահուանէ զանձինս նոցա, և կերակրել զնոսա ՚ի սովի :

Ընձինք մեր համբերեացեն տեսան, զի օգնական և պաշտպան մեր է :

Ի նա ուրախ եղիցին սիրտք մեր, և յա

նուն սուրբ նորա յուսացուք :
Եղիցի ողորմութիւն քո տէր ՚ի վերայ մեր, որպէս յուսացար ՚ի բեզ :

Տուր ժի :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԳ .

Սողմս ՚ի Ղաւթի . ՚ի ժամանակի զի այլափոանեաց զերես իւր սուղի Լբիթիւնայ . և այլս արշալուէաց զնա, և գնաց :

Օրհնեցից զտէր յամենայն ժամ, յամենայն ժամ օրհնութիւն նորա ՚ի բերան իմ :

Ի տէր սրարծեսցի անձն իմ, լուիցեն հեզք, և ուրախ եղիցին :

Մեծ արարէք զտէր ինեւ . և բարձր արասցուք զանուն նորա ՚ի միասին :

Խնդրեցի ՚ի տեսանէ և լուաւ ինձ, յամենայն նեղութեանէ իմմէ փրկեաց զիս :

Մատիք առտէր և առէք զղոյս, և երեւոք ձեր մի ամաչեսցեն :

Ըյս ազբատ կարգաց առ տէր, և տէր լուաւ սմա . յամենայն նեղութեանէ նորա փրկեաց զիս :

Բանակ հրեշտակաց տեսան շուրջ է զերկիւղածովք իւրովք, և պահէ զնոսա ճաշակեցէք և տեսէք զի բազոր է տէր .

երանեալ է այր որ յուսայ 'ի նա :
Երկերուք 'ի տեառնէ ամենայն սուրբք
նորա . զի ոչ ինչ է պակասութիւն եր
կիւղածաց նորա :

Սեծամեծք աղբատացան և քաղցեան .
բայց ոչք խնդրեն զտէր՝ մի պակա
սեցի 'ի նոցանէ ամենայն բարութիւն :
Եկայք որդեակք իմ և լուարուք ինձ , և
զերկիւղ տեառն ուսուցից ձեզ :

Ո՛վ մարդ՝ որ կամիս զկեանս , սիրես
զաւուրս քո տեսանել 'ի բարութեան
] ռեցո զլեզու քո 'ի չարութեանէ . չքր
թունք քո մի՛ խօսեսցին զնենդութիւն :
Խոտորեա 'ի չարէ և արա զբարի . խընդ
րեա զխաղաղութիւն և երթ զհետնորա :
Աչք տեառն 'ի վերայ արդարոց , ա
կանջք նորա 'ի վերայ աղօթից նոցա :
Երեսք տեառն 'ի վերայ չարագործաց ,
սատակել յերկրէ զլիշատակս նոցա :
Կարգացին արդարք առ տէր , և տէր
լուաւ նոցա . յամենայն նեղութենէ
նոցա փրկեաց զնոսա :

Սերձ է տէր առ այնոսիկ որ մաշեալ
են սրտիւք , և զխոնարհս հոգւով
կեցուցանէ :

Բազում նեղութիւնք են արդարոց ,
յամենայնէ փրկէ զնոսա տէր . և պա
հէ զամենայն ոսկերս նոցա , և մի 'ի նո
ցանէ մի փշրեսցի :

Սահ մեղաւորի չար է , բայց որ աստեայ
զարգար՝ զղջացի :

Փրկէ տէր զանձինս ծառայից իւրոց .
մի զղջացին ամենեքեան ոչք յուսա
ցեալ են 'ի նա :

Տուր իս : Գորգարս ի :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԴ .

Ի Խարած . Սարնս 'ի Դաւիթ :

Դատեա տէր զայնոսիկ ոչք դատին
զիս . մարտիր ընդ այնոսիկ որ մարտըն
չին ընդ իս :

Ըն զգէն և զասպար քո , և արի յօգնել
ինձ . հան զսուր քո ընդդէմ հալած
չաց իմոց , արգել զնոսա . և ասա դու
ցանձն իմ թէ՛ փրկութիւն քո ես եմ :
Ըմաշեացեն և յամօթ լիցին ոչք խընդ
րէին զանձն իմ . դարձցին յետս և ա
մաշեացեն որ խորհէին ինձ չար :

Տեսեր տէր և մի լուեր, տէր մի իբա-
ցեայ առնիր յինէն :

Չարթիր և հայեաց տէր յիրաւունս
իմ, աստուած իմ և տէր իմ ՚ի դատաս-
տանս իմ, և իբաւ արա ինձ ըստ ար-
դարութեան քում տէր աստուած իմ :

Սի ուրախ եղիցին յիս թէնամիք իմ, և
մի ասացեն ՚ի սիրտս իւրեանց՝ թէ
վա՛շ վա՛շ անձանց մերոց զի ընկրու-
զաք զնա :

Ամաչեացեն և յամօթ լիցին ոյք խըն-
դային ընդ չար իմ, զգեցցին զամօթ
և զանարգանս ոյք մեծաբանէին ՚ի վե-
րայ իմ :

Յնծացեն և ուրախ լիցին ՚ի բեզ, ա-
մենբեան ոյք կամին խաղաղութիւն
ծառայի քո :

Եզու իմ խօսեսցի զարդարութիւնս
քո, զօրհանապազ զգոյութիւնս քո :

Տուր ին :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԵ .

Ի Խորաբաժ . Ժառայի սխառն . Սաղմոս Դ Վառիլ :

Ասէ անօրէնն մեղանչել ընդ միտս
իւր, թէ չեք երկիրդ զաստուծոյ ա-
ռաջի աչաց նորա :

Նենդեաց առաջի նորա գտանել զա-
նօրէնութիւն, և ատել զնա :

Բանք բերանոյ նորա անօրէնութիւն
և նենդութիւն են :

Ոչ կամեցաւ նա իմանալ զբարի, զա-
նօրէնութիւն խորհեցաւ յանկողնի
իւրում :

Եկաց նա յամենայն ճանապարհ որ ոչ
է բարի, և ՚ի չարէ նա ոչ ձանձրացաւ :

Տէր յերկինս է ողորմութիւն քո, ճըշ-
մարտութիւն քո մինչեւ յամպ :

Արդարութիւն քո որպէս լերինք աս-
տուած . իրաւունք քո որպէս զխորս
բազումս . զմարդիկ և զանասուն կե-
ցուցանես դու տէր :

Որպէս զի բազում արարեր զողորմու-
թիւն քո աստուած . այլ որդիք մարդ-
կան ՚ի հովանի թեւոց քոց յուսա-
ցին :

Արբեցին նոքա ՚ի պարարտութենէ
տան քո . և զուղիս փափկութեան քո
տացես ըմպել նոցա :

Ի բէն է տէր աղբուր կենաց, և լու-
սով երեսաց քոց տեսանեմք զչոյս :

Ծագեա զողորմութիւնս քո ոյք ճա

նաչեն գրեզ, զարդարու թիւնս քո՝ որ
ուղիղ են սրտիւք :

Մի եկեսցէ 'ի վերայ մեր ոտն ամբարշ
տաւանից , և ձեռք մեղաւորաց մի
դուլացուսցեն զմեզ :

Ընդ անկիսն ամենեքեան ոյք դործեն
զանօրէնու թիւն , մերժեսցին և այլ
մի կարասցեն հաստաւիլ :

Տուր ժո : Գողթայս խ :
Կանոն Գողթայս է : Սարգսն ժո :
Տուր մո :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՄԵՃԻՆ ՄՈՂՍԵՍԻ ԱՍՏՈՒԱՅԱՆՏԵՍ

ՄԱՐԳԱՐԵՒ

Ը . Օրինաց լլ :

Եսայեցարուք երկինք և խօսեցայց .
լուսիցէ երկիր զպատգամս բերանոյ իմոյ .
Բնդուներ լի լիցի որպէս անձրեւ բար
բաւ իմ , և իջցէ որպէս ցօղ պատ
զամբ իմ :

Որպէս անձրեւ 'ի վերայ սիզոց , որպէս
տարափ 'ի վերայ խոտոյ . զի զանաւն
տեառն կարգացուք , և տուք օրհ
նու թիւն տեառն աստուծոյ մերոյ :

Աստուած որոյ ճշմարտութեամբ են
գործք նորա , և ամենայն ճանապարհք
նորա իրաւամբք են :

Աստուած հաւատարիմ է և ոչ դոյ 'ի
նմա անիրաւութիւն , արդար և ճշշ
մարիտ է տեր :

Սեղան և ոչ նմա սրբիքն արատոյ , ճը
նուեղք խտորեալք և թիւրեալք :

Ո՛չ ոյց պն է զոր տեառն հասուցաւ
նէիք դուք , ժողովուրդք յիմար եւ
ոչ իմաստուն :

Ո՛չ սա ինքն է հայրն քո որ ստացաւ
զքեզ , սրար՝ և ստեղծ զքեզ :

Յուշ լիցին քեզ աւուրքն յաւիտենից .
իմացարուք զամս ազգաց մինչև յազգս .
Հարցնիր դու ցհարս քո և պատմես
ցենքեզ , ցծերս քո և տասցեն քեզ ,
ի ժամանակի որպէս բաժանեաց բար
ձրեալն զազգս ամենայն , որպէս սրբ
ուեաց նա զորդիսն ադամայ :

Կացոյց սահմանս հեթանոսաց ըստ
թուոյ հրեշտակաց աստուծոյ :

Եղեւ բաժին տեառն ժողովուրդ իւր
յակովք , և վիճակ ժառանգութեան
իւրոյ խրայէլ :

Բաւական եղեւ նմա յանապատի, 'ի
ծարաւ տօթոյ յանջրդեոջ պաշտպա-
նեաց զնա :

Իրատեաց զնա և պահեաց որպէս բիր-
ական . որպէս զարծուի 'ի թեւս իւր
ընկալաւ զնա, որպէս 'ի վերայ ձագուց
իւրոց գլծացաւ :

Տարածեաց զթեւս իւր և ընկալաւ
զնա, և բարձրեալ բերէր զնա 'ի վե-
րայ միջնողան իւրոյ :

Տէր միայն ամէր զնոսա, և ոչ գոյր
ընդ նոսա աստուած օտար :

Ըստուած եհան զնոսա 'ի զօրութիւն
երկրի . կերակրեաց զնոսա արդեամբք
անդաստանաց :

Վիեցոյց նոցա մեզր 'ի վիմէ, և իւղ յա-
պտած վիմէ :

Իւղ կոփուց կաթն մաքեաց ճարպով
հանդերձ խոցոց որթուց ցլուց և նո-
խաղաց :

Օսրարարտու թիւն երիկամանց ցորե-
նոյ, և զարիւն խաղողոյ արք գինի :

Եկեր յակովբ յագեցաւ, և անգու-
շեաց սիրելին :

Վիրացաւ ասուարացաւ լայնացաւ .

Եթող զտէր աստուած զարարիչ իւր, և
յետս եկաց յաստուծոյ փրկչէ իւրմէ :
Բարկացուցին զիս օտարոտիւք իւր-
եանց, և կռովք իւրեանց դառնացու-
ցին զիս :

Չոհեցին դիւաց՝ և ոչ աստուծոյ,
դիցն զորս ոչ դիտելին նորք և առժա-
մայնք, զորս բնաւ ոչ ճանաչէին հարք
նոցա :

Թողին զտէր որ ծնաւ զնոսա . մոռա-
ցան զաստուած որ կերակրեաց զնոսա :
Ետես տէր և նախանձեցաւ, և սրտմը-
տեցաւ 'ի վերայ ուստերաց և դատե-
րաց նոցա և ասէ :

Վարձուցից զերեսս իմ 'ի նոցանէ . ցու-
ցից նոցա զինչ լինելոց իցէ յապա ժա-
մանակի :

Չի ազգ մի թիւր են նորա և որդիք
անհաւանք . նորա նախանձեցուցին
զիս 'ի չաստուածս իւրեանց, և դառ-
նացուցին զիս 'ի կռուս իւրեանց :

Ըրդ և ես նախանձեցուցից զնոսա յազգ
անպիտան, և անմիտ ազգաւ զկճեցու-
ցից զնոսա :

Փառք հօր և որդեոյ և :

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Տուր փառս աստուծոյ, տուր օրհնութիւն մարդասիրին յաւիտենից, որ փրկէ զճառայս խբ և կեցուցանէ :
Մարդասէր տէր վասն սրբուհւոյ աւարատի մօր քո և կուսի, և վասն խաչի քո պատուականի բնկալ զաղաչանս մեր և կեցո զմեզ :

Քարոյ և աղօլե՛ Նրկինք պատեն և Տէր աղաւէն
խանայ :

Վասն ՚ի գիշերի և ՚ի տունջեան և յամենայն ժամու խօսել մեզ զբան տեսուն, զտէր աղաչեսցուք :

Տէր ողորմեա :

Վասն չանկաներայ մեզ ՚ի փորձութիւն, որում ոչ կարեմք հանդուրժել, զտէր աղաչեսցուք :

Վասն անբիժ և անդատապարտ կողմեզ առաջի ահեղ ատենին քրիստոսի, զտէր աղաչեսցուք :

Վասն առաջնորդերայ մեզ ՚ի նաւահանգիստն կենաց անվախճանից, ըզտէր աղաչեսցուք :

Վասն արժանի լինելոյ մեզ վերին կոչմանն և երկնից արքայու թեանն, զտէր աղաչեսցուք :

Վասն հոգւոյն հանդուցերոյ՝ որք ճրջմարիտ և ուղիղ հաւատով ՚ի քրիստոսն ջեցին, զտէր աղաչեսցուք :

Եւ եւամիսբան վասն ճշմարիտ և սուրբ հաւատոյս մերոյ, զտէր աղա :

Չանձինս մեր և զմիսեանս տեսուն աստուծոյ ամենակալին յանձնարասցուք :
Ողորմեաց մեզ տէր աստուած մեր ըստ մեծի ողորմութեան քում, ասացուք ամենեքեան միսբանութեամբ :

Տէր ողորմեա, տէր ողորմեա, տէր ողորմեա :

Աղօլե՛ :

Ի գիշերի և ՚ի տունջեան և յամենայն ժամու զբեզ աղաչեմք, և ՚ի բէն խրեմք մարդասէր տէր : Վ ուր մեզ աստուած փրկիչ մեր, խոնարհեսցի ուն կրն քո ՚ի խնդրումս մեր, զի մի ունայն լիցին վաստակք ճառայից քոց :
այլ համարեա զախատութիւնս մեր ՚ի զործարդարութեան և ՚ի պատգ

ստատուած պաշտօնութեան, ՚նկալ տէր
 զստօթս և զերկրպագուութիւնս մեր,
 և հաստ մեզ զորքմուութիւն քո առաւ
 ստաբէս, ծածկէս զմեզ ընդ հովաւ
 նեաւ ամենազօր աջօրդ քո, զօրացօ ըզ
 մեզ տէր զօրութեամբ սուրբ հոգւ
 ւոյդ, պահէս զմեզ որպէս բիր ական,
 և արա առ մեզ նշան բարի ՚ի գոյնստ
 և ՚ի փառաբանութիւն անուանդ
 քում սրբոյ, օ ի ՚ի քո փառս կատարի
 ամենայն արարածոց մշտնջենաւոր փաւ
 ուաբանութիւն ՚ի բարձունս հօր և
 որդւոյ և հոգւոյն սրբոյ, այժմ և միշտ
 և յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն:

Խաղաղ-իւն ամենցոնս :
 Ապօ-ծոյ երկրպագեցոնս :

Հովիւ քաջ հովիւ բարի և յաւիտե
 նական, նայեաց և այց արա բանաւոր
 հօտի քո, զոր ժողովեցեր առ քեզ
 զթուութեամբ քո: օ ի քո առաջի կամբ
 տէր, և առ ՚ի քե՛ն ողորմութեանցդ
 և զթութեանցդ ակն ունիմք: օ ամե
 նեսեան օրհնեալ, զամենեսեան խնասա
 նացո, զամենեսեան լուսաւորեա, և

ամենեցուն պարգեւեա զերկնից ար
 քայուութիւնդ: Այսն զի դու ես տէր
 կենաց և աստուած ողորմութեան, և
 քեզ վայելէ փառք իշխանութիւն և
 պատիւ, այժմ և միշտ և յաւիտեանս
 յաւիտենից, ամէն:

Մոլեանս:

Ի գիշերի և ՚ի տունջեան և յամենայն
 ժամու անգաղար փառաւորեմք ըզ
 հայր և զորդի և զսուրբ հոգիդ, այժմ
 և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից,
 ամէն:

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս,
 ամէն:

Հայր մեր որ յերկնս:

Ճարեցի յուսր նոր արարութիւն : բարսմ
խորհրդութիւն մինչև կրտսեպի յուսր :

ՍԱՂՄՈՍ ԼԶ.

Սաղմս Դ Դաւիթ :

Մ' նախանձիր ընդ չարս , մի ընդ
այնտսիկ որ գործեն զանօրէնութիւն :
Չի որպէս խոս վազվազակի ցամաքես
ցին , որպէս զգալարի խոտոյ վազվա
զակի անցցեն :

Յուսա 'ի տէր՝ և արս գրազցրութիւն ,
բնակեա յերկրի և հոխուեսցիս 'ի մե
ծութեան նորս :

Դտեա 'ի տեսունէ՝ և նա տացէ քեզ
զինգրուածս սրտի քո . յայտնեա առա
ջի տեսուն զճանապարհս քո և յուսա
'ի նա :

Նա արացէ և հանցէ որպէս զլոյս
զարդարութիւնս քո . զկրտուունս քո
որպէս զօր հասարակ :

Հնազանդ լեր տեսուն և ծառայեա նմա ,
և մի նախանձիր ընդ այնտսիկ որոց ա
ռակեալ իցեն ճանապարհք իւրեանց ,
ընդ մարդոց որ գործէ զանօրէնութիւն :

Իսեա 'ի բարկութենէ, հանգիր 'ի սրտամաւթենէ, և մի նախանձիր ընդ շարս :

Չարք վաղվազակի սատակեսցին, բայց սյբ համբերեն տեառն՝ նորա ժառանգեսցեն զերկիր :

Փոքր մի և այլ ոչ եւս իցէ ամպարիշտուն . խնդրեսցես զտեղի նորա՝ և ոչ գտցես :

Այլ որ հեղք են՝ նորա ժառանգեսցեն զերկիր, և փախկասցին 'ի բազում խաղաղութեան իւրեանց :

Այասէ մեղաւոր արգարոյ, և կրճտէ 'ի վերայ նորա զատամուշս իւր, այլ տէր ծիծաղեսցի զնովա :

Քանզի յառաջագոյն տեսանէ, զի հասեալ է օր նորա :

Առւր հանին մեղաւորք և լարեցին զազեղունս իւրեանց, հարկանել զազքատ և զտնանկ, սպանանել զայն՝ որ խռնարհն է սրտիւ :

Առքք նոցա մտցեն 'ի սիրտս նոցա, և ազեղունք նոցա փշրեսցին :

Լաւ է սակաւիկ ինչ արգարոյ, քան զբազում մեծութիւն մեղաւորաց . և

բազուկք ամպարչտաց խորտակեսցին : Հաստառտէ տէր զարգարս, և ճանաչէ զաւուրս անբժից . ժառանգութիւն նոցա յաւիտեան եղիցի :

Այլ ամաչեսցեն նորա 'ի ժամանակս չարութեան, այլ յաւուրս սովոյ յազեսցին :

Ահա մեղաւորք կորիցեն . այլ թշնա միք տեսան 'ի փառաւորել և 'ի բարձրանալ իւրեանց պակասեսցին որպէս ծուխ զի սրակասէ :

Փոխ առնու մեղաւորն և ոչ հասուցանէ . այլ որ արգարն է ողորմի և տայ : Այք օրհնեն զտէր՝ ժառանգեսցեն զերկիր . և ոյք անիծանեն՝ սատակեսցին 'ի նմանէ :

Ի տեսանէ ուղղին գնացք սոն . զձա նապարհս նորա նա կամի յոյժ :

Թէպէտ և գայթակղեսցի, նա մի կործանեսցի, զի տէր ձեռնկարու է նորա : Անուկ էի ես և ծերացայ, և ոչ տեսի զարգար արհամարհեալ, և ոչ զզաւակ նորա՝ թէ մուբանայ հաց :

Օրհնապաղ ողորմի և տայ փոխ . զաւակ նորա օրհնեալ և վիցի յաւիտեան :

Իտտորեա ՚ի չարէ և արա զբարի . բնա կեացես յաւիտեանս յաւիտենից ՚ի նմա : Տէր սիրէ զերաւունս և ոչ ընդ վայր հարկանէ զսուրբս իւր , այլ յաւիտեան պահէ զնոսա :

Վնորէնք հալածեսցին ՚ի միասին , և զաւակ ամպարչտաց սասակեսցի :

ՄԼ արգարք ժառանգեսցեն զերկիր , և բնակեսցեն յաւիտեանս յաւիտենից ՚ի նմա :

Բերան արգարոյ խորհի զմնաստութիւն , և ընդու նորա խօսեսցի զիրաւունս :

Օրէնք աստուծոյ իւրոյ են ՚ի սրտի իւրում : Ի մի գոյթակցեսցին զնոցա բնորա : Հայի մեղաւորն ընդ արգար , և խընդրէ սպանանել զնա , այլ տէր ոչ թուզու զնա ՚ի ձեռս նորա , և ոչ դատապարտէ յորժամ դատի զնա :

Համբեր տեառն և պահեա զճանապարհս նորա , և բարձր արասցէ զբեզ ՚ի ժառանգել զերկիր , և զաստակու մնամեղաւորաց տեսցես :

Տեսի զամբարիչան վերացեալ բարձրացեալ , որպէս զնոցրս լիբանանս :

Մնցի և ահա ոչ էր , խնդրեսցի և ոչ գտաւ տեղի նորա :

Պահեա զանբժու թիւն և տես զուզու թիւն , զի գոն մնացուածք առն խաղաղարարի :

Վնորէնք հալածեսցին ՚ի միասին , և զաւակ ամբարչտաց կորիցէ :

Փրկութիւն արգարոց ՚ի տեսանէ է . վերակացու է նոցա ՚ի ժամանակս նեղութեան :

Օղնեսցէ նոցա տէր և վրկեսցէ զնոսա , սպրեցուցէ զնոսա ՚ի մեղաւորաց , և կեցուցէ զնոսա զի յուսացան ՚ի նա :

Տեսի ր :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Լ Ե .

Սաղմոս Դ Կառնի . առ Դ յիշատի շքովեա :

Տէր մի սրտմտութեամբքս յանդիմաներ զիս , և մի բարկութեամբքս խրատեր զիս :

Չի նետքքս հարան յիս , և յիս հաստատեցաւ ձեռնքս :

Ոչ գոյ բժշկութիւն մարմնոյ խնոյ , յերեսաց բարկութեանքս :

Ոչ է խաղաղութիւն ոտիւ լաց խնոյ ,

յերեսաց մեղաց իմոյ :
Ընօրէնու թիւնք իմ բարձրացան քան
զգլուխ իմ. որպէս բռն ծանր ծանր
բացանի վերայ իմ :

Նեսեցան և փոսեցան վերք իմ, յերե-
սաց անողամու թեան իմոյ :

Տառապեցայ և խոնարհ եղէ յոյժ, զօր-
հանապաղ տրտում զնայի. զի անձն
իմ լն եղեւ չարչարանօք, եւ ոչ գոյ
բժշկու թիւն մարմնոյ իմոյ :

Չարչարեցայ և խոնարհ եղէ մինչեւ
յոյժ, մունչէի առ հեծու թեան սրբ.
տի իմոյ :

Տէր առաջի քո է ամենայն ցանկու-
թիւն իմ, և հեծու թիւն իմ 'ի
քէն ոչ ծածկեցաւ :

Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս, և եթող զիս
զօրու թիւն իմ. լոյս աչաց իմոյ և այս
ոչ եղեւ ընդ իս :

Բարեկամք և մերձաւորք իմ առա-
ջի իմ մերձեցան և կացին, և մերձա-
ւորք իմ հեռի եղեն յինէն :

Բռնադատելին զիս և խնդրելին զան-
ձրն իմ ոյք խնդրելին չար 'ի վերայ իմ.
խօսեցան զանօրէնու թիւն և զնենդու :

Թիւն զօրհանապաղ խորհեցան :
Սյլ ես որպէս խուլ զի ոչ լսէ, որպէս
համբ՝ որ ոչ բանայ զբերան իւր :
Եղէ ես որպէս մարդ որ ոչ լսէ, և ոչ
գոն խօսք 'ի բերան նորա :

Ես 'ի քեզ աւեր յուսացայ, և գուլուի-
ցես ինձ տէր աստուած իմ :

Ըսացի թէ մի ուրախ եղիցին յիս
թշնամիք իմ, 'ի սասանել ոտից իմոյ՝
'ի վերայ իմ մեծամեծս խօսեցան :

Ես 'ի տանջանս սրատրաստ եմ, և ցաւք
իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ :

Չանօրէնու թիւնս իմ սրտմեցից, և
հոգացայց վասն մեղաց իմոյ :

Իսկ արդ թշնամիք իմ կենդանի են և
զօրացեալ են քան զիս. բազում էին
ոյք ատէին զիս 'ի տարապարտուց :

Սյք հատուցին ինձ չար փոխանակ
ընդ բարւոյ, չար խօսելին զինէն, զի
ես երթայի զհետ արդարու թեան :

Մի թողուր զիս տէր աստուած իմ,
և մի 'ի բացե առնիր յինէն. հոյեաց
յօգնել ինձ տէր փրկու թեան իմոյ :

Ի Կասարած . յիտիևն օրհնութիւն ՚ի Դասիլի :

Ասացի թէ պահեցից զճանապարհս իմ, զի մի մեղաց լեզուաւ իմոյ : Եւ զի պահապան բերանոյ իմոյ , ՚ի հա կառակել մեղաւորին առաջի իմ : Խուլ եղէ և խոնարհեցայ . լռեցի ՚ի բարու թեանէ , և ցաւք իմ նորոգեցան յիս :

Տեռաւ սիրտ իմ ՚ի փորի իմում , և ՚ի խորհուրդս իմ վառեցաւ հուր : Խօսեցոյ լեզուաւ իմոյ և ատացի՛ ցոյց ինձ տէր զկատարած իմ և զթիւ աւուրց իմոց քանխօն է , զի զիտաւ ցից թէ որչափ ինչ պակասեալ է յինէն : Ահա չտիրով եղիր զաւուրս իմ , և կար զօրու թեան իմոյ որպէս ոչ ինչ է առ առջի իմ , սակայն ամենեւին ընդու նայն է ամենայն մարդ մտեղի :

Ապարէն որպէս ՚ի պատկերի չրջի մարդ , սակայն զուր խոռոզի . դանձէ և ոչ զլ տէ ում ժողովէ :

Իսկ արդ ո՞վ է համբերու թիւն իմ թէ ոչ զու տէր , կամ կար զօրու թեան

Իմոյ՝ թէ ոչ ՚ի բէն :

Յամենայն անօրէնու թեանէ իմնէ փրւ կեցեր զիս . նախասինս անզգամաց աբարեր զիս :

Խուլ եղէ և ոչ բացի զբերան իմ , զի դու արարեր :

Իբաց արա յինէն զտանջանս իմ , զի ՚ի զօրու թեանէ ձեռին քուս պակասեցայ : Կշտամբու թեամբ վասն մեղաց խրա տեցեր զմարդ , մաշեցեր որպէս սար զխոտայն զանձն նորա , սակայն ընդու նայն է ամենայն մարդ :

Լուր տէր աղօթից իմոց , ունկն գիր ինդրուածաց իմոց , արտասուաց իմոց մի լուր :

Պանդուխտ եմ ես առաջի քո , նժգեհ և անցաւ որ որպէս ամենայն հարբ իմ : Թոյլ արա ինձ զի հանդեպց մինչեւ երթեալ իցեմ , ուստի ոչ ևւս գտաւ նիցիմ :

Տ՝ՁՊ ԴԷ .

ՍԱՂՄՈՍ ԼԹ .

Ի Կարգի . Սաղմն Դ Գաւլի :

Համբերեբ լով համբերի տեսանն և նա
յեցաւ առ իս և լուաւ ազօթից իմոց :
Եհան զիս 'ի գբոյ տառապանաց, 'ի կա
ւոյ և 'ի տղմոց :

Հաստատեաց 'ի վերայ վիտի զոտս իմ,
և ուզղեաց զգնացս իմ :

Երկ 'ի բերան իմ օրհնութիւն նոր,
գօրհնութիւն տեսանն աստուծոյ մերոյ :
Տեսցեն բազումք և երկիցեն, և յու
սացին 'ի տէր . երանեալ է այր՝ որոյ
անուն տեսանն յոյս է նորա :

Ոչ հոյեցաւ նա 'ի նանրութիւն և ոչ
'ի մօլութիւն սուա :

Բազում արարեր դու տէր աստուած
իմ գորանչելիս . իսորհրդոց բոց ոչ
որ է որ նմանէ բեզ :

Պատմեցի և խօսեցայ, և բազում եղեն
քան զթիւ . ընդ զոհս և ընդ պատու
րագս ոչ հաճեցար . ընելիս հաստաաւ
ցեր ինձ, զողջակէզս և զվասն մեղացն
ոչ խնդրեցեր :

Շայնժամ ասացի՝ թէ ահաւ ասիկ գամ՝

եա . 'ի գլուխս գրոց գրեալ է վասն իմ :
Ընենել զկամս քո աստուած իմ կամե
ցայ, և գօրէնս քո 'ի մեջ որովայնի իմոց :
Ընեստարանեցից զարգարութիւնս քո
յեկեղեցիս մեծս, ահա զբթունս իմ
ոչ արգելց 'ի քէն :

Տէր դու գիտացեր զի զարգարու
թիւն քո ոչ ծածկեցի 'ի սրտի իմում,
զճշմարտութիւն քո և զփրկութիւն քո :
Նրացի և ոչ թագուցի զողորմութիւնս
քո, և զճշմարտութիւն քո 'ի ժողովրդ
դեներ մեծէ :

Եւ դու տէր մի հեռի առներ զգլ
թութիւնս քո յինէն . զի ողորմու
թիւն քո և ճշմարտութիւն քո յա
մենայն ժամ ընկալցի զիս :

Շուրջ եղեն զինեւ չարք՝ որոց ոչ էր
նոցա թիւ . հասին ինձ անօրէնութիւնք
իմ, և ես ոչ կարացի տեսանել :

Բազում եղեն քան զՏէր գիւոյ իմոյ,
և սիրտ իմ եթող զիս :

Կամեաց տէր փրկել զիս, և տէր յօղ
նել ինձ նայեաց :

Ըմաչեացեն և յամօթ լիցին ոյք խնդ
րէին զանձն իմ բառեալ զսա . դարձ

ցին յետս և ամուսնացեն որ խորհէին
 ինձ չար :
 Արեսցեն զամօթ առ ժամայն վազվազ
 զակի, որ ասեն ինձ վաշ վաշ :
 Ցնծացեն և ուրախ լիցին 'ի քեզ, ա
 մենեքեան որ խնդրեն զքեզ տէր :
 Ըսացեն յամենայն ժամ՝ մե՛ծ է ատո,
 ու՛ած, և ոյ՛ր սիրեն զփրկութիւնսքո՛ւ :
 Եւ աղբատ և տնանկ եմ սաստուած
 խորհեա զիս, օգնական և պաշտպան
 իմ, և գու ատուած իմ մի՛ յամենայն :

Տաճար իր : Գորգաջ Ծր :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ի :

Ի Խորհրդի : Մարտի 7 Վառնի :

Երանի որ խորհի զայրբասան և զար
 նանկ, յառուր չարի փրկէ զնա տէր :
 Տէր փրկէ զնա և կեցուցանէ, երա
 նելի առնէ զնա 'ի վերայ երկրի, և ոչ
 մասնէ զնա 'ի ձեռս թշնամեաց իւրոց :
 Տէր օգնական է նմա 'ի մահիւնս ցա
 լոց իւրոց . զամենայն անկողինս նո
 ռա գարձուցանէ 'ի հիւանդութենէ
 նորա :

Եւ սաացի տէր ողորմեա ինձ, բժըշ
 կեա զանձն իմ, ես մեղայ քեզ :
 Թշնամիք իմ սաացին ինձ չար, երբ ի
 ցէ զի մեռցի և կորիցէ անուն նորա :
 Ատանէր տեսանել զնանբութիւն, խօ
 սէր 'ի սիրտ իւր, ժողովէր զանօրէնու
 թիւն յանձն իւր :
 Ըրտաքս ելանէր եւ գնոյն խօսէր . զի
 նէն շնջէին ամենայն թշնամիք իմ :
 Խորհեցան չար 'ի վերայ իմ, բան անօ
 րէնութեան եղին 'ի վերայ իմ :
 Աիթէ որ ննջիցեն, և այլ ո՛չ եւս յա
 ւերուցու յառնել . քանզի և այրն խա
 ղազութեան իմոյ յոր և եսն յուսացայ :
 Ար ուտէր զհաց իմ, յաճախեաց առ
 նել ինձ խաբէութիւն :
 Ըյլ գու տէր ողորմեա ինձ, կանգնեա
 զիս և հասուցից նոցա :
 Յայսմ ծանեաց թէ հաճեցար ընդ
 իս, զի մի՛ ուրախ եղիցին յիս թըշ
 նամիք իմ :
 Ըյլ զիս յանբձութեան իմում ընկաւ
 լար . հաստատեցեր զիս սուսմիլքոյ յա
 ւիանան :
 Օրհնեալ տէր յատուած խորոյն լի յա

Լիտեանա յաւիտենից , եղևցի եղևցի :

Տուր Ժդ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Խ Ա .

Ի Կարաբաժ . Խնամութեան որդապն Վորխայ . Սաղմոս Դ Վառիկ :

Որպէս փափաքէ եղջերու յաղբերս ջուրց , այնպէս փափաքէ անձն իմ առքեղ աստուած :

Ծարաւի է անձն իմ առքեղ անտուած հզօր և կենդանի . երբ եկից երեւելցայց երեսացղ աստուածոյ :

Կղեն ինձ արտասուք իմ կերակուր Դ տուէ և Դ զիշերի , այն զի ասէինցիս զօր հանասպաղ թէ ո՛ւր է աստուած քո : Ծայս որպէս յիշէի տառապէր յիս անձրն իմ . քաջալերելի զի մոկից ընդ յարկաւ սրանչելեաց տանն աստուածոյ : Ի ճայնցնձու թեան խոստովանու թեան , և Դ ճայն բարեկենդանու թեան :

Երբ ընդէր տրտում ես անձն իմ , կամ ընդէր խռովես զիս , յուսա առ աստուած , խոստովանեա նմա՝ փրկիչ երեւաց իմոց աստուած է :

Ընձն իմ յոյժ խռովեցաւ , վասն այտորիկ յիշեցի զբեղ յերկրէն յորդաւ

նանու , Դ հերմոնէ Դ ընձնէ փոքուէ : Խորք Դ խորոց կարգացին առքեղ , Դ ճայն սահանաց քոց :

Վմենայն զբօսանք քո , և ալիք քո անցին Դ վերայ իմ :

Լ տուէ պատուիրեաց անք զօգրմու թիւն իւր , զիշերի զօրհնու թիւն նոր . և աղթք իմ առ աստուած վասն կենաց իմոց :

Վացի աստուածոյ՝ ընդունելի իմ ես . ընդէր մերժեցեր զիս , ընդէր տրտում գնամ ես ինչեղել թշնամոց իմոց : Ի փշրել ոսկերաց իմոց նախատեցին զիս թշնամիք իմ յասելցիս զօրհանապաղ թէ ո՛ւր է աստուած քո :

Երբ ընդէր տրտում ես անձն իմ , կամ ընդէր խռովես զիս , յուսա առ աստուած , խոստովանեա նմա՝ փրկիչ երեսաց իմոց աստուած է :

Տուր Ժդ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Խ Բ .

Սաղմոս Դ Վառիկ :

Դատ արա ինձ աստուած , և իրաւարա ինձ Դ պատաստանի իմում :

Յազգէ որ ոչ է սուրբ , Դ մարդոյ մե

զու որէ նենգաւ որէ փրկեա զիս :
Գու աստուած հզօրիչ իմ ես , ընդէր
մոռացար զիս , ընդէր սրտում գնամ
ես 'ի նեղել թշնամոյ իմոյ :

Ընարեա տէր զոյս քո և զճճարտու
թիւնքո , զի առաջնորդեացեն ինձ , հան
ցեն զիս 'ի վեառն սուրբ և 'ի յարկս քո :
Ստոյց առաջի սեղանոյ աստուծոյ առ
աստուած՝ որ ուրախ առնէ զման
կու թիւն իմ :

Խոստովան եղէց քեզ օրհնութեամբ ,
աստուած աստուած իմ :

Ընդ ընդէր տրտում ես անձն իմ , կամ
ընդէր խռովեա զիս . յուսա առ աստ
ուած , խոստովանեա նմա՝ փրկիչ ե ,
բոսաց իմոյ աստուած է :

Տօւնք ե . Գորգոյս Լ Է :

ՍԱՂՄԱՍ ԽԳ .

Ի խապարած . իմաստութեան որդայն (Երթայ) . Ստղիս 'ի 'Իսաիէ :

Աստուած ականջօք մերովք լուարք ,
զոր հարբն մեր պատմեցին մեզ :
Գործն զոր գործեցեր յաւուրս նո
յա , յաւուրսն առաջինս :

Չեռն քո խլեաց զհեթանոսս և գնո
սա անկեցեր . չարչարեցեր զժողո
վուրդս , և հաներ զնոսա :

Ոչ թէ սրով իւրեանց ժառանգեցեն
զերկիր , և ոչ բազուկ նոցա փրկեաց
զնոսա :

ԸՂ աջ քո և բազուկ քո և լոյս ե
րեսաց քոց , զի հաճեցար դու ընդ նոսա :
Գու ինքն ես թագաւոր իմ և աստ
ուած իմ , որ հրամայեցեր զփրկու
թեանցն յակովբայ :

Քեւ զթշնամիս մեր հարցուք , և ա
նուամբ քով արհամարհեցուք զյա
րուցեալսն 'ի վերայ մեր :

Ոչ թէ յազեզն իմ յուսացեալ եմ , և
ոչ սուր իմ կեցուցանէ զիս :

ԸՂ դու փրկեցեր զմեզ 'ի թշնամեաց
մերոց , և զատելիս մեր յամօթ սրարեր :
Ըստուծով պարծեացուք զօրհանա
պազ , և անուան նորա խոստովան ե
ղեցուք յաւիտեան :

Ի այց արդ մերժեցեր և անարպեցեր
զմեզ , եւ ոչ ելեր աստուած ընդ
զօրս մեր :

'Իարձուցեր զվեզ յեսա քան զթշնա

միա մեր, և ասե լիք մեր յառիշտակե-
ցին զմեզ :

Ետուր զմեզ որպէս ոչխար 'ի զե՛նու մն ,
և բնդ հե թանտաս ցրուեցեր զմեզ :

Վաճառեցեր զժողովուրդս քո ասանց
զնոց , և ոչ դոց թիւ աղաղակի մերոց :

Ըրարեր զմեզ նախատինս գրացեաց
մերոց . ծաղր և այսին կատականաց այ-
նոցիկ որ շուրջ էին զմեօք :

Ըրարեր զմեզ յառակս հե թանտաց ,
'ի չարժեւ զգլուխս ժողովրդոց :

Օօր ամենոցն նախատինք իմ առաջի
իմ են . և ամօթ երեսաց իմոց ծած-
կեաց զես :

Ի ճայնէ նախատորբին և չարախօսի ,
յերեսաց թշնամւոյն և հալածչի :

Ըյս ամենայն եկն 'ի վերայ մեր և մեր
զքեզ ոչ մոռացար , և ոչ ասեցար ու լւ
տի քում , և ոչ դարձար յեսս սրտիւք
մերովք :

Գարձուցեր զաւելոյս մեր 'ի ճանապարհ
հաց քոց , խոնարհ արարեր զմեզ 'ի տե-
ղի չարչարանաց , և ծածկեցին զմեզ
ստուերք մահու :

Թէ մոռացեալ իցէ մեր զանուն աս

տուծոյ մերոյ , կամ ճգեալ իցէ զճեռս
մեր առ աստուածս օտարս :

Սակայն աստուած խնդրէ զայս . զինա
քննէ զգազանիս սրտից մերոց :

Վասն քո մեռանիմք զօրհանապաղ . հա-
մարեցար որպէս զոչխար 'ի զե՛նու մն :

Չարթիրք բնդէր ննջես տեր . արի և մի
մերժեք զմեզ խապու :

Օմէ՞ դարձուցանես զերեսս քո 'ի մէնջ ,
մոռանաս զազքատու թիւն եւ զնե-
զու թիւնս մեր :

Խոնարհ եղեն մինչեւ 'ի հող անձինք
մեր , և յերկիր կցեցան մեջք մեր :

Ըրի տեր օգնեա մեզ , և վրկեա ըզ-
մեզ վասն անուան քո :

Տար Ի :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԴ .

Ի կարած . գառնոցից ժամանակ . որդոցն կրկնայ ինա
սուրբան . Սաղմո օրհնութեան վասն սրբելոյն :

Բզկեացէ սիրտ իմ զպատգամս քո բա-
րիս , և ասացից զգործս իմ թագաւորիս :
Լեզու իմ որպէս գրիչ արագակիր
զպրի , զեղեցիկ տեսանելով քան զա-
մենայն որդւոց մարդկան :

Ահա եցան շնորհք 'ի չրթանց քոց, վա-
սըն այսորիկ օրհնեաց զքեզ աստ-
ուած յաւիտեանս :

Ա՛ծ զտուր ընդ մէջ քո հզօր, վայելու-
թեան և գեղոյ քո :

Վարեա ուղղեա և թագաւորեա վա-
սըն ճշմարտութեան հեզութեան և
արդարութեան, եւ առաջնորդեսցե-
քեզ սրանչերպայես աջ քո :

Նեաք քո սրեալ են հզօր, և ժողզ-
վուրդք 'ի ներքոյ քո անկցին, 'ի սիր-
տըս թշնամեաց թագաւորի :

Ա՛թոս քո աստուած յաւիտեանս յա-
ւիտենից, գաւազան ուղղութեան
գաւազան արքայութեան քո :

Աիրեցեր զարդարութիւն, և աստե-
ցեր զանօրէնութիւն :

Վասն այսորիկ օձ զքեզ աստուած
աստուած քո իւղով ուրախութեան,
առաւել քան զընկերս քո :

Ծմուռս և ստաշին և կատիա 'ի զգես-
տէ քումիլ 'ի սաաճարաց փզակրէից,
ուստի ուրախ արարին զքեզ դատերք
թագաւորաց 'ի պատիւ :

Կայցե՛ գշտոյ ընդ աջմէ քումիլ, 'ի

հաներձս ոսկեհուռս զարդարեալ
և պաճուճեալ :

Ղուրդուստր և տես, խոնարհեցո զուե-
կըն քո, մտա զժողովուրդ քո և ըզ-
տուն հօր քո, զի ցանկացաւ թագա-
ւոր գեղոյ քո :

Սա ինքն է տէր քո՝ երկիր պագցես
սմա, և դուստր ծուրայ երկիր պագ-
ցէ սմա, և պատարագօք զերեսս սորա
պաշտեսցեն մեծամեծք 'ի ժողովրդոց :

Ամենայն փառք դատեր թագաւորի 'ի
ներքոյ, 'ի վերջաւորս ոսկեհուռս
զարդարեալ և պաճուճեալ :

Տարցին թագաւորի կուսանք զհետ
նորա, և զընկերս նորա տարցին նմա,

Ա՛ծցեն ցնծութեամբ և ուրախութեամբ
և տարցին 'ի տաճար թագաւորի, և
փոխանակ հարց քոց եղիցին որդիք քո :
Կացուսցես զնոսա իշխանս ընդ ամե-
նայն երկիր, յիշեսցի անուն քո ընդ
ամենայն ազգս ազգաց :

Վասն այսորիկ ժողովուրդք խոստովան
եղիցին առ քեզ յաւիտեան և յաւի-
տեանս յաւիտենից :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԵ .

Ի Կարարած . որդւոցն Կրիսայ Ի վերայ գաղանեաց :

Մատուած մեր ապաւէնն և զօրութիւնն .
օգնականն Ի վերայ նեղութեանց որ
գտին զմեզ յշտ :

Վասն այսորիկ ոչ երկիցուք մեր Ի
խառնել երկրի , Ի փոփոխել լերանց
Ի սիրտս ծովու :

Վոչեցինն և խառնել ցան ջուրքնոցս . խռ
վեցան լերինք Ի զօրութեանէ նորա :

Վնացք գետոց ուրախ առնեն զքաւ
զաքն աստուծոյ , և սուրբ արար զլաւ
կրս իւր բարձրեալն :

Ըստուած Ի մեջ նոցա , և նքա մի սա
տանեացին . օգնեսցէ նոցա աստուած
Ի վաղորդայնէ մինչ Ի վաղորդայն :

Խառնել ցանն հեթանոսք և խոնարհեցան
Թագաւորութիւնք . ետ զճայն իւր
բարձրեալն և խառնել ցաւ երկիր :

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ . ընդունել
լի է մեր աստուած յակովբայ :

Եկայք և տեսէք զգործս աստուծոյ ,
որ արար զնշանս եւ զարուեստս Ի
վերայ երկրի :

Եհար զպատերազմ Ի ծագաց մինչև Ի
ծագս երկրի . զաղեղունս փշրեաց , զղէնս
խորտակեաց և զասպարս այրեաց հրով :
Կանխեցէք և ծաներուք զի ես եմ սա
տուած . բարձր եղէց Ի հեթանոսս ,
և բարձրացայց Ի վերայ երկրի :
Տէր զօրութեանց ընդ մեզ . ընդու
նելի է մեր աստուած յակովբայ :

Տաւր ժա : Գորզաթ ծղ :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԶ .

Ի Կարարած . վասն որդւոցն Կրիսայ . Սողմս Ի Դաւիթ :

Օախ հարէք ամենայն հեթանոսք .
ազազակեցէք առ աստուած Ի ճայն զըն
ծութեան :

Տէր բարձրեալ և ահարկու , Թագաւոր
մեծ Ի վերայ ամենայն երկրի :

Հնազանդ արար զժողովուրդս ընդ
մեզ , և զհեթանոսս Ի ներքոյ ոտից
մերոց :

Ինտրեաց զմեզ իւր Ի ժառանգու
թիւն , գեղեցկութեանցն յակովբայ
զօր և սիրեաց :

Համբարձաւ աստուած օրհնութիւն,
և տէր մեր ձայնիւ փողոյ :

Սաղմոս ասացէր աստուծոյ մերում,
սաղմոս ասացէր թագաւորին մե-
րում սաղմոս ասացէր :

Թագաւոր մեծ 'ի վերայ ամենայն եր-
կրի աստուած է, սաղմոս ասացէր նմա
իմաստութեամբ :

Թագաւորեաց աստուած 'ի վերայ հե-
թանոսաց. աստուած նստաւ յաթու
սրբութեան իւրոյ :

Իշխանք ժողովրդոց ժողովեցան առ
աստուած արահամու, զի աստու-
ծոյ զօրութիւնք յերկրէ յոյժ համ-
բարձան :

Տունք Թ :

ՍԵՂՄՈՍ Ի Ե .

Սաղմոս օրհնութեան որդեացի Կրիստոյ. երկրորդ շաբաթուոյն :

Մեծ է տէր և օրհնեալ է յոյժ,
'ի բազար աստուծոյ մերոյ 'ի լեաւն
սուրբ նորա :

Հաստարմատ ցնծացէ ցնծութեամբ
ամենայն երկիր. լեզինք սիովնի կողմանք
հիւսիսոյ բազար թագաւորի մեծի :

Լստուած 'ի տաճարի իւրում յայտ
նի, 'ի ժամանակի որպէս օգնական լի
նէր նոցա :

Լհաւասիկ թագաւորութիւնք երկրի
ժողովեցան, և անցին 'ի միասին.
Ինքեանք տեսին այսպէս և զարմացան.
Խռովեցան սասանեցան, և դողումն
կալաւ զնոսա :

Լնդ երկունք որպէս 'ի ծննդեան, 'ի
հողմ սաստիկ փշրեցէ զնաւս 'ի
թարսիս :

Որպէս լուար՝ սոյնպէս և տեսար, 'ի
բազար տեսուն զօրութեանց 'ի բազար
աստուծոյ մերոյ :

Լստուած հիմունս արկ նմա յաւի-
տեան, ընկալաք աստուած զողորմու-
թիւն քո 'ի մեջ ժողովրդեան քո :

Լստ անուամբ բում սոյնպէս և օրհ-
նութիւն քո ընդ ամենայն տիեզերս,
և արդարութեամբ լի է աջ քո :

Ուրախ եղիցի լեաուն սիոն, և ցնծաս-
ցեն դասերք յուգայ վասն իրաւանց
քոյ տէր :

Շքջեցարուք զսիւսիս, պաշարեցէք
զնա, և պատեցէք զաշտարակս նորա :

Դիք զսիրտս ձեր ՚ի վերայ գորութեանց նորս : բաժանեցէք զամուրս նորս, զի պատմել կարասջիք յազգ յայլ : Ի սմաէ աստուած աստուած մեր յաւիտեանս յաւիտեանից, և տս հովուեցցէ զմեզ մինչեւ յաւիտեան :

Տունք ԺԳ :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԸ :

Ի կապարսի որդայն կրիսայ . Սողոմ օրհնութիւն ՚ի Դաւիթ :

Լուարուք զայս ամենայն ազգք . ունէ կնդիր ըւրուք ամենեքեան ոյք բնալեալ էք յաշխարհի :

Օնունդք երկրի և որդիք մարդկան, ՚ի միասին մեծամեծք և տնանկք :

Եւրան իմ խօսեսցի զիմաստութիւն, և խորհուրդք սրտի իմոյ զհանձար :

Խոնարհեցուցից յառակումս զունկն իմ . բացից զառակս օրհնութեան ՚ի սեղանէ :

Բնդէր բնաւ երկնչիմ ես յառուր չարի, զի անօրէնութիւնք գնացի ի մոց չուրջ եղեն զինեւ :

Յուսացեալք ՚ի զօրութիւն իւրեանց, ՚ի բազմութիւն մեծութեան իւրեանց

պարծեսցին :

Եղբայր ոչ փրկէ և ոչ փրկէ մարդ, և ոչ տայ աստուծոյ զփրկանս իւր և ոչ զգինս փրկանաց անձին իւրոյ :

Վաստակեա յաւիտեան, և կեցցես մինչ խապաւ, և ոչ տեսցես զապակա նութիւն :

Յորժամ տեսցես թէ խնաստունք մեռանին, ՚ի միասին անզգամք և անմիտք կորիցեն, և թողցեն օտարաց զմեծութիւն իւրեանց :

Գերեզմանք տունք նոցա եղիցին յաւիտեան, և յարկք նոցա ազգէ մինչեւ յազգ և կարգացցին անուանք նոցա ՚ի հողս իւրեանց :

Սարդ ՚ի պատուի էր և ոչ խնացաւ, հաւասարեաց անասնոց անբանից և նմանեաց նոցա :

Եւս ճանապարհ է գայթակղութեան նոցա նոցին, յետ այտորիկ բերանօք իւրեանց հաճեսցին :

Որպէս խաչն ՚ի դժօխս մատնեսցին, և մահ հովուեցցէ զնոսս . և տիրեսցեն նոցա ուղիք ընդ առաւօտս :

Օգնութիւն նոցա մաշեացին ՚ի դժօխս, և ՚ի փառաց իւրեանց անկցին :

Բայց սակայն աստուած փրկեացէ զանէ ձրն իմ 'ի ձեռաց զժոխոց , յորժամ ընդունին զիս :

Մի երկնչիւր յորժամ մեծանայ մարդ , և յորժամ բազում լինին փառք տան նորա : Թի ոչ թէ 'ի մեռանել իւրում առցէ ընդ իւր զամենայն . եւ ոչ թէ իջցեն փառք տան նորա ընդ նմա :

Այլ անձն նորա 'ի կեանս իւրում օրհնեացի . և խոստովան եղիցի . քեզ՝ յորժամ բարի սրասցես գու նմա :

Մտցէ նա մինչեւ յազգ հարց իւրոց , մինչեւ յաւիտեան լոյս մի տեսցէ :

Սարդ 'ի պատուի էր և ոչ իմացաւ , հաւասարեաց անասնոց անբանից և նմանեաց նոցա :

Տուր է : Գորգոր էր :

ՍԱՂՄՈՍ ԽԹ .

Սողոմ 'ի Վառի :

Աստուած աստուծոց տէր խօսեցաւ , կոչեաց զերկիր յարեւելից մինչ 'ի մուտս արեւու :

Ի սիռնէ մեծ վայելչու թիւն փրկու թեան գեղոց նորա :

Աստուած մեր յայտնապէս եկեացէ , աստուած մեր մի գաղարեացէ :

Հուր առաջի նորա բորբոքեացի , և շուրջ զնովաւ մրբիկ յոյժ :

Կոչեացէ զերկիրն 'ի վերուստ և զերկիր 'ի դասել զժողովուրդ իւր . ժողովել առ ինքն զսուրբս իւր , և ոչք գնեն զպատարագս ուխտից 'ի վերայ սեղանոց նորա :

Պատմեացեն երկինք զսրբարու թիւն նորա , զի աստուած զատաւոր է :

Ի զուր ժողովուրդ իմ և խօսեցայց ընդ քեզ , և խրայել ըբեզ վկայեցից , զի աստուած աստուած քո ետ եմ :

Այ թէ վասն պատարագաց քոց կշտամ ըբեմ գքեզ , զի ողջակեզք քո առաջի իմ են յամենայն ժամ :

Այ ընդունիմ 'ի տանէ բու միւլ զուս բակս , և ոչ 'ի հօտից քոց նոխազ :

Իմ է ամենայն զազան անտառի , երէ լերանց և ամենայն անասուն :

Գիտեմ ես զամենայն թռչունս երկնից , գեղեցիկութիւն վայրի ընդ իս է :

Թե՛ք բաղցեայց՝ բեզ ինչ ոչ ասացից,
զէ՛ իմ է աշխարհ լինու իւրով:

Աչ ուտեմ ես զմիս զուարակաց քոց, և
ոչ զարիւն նոխազաց քոց ըմպեմ:

Սատո աստուծոյ պատարագ օրհնու
Թեան, կատարեա բարձրելոյն զուխոս
քո:

Կարգացես առ իս յաւուր նեզու
Թեան քո. ես փրկեցից զբեզ և գու
փառաւոր արացես զիս:

Սակայն մեղաւորին ասէ՛ աստուած.
Իսկ գու ընդէր բնաւ պատմես զար
գարուԹիւն իմ, կամ առնուս զուխոս
իմ՝ ի բերան քո:

Օ, ի գու ատեցեր զխրատ իմ, մերժե
ցեր և յետս ընկեցեր զամենայն բա
նքս բերանոյ իմոյ:

Թե՛ք ատեանէ՛ իր զգողս, ընԹանայիր
ընդ նոսա, և ընդ շունս գնէ՛ իր զբա
ժին քո:

Բերան քո յաճախէր զգարուԹիւն,
և ընդու քո նիս Թէր զնենդուԹիւն:
Նստեալ զեղբօրէ՛ քումմէ՛ չարախօսե
լիր, և ՚ի վերայ որդւոյ մօր քո գնէ՛ իր
զպայԹակղու Թիւն:

Օ, այս ամենայն արարեր և ընեցի բեզ,
կարծեցեր անօրէնդ ՚ի մախ քում Թե
և ես բեզ նմանիցեմ:

Երգ յանգիմանեցից և կացուցից զայս
ամենայն առ աջի քո, իմացարուք ամենե
քեան որոց մուացեալ իցէ՛ զաստուած:
Գուցէ՛ երբէք յափշտակիցիք, և ոչ որ
իցէ՛ որ փրկիցէ:

Պատարագ օրհնուԹեան փառաւոր ու
բոսցէ՛ զիս, և անդ է՛ ճանապարհ ուր
ցուցից նմա զփրկուԹիւն աստուծոյ:

Տանք երգ:

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Տ .

Ի կարգած. Սողեմ ՚ի Վախի. զէ եկն աս նա Վախան մար
գարէ, իբրեւ զէ մօթաւ եր նա աս Վերաբէլէ:

Որորմեա ինձ աստուած ըստ մեծի
ողորմուԹեան քում: Ըստ բազում գը
ԹուԹեան քում ջնջեա զանօրէնու
Թիւնս իմ:

Եւ աւել լուս զիս՝ յանօրէնուԹեանէ
իմմէ, և ՚ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս:
Օ, անօրէնուԹիւնս իմ ես ինձէն գի
տեմ, և մեղք իմ առ աջի իմ են յա
մենայն ժամ:

Ի՛նչ միայն մեզայ տէր, և չար սուս
ջի քո արարի :

Որպէս արգար եղիցիս 'ի բանս քո, և
յաղթող 'ի դատել քեզ :

Նորէնու թեամբ յղացաւ, և 'ի մեզս
ծնաւ զիս մայր իմ :

Գու տէր զճշմարտութիւն սիրեցեր,
զանցայտս և զճանկեալս իմաստու
թեամբ քով յայանեցեր ինձ :

Յօղեա յիս մշտիաւ և սուրբ եղէց, լը
ւա և քան զձիւն սպիտակ եղէց :

Սեղի արա ինձ զցնծութիւն և զուրա
խութիւն, և ցնծացեն ոսկերք իմ
տառապեալք :

Գարձո զերեսս քո 'ի մեզաց իմոց, զա
մենայն անորէնութիւնս իմ քաւեա
յինէն :

Սիրտ սուրբ հաստատեա յիս աստ
ուած, և հոգի ուղիղ նորոզեա 'ի
փորի իմում :

Մի՛ ընկենուր զիս տէր յերեսաց քոց,
և զհոգի քո սուրբ մի՛ հաներ յինէն :

Տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան,
հոգւով պետութեամբ քով հաստա
տեա զիս :

Ուսուցից անորինաց զճանապարհս քո,
և ամպարիչոք աւ քեզ դարձցին :

Փրկեա զիս յարե՛նէ աստուած աստ
ուած փրկութեան իմոց . ցնծացե
լեզու իմ յարգարութեան քում :

Տէր եթէ զչրթունս իմ բանաս, բե
բան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո :

Թե կամեցեալ էիր պատարագս մա
տուցանէար, բայց դու ընդ ողջակեզս

խիղ ոչ հաճեցար :

Պատարագ աստուծոյ հոգի խոնարհ,
զսիրտ սուրբ և զհոգի խոնարհ աստ
ուած ոչ արհամարհէ :

Բարի արա տէր կամօք քովք սխալի, և
չինեսցին պարիսպք երուսաղէմի :

Յայնժամ հաճեսցիս ընդ պատարագս
արգարութե, յորժամ ուխտեալ զուա
րակն ելլէ 'ի սեղան քեզ պատարագս :

Տառք Ի .

ՍՆՂՄՈՍ ԾԱ .

Ի խարաճ իմաստութեան . Սաղմոս 'ի Դաւիթ . 'ի ժամանակի
չէ ելի 'Դաւիթ պարթեաց Սասորայ, ինչ անասապի 'Դաւիթ
'ի րոն Աթիթեաց է :

Օ ի՛ պարծի 'ի չարութեան հզօր զանե
րէնութիւն, զօրհանապաղ զանիրաւու

Թիւն խորհեցաւ 'ի լեզուի իւրում :
Յրպէս անելի սուր սրեաց զնենդու-
թիւն , սիրեաց զչարու թիւն քան զբա-
րու թիւն . զանօրէնու թիւն քան զլ-
խօսս արդարութեան :

Սիրեաց նա զամենայն խօսս կործան-
ման , և զլեզուս նենդաւորս :

Վասն այսորիկ աստուած կործանեացէ
զնա խաղաւ . խլացէ և հանցէ զնա 'ի
յարկաց իւրոց , և զարմատս նորա
յերկրէն կենդանեաց :

Տեսցեն արդարք և երկիցեն , զնովաւ
ծիծաղեացեն և ասացեն :

Եյս այր է որ ոչ արար զաստուած
իւր օգնական , այլ յուսացաւ սա 'ի
բազում մեծութիւն իւր , և զօրա-
ցաւ 'ի նանրութեան իւրում :

Եյլ ես որպէս ձիթենի պտղալից
'ի տան աստուծոյ . յուսացայ յողոր-
մութիւն աստուծոյ յաւիտեան և
յաւիտեանս յաւիտենից :

Խոտտովան եղէց քեզ յաւիտեան զի
արարեր . և համբերից անուան բում ,
զի բաղդր ես աւաջի սրբոց քոց :

Ի կարգի . զան Սաղաւթայ . իմաստութիւն 'ի Վաւի :

Եւսաց անզգամն 'ի սրտի իւրում թէ
ոչ գոյ աստուած . ապականեցան և
պղծեցան յանօրէնութեան իւրեանց,
և ոչ որ է որ առնէ զքաղցրութիւն :
Եւտուած յերկնից նայեցաւ յամենայն
որդիս մարդկան , տեսանել թէ իչ
ցէ որ իմաստուն որ խնդրիցէ զասա-
ուած :

Վնենքեան խտորեցան 'ի միտին , և
անպիտանացան :

Ոչ որ է որ առնէ զբարի , և չէ որ
մինչեւ 'ի մի :

Որպէս ոչ ծանիցեն ամենեքեան , որ
գործեն զանօրէնութիւն :

Ոյք ուտելին զժողովուրդ իմ որպէս
կերակուր հացի , և առ աստուած ոչ
կարգացին :

Ենդ երկիցեն երկիւղ ուր ոչ իցէ եր-
կիւղ . զի աստուած ցրուեացէ զոս-
կերս մարդահաճոյից :

Եմաչեսցեն և յամօթ լիցին , զի ասա-
ուած անարդեաց զնօսա :

Ո՞տացէ 'ի սիրովնէ գերկուծիւն խա
րայելի . 'ի դարձուցանել աեաան ըզ
գերուծիւն ժողովրդեան խարոյ, ցըն
ծասցէ յսկովբ և ուրախ եղիցի խա
րայել :

Տուր թ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ծ Գ .

Ի Խարած . ընդ օրհնութիւնս իմաստութեան 'ի Վասիլ . 'ի Ժա
ճանակի զէ եկին . Օ խիստիւն և առին ցՊոտոշ անա Վասիլի
Խաչուցեալ նստի առ մեզ :

Վաստւած յանուան քում կեցո զիս ,
և 'ի զօրուծեան քում իրաւ արա ինձ :
Վաստւած լուր ազօթից իմոց . ունկն
գիր բանից բերանոց իմոց :

Օտարք յարեան 'ի վերայ իմ , և հը
զօրք խնդրեցին զանձն իմ , և ոչ հա
մարեցան զքեզ աստուած առաջի իւ
րեանց :

Ըհա աստուած օգնակիս իմ , և տեր
բնդունելի հոգւոյ իմոյ :

Ի դարձուցանել զչարս 'ի թշնամիս իմ ,
ճշմարտութեամբ քով սաստակեա ըզ
նոսա :

Ես կամօք իմովք պատարագս մա

տուցից քեզ , և խոստովան եղէց ա
նուան քում տեր՝ զի բարի է :
Յամենայն նեղուծեանէ իմմէ վրկեցեր
զիս , և 'ի թշնամիս իմ ետես ակն իմ :

Տուր Է :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ծ Դ .

Ի Խարած . ընդ օրհնութիւնս իմաստութեան . Սարևո
'ի Վասիլ :

Ունկն գիր աստուած ազօթից ի
մոց , և մի անտես առներ զլնդբուածս
իմ :

Վայեա առ իս և լուր ինձ , զի արսմե
ցայես 'ի ճանձրանալ իմում և խոռ
վեցայ :

Ի ճայնէ թշնամոցն և 'ի նեղել մեզա
ւորին խոստրեցան յիս անիրաւու
թեամբ , բարկութեամբ որս պահե
ին ինձ :

Միրտ իմ խոռվեցաւ յիս , և երկիւղ մա
հու անկաւ 'ի վերայ իմ :

Ըհ և զողումն եկն 'ի վերայ իմ , և ծած
կեաց զիս խաւար :

Ըտէի՝ տայր որ ինձ թեւս որպէս
զսզաւնւոյ , զի թուէի վերանայի ,

հեռացեալ դագարէի յանապատի :
Ընն ունէի աստուծոյ որ փրկէր զես
ի կարճմտու թենէ զայրանալոյ, միրը
կեալ ՚ի նեղարտու թենէ :

Բնկը տէր և բաժանեա զէզուս նոցա,
զի տեսի զանօրէնու թիւն և զհակա
ուակու թիւն ՚ի քաղաքի :

Ի տուէ և ՚ի գիշերի շուրջ եղեն զպա
րսպօք նորա, անօրէնու թիւն, չա
րիք և մեղք են ՚ի մէջ նոցա, և ոչ պա
կասեաց ՚ի հրապարակաց նոցա վաշի
և նենդու թիւն :

Օ ի թէ թշնամոցն նախատեալ էր՝
համբերէի արդեօք, կամ ասելոցն
մեծաբանեալ էր ՚ի վերայ իմ, թագչէի
արդեօք ՚ի նմանէ :

Իսկ դու մարդ հաւասար իմ, առաջնորդ
իմ և ծանօթ իմ :

Բպարէն ՚ի նոյն քաղցրացուցեր ինձ
և քեզ կերակուր, զի գնայար միաբա
նու թեամբ ՚ի տան աստուծոյ :

Լիկեսցէ մահ ՚ի վերայ նոցա և կենդա
նւոցն իջցեն ՚ի դժոխս, զի չարու
թիւն է ՚ի բնակու թեան նոցա և ՚ի
մէջ նոցա :

Ես առ աստուած կարգացի և տէր
լուաւ ինձ յերեկոցս, ՚ի վաղորդայն,
ի հասարակ աւուր :

Պատմեցի և ասացի և լուիցէ ձայնի ի
մու մփրկեսցէ խաղաղու թեամբ զանձն
իմ ՚ի մերձաւորաց իմոց, զի կարեօք հա
սին ՚ի վերայ իմ :

Լուիցէ աստուած և խոնարհ արասցէ
զնոսա, որ յառաջն է քան զյաւի
տեանս :

Օ ի ոչ գոյր նոցա փոխանակ, և ոչ եր
կեանս յաստուծոյ :

Չգեսաց զձեռն իւր ՚ի հասուցանել
նոցա, եւ նորա պղծեցին զօրէնս
նորա :

Բաժանեցան ՚ի սրտմտու թենէ երե
սաց նորա, և եհաս ՚ի սիրտս նոցա :
Կակուղ էին բանք նոցա քան զձէթ,
և ինքեանք որպէս սլաք :

Բնկեա ՚ի տէր զհօդս քո, և նա կերա
կրէ զքեզ, և ոչ տայ յաւիտեան սա
սանու թիւն արգարոյ :

Գու աստուած իջուցես զնոսա ՚ի
դու բապականու թեան, արք արիւնս
հեղբ և նենդաւորք մի հասարակեսցեն

զաւուրս իւրեանց, այլ ես 'ի բեզ տէր
յուսացայ :

Տուցե իր • Գորղոյս լը •
Կանն Գորղոյս է • Ստղմս թթ •
Տուցե ի :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ՄԵԾԻՒ ՄՈՎՍԷՍԻ
ԱՄՏՈՒԱԾ ԱՏԵՍ ՄԱՐԳԱՐԻՒՄ
Ը • Օրինաց Ը •

Օ ի հուր բորբոքեցաւ 'ի բարկու
թեանէ իմմէ . այրեցէ և իջցէ մինչ 'ի
դժոխս ներքինս :

Կերիցէ զերկիր և զամենայն բոյս երկ
րի նոցա . վառեսցին հրով, բորբոքես
ցին հիմունք լերանց նոցա :

Կուտեցից զչարիս ամենայն 'ի վերայ նո
ցա, և նետիւր իմովք սպառուեցից զնոսա :
Սաշեալք և հիւճեալք 'ի ստից , գաւ
զանաբեկ գեշանկեալ ամենայն թըռչ
նոց երկնից :

Լարս առանց բժշկու թեան արձակեցից
'ի վերայ նոցա . զգազանս անապատի,
որ այսր և անդր քարշեսցեն զնոսա ընդ
երկիր :

Արտաբուստ մանկակոտորս արացե
զնոսա սուր, և 'ի ներքուսա շտեմարս
նոց նոցա անախ արհաւիրք ահից :
Չէրիտասարգս կուտանօք հանդերձ, և
զտղայս հաստատելովք ձերովք հան
դերձ :

Ըսացի թէ ցրեցից զնոսա, և գաղարե
ցուցից զխշատակս նոցա յազգաց :
Թէ ոչ վասն բարկու թեան սրտմտու
թեան թշնամոյն զի մի երկայնակեացք
եղիցին, և մի բարձրացին հպարտա
ցեալ թշնամիքն և ասացեն :

Թէ ձեռն մեր բարձր է և բազուկ մեր
հզօր . և ոչ տէր աստուած արար զայս
ամենայն :

Օ ի ազգ մի խորհրդակորոյս են նոքա .
և ոչ գոյ 'ի նոսա իմաստու թիւն, և ոչ
խորհեցան 'ի միտ առնուլ զայս ամե
նայն, և արգ ընկալցին զամօթ յան
ձինս իւրեանց :

Չարմանք մի մեծ այս են . զխորդ մի
զհազարս հալածիցէ, կամ երկուք ըլլ
բիւրս շարժեսցեն :

Թէ ոչ տեսուն աստուծոյ մասնեալ էր
զնոսա, և տուեալ իցէ զնոսա 'ի ձեռս

Թ շնամեաց նոցա :

Օ ի ոչ են դիք նոցա որպէս զաստուած մերայլ Թ շնամիք մեր վաստահորհուրդք :
Յայգւոյն սողովմայ էր որթ նոցա , և սունկ նոցա ՚ի գոմորայ :

Խաղող նոցա խաղող դառնու թեան և ողկոյց նոցա ՚ի գառնու թիւն լեղւոյ :
Սրամտութիւն վիշապաց զինի նոցա . սրամտութիւն ի թից անհնարին առանց բժշկութեան :

Ոչ այս ամենայն ժողովեալ է առ իս , կնքեալ և պահի ՚ի գանձի խնամ :
Յաւուր մի ի ժողց հատուցման հատուցից նոցա , ՚ի ժամանակի յորում հարցի զքարի ոսն նոցա :

Մերձ է օր կրատեան նոցա . հասեալ է պատրաստութեամբ տէր ՚ի վերայ նոցա :

Կատի տէր զժողովուրդ իւր , և ՚ի ծառայս իւր միսի թարի :

Օ ի ետես զնոսա լքեալս , լուծեալս և մատնեալս ՚ի գերութիւն :

Լւ ասիցէ տէր . ուր են զիքն ձեր յորս յուսացեալ էիք դուք ՚ի նոսա , գորոց զճարպ սպանդից ուտելիք , և

լմոցէիք զգինին զսից :
Ըրդ յարիցեն օգնեացեն , և եղևցին ձեզ թիկունք :

ՆՈՐԻՆ ՄՈՂՍԵՍԻ

Օ աներուք և տեսէք զի ես եմ , և ոչ գոյ այլ աստուած բաց յինէն :
Ես սպանանեմ , և ես կեցուցանեմ , հարկանեմ և ես բժշկեմ , և ոչ որիցէ որ հանիցէ զձեզ ՚ի ձեռաց խնոյ :
Համբարձի յերկինս զձեռս իմ , երգուայ աջով խնով և ասացի թէ կենդանի եմ ես յաւիտեան :

Սրեցից որպէս վայլակն զսուսեր իմ , և ՚ի խնդիր վրիժուց արձակեցից զաջ իմ :
Հատուցից զհատուցումս թշնամեաց իմոց , և ատելեաց իմոց հատուցից բզ հատուցումս նոցա նոցին :

Ըրբեցուցից զնեա իմ յարենէ նոցա , և սուր իմ կերիցէ միս յարենէ վերաւորաց գերելոց զլսոց իշխանաց թրչնամեաց նոցա :

Ուրախ եղևցին երկինք նովաւ , և երկիրպագցեն նմա ամենայն որդիք ասուածոյ :

Ուրախ եղերուք հեթանոսք բնդ ժողովրդեան նորա, զորացուսցեն զնա ալ մենայն հրեշտակք աստուծոյ ։
 Ինդրեւելով խնդրեցաւ վրէժ արեան որդւոց նոցա, հատուցումն թշնամեաց նոցա հատուցաւ նոցա ։
 Հատուցումն ասելեաց նոցա հատուցաւ նոցա ։ սրբեցեալ տէր զերկիր ժողովրդեան իւրոյ ։
 փառք հօր և որդւոց և ։

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Բ

Դու ես տէր մեր, դու ես քրիստոս փրկիչ մեր, զքեզ օրհնեն անձինք մեր ։
 Սարգասէր տէր, վասն սրբուհւոց աւնարատի մօր քո և կուսի, և վասն խաչի քո պատուականի ընկալ զազաչանս մեր և կեցո զվեզ ։

Քարզ և սղօն ։ Սի նախանձիր և խոտովան կաննայն ։

Վասն ուղղելոյ զգնացս մեր ՚ի ճանապարհս խաղաղութեան, զտէր ազաւ չեացուք ։
 Տէր ողորմեա ։

Վասն ցրելոյ ՚ի մէնջ զամենայն խորհուրդս չարին, զտէր ազա ։
 Վասն պարգեւելոյ մեզ առողջ խորհուրդս և առաքինի վարս, զտէր ազա ։
 Վասն պահելոյ զվեզ ընդ հովանեաւ ամենագոր աջոյն իւրոյ, զտէր ազա ։
 Վասն խորտակելոյ զհակառակորդն վաղվաղակի ընդ սօխւք մերովք, զտէր ազա ։

Վասն հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք ճըշմարիտ և ուղիղ հաւատով ՚ի քրիստոս ննջեցին, զտէր ազա ։

Եւ եւս՝ միաբան վասն ճշմարիտ եւ սուրբ հաւատոցս մերոյ, զտէր ազա ։
 Զանձինս մեր և զմիմեանս տեսուն աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք ։
 Քեզ տեսունք յանձն եղիցուք ։

Ողորմեաց մեզ տէր աստուած մեր ըստ մեծի ողորմութեան քում ։ ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ ։

Տէր ողորմեա ։ տէր ողորմեա ։ տէր ողորմեա ։

Աղն ։

Տէր երկնի և երկրի, արարիչ ամենայն

որարածոց երեւելեաց և աներեւու-
 թից : Առ քեզ կարգամբ յամենայն
 ժամ, զի ընդ ամենայն տեղիս է տե-
 րութիւն քո, և արքայութիւն քո ա-
 մենեցուն տիրէ : Հնորհեա մեզ ամե-
 նեցուն երկիւղիւ 'ի պաշտօն քո կան-
 խել հանապազ, սիրել զքեզ 'ի բոլոր
 սրտէ և 'ի բովանդակ մտաց, և յամենայն
 զօրութենէ մերմէ պահել զպատուի-
 րանս քո : Համբառնալ առ քեզ զձեռս
 մեր 'ի սրբութիւն առանց բարկու-
 թեան և երկմտութեան, և գտանել 'ի
 քէն շնորհ և ողորմութիւն, և առա-
 քինասէր գործոցն յաջողութիւնս : Ամն
 զի գու ես տէր կենաց և աստուած ո-
 ղորմութեան, և քեզ վայելէ փառք իշ-
 խանութիւն և պատիւ այժմ և միշտ
 և յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :
 Աստուծոց երկրպագեցողս :

Քում ամենազօր և յաղթող տէրու-
 թեանդ կրկնի ամենայն ծունր յեր-
 կրպագութիւն, և փառաւորեալ է յա-
 մենեցունց թագաւորութիւն քո :

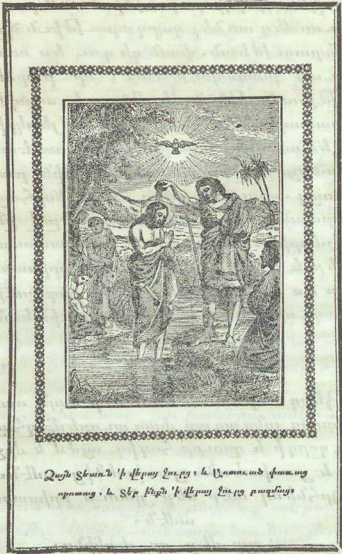
Նայեա յերկրպագութիւնս մեր, և
 ուստ մեզ առնել զարդարութիւն ճրչ-
 մարտութեան, վասն զի գու ես աստ-
 ուած խաղաղութեան, որ բարձեր
 զթշնամութիւն 'ի միջց, և արարեր
 խաղաղութիւն յերկինս և յերկրի :
 Հեռաւորաց և մերձաւորաց աւետա-
 րանեցեր զնոր պարգեւս քոյին բար-
 եացդ, որում և զմեզ մեծի շնորհացդ
 արժանաւոր արասցես՝ գասերով ընդ
 ճշմարիտ երկրպագուս քո, աստուած
 մեր և տէր՝ փրկիչդ յիսուս քրիստոս :
 Այ ես օրհնեալ ընդ հօր և ընդ սուրբ
 հոգւոյն այժմ և միշտ և յաւիտեանս
 յաւիտենից, ամէն :

Մաղանս :

Երգս օրհնութեան և 'ի ձայն սաղ-
 մոսաց անդադար փառաւորեմբ զհայր
 և զօրդի և զսուրբ հոգիդ այժմ և միշտ
 և յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն :
 Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս,
 ամէն :

Հայր մեր որ յերկինս :

Չարն Տեառնն 'ի վերայ Լուրջ և Գառուած փառաց
որոտաց և Տեր ինքն 'ի վերայ Լուրջ բազմաց

ՍԱԼՄՈՍ ԺԵ.

Ի Կարգած . վասն ժողովրդեանն որ 'ի սրբոյն կեռացեալ էին .
'ի ժամանակն զի Կալան զնա այլազգիսն 'ի Ղեթի : Յարձանագիր .
Սաղմոս 'ի Ղապիթ :

Ողորմեա ինձ աստուած զի կոխեաց
զիս մարդ . զօրհանապազ պատերազ
մուռք նեղեցին զիս :

Կոխեցին զիս թշնամիք իմ զօրհանա
պազ . բազում էին այբ մարտնչէին ընդ
իս 'ի բարձանց :

Ի տուէ եցս ոչ երկեայց զի 'ի տէր յու
սացայ . աստուծով գովեցից զբանս իմ,
յաստուած յուսացայ և ոչ երկեայց ,
զի՞ արասցէ ինձ մարդ :

Չօրհանապազ զբանս իմ անարդեցին .
զինէն էին խորհուրդք նոցա 'ի չարու
թեան :

Պանդուխտք եղիցին և թարթաքունք
չընեսցին . նորա գարշապարի իմուժ
սպասեացեն , որպէս և սպասէին անձին
իմոյ :

Արպէս առ ոչնչէ մերժեացես զնսսա ,
բարկու թեամբ զժողովուրդս հնազան
դեցուացես :

Ըստուած զկեանս իմ պատմեցից .քեզ .
եղից զարտասուս իմ առաջի քո որ
պէս խոստացար դու ինձ :

Դարձցին թշնամիք իմ յետս իւրեանց ,
յաւուր յորում կարգացից առ քեզ :
Ըհա ծանեաց զի աստուած իմ ես դու :
զատուած օրհնեցից ՚ի բանս իմ և բզ
տէր գովեցից ՚ի խօսս իմ . յաստուած
յուսացայ և ոչ երկեայց , զի արացե
ինձ մարդ :

Յինէն են ուխտք իմ զոր տայ .քեզ
աստուած օրհնու թեամբ :

Փրկեցեր զանձն իմ ՚ի մահուանէ , զաչս
իմ յարտասուաց , և զոտս իմ ՚ի դայ թագ
զու թենէ : հաճոյ եղէց առաջի տեսան
յերկրին կենդանեաց :

Յուշք Ժս :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ծ . Զ .

Ի Կաթարած : Վ՛ ապականեր . ՚ի Դաւիթ յարշնամիք . ՚ի Ժամանս
ի զի փախուցեալ և ագուցեալ էր յերեսաց Սասորայ յայրի անդ :

Աղբրմեա ինձ աստուած ողորմեա ինձ ,
զի ՚ի քեզ յուսացաւ անձն իմ :

Ի հովանի թեւոց քոց յուսացայց , մին
չեւ անցցէ անօրէնու թիւն :

Աղաղակեցի առ աստուած բարձրեալ ,
առ աստուած բարերար իմ :

Առաքեաց յերկնից և կեցոյց զիս . եզ
՚ի նախատինս որ կոխէ ին զիս :

Առաքեաց աստուած զողորմու թիւն
և զճշմարտու թիւն իւր , և փրկեաց
զանձն իմ ՚ի միջոյ գազանաց , զի նրն
ջէի ես խռովեալ :

Արգւոյ մարդկան ատամունը իւրեանց
զէն և նեւք են , և լեզուք նոցա որպէս
սուր սուսեր :

Բարձրեալ ես դու յերկինս աստուած ,
յամենայն երկրի են փառք քո :

Արոգայ թ պատրաստեցին ոտից իմոց և
խանարհ արարին զանձն իմ . փորեցին
առաջի իմ խորխորատ , և անկան ին
քեանք ՚ի նոյն :

Պատրաստ է սիրտ իմ աստուած , պատ
րաստ է սիրտ իմ օրհնել և սաղմոս ա
սել .քեզ փառք իմովք :

Չար թիք փառք իմ զար թիք սաղմո
սիւք և օրհնու թեամբ , և ես զար
թեացայ առ աւօտուց :

խոստովան եղէց քեզ 'ի ժողովուրդս
տէր, և սաղմոս ասացից քեզ յազնես:
Սեծ եղև մինչև յերկինս ողորմութիւն
քո, մինչևև յամպս ճշմարտութիւն քո:
Բարձրեալ ես դու յերկինս աստուած,
յամենայն երկրի ես փառք քո:

Տունք Ժ Դ.

ՍԱԶՄՈՍ ԾԵ.

Ի խաբարս. զի ապականեր. յարանգիր. Սաղմոս 'ի 'Վասիլի.
Թէ արդարեւ զարդարութիւն խօսէ
իք, և ուղիղս դատէիք որդիք մարդկան:
Բանզի և արդ իսկ 'ի սրտի ձերում
զանօրէնութիւն գործէք յերկրի. ա
նիրաւութիւն ձեռք ձեր նիւթեն:

Օտար եղեն մեղաւորք 'ի մօրէ. խա
բեցան յարզանդէ և խօսեցան սուտ:
Սրտմտութիւն նոցա ըստ նմանու
թեան օձի, որպէս ի թի քարբի զի լը
ցեալ է զականջս իւր:

Օ ի մի լուխցէ նա զձայն թովչի ճար
տարի, և մի առցէ դեղ 'ի դեղատուէ
խմասանոց:

Աստուած փշրեսցէ զաստամունս նոցա
'ի բերանս իւրեանց. և զժանիս առ իւ
ծուց խորտակեաց տէր:

Անարգ եղիցին նորս որպէս ջուր զի հե
ղու. 'ի լարել ազեղան նորս տկարաւ
ցին որպէս մոմ զի հալի, և սպառեսցին:
Ննկաւ հուր և ոչ տեսին զարեւ, մինչ
չև 'ի միտ առեալէր զփուշ իւրեանց.
որպէս գժնիկ բարկութեամբ կենդա
նւոյն կիզցէ զնոսս:

Ուրախ եղիցի արդար յորժամ տեսցէ
զհատուցումն, և զձեռս իւր լուսացէ
յարեան մեղաւորի:

Եւ ասացէ մարդ՝ Թէ արդարեւ գու
ցէ պտուղ արդարոյ, և է աստուած որ
դատի զնոսս յերկրի:

Տունք Ժ Գորգըս Լ Գ.

ՍԱԶՄՈՍ ԾԸ.

Ի խաբարս. զի ապականեր. յարանգիր. 'ի ժամանակի զի
աստուծոց Սասող պաշարեաց զպոռն նորս. զի ապանցէ զնա.
Սաղմոս 'ի 'Վասիլի:

Փրկեա զիս 'ի թշնամեաց իմոց աստ
ուած, յայնցանէ որ յարուցեալ ես 'ի
վերայ իմ ապրեցո զիս:

Փրկեա զիս յայնցանէ ոյք գործեն զա
նօրէնութիւն, յարանց արիւննահեղաց
ապրեցո զիս:

Որսալ զանձն իմ կամեցան, և հասին 'ի վերայ իմ հօրք :

Ոչ մեզք իմ և ոչ յանցանք, առանց մեզ զայ ընթացայ և ուզիզ եղէ :

Չարթիր ընդ առաջ իմ և տես գուտէր զորու թեանց, աստուած խորայելլու Նայեայ և այց արա ամենայն հեթա նոսաց, մի ողորմիր ամենեցուն, որ գործեն զանօրէնութիւն :

Գարձցին ընդ երեկոյս, սովեսցին որպէս շունք, և չրջեսցին դքաղաքաւ :

Նորա զօղանջեսցեն բերանովք իւրեանց, և սուր է 'ի չրթունս նոցա :

Իսկ արդ ո՞վ լուաւ զայս, զի դու տէր ծիծաղեսցիս զնորք և արհամարհեսցես զամենայն հեթանոսս :

Չզօրութիւն իմ առ քեզ պահեսցից, զի աստուած օգնական իմ է :

Աստուած իմ ողորմութիւն նորա կանխեսցէ առ իս, և աստուած իմ ցուցցէ ինձ 'ի թշնամիս իմ :

Մի սպանաներ զնոսա, զի մի մոռասցին զժողովուրդ քո :

Ճրուեա զնոսա զօրութիւն քո և ընկճես զնոսա, զի դու ես պաշտպան իմ տէր :

Սեզք բերանոյ նոցա և բանք չրթանց նոցա, ընկցին նորա յաժարտուանութեան իւրեանց :

Յանէ՛ծս և 'ի ստութիւն մասնեսցին, 'ի կատարածի բարկութեան սպառեսցին և մի գտցին :

Գիտասցեն զլաստուած տիրէ յակովբայ, և ամենայն ծագաց երկրի :

Գարձցին ընդ երեկոյս, սովեսցին որպէս շունք, և չրջեսցին դքաղաքաւ : Նորա սխուեսցին յուտել, ապա թէ ոչ յաղեսցին, տրտնջեսցեն :

Ես օրհնեսցից զօրհնութիւնս տեառն, ցնծացայց առաւօտուց յողորմութեան քում :

Եղեր իմ պաշտպան և տուն ապաւինի, յաւուր նեղութեան իմոյ :

Օգնական իմ՝ քեզ սաղմոս ասացից աստուած ապաւէն իմ, աստուած ողորմութեան իմոյ :

Տունք իս :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԹ.

Օգտանելոյ ժամանակս առ ոսամանէ, ՚ի ժամանակի զի հրջի գար նա զՄիջագետս և զՆորեսպանն Սրբոցայ, և ՚ի Բաբելոն հորթանէր Յովակիմ զՅորն աղտոյ յերկրորդսան հազարս: Յարժանագիր Սաղմոս ՚ի Ղառնիլ:

Լստուած մերժեցեր և աւերեցեր ըզմեզ, բարկացար և զթաացիս ՚ի մեզ: Հարժեցեր զերկիր և խռովեցուցեր զսա, բժշկեա զհարուածս սորա, զի աստանեցաւ:

Յուցեր ժողովրդեան քուժ խտուածիւն, և ետուր ըմպել մեզ գինի յի մարուածեան:

Ետուր երկիւղածաց քոց նշան, զի սաւրեսցին յերեսաց աղեղան:

Արպէս փրկեցան սիրելիք քո, կեցո աշտով քո և լուր մեզ:

Լստուած խօսեցաւ ՚ի սրբութենէ իւրմէ. բարձր եղէց, բաժանեցայց ըզսիւքեմ և զհովիտս յարկաց չափեցից: Իմ է գաղաադ և իմ է մանասէ, եփրեմ հզօրիչ գլխոյ իմոյ:

Յուգաթագաւոր իմ, մովաբ աւազան յուսոյ իմոյ:

Յեգտիմէ ուղղեցից զգնացս իմ, և ինձ այլազգիք հնազանդ եղեն:

Ո՞ տարցի զիս ՚ի քաղաք ամուր, կամ ո՞ առաջնորդ եացէ ինձ մինչեւ յեդովմէ: Եթէ ոչ գու աստուած որ մերժեցեր զմեզ, և ոչ ելեր աստուած ընդ զօրս մեր:

Տուր մեզ օգնութիւն ՚ի նեղութեան, զի ընդունայն է փրկութիւն մարդոց: Լստուծով արասցուք զօրութիւն, և նա արհամարհեցէ զայնոսիկ որ նեղեն զմեզ:

Տուր ԺԴ:

ՍԱՂՄՈՍ Կ.

Ի Կաթարս. ընդ օրնուրեան. Սաղմոս ՚ի Ղառնիլ:

Ուր աստուած ազօթից իմոց, և նայեա տէր յազօթս իմ:

Ի ծագաց երկրի կարգացի սա քեզ, մինչ ՚ի վաստակել սրտի իմոյ:

Ի վիմէ բարձր արարեր զիս, առաջնորդեցեր ինձ, և իմ եղեր յոյս, և աշտարակ հզօր եղեր ինձ յերեսաց թշնամւոյն:

Բնակեցայց ես ՚ի յարկս քո յաւխտեան,

և ծածկեցայց ընդ հովանեաւ թեւոց
բոց :

Գու աստուած լուար աղօթից խոնց .
հտուը ժառանգու թիւն ոչք երկնչին
յանուանէ քու մէ :

Լեուրս յաւուրս յաւեիւր թագաւորի
ամաց նորա , աւուրս ազգայ մինչեւ
յազգս :

Կայ և մնայ յաւիտեան առաջի աստու
ծոյ ողորմութիւն և ճշմարտութիւն ,
ոչք խնդրեցեն ՚ի նմանէ :

Ըյապէս սաղմոս ասացից բեզ յաւի
տեանս յաւիտենից , և տաց բեզ զա
ղօթս իմ օր ըստ օրէ :

Տակը Ը . Գորայս Իր :

ՍԱՂՄՈՍ ԿԱ .

Ի իտարած . Ի վերայ Իրիթմայ . Սաղմոս Ի Դասիէ :

Բայց միայն աստուծոյ հնազանդ լեբ
անձն իմ, զի ՚ի նմանէ է ինձ փրկութիւն :
Նա է աստուած իմ և փրկիչ, ապաւէն
իմ զի մի սասանեցայց առուել :
Սինչեւ յերբ յառնէք ՚ի վերայ մար
դոյ սպանանել ամենեքեան , որպէս

զորմոյ թիւրեւոյ և զցանկոյ մերժեւոյ .
Իայց միայն զպատիւ իմ խորհեցան
մերժել յինէն , և ընթացան ՚ի ծարա
ւ ըս իւրեանց :

Իերանօք իւրեանց օրհնէին, և սրտիւք
անիծանէին :

Իայց սակայն աստուծոյ հնազանդ լեբ
անձն իմ, զի ՚ի նմանէ է ինձ համբե
րու թիւն :

Նա է աստուած իմ և փրկիչ իմ, ապա
ւէն իմ՝ զի մի սասանեցայց :

Յաստուծոյ է զօրութիւն իմ և փառք
իմ . աստուած օգնութեան իմոյ , յոյս
իմ է առ աստուած :

Յուսացարուք ՚ի նա ամենայն ժողովք
ժողովոյոց . սիրուցէք առաջի նորա
զսիրտս ձեր, զի աստուած օգնական է
մեր յաւիտեանս ժամանակաց :

Սակայն ընդունայն են որդիք մարդկան,
սուտ են որդիք մարդկան, ՚ի կշիռս իւ
րեանց մեղանչեն և ինքեանք յունայ
նութեան են ՚ի միասին :

Սի յուսայք յանիրաւութիւն, և յա
փշտակութեան մի ցանկայք, և մե
ծութիւն թէ առիւ գայցէ՝ մի յօ

ժարեացին սիրոք ձեր .

Մի անգամ խօսեցաւ աստուած , և եր .
կուս զայս լուար :

Յաստուծոյ է զօրութիւնն , և քո տէր
ողորմութիւնն , և դու հաստուցանես
իւրաքանչիւր ըստ գործս նոցա :

Տաւր ժգ .

ՍԱՂՄՈՍ ԿԲ .

Ստորոքն ի Դաւիթ . Քնարեա նարեր նա յանապարի անք ,
նարեապարի :

Աստուած աստուած իմ ես առ քեզ
առաւօտ առնեմ . ծարաւեաց առ
քեզ հոգի իմ , քանի պատիկ եւս և
մարմին իմ :

Որպէս երկիր անուպատ և անջուր , ուր
ոչ գոյ ՚ի նմա ճանապարհ :

Այսպէս ՚ի սուրբս երեւեցայց քեզ ,
տեսանել ինձ զօրութիւնն քո և ըզ
փառս քո :

Վասն զի լաւ է ինձ ողորմութիւնն քո
քան զկեանս իմ , և չրթունք իմ
գովեսցեն զքեզ :

Այսպէս օրհնեցից զքեզ ՚ի կեանս իմ ,
և յանուն քո համբարձից զձեռս իմ :

Որպէս ՚ի ճարպոյ պարարառ թեւնէ
լցիլ անձն իմ , չրթամբ ցնծութեամբ
օրհնեացէ զքեզ բերան իմ :

Օր թէ յիշէի զքեզ յանկողնի իմում ,
ընդ առաւօտս կանխեալ խօսելի ընդ
քեզ :

Օր եղեր իմ օգնական , ՚ի հովանի
թեւոց քոց ցնծայցայց :

Եկն զկնի քո անձն իմ և զիս ընկալաւ
աջքս , և նորս ՚ի նանիր խնդրեցին
զանձն իմ :

Մոցեն ՚ի ներքոյ անդեպոյ երկրի մատ
նեացին ՚ի ձեռս սրոյ , և բաժինք ալ
ուեսուց եղիցին :

Թագաւոր յուսացաւ ՚ի անք . գովեա
լցին ամենեքեան որ երգեուն նովա .
խոյցին բերանք այնոցիկ ոյք խօսին զա
նիրաւութիւն :

Տաւր ժա :

ՍԱՂՄՈՍ ԿԳ .

Ի Խորած . Ստորոքն ի Դաւիթ :

Ուր աստուած ալօթից իմոց յազա
լել ինձ առ քեզ . յերկիւզէ թշնամոցն
փրկեա զանձն իմ :

Օճակեցեր զիս ՚ի ժողովոց չարաց ՚ի բազմութենէ որ գործեն զանօրէնու թիւն :

Ո՛յք սրեցին որպէս սուսեր զլեզուս իւրեանց, լարեցին զաղեզուսս իւրեանց յիսս զառնութեան :

Չզեղ ՚ի գաղտնիս այնոցիկ յք ուղիղ են սրտիւք, յանկարծակի ձգեացեն ՚ի նոսա և մի երկիցեն :

Ո՛յք զօրացուցին յանձինս իւրեանց զբանս չարութեան . խորհեցան թազուցանել ինձ որովայթ և սասցին ոչ տեսանէ զայս տէր :

Բննեցին զանօրէնութիւն, պատրաստեցան ՚ի բննել զբննութիւն :

Մատիցէ այր ՚ի խորութիւն սրտի իւրոյ, և բարձր եղիցի աստուած :

Նեաք սղախոց եղեն վէրք նոցա, աբկարացան ՚ի նոսա լեզուք իւրեանց, և խռովեսցին ամենեքեան յք հային բնդ նոսա :

Երկեաւ ամենայն մարդ, և պատմեցին զգործս աստուծոյ, և զարարածս նորա ՚ի միտ առին :

Իւրախ եղիցի արդար ՚ի տէր, և յու

սասցին ՚ի նա, նովաւ գովեսցին ամենեքեան յք ուղիղ են սրտիւք :

Տունք ժ : Գորջար ԼԵ :

ՍՍԱՂՄՈՍ ԿԳ .

Իկարած . Սաղմոս ՚ի Վաւիլ : Օրհնութիւն Լըւիայի, Լըւիիէ և ժողովրեան յորժամ ՚ի պանդխտութենէն Իսրայիլ ելանէ :

Քեզ վայելէ օրհնութիւն աստուած ՚ի սիրով, և քեզ տացին աղօթք յերուսաղէմ :

Ի յուր աղօթից իմոց, զի առ քեզ ամենայն մարմին եկեսցէ :

Ի՛նք անօրինաց զօրացան ՚ի վերայ մեր, զամբարշտութիւնս մեր գուքաւեսցես :

Երանի զոր ընտրեցեր և ընկալար, և բնակեցեն ՚ի գաւթիժս քո :

Ելցուք մեք ՚ի բարութենէ տան քո, սուրբ է տաճար քո սրանչելի արդարութեամբ :

Ի յուր մեզ աստուած փրկիչ մեր, յոյս ամենայն ծաղաց երկրի և որ ՚ի ծով հեռի :

|| պատրաստէ զլերինս զօրութեամբ
իւրով, և զգեցեալ է զօրութիւն:

|| Խռովեցուցանէ զմեծութիւն ծո-
վու, և զձայն արեաց նորա ցանձուցանէ:
Խռովեցին հեթանոսք, և երկկցեն
բնակիչք երկրի 'ի նշանաց բոց:

Յերս առաւօտու՝ ընդ երեկոյս զուար-
ճասցին, հայեցար յերկիր արբեցուցեր
զնա, և բազում արարեր զմեծու-
թիւնն նորա:

Գեան աստուծոյ լի եղեւ ջուրք .
պատրաստ արարեր զկերակուր նորա,
զի այսպէս է պատրաստութիւն:

Օսկոս նորա արբեցուցեր, և բազում
արարեր զարմօխ նորա:

Ի ցօղել նորա զուարթ եղիցի բոյս նո-
րա . օրհնեացի պսակ տարւոյ 'ի բազ-
լլու թեան բում:

Գաշարք բո լցցին պարարտութիւն պարար-
տացին գեղեցիկութիւնք անապատի:
Ելուրք ցնծութիւն զգեցցին, և զգեց-
ցին խոյք մաքեաց:

Հովիտք բազում արացենն ցօրեան,
ազազակեացեն և օրհնեացեն:

ՍԱԶՄՈՍ ԿԵ .

Ի Կարաթ . Սաղմո 'ի Դաւիթ . Երանութեան:

Ազազակեցէք առ աստուած ամենայն
երկիր . սաղմոս ասացէք անուան նորա,
և առք զվառս օրհնութեան նորա:

Ասացէք աստուծոյ, սրպէս զի ահեղ
են զորքք բո . 'ի բազում զօրութեան
բում ստեցին քեզ թշնամիք բո:

Ամենայն երկիր երկիրագոյցեն քեզ,
սաղմոս ասացեն քեզ, և սաղմոս ա-
սացեն անուան բում:

Եկայք և տեսէք զգործս աստուծոյ,
որպէս զի ահեղ են խորհրդով բան զա-
մենայն որդւոց մարդկան:

|| Գործոց զմոլն 'ի ցամաք, և ընդ
գետս անցին յոտանաւոր:

Անդ սեբաս եղեցուք մեք 'ի նա, որ աի-
րեն զօրութեամբ իւրով յախտենից:

Աչք նորա 'ի հեթանոսս հային . Եր
գառնացուցին զնա մի բարձրացին
յանձինս իւրեանց:

Օրհնեցէք հեթանոսք զաստուած մեր,
լսելի արարէք զձայն օրհնութեան նորա:
Այն որ ետ զանձն իմ 'ի կեանս, և ոչ ետ

դողու թիւն ոտից մերոց :
Փորձեցեր զմեզ աստուած և քննեցեր,
որպէս և քննի արծաթ :

Իջուցեր զմեզ յորոգայթ , եղիր նե-
ղութիւն ՚ի թիկունս մեր , և ան-
ցուցեր զմարդիկ ՚ի վերայ զիսոց մերոց :
Լնցար մէք բնդ հուր և ընդ ջուր , և
հաներ զմեզ ՚ի հանգիստ :

Ստից ՚ի տուն քո պատարագօք . տաց
քեզ զուխտս իմ զոր խոստացան քեզ
չթուէր իմ , զոր բերան իմ խօսեցաւ
՚ի նեղութեան :

Չողջակեզս ուղղալիցս մատուցից քեզ
խոյովք և խնկովք . և քեզ մատուցից
զուարակս և նոխազս :

Եկայք լուարուք ինձ և պատմեցից
ձեզ ամենեքեան յք երկնչիք յաստու-
ծոյ , զոր ինչ արար անձին իմոյ :

Ըս նա բերանով իմով կարդացի , և
բարձր արարից զնա լեզուաւ իմով :

Չմեզս թէ տեսանէի ՚ի սրտի իմում ,
մի լուիցէ ինձ տէր :

Վասն պտորիկ լուաւ աստուած և նայ-
եցաւ ՚ի ձայն խնդրուածաց իմոց :

Օրհնեալ է աստուած որ ոչ ՚ի բացէ

արար զաղօթս իմ , և ոչ զողորմութիւն
իւր յինէն :
Տուր ժի :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Կ Ջ .

Ի Կարաժ . Ընդ օրնոթիւնս . Սաղմս երգոց :

Աստուած ողորմեա մեզ և օրհնեա ըզ-
մեզ , երեւեցս զերեսս քո ՚ի մեզ և ու-
ղորմեա մեզ :

Ճանաչել յերկրի վճանապարհս քո ,
յազինս ամենայն զերկութիւնս քո :
Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք
աստուած , խոստովան եղիցին առ քեզ
ժողովուրդք ամենայն :

Ուրախ եղիցին և ցնծացեն ազինք ,
զի դու դատիս զժողովուրդս յուզ-
ղութիւն . և ազգաց երկրի դու ա-
ւաջնորդես :

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք
աստուած . գոհացին զբէն ժողովուրդք
ամենայն :

Երկիր ետ զարուղ իւր , և օրհնեաց
զմեզ աստուած աստուած մեր :

Աստուած մեր օրհնեացէ զմեզ , և ՚ի
նմանէ երկիցեն ամենայն ծագք երկրի :

Տուր է . Գաղղոսայ իր .

ՍԱՂՎՈՍ ԿԵ .

Ի Կարաթ . Սարգս Դ Կարաթ :

Յարիցէ աստուած և ցրուեացին աւ
մենայն թշնամիք նորա , փախիցեն աւ
տելիք նորա յերեսաց նորա :

Որպէս սրահատ ծուխ՝ սրահատեցին ,
որպէս հալի մոմ առաջի հրոյ՝ այնպէս
կորիցեն մեղաւորք յերեսաց աստու
ծոյ :

Բարոյք ուրախ եղիցին ցնծացեն աւ
առաջի նորա , և զուարճացին յուրա
խա թեան իւրեանց :

Օրհնեցէք զաստուած և սաղմոս աւ
տացէք անուան նորա . ճանապարհ արաւ
րէք այնմիկ որ նստի ընդ արեւմուտս
և տէր է անուն նորա :

Ցնծացեն առաջի նորա , և խառնեա
ցին յերեսաց նորա :

Որ հայրն է որբոց և դատաւոր այլ
եաց , աստուած ՚ի տեղւոջ որբու թեան
իւրում :

Ըստուած բնակիցուցանէ զփակրօնս
՚ի օան , և հանէ զիսպեալս քաջու
թեամբ իւրով , սոյնպէս և զգաւնաւ

ցողս որ բնակեալ են ՚ի գերեզմանս :
Ըստուած ընդ ելանել ընդ առաջի ժա
ղովոյ եան քո , ընդ անցանել ընդ ընդ
անապատ երկիր շարժեցաւ :

Քանզի և երկինք ցոյցցին յերեսաց
աստուծոյ ՚ի սինէ , առաջի աստուծոյ
խորցելի :

Ընձրեւ կամաց պատրատեցէր աստ
ուած ժառանգու թեան քում . թէ
պէտ հիւանդացաւ , սակայն դու հաս
տատեցէր զնա , և զազանք քո բնաւ
կեացեն ՚ի նմա :

Պատրաստ արարեր քաղցրութեամբ
քով ազքատի աստուած . տէր տացէ
զբան այք աւետարանեն զորութեամբ
քաղմու :

Թագաւ որ զօրութեանց սիրելոյ , զգե
ղեցիութիւն տան քո բաժանել յա
ւարի , թէպէտ և ննջեալիք ՚ի մէջ վի
ճակաց :

Թեւք ազաւնոյ արծաթապատ , և
թիկնամէջք նորա ՚ի գոյն ոսկոյ :

Ի գումարել երկնաւորին զթագաւո
րքս ՚ի վերայ նորա՝ ձիւնացի սաղմոն :
Լեառն աստուծոյ լեառն պարարտ ,

լեառն մածեալ և լեառն պարարտ, և զինչ կարծէք լերինք հպարտացեալք։
Լեառն ընդ որ հաճեցաւ աստուած բնակիլ՝ ՚ի նմա քանզի և տէր իսկ բնա կեսցէ ՚ի նմա իսպառ։

Կառք աստուծոյ բիւրացատիկք հազարք ուղղէք, և տէր ՚ի նոսա ՚ի սինէ սրբութենէ իւրմէ։

Եւ ՚ի բարձունս գերեաց զգերու թիւն, առ աւար բաշխեաց պարգեւս և ետ որդւոց մարգկան, քանզի թեւրահաւատից եւս բնակեալ եղիցի ՚ի նմա։

Տէր աստուած օրհնեալ, օրհնեալ տէր զօրհանապազ, առաջնորդեսցէ մեզ աստուած փրկիչ մեր։

Ըստուած մեր աստուած կենարար, և ՚ի տեառնէ են ելք մահու։

Բայցսակայն աստուած փշրեսցէ զգլու խոր թշնամեաց մերոց, և զհերն կարճովին որ զնան յանօրէնու թեան իւրեանց։

Ըսաց տէր ՚ի խորոց անդնդոց դարձուցից, և ՚ի միջոյ ժանեաց զայն ՚ի դուրս կորզեցից։

Որպէս թացցի ոտն քո յարեան, և լեզուք շանց քոց յարենէ թշնամեաց քոց։
Երևեցան զնացք քո աստուած, գնացք աստուծոյ թագաւորին մերոյ սրբոյ կանխեսցին իշխանք հանել զօրհնու թիւն ՚ի մէջ կուսանաց և գոխաց։
Յեկեղեցիս օրհնեսցէք զաստուած, և զտէր յազբերացն իտայելի։

Ընդ բենիամին ՚ի տղայութեան զարմանալի, իշխանք յուգայ առաջնորդք նորա, իշխանք զաբուղոնի և իշխանք նեփթաղիմայ։

Հրամայեա աստուած զօրութեամբ քո, զօրացո զայս զոր հաստատեսցեր ՚ի մեզ։

Ի տաճարէ բուժմէ երուսաղէմէ քեզ մատուցեն թագաւորք զպատարագա Սաստեա ՚ի դազան եղեզան, ՚ի ժողովս զուարակաց և ՚ի դասս երնջոց։

Խտեսցին այնորիկ որ ընտրեալ են արծաթով, ջրուեա զհէթանոսս և ջք կամին ընդ պատերազմ։

Եկեսցեն հրեշտակք յեգիպտոսէ, հընդիկք յառաջագոյն ձեռնառու լիցին առ աստուած։

Թագաւորութիւնք երկրի օրհնեցեք
զաստուած , եւ սողմոս ասացեք
տեառն :

Ճանապարհ արարեք այնմիկ որ նստի
յերկինս երկնից ընդ արեւելք :

Ահա տացե՛ղ զձայն իւր 'ի ձայն զօ-
րութեան . եւ տուք զբառս աստուծոյ :
Ի վերայ խրայելի մեծ վայելութիւն
նորա . եւ զօրութիւն նորա մինչեւ յամ-
պրս երկնից :

Աքանջելի է աստուած 'ի վերայ սրբ
բոց իւրոց , աստուած խրայելի :

Նա տացե՛ղ զօրութիւն , հաստատութի
ժողովրդեան իւրոյ . օրհնեալ է աստուած :

Տուր թ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Կ Ը .

Ի խորագծ . վան դատելից . Սողմոս 'ի Դաւիթ :

Կեցո զիս աստուած զի հասին ջուրք
յանձն իմ , ընկղայ ես 'ի խորս անպընչ
դոց ուր ոչ գոյ ինձ հանգիստ :

Եկի ես 'ի խորս ծովու , եւ չըջանք ըն-
կզմեցին զիս :

Վաստակեցի ես առ արագակել , եւ կեր-
կի բեցաւ կոկորդ իմ :

Նուաղեցին աչք իմ , առ յուսալ ինձ
առ տէր աստուած իմ :

Իսպու՛մ եղեն քան զհեր գլխոյ իմոյ ,
ոչք ասէին զիս 'ի տարապարտուց :

Քօրացան յիս թշնամիք իմ եւ ասելք
իմ 'ի նանիր . ինչ զոր ոչ յախշաակեալն
է՝ սու՛ժէի նոցա :

Աստուած դու ծանեալ զանդգամու՛-
թիւն իմ , եւ յանցանք իմ 'ի քէն ոչ
ձածկեցան :

Մի՛ ամաչեացեն վասն իմ որ համբերեն
քեզ տէր տէր զօրութեանց , մի՛ պատ-
կաւեսցեն վասն իմ ոչք խնդրեն ըզ-
քեզ աստուած խրայելի :

Վասն քո համբերի նախասանաց , եւ
ձածկեաց ամօթ զերեսս իմ :

() ասար եղէ ես յեղբարոց իմոց , եւ հիւր
որդւոց մօր իմոյ :

Նախանձ տան քո եկեր զիս . եւ նախա-
տինք նախատչաց քոց անկան 'ի վերայ
իմ :

Խոնարհեցուցի պահօք զանձն իմ եւ
եղեն ինձ այս նախատինք , արարի ըզ-
հանգերձս իմ քուրձ եւ եղէ յառակե
նոցա :

Օ ինէն խորհէին ոչք նստէին առ դրու-
նքս զիս այսին առնէին որ բնակէին գինիս
Ես յաղօթս կայի առ քեզ տէր , 'ի
ժամանակ ընդունելի :

Կատուած 'ի բազում ողորմութեան
քում լուր ինձ , 'ի ճշմարտութիւն
փրկութեան քո :

Ապրեցո զիս 'ի կաւոյ զի մի ընկալայց .
ապրեցայց ես յատելեաց խնոց և 'ի
խորոց ջուրց բազմաց :

Մի ընկլցեն զիս սրտայտ ջուրց , և մի
ընկլմեացեն զիս անդունդք խորոց .
Չոհոր մի կախուսցէ զբերան իւր 'ի
վերայ իմ :

Վուր ինձ տէր զի քաղցր է ողորմու-
թիւն քո , ըսա բազում գթութեան
քո հայեա յիս , և մի դարձուցաներ
զերեսս քո 'ի ծառայէ քումմէ , զինե-
ղեալեմ ես վազվազակի լուր ինձ :

Հայեա յանձն իմ և փրկեա զիս , և վասն
թշնամեաց խնոց ապրեցո զիս :

Օ ի դու գիտես զնախատինս իմ , զա-
մօթ իմ և զգատկառանս իմ :

Առաջի քո են ամենայն նեղիչք անձին
խնոց . նախատանաց համբեր սիրտ իմ

և թշուառութեան :

Աին ունէի թէ ո՛ր արտմեցի ընդ իս ,
և ոչ որ էր . և մխիթարիչ ինձ որ ոչ
գտաւ :

Ետուն 'ի կերակուր ինձ լեղի , և 'ի ծա-
րաւ իմ արբուցին ինձ քայտիս :

Եղիցին սեղանք նոցա առաջի նոցա յու-
րոգայթ , 'ի հատուցումն և 'ի գայթակ-
ղութիւնն :

Խաւարեացին աչք նոցա զի մի տեսցեն ,
և գթիկունս նոցա հանապազ կորացոս :
Արկցես 'ի վերայ նոցա զբարկութիւն
քո . սրտմտութիւն բարկութեան քո

հասցէ 'ի վերայ նոցա :

Եղիցին բնակութիւնք նոցա աւերակի
և 'ի յարկս նոցա մի որ իցէ որ բնակիցէ :

Օ ի զոր դուն հարեր հալածեցին , և
'ի վէրս ցաւոց խնոց յաւելին :

Կիր զմեզս 'ի վերայ մեզաց նոցա , զի
մի մտցեն յարդարութիւն քո :

Չնջեացին նորս 'ի դպրութենէ քում
մէ կենաց , և ընդ արդարս քո մի գրեցցինս

Ալքատ և ցաւած եմ ես . փրկութիւն
քո աստուած ընկալցի զիս :

Օրհնեցից զանուն աստուծոյ խնոց օրհ

նու թեամբ, և բարձր արարից զնա դռ
փութեամբ :

Հաճոյ եղևցի աստուծոյ քան զքրթ
մատաղ, որ բերե եղջիւրս և կճղակս :
Տեսցեն ազբատք և ուրախ եղեցին .
խնդրեցէք զաստուած և կեցցեն ան-
ձինք ձեր :

Յի յուաւ տէր անանկաց, և զիս
պետար իւր ոչ արհամարհեաց :

Օրհնեսցեն զնա երկինք և երկիր, ծովք
և ամենայն որ զեռայ ՚ի նոսա :

Աստուած փրկէ զսիրովն, և շինեսցին
քաղաքք հրեաստանի . շինեսցեն բը-
նակեսցեն և ժառանգեսցեն ՚ի նմա :

Չաւակ ծառայից քոց հաստատեսցի
անդ, և ոյք սիրեն զանուն քո բնա-
կեսցեն ՚ի նմա :

Տա՛նք 10 :

ՍԱՂՄՈՍ ԿԹ .

Ի Կարբաժ . 7 Վա՛ւիլ՝ առ 7 իշարով իկելն զնա Տեառն :

Աստուած յօգնել ինձ նայեաց, և տէր
յրնկերել ինձ փութա :

Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին որ խնդրէին

զանձն իմ . գարծցին յետս և ամաչես-
ցեն որ խորհէին ինձ չար :

Գարծցին առ ժամայն ամաչեսցեալ, որ
ասէին ինձ վաշ վաշ :

Յնձասցեն և ուրախ լիցին ՚ի քեզ ամե-
նեքեան որ խնդրեն զքեզ :

Ասացեն յամենայն ժամ՝ մեծ է առ
տուած, և ոյք սիրեն զփրկութիւնս քո :

Ես ազբատ և տնանկեմ աստուած օգ-
նեա ինձ . օգնական և փրկիչ իմ ես

և տէր իմ մի յամենար :

Տա՛նք 11 . Գորգար 104 :

ՍԱՂՄՈՍ 4 .

Ի Կարբաժ . որդայն Եղիարբայ . յեք աստուծոյ
գերութեանն . Սա՛ղոս 7 Վա՛ւիլ :

Ի քեզ տէր յուսացայ մի ամաչեսցից
յաւխտեան . յարգարութեան քում
փրկեա զիս և ապրեցո զիս :
Խոնարհեցո առ իս զունկն քո, և կեցո
զիս :

Ի եր իմ աստուած ապաւէն և տեղի
ամուր կեցողցանել զիս . զի հաստա-
տութիւն իմ և ապաւէն իմ դու ես :

Ատուած իմ փրկեա զիս 'ի ձեռաց մե-
ղաւորի, 'ի ձեռաց անօրինի և անիրաւ-ի :
Դու ես համբերութիւն իմ տէր տէր,
յոյս իմ 'ի մանկու թե՛նէ իմմէ :

Ի. քեզ հաստատեցայ ես յարգանդէ,
յորովայնէ մօր իմոյ դու ես ապաւէն
իմ, և առ 'ի քէն է օգնութիւն իմ յա-
մենայն ժամ :

Արպէս զի նշաւակ եղէ ես բազմաց, և
դու օգնական իմ և հօրիչ իմ :

Եւ ցցի բերան իմ գովութեամբ, որպէս
օրհնեցից զիսուս քո, զօրհանապազ
զմեծփայելութիւնս քո :

Ս'ի ընկենուր զիս տէր 'ի ժամանակս
ծերութեան, 'ի պակասել զօրութեան
իմոյ մի թողուր զիս :

Ասացին թշնամիր իմ ինձ և որ պաշարե-
ցին զանձն իմ, խորհեցան 'ի միասին
և ասացին :

Ատուած եթող զնա, հալածեացուք
և հասցուք նմա, զի ոչ որ է որ փրկէ
զնա :

Ատուած իմ մի հեռի առնիր յինէն,
և աստուած յօգնել ինձ նայեաց :

Ամաչեացեն և պակասեցին որ չարա

խօս կային զանձնէ իմմէ . զպեցցին
զանձթ և զպատկառանս ոյք խնդրե-
ին ինձ չար :

Ես յամենայն ժամ յուսացայց, և յա-
ւելից յօրհնութիւնս քո :

Բերան իմ սրտմեացէ զարգարութիւնս
քո, զօրհանապազ զգովութիւնս քո :
Արպէս ոչ թէ խարգախու թիւն ինչ
զիսէի զպարութեան, այլ մաից 'ի
զօրութիւնս տեսուն, և տէր յիշեցի
զարգարութիւնս քո միայն :

Ատուած իմ ուսուցեր զիս 'ի մանկու-
թե՛նէ իմմէ, և ցարգ եւս պատմեցից
զարգարութիւնս քո :

Ս'ինչեւ յալեւորել և 'ի ծերանալ, առ
տուած իմ մի թողուր զիս :

Ս'ինչեւ պատմեսցի բազուկ քո ազգի
ամենայնի որ գալոցն է :

Օգորու թիւնս քո և զարգարութիւնս
մինչ 'ի բարձունս, զոր արարեր մեծա-
մեծս, աստուած ո՞ նման է քեզ :

Արչափ ցուցեր ինձ նեղութիւն բա-
զում և չարչարանս, դարձար միսիթա-
րեցեր զիս, և 'ի խորոց անգնդոց եր-
կրէ հաներ զիս :

Յաճախեցեր 'ի դորու թիւնս քո, դարձար և մխիթարեցեր զես, և 'ի խորոց երկրէ միւսանգամ հաներ զես :

Արդ և ես խոստովան եղէց քեզ 'ի պատրաստութիւն սաղմոսաց ճշմարիտդ աստուած . սաղմոս ասացից քեզ օրհնու թեամբ սուրբդ խրայէ լի :

Ցնծացեն շրթուներ իմ յորժամ սաղմոս ասիցեմ քեզ, և անձն իմ զոր և փրկեցեր :

Եւս և լեզու իմ զօրհանապաղ խօսեսցի զարդարութիւնս քո :

Ի ժամանակի որպէս յամօթ լիցին, ամաչեսցեն ոյք խորհէին ինձ չար :

Տուր Էդ :

ՍԱՂՄՈՍ ԷԱ.

Ի Սաղմոսն Սաղմոս :

Աստուած զիրաւունս քո արքայի սուր, զարդարութիւն քո որդւոյ թագաւորի 'ի աստի զժողովուրդ քո արդարութբ, և զազքատս քո իրաւամբք :

Առցեն լերինք զխաղաղութիւն ժողովրդեան, և բլուրք զարդարութիւնս իրաւ արասցէ ազքատաց ժողովրդեան,

և կեցուսցէ զորդիս տնանկաց, և խոնարհեցուսցէ զամբարտաւանս :

Կացցէ և մնասցէ ընդ արեւու յառաջ քան զլուսին, ազգէ մինչեւ յազգ :

Իջցէ որպէս զանձրեւ 'ի վերայ գեղման, որպէս ցօղ զի ցօղէ յերկիր :

Օսպետցի յառուրս նորս արդարութիւն բազում խաղաղութիւն, մինչեւ կատարեսցի լուսին :

Տիրեսցէ նա 'ի ծովէ մինչեւ 'ի ծով, 'ի գետոց մինչեւ 'ի ծագս աշխարհի :

Առաջի նորս նախ հնգիկք անկցին, և թշնամիք նորս հոյ կերիցեն :

Թագաւորք թարսսի և կղզեաց պատարագս մատուսցեն նմա . թագաւորք արաբայ և սաբայ պատարագս բերցեն նմա :

Երկիրպագցեն նմա ամենայն թագաւորք երկրի, և ամենայն ազգք ծառայեսցեն նմա :

Օ ի փրկեաց զազքատն 'ի հզօրէ, զազքատն և զտնանկ որոյ ոչէ իւր օգնական :

Ընխայեսցէ նա յազքատն և 'ի տնանկ, և զանձինս տնանկաց կեցուսցէ 'ի վաշխից չարաց փրկեսցէ զանձինս նոցա :

Պատուական է անուն նորա առաջի նոյա . կեցցէ և տացի նմա յսակոյն աւրաբացոց :

Յաղօթս կացցեն առ նա յամենայն ժամ, և զօրհանարազ օրհնեսցեն զնա : Եղևցի հաստատութիւն ընդ ամենայն երկիր, և ՚ի վերայ գլխոց լեռանց :

Բարձրացի քան զլեւանան պոռոզ նորա . ծագկեսցի ՚ի քաղաքի տեառն որպէս խոտ երկրի :

Եղևցի անուն տեառն օրհնեալ յաւիտեան, զի յառաջ քան զարեւ է աւուն նորա :

Ի նա օրհնեսցին ամենայն ազգք երկրի, ամենայն ազնիւր երանիցեն նմա : Օրհնեալ տէր աստուած խաբայելի որ առնէ պանելիս միայն, և օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց նորա յաւիտեան, լցցի փառօք նորա ամենայն երկիր . եղևցի եղևցի :

Տունք ի Գորգոյս խոյ :
Կանոն Գորգոյս է : Սաղմոս 46 : Տունք 43 :

ԱՂՕԹՔ ԱՆՆԱՅԻ ՄՕՐԻՆ ՍԱՄՈՒԵԼԻ
ն . Թագ . Է :

Պատատեցաւ սիրտ իմ ՚ի տէր, և բարձրացաւ եղջիւր իմ յաստուած իրկիչ իմ :

Ի նդարձակեցաւ բերան իմ ՚ի վերայ թշնամեաց իմոց . ուրախ եղէց ՚ի իրկութեան քո :

Չի ոչ զոչ սուրբ որպէս զտէր, և ոչ արդար որպէս զաստուած մեր, և չէր սուրբ բաց յաստուծոյ մերմէ :

Սի պարծիք և մի խօսիք զամբարտաւանս, և մի ելցէ ընդ բերանս ձեր բան հպարտ մեծաբանութեան :

Ըստուած գիտութեանց տէր, աստուած պատրաստէ իւրով իմաստութեամբ զգիտութիւն յարարածս իւր :

Հօրաց հաստ ազեղունիք թուլացան, և տկարք վառեցան զօրութեամբ :

Յազք և լեք հացիւ նուազեցին, և քաղցեալք լցին զերկիր :

Ամուլն ծնաւ եւթն, և բազմածինն նուազեաց ՚ի ծննդոց :

Տէր մեռուցանէ և տէր կեցուցանէ :

իջուցանէ 'ի դժոխս և հանէ :
 Տէր աղքատացուցանէ և տէր մեծա-
 ցուցանէ . խոնարհ առնէ զամբարտա-
 ւանս մինչեւ յերկիր, և բարձր առնէ
 զտառապեալս յաղբեւեաց :
 Նստուցանէ զնոսա իշխանս ընդ իշխաւ
 նրս ժողովրդեան , և ամօռ փառաց
 ժառանգեցուցանէ նոցա :
 Աստարէ զուխտս ուխտաւորաց , և
 օրհնեաց զամս արդարոց :
 Օյի ոչ թէ իւրով զօրութեամբ զօ-
 րանայ հզօր, այլ տէր տկար առնէ ըզ-
 հակառակորդս իւր, տէր սուրբ է :
 Մի՛ պարծեցի խորհրդականն 'ի խոր-
 հուրդս իւր, և մի՛ պարծեցի հզօրն
 'ի զօրութեան իւրում, և մի՛ պար-
 ծեցի մեծն 'ի մեծութեան իւրում :
 Ե՛ւլ որ պարծին՝ 'ի տէր պարծեցի, 'ի
 խորհուրդս զխտութեան զտէր ճա-
 նաչել :
 Երնէ իրաւունս և գործել արդարու-
 թիւն 'ի վերայ երեսաց երկրի :
 Տէր ել յերկինս և որտաց , և ինքն
 գատի առանց բարբառելոյ :
 Տայ զօրութիւն թագաւորաց մերոց,

և բարձր առնէ զեղջիւր օծելոյ իւրոյ :
 Փառք հօր և որդւոյ և :

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Բ

Բարձրացաւ եղջիւր իմ յաստուած
 փրկիչ իմ . հաստասեցաւ սիրտ իմ 'ի
 տէր, տերամբ հաւատով :
 Մարգասէր տէր, վասն սրբուհւոյ ա-
 նարատի մօր քո և կուսի, և վասն
 խաչի քո պատուականի, ընկալ զաղա-
 չանս մեր և կեցո՛ զմեզ :
 'Բարդ և աղջիկ՝ Սրբմեա և 'նեղութեան կանոնացն :
 Վասն գտաննելոյ մեզ շնորհ և ողորմու-
 թիւն 'ի բարերար տեսանէ մերմէ ըզ-
 տէր աղաչեսցուք :
 Տէր ողորմեա :
 Վասն փրկելոյ զմեզ 'ի զրպարտութեանէ
 մարդկան և յորդայթից սատանայի,
 զտէր աղա :
 Վասն ամենայն ազանց քրիստոնէից և
 տանց հաւատացելոց, զտէր աղա :
 Վասն որք 'ի լերինս յայրս և 'ի փապարս

բնակեալ են սուրբ հարբն մեր, զտէր ա :
Վասն որք սաղմուսիւք և օրհնութեամբ
կատարեն զամենայն ժամանակս կենաց
իւրեանց , զտէր աղա :

Վասն հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք ճըշ
մարիտ և ուղիղ հաւատով ՚ի քրիստոս
ննջեցին , զտէր աղա :

Եւ եւս՝ միաբան վասն ճշմարիտ և սուրբ
հաւատոյս մերոյ , զտէր աղա :

Չանձինս մեր և զմիմեանս տեառն աւ
տուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք :

Քեզ տեառնդ յանձն եղիցուք :

Ողորմեաց մեզ տէր աստուած մեր ըստ
մեծի ողորմութեան քուժ . ասացուք
ամենեքեան միաբանութեամբ :

Տէր ողորմեա . տէր ողորմեա . տէր
ողորմեա :

Եղև :

Պահանամք զքե՛ն տէր աստուած մեր ,
որ զարթուցեր զմեզ ՚ի հանգատենե
քնոյ շնորհիւ ողորմութեան քո : Չար
թո զմիտս մեր արգարութեամբ առ
քեզ տէր աստուած մեր , զի տեսցեն
աչք մեր զիրկութիւն քո : Եկեացէ և

բնակեացէ առ մեզ աստուածութիւն
քո , և ողորմութիւն քո հովանի և սա
հագան եղիցի ՚ի վերայ պաշտօնեից քոյ :
Եւ զմեզ զճատայքս քո արժանի արա
՚ի տուէ և ՚ի գիշերի և յամենայն ժա
մու միշտ խորհել ՚ի սէր պատուիրա
նաց քոյ : Եւ գոհութեամբ փառաւո
րել զհայր և զտրդի և զսուրբ հոգի ,
այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւի
տենից . ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցոս :

Եստուծոյ երկիրս գեացոս :

Կենդանարար զօրութիւն և աղբիւր
անմահութեան , դու ես քրիստոս աւ
տուած փրկիչ մեր : Ար շնորհեցեր մեզ
՚ի մեջ գիշերի յանել և խոստովան
լինել առ քեզ վասն իրաւանց և ար
դարութեան քո : Եւ այժմ աղաչեմք
զքեզ տէր աստուած մեր , արա զմեզ
արթունս և պատրաստ ՚ի ժամ առա
ւօտու ընդ սուրբս քո : Եւ ընդ նոսին
գոհանալով փառաւորել զքեզ ընդ
հօր և ընդ սուրբ հոգւոյն , այժմ և
միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից ամէն :

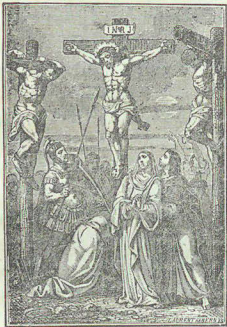
Մատենացի :

Պահուածեամբ և ճշմարիտ խոստովա
նութեամբ անդադար փառաւորեմք
զհայր և զորդի և զսուրբ հոգին ,
այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտե
նից . ամէն :

Օրհնեալ տէր մեր յիսուս քրիստոս .
ամէն :

Հայր մեր որ յերկինս :

Ճակեցին գծելու իմ և զոտո իմ, և թուեցին զամեն
նախ ասկերս իմ, նորա հայեցան և աստին զես :

Իբրեւ զի բարի է խրայել լի աստուած,
 և յոք ուղիղ են սրտուք :
 Բայց զի իմ փոքր մի եւս սասանեալ
 էին ոտք, սակաւիկ մի և գայթակղեալ
 էին գնացք իմ :
 Նախանձեցայ ես ընդ անօրէնս զեսա,
 զազու թիւն մեղաւորաց, որպէս տե-
 սանէի՝ ոչ գոյր վրէպ մահու նոցա :
 Հաստատուն էին տանջանք նոցա . ՚ի
 վաստակս մարդկան չեն նորա, և ըստ
 մարդկան ոչ տանջեսցին :
 Վասն այսորիկ կալաւ զնոսս ամբար-
 տաւանու թիւն . արկան զիւրեամբք
 զամպարչտու թիւն և զանիրաւ ու թիւն
 իւրեանց :
 Ելցէ որպէս ՚ի ճարպոյ անիրաւ ու թիւն
 նոցա, զի գնացին նորա ըստ խորհրո-
 գոյ սրտից իւրեանց :

խորհեցան և խօսեցան չարութեամբ,
զապիրատութիւնն ՚ի բարձունս խոր-
հեցան :

Եւ ին յերկինս զբերանս իւրեանց, և
զլեզուս իւրեանց անէին զերկրաւ :
Վասն այսորիկ ժողովուրդ իմ գարձ-
ցի այսրէն, և աւուրք իմ լի կատա-
րեալ գացին ՚ի նոսա :

Ըսացին զհարգ գիտաց աստուած, կամ
գուցէ՞ արգեօք գիտութիւնն առ ՚ի
բարձրելոյ :

Ըհա մեղաւորք են և անողեալ է նո-
ցա. կան և ունին զմեծութիւն աշխարհի :
Ըսացի՛ ՚ի զուր ուրեմն արդարացուցի
զսիրա իմ, լուացայ սրբութեամբ զձե-
ռ ըս իմ, և եղէ ես խոշտանկեալ զօր-
հանաարալ և կշտամբանք իմ ընդ ա-
ռաւօսս :

Թէպէտ և ասէի՛ թէ այսպէս պատմե-
ցից, անաւասիկ յազգ որդւոց բոց ու-
րոց և ուխտեցի :

Ի մտի եզի թէ ասկայն և այս ջանէ
առաջի իմ, մինչեւ մտից ՚ի սրբութիւն
աստուծոյ, և ՚ի միտ առից զկատարած
նոցա :

Սակայն վասն նենդութեան նոցա տա-
րազիր արացես վնասա, կործանեցես
զնոսա յամբարտաւանութեան իւրեանց :
Իսկ զհարգ եղեն աւուր յանկարձակի
սատակեցան, պակասեցան, կորեան
վասն անօրէնութեան իւրեանց, և ե-
ղեն որպէս երազք զարթուցելոց :

Տէր ՚ի բազարի քում զպատկերս նոցա
անարգեցես. զի հուր բորբոքեցաւ
՚ի սրտի իմում և երկիւամուկք իմ այ-
լագունեցան :

Ես արհամարհեալ եղէ և ոչ գիտացի.
որպէս զանասուն համարեցայ առաջի-
քո, և ես յամենայն ժամ ընդ քեզ եմ :
Կալար զաջոյ ձեռանէ իմմէ, ՚ի խոր-
հուրդս քո առաջնորդեցեր ինձ, և
փառօք ընկալար զիս :

Օրինչ կայ իմ բնաւ յերկինս, կամ ՚ի
բէն զրինչ եւս ինդրեցից յերկրի :
Նուազեաց սիրտ իմ և մարմին իմ. աւ-
տուած սրտի իմոյ, բաժին իմ աս-
տուած յաւխտեան :

Ըհաւասիկ ոյք հեռի արարին զանձինս
իւրեանց ՚ի բէն կորիցեն, սատակեցես
զամենեսեան որ աստամբ եղեն ՚ի բէն

Ինձ մերձենալ առ աստուած բարի է , և
դնել առ տէր զլոյս իմ :
Պատմել զամենայն օրհնութիւնս քո
'ի դրունս դատեր սիրովի :

Տուր իդ :

ՍԱԶՄՈՍ ՀԳ .

Իմաստութիան յՆստի :

Ինդէր մերժեցեր աստուած խաղառ ,
բարկացաւ սրտմտութիւն քո 'ի վե-
րայ խաչին արօտի քո :

Յիշեա զժողովուրդ քո զոր ստացար 'ի
սկզբանէ , փրկեցեր զվիճակ ժառան-
գութեան քո :

Ի եառն սիրով այս՝ ուր բնակեցեր դու
'ի սմա . համբարձ զձեռն քո 'ի վերայ
ամբարտաւանութեան նոցա խաղառ :
Որ ինչ անօրինեցաւ թշնամին 'ի սրբ
բութեան քում , պարծեցան ատելիք
քո 'ի մեջ բարեկենդանութեան իւ-
րեանց :

Եդին զնշանս իւրեանց 'ի նշանս , և
ինքեանք ոչ ծաննան զելս 'ի վերուստ :
Որպէս յանտառի փայտատօք կոտո-

րեցին զդրունս նորա , 'ի միասին փայ-
տատօք և միճօք կործանեցին զնա :
Այրեցին 'ի հուր զարբութիւն քո .
յերկրի պղծեցին զխորան անուան քո :
Լսացին 'ի սիրտս իւրեանց ազգք նո-
ցա 'ի միասին , եկայք լռեցուսցուք
զամենայն տօնս աստուծոյ յերկրէ :
Նշանս մեք ինչ ոչ տեսաք և ոչ եւս
գուցէ մարգարէ , և զմեզ ինչ դք ոչ
ձանաչիցէ :

Որինչեւ յերբ աստուած նախատէ թըշ-
նամին , բարկացուցանէ հակառակոր-
դին զանուն սուրբ քո :

Ինդէր դարձուցանես զձեռն քո , և
զաջ քո 'ի միջոյ ծոցոյ բումմէ խաղառ :
Լստուած թաղաւոր մեր յառաջ բան
զյաւխտեանս , որ արարեր զգիրկու-
թիւն 'ի մեջ երկրի :

Դու հաստատեցեր զօրութեամբ քով
զճով , դու խորտակեցեր զգլուխս վե-
շապայ 'ի վերայ ջուրց :

Դու փշրեցեր զգլուխ վիշապին , և ե-
տուր զնա 'ի կերակուր զօրացն հնդկաց :
Դու բղխեցուցեր զազգիւրս և զվտակս .
գուց ցամաքեցուցեր զգետս սաստիկս :

Քո է տիւ և քո է գիշեր, զըյս և զա
րեւ դու հաստատեցեր. և դու հաս
տատեցեր զամենայն սահմանս երկ
րի. զգարուն և զամառն դու ստեղծե
ր. և յս յուշ լիցի. բեզ զի թճնամին նախա
տեաց զսեբդ. ժողովուրդ անզգամ
բարկացոյց զանուն սուրբ քո :

Այն մատներ զազանաց զանձն որ խոս
տովան առնի առ բեզ, և զանձինս առ
նանկաց քոց մի մոռանար իսպառ :

Հայեա յուխտ քո, զի լցան տունք ախ
շերոց յերկրի անիրաւու թեամբ :

Այն դարձցի տնանկ ամաչեցեալ. այլ
ազբառն և տնանկ օրհնեացեն զանուն
սուրբ քո :

Արի աստուած և դատեա զդատազ
տանս քո. յիշեա զնախատինս որ յա
նրզգամէն զօրհանապազ :

Այն մոռանար զձայն պաշտօնելոց քոց.
ամբարտաւանութիւն ատելեաց քոց
վերացի հանապազ :

Տունք իդ. Գորգա իր.

ՍԱՂՄՈՍ ՀԴ.

Ի խարած. մի ապականեր. ընդ օրհնութիանս : Սաղմո
ս Ասաբ. երգի առ Արթուրամեայն :

Խոստովան եղիցուք առ բեզ ասա
ուած. խոստովան եղիցուք և կարգաւ
ցուք զանուն քո :

Պատմեցից զամենայն սքանչելիս քո.
յորժամ ժամ առից ես ուղիղս դա
տեցայց :

Մաշեցաւ երկիր և ամենայն բնակիչք
նորա, ես հաստատեցի զսիւնս նորա :
Ըսացի անօրինաց թէ մի անօրինիք,
մեղաւորաց թէ մի բարձրացուցանէք
զեղջիւրս ձեր :

Այն համբառնայք ՚ի բարձունս զեղ
ջիւրս ձեր, և մի խօսիք զաստուծոյ
անիրաւութիւն :

Օ՛ի ոչ յարեւելից և ոչ յարեւմտից և
ոչ յանապատէ լեբանց, այլ աստուած
դատաւոր է :

Օ՛այս խոնարհ առնէ և զսոյն բարձ
րացուցանէ. բաժակ ՚ի ձեռին տեսուն՝
զինի լի անապակ արկեալ, և խոնար
հեցուցանէ յայսմանէ յայս :

Մակայն միւր-ը նորա ոչ սպառեցի, և արբցեն զնա ամենայն մեղաւորք երկրիւս : Եւ ցնծացայց յաւիտեան, սաղմոս աւսացից աստուծոյ յակովբայ :

Չամենայն եղջիւրս մեղաւորաց փրշրեացես, և բարձր եղիցի եղջիւրարդ արոյ :

Տուր ժ :

ՍԱՂՄՈՍ 46.

Ի Կաթարած. ընդ օրնո-րիանս. Քի ապախներ. Սաղմոս յԱստի. երգի առ Արտիստիսայն :

Յայտնի է ՚ի հրէաստանի աստուած, և յիսրայել մեծ է անուն նորա : Եղեւ խաղաղութիւն տեղի նորա, և բնակութիւն նորա սիօն :

Ընդ խորտակեաց տէր զզօրութիւն աղեղան, զզէն զսուր և զճակատամարտս : Ի ռսաստու ես դու սքանչելապէս լեւրանցն յաւիտենից. խոռովեսցին ամենեքեան որ անմիտ են սրտիւք. ննջեցին զքունս իւրեանց և ոչ ինչ ոչ գտին : Ըմենայն արք ՚ի մեծութեան ձեռաց իւրեանց. ՚ի սաստէ քու մմէ աստուած յակովբայ ննջեցին, և ոյք հեծեալ էին ՚ի ձիս :

Դու ահաւոր ես և ո՞վ կարէ կեալ առաջի քո. որպէս երեւեցար դու յերկնից յայտնի եղև բարկութիւն քո : Երկիր երկեաւ և սարսեաց ընդ յառնելն աստուծոյ ՚ի դատաստան, ընդ ապրեցուցանել զամենայն հեզս երկրի : Խորհուրդք մարդկան խոստովան առնին առ քեզ, և ծածկեալք իմաստութեամբ օրհնեսցեն զքեզ :

Ուխտս դիրք և կատարեցէք տեառն աստուծոյ մերոյ, ամենեքեան որ շուրջ էք զնովա :

Մատուցէք պատարագս ահաւորին. ո՞քաղէ զոգիս իշխանաց, ահաւոր է նա քան զամենայն թագաւորս երկրի :

Տուր ժ :

ՍԱՂՄՈՍ 47.

Ի Կաթարած. վան իրիւովայ. Սաղմոս յԱստի :

Չայնիւ իմով ես առ տէր կարդացի, ձայնիւ իմով առ աստուած և նայեցաւ առ իս :

Յաւուր նեղութեան իմոյ զաստուած խնդրեցի ձեռօք իմովք, ՚ի գիշերի առաջի նորա՝ ոչ խաբեցայ :

Այ կամէր միտթարել անձն իմ. յիշեցի
զաստուած և ուրախ եղէ, հոգայի և
նուաղէր յիս հոգի իմ:

Ճամանեցին պահուց աչք իմ, խռ-
վեցայ և ոչ խօսեցայ. խորհեցայ զա-
ւուրսն զառաջինս, և զամեն յաւիտե-
նից յիշեցի:

Խօսեցայ ՚ի գիշերի ընդ սրտի իմում.
հոգայի և տառապէր յիս հոգի իմ:

Միթէ յաւիտենից մեթեցեղիս տէր,
և ոչ եւս յաւերուցու ՚ի հաճել և ես:
Կամ իսպան արգելցէ զողորմութիւն
իւր յինէն, կամ կտտարեանց զբան
իւր ազգէ մինչեւ յազգ:

Կամ մոռացի զթալ աստուած իմ և
եւս. կամ արգելցէ զթութութիւն իւր
բարկութեամբ իւրով:

Ըսացի թէ այժմ սկսայ. այս է նորս-
գումն աջոյն բարձրելոյ:

Յիշեցի զգործս տեառն, ՚ի սկզբանէ
յիշեցի զքրանչելիս նորս:

Խորհեցայ յամենայն գործս քո, ՚ի ձե-
ռագործս քո խորհեցայ:

Ըստուած ՚ի սրբութեան են ճանա-
պարհք քո. ո՞վ է աստուած մեծ որ-

պէս զաստուած մեր. դու ես աստուած
որ առնես զքրանչելիս:

Յուցեր ժողովրդեան քում զգորու-
թիւն քո, փրկեցեր բազկաւ քով զժո-
ղովուրդս քո զբրդիան յակոբեայ եւ
յովսեփու:

Տեսին զքեզ ջուրք աստուած, տեսին
զքեզ ջուրք և երկեան, և խորք խռո-
վեցան ՚ի ձայնէ ջուրց բազմաց:

Չայն ետուն ամալք, քանզի և նետք
քո գնան ՚ի ձայնէ որոտալոյ քո անուի-
կրեւեցան փայլատախուէրք քո տիեզե-
րաց խռովեցաւ և դողաց երկիր:

Ի ծովու են ճանապարհք քո, շաւիղք
քո ՚ի ջուրս բազումս, և հետք քո ոչ
եւս երեւին:

Ըրաջնորդեցեր որպէս խաշին ժողովրդ
դեան քո, ՚ի ձեռն մովսէսի և ահարոմիս:

Տուրք ծ: Գորգոս Ե:

ՍԱՂՄՈՍ ՀԵ.

Իմաստութեան յՆամբ:

Կայեցարուք ժողովուրդք յօրէնս իմ.
Խոնարհեցուցէք զունկն ձեր ՚ի բանս
բերանոյ իմոյ:

Քացից առակաւ զԷրան իմ, խօսեցայց
զառակս 'ի սկզբանէ :

Որպէս լուար և ծանեար զայս , եւ
հարբն մեր պատմեցին մեզ :

Ոչ ինչ ծածկեցաւ յորդւոց նոցա՝ յազգ
յայլ պատմել զօրհնութիւնս տեառն ,
զզօրութի և սքանչելիս իւր զոր արար :

Հաստատեաց զվկայութիւն իւր առ
յակովք , և օրէնս եղ 'ի վերայ խարայելի :

Որ ինչ միանգամ պատուիրեաց հարցն
մերոց , ցուցանել զայս որդւոց իւ
րեանց զի ծանիցեն յազգ յայլ :

Որդիք որ ծնանին յարիցեն և պատ
մեսցեն զայս որդւոց իւրեանց , զի զիւ
ցեն առ աստուած զյոյս իւրեանց
և մի մոռային զգործս աստուծոյ :

Գպատուիրանս նորա խնդրելով խըն
դրեսցեն , եւ մի եղիցին որպէս և
հարբ իւրեանց :

Մզգ չար և դառնացող , ազգ որ ոչ ուղ
զեաց զսիրտ իւր , և ոչ հաստատեաց
առ աստուած զողի իւր :

Որդիք եփրեմի լիաճիգք և պնդաճի
զլք , յառուր պատերազմի կապարձս
դարձուցին :

Ոչ կացին նորա յուխտի տեառն , և
ըստ իրաւանց նորա ոչ կամեցան գնալ :
Մոռացան զերախտիս նորա , և զսքան
չելիսն զոր եցոյց նոցա :

Մռաջի հարց նոցա զոր արար զսքան
չելիս իւր , յերկրին եգիպտացւոց և
'ի դաշտին տայանու :

Հերձ զծովն և անցոյց զնոսս , կացոյց
զըուրսն որպէս 'ի տիկս :

Մռաջնորդեաց նոցա ամպով 'ի տուէ ,
և զամենայն գիշեր 'ի լոյս հրոյ :

Հերձ զվէմն յանապատի , և ետ ըմ
պել նոցա որպէս 'ի խորոյ մեծէ :

Հան զըուրսն 'ի վիմէն , և հոսեաց որ
պէս զգետս զըուրսն :

Սակայն յաւելին 'ի մեղանչել , և եւս
բարկացուցին զբարձրեալն յանջրգի :

Փորձեցին զաստուած 'ի սիրտս իւրեանց ,
'ի խնդրել զկերակուր անձանց իւրեանց :

Տրանջեցին զաստուծոյ և ասացին , մի
թէ կարո՞ղ իցէ աստուած պատրաս
տել սեղան յանապատի :

Քոնզի հարկանէր զվէմն և հոսէին
ջուրք , և վտակք խաղային 'ի նմանէ :

Մղէ հաց եւս կարացէ տալնս մեզ :

կամ պատրաստեցէ՞ սեղան ժողովրդ
դեան իւրոյ :

Վասն այտորիկ լուսւ զոյս տէր և յս
պաղեաց . հուր բորբոքեցաւ 'ի յակովբ ,
բարկու թիւն ել 'ի վերայ խորայելի :

Ոչ հաւատացին յաստուած և ոչ յու
սացան 'ի փրկու թիւն նորա :

Հրաման ետ ամպոյ 'ի վերուստ , և
զգրունս երկնից եբաց , և տեղաց 'ի
նոսս մանանայ 'ի կերակուր :

Օհաց երկնից ետ նոցա , զհաց հրեշ
տակայ կերան մարդիկ , և իջոյց 'ի նո
սս կերակուր 'ի լիութիւն :

Հան զհողմն հարաւոյ և ան զօրու
թեամբ իւրով զհիւսիսի :

Տեղաց 'ի նոսս միս որպէս զհող , որպէս
զուսղ ծախու զթուշունս թեւաւորս
Ըրկ 'ի մէջ բանակի նոցա , և շուրջ ըզ
վրանօք նոցա :

Կերան և յագեցան յոյժ , զցանկու
թիւն նոցա ետ նոցա , և ոչ ինչ կարօտ
եղեն 'ի ցանկութենէ իւրեանց :

Սինչդեռ կերակուրբ 'ի բերանս իւ
րեանց էին , բարկութիւն յաստու
ծոյ էջ 'ի վերայ նոցա :

Սպան զբազումս 'ի նոցանէ , և զնախր
ընտիրս յիւրայելի սատակեաց :

Յայսմ ամենայնի մեղան և եւս , և ոչ
հաւատացին սրանէլեաց նորա :

Պակասեցան յունայնու թեան աւուրբ
նոցա , և ամբ նոցա փութապէս անցին :

Յորժամ սպանանէր զնոսս , ինզրէին
զնա , դառնային և աւաւօտ առնէին
առ սատուած :

Յիշեցին զի աստուած օգնական էր նոցա ,
աստուած բարձրեալ փրկիչ էր նոցա :

Սիրեցին զնա բերանով իւրեանց և լե
զուօք իւրեանց ստեցին նմա , սիրտք
նոցա ոչ էին ուղիղ ընդ նմա , և ոչ

հաւատացին ուխտի նորա :

Ըլ նա ինքն գթած էր , քաւէր ըզ
մեղս նոցա և ոչ ապականէր :

Յաճախէր դարձուցանել զբարկու
թիւն իւր , և ոչ բորբոքեաց զամենայն
սրտմտու թիւն իւր :

Յիշեաց՝ թէ մարմին են նոքա , հո
գի որ ելանէ՞ և ոչ եւս դառնայ :

Քանիցս անգամ դառնացուցին զնա
յանապատի բարկացուցին զբարձրեա
լն յանջողի :

Վարձան և փորձեցին զաստուած, և զսուրբն իսրայելի զայրացուցին:

Ոչ յիշեցին զձեռն նորա, յաւուր յըրուժ փրկեաց զնոսա ՚ի ձեռաց նեղւաց նոցա:

Որպէս արար զնշանս և զարուեստս իւր յերկրին եգիպտացւոց, և ՚ի դաշտին տայանու:

Վարձոյց յարիւն զգետս նոցա, և զանձրեւս նոցա՝ զի մի՛ արբցեն:

Ընտրեաց ՚ի նոսա շանաձանձ և եկեր զնոսա, և գորտիւ ապականեաց զնոսա: Եւ ժանգոյ զպտուղ նոցա, և զվաստակս նոցա մարախոյ:

Հար կարկտիւ զայգիս նոցա, և զթըլ զենիս նոցա եղեմամբ:

Ստանեաց ՚ի կարկուտ զանասունս նոցա, և զստացուածս նոցա հրով դատեցաւ:

Ընտրեաց ՚ի նոսա զսրամտութիւն բարկութեան իւրոյ, սրամտութիւն բարկութիւն և զնեղութիւն:

Ընտրեաց ՚ի նոսա տանջանս ՚ի ձեռն հրեշտակի չարի. դիմեցոյ ՚ի նոսա ըզսրամտութիւն բարկութեան իւրոյ:

Ոչ անխայեաց ՚ի մահուանէ զանձինս

նոցա, և զանասունս նոցա ՚ի մահ մատնեաց:

Եւ հար զամենայն անդրանիկս եգիպտացւոց, զսկիզբն ամենայն վաստակոց նոցա ՚ի յարկս քամոյ:

Հորդան ետ որպէս խաշին ժողովըրդեան իւրոյ, և եհան զնոսա որպէս զհօտ յանապատ:

Ընտրեաց նոցա յուսով և ոչ երկեան, և զթշնամիս նոցա ծով ծածկեաց:

Եւ հան զնոսա ՚ի լեառն սրբութեան իւրոյ, լեառն այն զոր ստացեալ էր աջոյ նորա:

Սերժեաց յերեսաց նոցա զհեթանոսքս. վիճակեցոյց ՚ի նոսա զվիճակ ժառանգութեան իւրոյ, և բնակեցոյց ՚ի յարկս նորա զազն իսրայելի:

Փորձեցին դառնացուցին զաստուած բարձրեալն, և զվկայութիւն նորա ոչ պահեցին:

Վարձան խտորեցան որպէս և հարք իւրեանց. դարձան և եղեն որպէս զաղեղն թիւր:

Վարձան բարկացուցին զնա ՚ի բազինս իւրեանց, եւ դբօշերովք իւրեանց

նախանձ արկին նմա :

Լուա աստուած և արհամարհեաց
զնոսա , և անարգեաց յոյժ զխարայել :
Սերժեաց յիւրմէ զխորանն 'ի սելով :
խորան զօրբնակեցոյց 'ի մէջ մարդկան :
Մասնեաց 'ի դերու թիւն զգօրու թիւն
նոցա , և զգեղ նոցա 'ի ձեռն թշնա
մեաց նոցա :

Ըրդեղ 'ի սուր զժողովուրդ իւր , և
զժառանգութիւն իւր անտես արար :
Օերիսասարգս նոցա եկեր հուր , և
վասն կուսանաց նոցա ոչ որ սգացաւ :
Քահանայք նոցա անկան 'ի սուր , և
զայրիս նոցա ոչ որ էր որ բայր :
Չարթեաւ որպէս 'ի բնոյ տէր , որ
պէս հօր զի թափէ զգինի :

Եհար յետս զթշնամիս իւր , նախատի
նրս յա խտենից արար զնոսա :

Սերժեաց նա զխորանն յօփսեփու , և
զազգն եփրեմի նա ոչ ընտրեաց :

Եւ ընտրեաց նա զազգն յուգայ , լեա
ւ ըն սիովն զօր և սիրեաց :

Շինեաց որպէս միեղջիւրու զարբու
թիւն նորա , յեղիլի հաստատեաց զնա
յա խտեան :

Ընտրեաց զգաւթ ծառայ իւր , և ըն
կալա զնա 'ի հօտէ խաշանց , 'ի վերջին
ծնելոցն ընկալա զնա :

Հովուել զյակովք ծառայ իւր , և
զխարայել ժառանգութիւն իւր :

Երածէր զնոսա իմաստութեամբ սրտի
իւրոյ . յանմեղութիւն ձեռաց իւրոյ
աւաջնորդէր նոցա :

Տուր հգ :

ՍՆՂՄՈՍ ՀԸ :

Սալոս յ'սոփ :

Լստուած մտին հեթանոսք 'ի ժա
ռանգութիւն քո , պղծեցին զտաճար
սուրբ քո :

Ըրարին զերուսաղէմ որպէս հիզս մըր
դապահաց , արկին զղիակունս ծառա
յից քոց գեշ թաշնոց երկնից , և ըզ
մարմինս սրբոց քոց գաղանաց երկրի :
Հեզին զարիւն նոցա որպէս ջուր շուրջ
զերուսաղէմաւ , և ոչ որ էր որ թաղէր
զնոսա :

Եղար մեք նախատինք դրացեաց մե
րոց , ծաղը և այսին կատականաց այ
նոցիկ որ շուրջ էին զմեօք :

Մինչեւ յերբ տէր բարկանաս դու իսպառ . բորբոքեսցի որպէս հուր նախանձ քո :

Հեղ զբարկութիւնն քո ՚ի վերայ ազգաց որ զքեզ ոչ ճանաչիցեն , ՚ի վերայ թագաւորաց որ զանունն քո ոչ կարգացին , զի կերան զյակովք և զտեղի նորա աւերեսցին :

Մի յիշեր զմեզ մեր զառաջինս . վաղ վաղ եկեսցէ առ մեզ ողորմութիւնն քո տէր զի աղքատացաք յոյժ :

Օգնեա մեզ աստուած փրկիչ մեր , վասն փառաց անուան քո :

Տէր փրկեա զմեզ և բաւեա զմեզն մեր վասն անուան քո :

Մի երբէք ասացեն ՚ի հեթանոսս , թէ ուր է աստուած նոցա :

Եւ յայտնի ինչ լիցի ՚ի վերայ հեթաւնոսաց առաջի աչաց մերոց , առ ՚ի խորն դրեւ զլիւթ արեանց ծառայից քոց որ և հեղաւ :

Սոցէ առաջն քո հեծութիւնն կապելոց . ըստ մեծութեան բազկի քո շահեա դու զորդիս սպանելոց :

Հատո դրացեաց մերոց եօթնպատիկ

ի ծոց նոցա , նախատինս զոր նախա տեսին զքեզ տէր :

Մեք ժողովուրդք և խաչն արօտի քոյ խոստովան եղիցուք առ քեզ յաւիտեան , ազգէ յազգ պատմեսցուք զօրհնութիւնս քո :

Տուր Ժգ .

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Հ Թ .

Ի Խաղարոժ . Ի վերայ զառանցելոց վայելիւն , Եւստայ սաղմոս ՚ի վերայ Երեմիայացոյն :

Որ հովուեսդ խարայելն նայեաց , որ առաջնորդես որպէս խաչին յովսեփու :

Որ նատիադ ՚ի բրովբէս յայտնեա , առաջն եփրեմի բեհիթամենի և մանասէի :

Չարթո զզօրութիւնն քո , և եկ ՚ի կեցուցանել զմեզ :

Եւստուած զօրութեանց գարձո զմեզ , երեւեցո զերեսս քո ՚ի մեզ և կեցուցուք :

Տէր աստուած զօրութեանց , մինչեւ յերբ բարկանաս յաղօթս ծառայից քոց :

Տամբեսցեր մեզ հաց արտասուաց , և արբուցեր մեզ արտասուս չափով :

Երարեր զմեզ նախատինս դրացեաց մե-
րոց , այսին կատականաց թշնամեաց
մերոց :

Եստուած զօրութեանց դարձո զմեզ ,
երեւեցոյ զերեսս քո 'ի մեզ և կեցցուք :
Եւ յի յերկարտոսէ փոխեցեր . հաներ
զհեթանոսս և զնոսս տնկեցեր , և
առաջնորդեցեր նմա :

Հաստատեցեր զարմատս նորա և ելից
զերկիր . ծածկեաց զերկինս հովանի նա-
րա , և բարունակնորա զմայրս աստուծոյ :
Ձգեաց զորթ իւր մինչեւ 'ի ծով , մինչեւ
'ի գետս են շառաւեղք նորա :

Ինդէր քակեցեր զցանկ նորա , կթեն
զնա անցաւ որք ճանապարհի :

Եպականեաց զնա խող անտառի , և ե-
րէվայրի արածեցաւ 'ի նմա :

Եստուած զօրութեանց դարձ հայեաց
յերկնից և տես . այց արա այգւոյս
այսմիկ և դարման տար սմա զոր տըն-
կեաց աջ քո :

Ի վերայ որդւոյ մարդոյ զոր զօրացու-
ցեր զնա 'ի քեզ . այրեցեալ 'ի հուր
և աւերեալ 'ի սաստէ քումմէ կորիցէ :
Եղիցի ձեռն քո 'ի վերայ առն , աջ

քո 'ի վերայ որդւոյ մարդոյ զոր զը-
րացուցեր զնա 'ի քեզ :

Ոչ եւս 'ի բացեայ եղիցուք մեք 'ի քէն .
կեցուսցես դու զմեզ , և զանուն քո
տէր կարգասցուք :

Եստուած զօրութեանց դարձո զմեզ , ե-
րեւեցոյ զերեսս քո 'ի մեզ և կեցցուք :
Տուց ԿԷ :

ՍԱԶՄՈՍ 2 :

Ի Կողորսոճ . վասն հնչանաց . Սաղմո յԵսայ . հինգերորդ շաբաթնու :

Յնծայէք առ աստուած օգնական է
մեր . աղաղակեցէք առ աստուած յա-
կովբայ :

Եւ էք սաղմոս և տուք օրհնութիւն .
սաղմոս ասացէք նմա 'ի ձայն քաղցրու-
թեան :

Փող հարէք 'ի գլուխս ամսոց , յաւուր
նշանաւորի տարեկանաց մերոց :

Հրաման է այս իսրայելի , և իրաւունք
են աստուծոյ յակովբայ :

Վ կայութիւնն յովսեփու զոր եդ ընդ
նմա . որպէս երանէր նա յերկրէն ե-
զիպտացւոց , լեզու զոր ոչ գիտէր
լուաւ :

Ի բաց արար ՚ի բեռանց զԹիկունս նորա , և զձեռնս նորա յարդ և ՚ի Թի ծառայելոյ :

Ի նեղութեան կարգացեր առ իս եւ փրկեցի զբեզ լուսայ բեզ ՚ի գաղանու թեռնէ մրրկին , և փորձեցի զբեզ ՚ի վերայ ջուրցն հակառակութեան :

Լուր ժողովուրդ իմ և վիպեմ բեզ , և իսրայել թէ լուիցես ինձ :

Մի եւս եղիցին բեզ աստուածք առ ժամայնք , և մի երկիրպագանիցես դու աստուծոյ օտարի :

Լս եմ տէր աստուած քո որ հանի ըզ բեզ յերկրէն եզիպտացուոց . բաց ըզ բերան քո և լցից զգա :

Ժողովուրդ իմ ոչ լուաւ ձայնի իմում , և իսրայել յիս ինչ ոչ նայեցաւ :

Բարձի թողի զնոսա երթալ զհետ կա մաց սրտից իւրեանց , զի գնացին նորա բառ կամս սրտից իւրեանց :

Չի թէ ժողովուրդեան իմոյ լուեալ էր ինձ , կամ իսրայելի զձանապարհս իմ գնացեալ էր :

Որպէս զոչինչ խոնարհ արարեալ էր իմ զԹ շնամիս նորա , ՚ի վերայ նեղաց

նորա արկեալ էր զձեռն իմ : Թ շնամիք տեսառն ստեցին նմա . եղիցին ժամանակք նոցա յաշխարհի :

Վերակրեաց զնոսա ՚ի պարարտութե նէ ցորենոյ , ՚ի վիմէ մեզը յագեցոյց

նոցա :

Տողոյ ժլ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ձ Ա :

Սողոս յՍադ :

Աստուած եկաց ՚ի ժողովս աստուածոց , և ՚ի միջի նոցա դատէր զնոսա :

Մինչև յերբ դատիք անիրաւութեամբ , և ակն առնուր մեղաւորաց :

Դատ արարէր որբոյն և այրւոյ իրաւունքս արարէր տնանկին և խոնարհի :

Լպրեցուցէր զազբաան և զտնանկ , ՚ի ձեռաց մեղաւորի փրկեցէր զնոսա :

Ոչ իմացան և ոչ ՚ի միտ առին , ՚ի խաւարի գնացին և շարժեցան ամենայն հիմունք երկրի :

Լս ասացի թէ աստուածք լցէք , կամ որդիք բարձրելոյ ամենեքեան :

Դուք աւագիկ որպէս մարդիկ մեռանիք , և որպէս զմի յշխանոց անկանիք :

Արի աստուած և դատեալ զերկիր,
զի դու ժառանգեսցես զամենայն հե-
թանոսս :

Տունք Ը : Գորդայս ծղ :

ՍԱԶՄՈՍ 2Բ .

Օրհնութիւն Սարգսայ յԱստ :

Աստուած ո՞ք եղ նմանիցէ . մի լուեր
և մի դադարեր աստուած :

Օ ի ահա թշնամիք քո դռչեցին, և ատե-
լիք քո համբարձին զգրուխս իւրեանց :
Ի վերայ ժողովուրդեան քո խորամանգե-
ցին զգիտութիւն . խորհեցան ՚ի վերայ
սրբոց քոց և ասացին :

Եկոյք աստակեցուք զնոսա յազգաց,
և մի յիշեցի անուն իսրայելի և եւս :
Խորհեցան միաբանութեամբ ՚ի միասին,
վասն քո ուխտ արարին :

Իանակք եղովնայեցւոց և խամայելա-
ցիք, մովար և հադարացիք :

Գեբաղ, ամոնի, ամաղեկ, և այլազգիքն
ամենայն բնակչօքն հանդերձ ծուրաւ .

Նաև ասուր եկեալ էր ընդ նոսա . ա-
մենեքեան սորա զորակիզն էին որ-
դւոյն զովտայ :

Արա զնոսա որպէս մաղխամ, որպէս
սիսարա, որպէս գյաբին ՚ի ծործորսն
կիտովնի :

Սատակեցան նորա յականս դովրայ, և
եղէն որպէս զազբ երկրի :

Արա զիշխանս նոցա որպէս զօրէբն,
զէբն, զգէբէէ, զսաղմանա և զամենայն
իշխանս նոցա :

Ոյք ասացին, ժառանգեսցուք ՚ի մեզ
զարբութիւն աստուծոց :

Աստուած իմ՝ արա զնոսա որպէս զա-
նիւ, որպէս զեղեգն առաջն հողմոց :

Որպէս հուր զի այրէ զանտառ, որպէս
բոց զի կիզու զերինս :

Այսպէս հալածեսցես զնոսա մերկաւ-
քո . և բարկութեամբ քով խռովե-
ցուսցես զնոսա :

Ի ից զերեսս նոցա անարգանօք, և
խնդրեսցեն զանուն քո տէր :

Վմաշեսցեն և խռովեսցին յաւիտեանս
յաւիտենից, և ամօթալից կօրիցեն .
Ծանկցեն զի անուն քո տէր է, և գու-

միայն բարձրեալ ես 'ի վերայ ամենայն
երկրի :

Տաճար ժբ :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԳ .

Ի խարսճ . վան հնչանայ , որբողն Կրկայ Սաղմու :

Որպէս սիրելի են յարկք քո տէր զօ
րու թեանց , ցանկայ և փափաքէ անձն
իմ 'ի գաւիթս քո :

Սիրտ իմ և մարմին իմ ցնծասցէ առ
աստուած կենդանի :

Քանզի ճնճղուկ եգիտ իւր տուն ,
տատրակ զբոյն՝ ուր գիցէ զձագս
իւր :

Սեղան քո տէր զօրու թեանց , թագաւ
ւոր իմ և աստուած իմ :

Երանի ամենեցուն որ բնակեալ են 'ի
տան տեառն . յաւիտեանս յաւիտե
նից օրհնեսցեն զքեզ :

Երանեալ է այր որոյ օգնու թիւն իւր
'ի քէն է . ելլ եզ 'ի մտի իւրում 'ի հա
վիտս տրամու թեան , 'ի տեղւոջ յո
րում ուխտեսց :

Չօրհնու թիւն ստասցի որ զօրէնս գնէ .
զնասցէ նա 'ի զօրու թեան 'ի զօրու

թիւն , և երեւեսցի աստուած հրեշ
տակաց 'ի սիովն :

Տէր աստուած զօրու թեանց՝ լուր ազօ
թից իմոց , ունկն դիր աստուած յա
կովբայ :

Ինչու ենելի ես դու մեր . տես աստ
ուած և նայեա յերեսս օծելոյ քո :
Վասն զի լաւ է ինձ մի օր 'ի գաւիթս
քո , քան զհազարս :

Ինտրեցի ընդ աղբ գալ 'ի տան աստու
ծոյ , առաւել քան բնականալ 'ի յար
կրս մեղաւորաց :

Չողորմու թիւն և զճնարտու թիւն
սիրէ տէր աստուած . զնորհս և ըզ
փառս տացէ :

Տէր ոչ պակաս առնէ զողորմու թիւն
իւր , յայնցանէ որ գնան յանբծու
թեան :

Տէր աստուած զօրու թեանց . երանեալ է
այր՝ որ յուսայ 'ի քեզ :

Տաճար ժբ :

Ի Խարաք . որդոցն Կրիսայ Սաղմոս :

Չ աճեցար տէր ընդ երկիր քո , և դարձուցեր զգերութիւնն յակովբայ : Թողեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան քո . ծածկեցեր զամենայն մեղս նոցա : Լուեցուցեր զամենայն սրտամտութիւնս քո . դարձար ՚ի բարկութեանէ սրտամտութեան քո :

Դարձ առ մեզ աստուած փրկիչ մեր , և դարձո զսրտամտութիւնս քո ՚ի մէնջ : Սի՛ յաւխտեան բարկանար մեզ տէր , և մի ձգեր զբարկութիւն քո ազգէ մինչ չեւ յազգ :

Ըստուած դու դարձեալ կեցուցես բզ մեզ . ժողովուրդ քո ուրախ եղիցի ՚ի քեզ :

Տոյց մեզ տէր զողորմութիւնս քո , և զփրկութիւնս քո սուր մեզ :

Լուաք զինչ խօսի տէր աստուած մեր . խօսեսցի զխաղաղութիւն ժողովրդեան իւրոյ , առ սուրբս իւր և առ այնոսիկ որ դարձեալ են առ նա սրտիւք : Սակայն մերձ է առ երկիւղածս իւր

փրկու թիւն նորա . բնակիլ փառաց նորա յերկրի մերում :

Ողորմութիւն և ճշմարտութիւն պա տահեսցին . արդարութիւն և խաղաղութիւն համբուրեսցին :

Ճշմարտութիւն յերկրէ բուսաւ , արդարութիւն յերկնից երեւեցաւ :

Տէր տացէ զքաղցրութիւն , և երկիր մեր տացէ զպտուղ իւր . արդարութիւն առաջի նորա գնասցէ , դիցէ ՚ի ճանապարհի զգնացս իւր :

Տակո ժր . Գորջարս խդ .

Սաղմոս ՚ի Դաւիթ . Ըջլի :

Ս ոնարհեցո տէր զունկն քո և լուր ինձ , զի ազբատ և տնանկ եմ ես . Պահեա զանձն իմ՝ սուրբ տէր . փրբ կեա զճառայս քո աստուած իմ՝ որ ՚ի քեզ յուսացայ :

Ողորմեա ինձ տէր զի առ քեզ աղա զակեցի զօրհանապազ . ուրախ արա զանձն ճառայի քո , զի առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ :

Չի դու տէր . քաղցր և ուղիղ ես , բազում ողորմ առ ամենեւեան որ կարդան առ քեզ :

Ունկն դիր տէր աղօթից իմոց , և նայեա ՚ի ձայն խնդրուածաց իմոց :

Յաւուր նեղութեան իմոց կարգացի առ քեզ և լուար ինձ :

Ոչ որ է նման քեզ յաստուածս տէր , և ոչ որ է որպէս զգործս քո :

Չամենայն ազգս զոր արարեր՝ եկեացեն եւ երկիրպագցեն առաջի քո , փառաւոր արասցեն զանուն քո յաւիտեան :

Մեծ ես դու տէր , և առնես սքանչելիս , և դու միայն ես աստուած :

Մաջնորդեա ինձ ՚ի ճանապարհի բում և գնացից ՚ի ճշմարտութեան բում , և ուրախ եղիցի սիրտ իմ երկնչէլ յանուանէ քումմէ :

Խոստովան եղէց առ քեզ տէր աստուած իմ բողբոլ սրտիւ իմով . փառաւոր արարից զանուն քո յաւիտեան :

Մեծ եղեւ ՚ի վերայ իմ ողորմութիւն քո , փրկեցեր զանձն իմ ՚ի դժոխոց ներքնոց :

Աստուած , անորէնք յարեան ՚ի վերայ իմ , և ժողովք հզօրաց խնդրեցին զանձրն իմ , և ոչ համարեցան զքեզ աստուած առաջի իւրեանց :

Այլ դու տէր աստուած իմ՝ գթած ես և ողորմած , երկայնամիտ բազում ողորմ և ճշմարիտ . նայեաց առ իս և ողորմեա ինձ :

Տուր զօրութիւն ծառայի քո , կեցողորդի աղախնոց քո , և արա առ իս նշան բարութեան :

Տեսցեն աստիճէք իմ և ամաչեսցեն , զի դու տէր օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս :

Տունք ժգ :

ՍԱՂՄՈՍ 22 .

Սաղմս օրհնութեան . որդւոյն կրիսայ :

Հիմունք նորա ՚ի լեառն սուրբ նորա . սիրէ տէր զբրուես սիրովնի առաւել քան զամենայն յարկն յակովբայ :

Փառաւորեալն խօսեցաւ վասն քո , ահաւաղիկ քաղաքդ աստուծոյ :

Յիշեցի զրահաբ և զբաբելոն որ ճա

նաչեն զիս . ահա այլագգիբ և ծուր և ժողովուրդք հնգկայց , սորա եղեն անդ : Միտինի ասի մայր և մարդ ծնաւ 'ի նմա , և ինքն հիմունես արկ 'ի նմա բարձրեալն :

Տէր պատմեացէ գրովք ժողովրդեան , իշխանացս այսոցիկ որ եղեն անդ : Որպէս զև ուրախ լիցին 'ի բեզ ամեւ ներեան . որոց բնակու թիւն իւրեանց 'ի բէն է :

Տուր 2 .

ՍԱՂՄՈՍ 2Է .

Ի կարանք վան Սողաշիայ իմաստութեան , զէ եր պատմիանի Լճման իմաստութեամբ :

Տէր աստուած փրկու թեան իմոյ , 'ի սուէ կարգացի և գիշերի առաջի քո : Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո սէր , խոնարհեացի ունկն քո 'ի ինկրուած սիմե : Օ ի լցաւ չարչարանօք անձն իմ , և կեանք իմ 'ի գ ժոխս մերձեցաւ . և հաւ մարեցայ ես բնդ այնօսիկ որ իջանեն 'ի գուբ :

Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգնաւ կանի , և 'ի մեռեալս ազատ :

Որպէս վերաւորս որ ննջեն 'ի գերեզմանս :

Օ որս գուն ոչ յիշեցեր , և նորա 'ի ձեռանէ քու միտ մերժեցան :

Եգին զիս 'ի գբի ներքնու մն , 'ի խաւալ բի և 'ի ստուերս մահու :

Յիս հաստաւեցաւ սրամտու թիւն քո , զամենայն զբօսանս քո անէր 'ի վերայ իմ : Հեռի արարեր յինէն զճանօթս իմ , և եգին զիս նշաւակ իւրեանց :

Սաանեցայ և ոչ ելանէի . աչք իմ տը կարացան յազբատու թենէ :

Ըղաղակեցի առ տէր զօրհանապազ , և համբարձի առ քեզ զձեռնս իմ :

Մի թէ մեռելոց առնիցես սքանչելիս , կամ բժիշկք յարուցանիցեն 'ի սոստու վան առնիցին առ քեզ :

Մի թէ պատմեացէ որ երբէք 'ի գերեզմանի զոգորմու թիւնս քո , կամ զձրջ մարտու թիւնս քո 'ի կորստեան :

Մի թէ ճանաչիցին 'ի խաւարի սքանչելիք քո , կամ արդարու թիւն քո յերկիր մուացեալ :

Ես առ քեզ տէր աղաղակեցի . առաւօտու աղօթք իմ ժամանեացեն առ քեզ :

Բնդէր տէր մերժես զանձն իմ, կամ
դարձուցանես զերեսս քո յինէն :
Տնանկ և վատտակաւ որ եմ ես 'ի մանկ
կուժեանէ իմմէ, 'ի բարձրութեանէ խո
նարհեցայ և ասէցայ :

Յիս հաստատեցաւ բարկութիւն քո .
արհաւիրք քո խռովեցուցին զիս :

Շրջեցան զինեւ որպէս ջուր, զօր ամե
նայն պաշարեցին զիս 'ի միասին :

Հեռի արարեր յինէն զբարեկամս իմ
և զծանօթս իմ, վասն թշուառութեան
իմոյ :

Տուր ի , գորշաք եր :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԸ .

Իմաստութեան Լճանայ յԱլեյի Լացայ :

Օ ողորմութիւնս քո տէր յաւիտեան
օրհնեցից, ազգէ յազգ պատմեցից ըզ
ճշմարտութիւնս քո բերանով խնով :
Լսացեր թէ աշխարհս ողորմութեամբ
շինեացի, յերկինս պատրաստ եղիցի
ճշմարտութիւն քո :

Եդի ուխտ ընարեցայ իմոց, երգուայ
դաւթի ծառայի իմոյ :

Յաւիտեան հաստատեցից զզաւակ քո,
շինեցից ազգէ յազգ զաթոռ քո :

Խոստովան եղիցին երկինք սրանչեւաց
քոց տէր, և ճշմարտութիւն քո յե
կեղեցիս սրբոց :

Ով է յամպս որ հաւասարէ քեզ, կամ
ո՞վ նմանիցէ տեսուն յորդիս աստուծոյ :

Լստուած փառաւորեալ է 'ի խոր
հուրդս սրբոց իւրոց, մեծ և ահաւոր
'ի վերայ այնոցիկ որ շուրջ են զնովաւ :

Տէր աստուած զօրութեանց, ո՞վ նման է
քեզ . հզօր ես դու տէր և ճշմարտու
թիւն քո շուրջ է զքեւ :

Դու տիրես զօրութեանց ծովու, ըզ
խռովութիւն արեաց նորա դու ցա
ծուցանես :

Դու խոնարհեցուցանես որպէս վիրա
ւորս զամբարտաւանս . 'ի զօրութիւն
բազկի քո յրուեցեր զթշնամիս քո :

Քո են երկինք և քո է երկիր, զաշխար
հքս լիւ իւրով դու հաստատեցեր,
զհիւսիս և զհարաւ դու արարեր . թա
փօր և հերմոն յանուն քո յնծացեն :

Քո է բազուկ և քո է զօրութիւն, զօ
րացի աջ քո և բարձր եղիցի ձեռն քո :

Քո է բազուկ և քո է զօրութիւն, զօ
րացի աջ քո և բարձր եղիցի ձեռն քո :

Յարդարութիւն և յիրաւունս հաս
տատեալ է աթոռ քո, ողորմութիւն
և ճշմարտութիւն գնասցեն առաջի եւ
ըեսաց քոց :

Երանի ժողովրդեան որ գիտեն զօրհ
նութիւնս քո տէր , 'ի լոյս երեսաց քոց
գնասցեն և յանուն քո ցնծասցեն զօր
հանասպազ , և յարդարութեան քում
բարձր եզկցին :

Պարծանք զօրութեանց մերոց, դու ես
և 'ի կամս քո բարձր եզկցի եզկիւր մեր :
Ի տեառնէ է օգնութիւն սրբոյն իս
րայելի թագաւորին մերոյ :

Յայնժամ խօսեցար տեսչամբ ընդ որ
դիս քո և ասացեր . եզկց զօգնութիւն
'ի վերայ հզօրին , և բարձր արարից
զընտրեալն 'ի ժողովրդենէ խմէ :

Գտի զգաւթ ծառայ իմ, իւզով սրբ
բով իմով օծի զնա :

Ձեռն իմ ընկալցի զնա , և բազուկ իմ
զօրացուսցէ զնա :

Այն մեղեցէ նմա թշնամի , և որդի անօ
րէնութեան մի չարչարեացէ զնա :

Չարից առաջի նորա զթշնամիս նորա . և
զատեղիս նորա 'ի պարտութի մատնեցից :

Ճշմարտութիւն և ողորմութիւն իմ
ընդ նմա , և յանուն իմ բարձր եզկ
ցի եզկիւր նորա :

Եզկից 'ի ծովու զձեռն նորա , 'ի վերայ
գետոց զաջ նորա :

'Աս կարդացցէ առ իս' հայր իմ ես դու ,
աստուած ընդունելի փրկութեան իմոյ :

Ես անդրանիկ արարից զնա , և բարձր
քան զամենայն թագաւորս երկրի :

Յաւիտեան պահեցից նմա զողորմու
թիւն իմ , և ուխտ իմ հաւատարիմ
ընդ նմա :

Հատուտեցից յաւիտեանս յաւիտե
նից զգաւակ նորա , և զաթոռ նորա
որպէս զաւուրս երկնից :

Թէ թողցեն որդիք նորա զօրէնս իմ,
և յիրաւունս իմ ոչ կամեսցին գնալ :

Թէ զարդարութիւնս իմ անարգեացեն,
և զպատուիրանս իմ ոչ պահեսցեն :

Չարից գաւազանաւ զանօրէնութիւնս
նոցա , տանջանօք զանիրաւութիւնս
նոցա :

Իայց զողորմութիւն իմ ոչ արգելից 'ի
նոցանէ . և ոչ նենգեցից ճշմարտու
թեան իմում , և ոչ անարգեցից զուխտ

իմ, և ինչ որ ելանէ ընդ շրթունս իմ՝
զայն ոչ արհամարհեցից :

Սի անգամ երգուայ 'ի սրբու թիւն իմ,
թէ դաւթի ես ոչ ստեցից :

Չաւակ նորա յաւիտեան կայցէ , և
աթոռ նորա որպէս արեգակն առաջի
իմ, որպէս լուսին զի հաստատեալ է
յաւիտեան վկայ հաւատարիմ յեր-
կինս :

Իսկ արդ դու մերժեցեր և անարգե-
ցեր, և ընդ վայր հարեր զօծեալքո :
Դարձուցեր զուխտ 'ի ծառայէ քում
մէ . պղծեցեր յերկրի զսրբութիւն
նորա :

Քակեցեր զամենայն պարխապս նորա ,
և եղիր զամուրս նորա 'ի դողումս :

Յափշտակեցին զնա անցաւորք ճանա-
պարհին . եղեւ նա նախատ դրացեաց
իւրոց :

Բարձր արարեր զաջ նեղչաց նորա , և
ուրախ արարեր զամենայն թշնամիս
նորա :

Դարձուցեր զօգնութիւն 'ի սրոյ նորա,
և ոչ ընկալար զնա 'ի պատերազմի :

Ընարգեցեր զսրբութիւն նորա , զա-

թոռ նորա յերկիր կործանեցեր :
Նուազ արարեր զաւուրս ժամանակաց
նորա , և հեղեր զնովաւ զամօթ :

Սինչեւ յերբ դարձուցանես զերեսս
քո իսպառ . բորբոքեսցի որպէս հուր
բարկութիւնքո :

Իսկ արդ յիշեա տես՝ ո՞վ է իմ հան-
գիստ . միթէ 'ի զուր ինչ ստեղծեր զա-
մենայն որդիս մարդկան :

Ո՞վ է մարդ որ կեցցէ և ոչ տեսցէ ըզ-
մահ , կամ փրկեսցէ զանձն իւր 'ի
ձեռաց դժոխոց :

Ո՞ւր են ողորմութիւնքքո տէր առա-
ջինք , զոր երգուար դաւթի ճշմար-
տութեամբ քով :

Յիշեա զնախատինս ծառայի քո , զոր
ընկալայ 'ի ծոց իմ յազգաց բազմաց :

Չոր նախատեցին թշնամիք քո տէր ,
նախատեցին փոխանակ օծելոյ քո :

Օրհնեալ տէր աստուած յաւիտեանս
յաւիտենից , եղիցի եղիցի :

Տուր իւր :

Կանոն Գորգոյս է : Սողոմոն ժող :

Տուր իւր :

Ի գիշերաց կանխէ հոգի իմ, առաւօտ
 առնել առ քեզ աստուած :
 Վասն զի լոյս են հրամանք քո ՚ի վերայ
 երկրի . ուսարուք զարդարութիւն
 բնակիչք երկրի :
 Կարկեցաւ ամպարիշտն, և ոչ եւս ուս
 ցի առնել յերկրի զարդարութիւն
 ճշմարտութեան :
 Բարձցի ամպարիշտն յերկրէ, և մի տես
 ցէ զբառս աստուծոյ :
 Տէր բարձր ես և բազուկ քո հզօր, և
 նորա ոչ գիտացին :
 Ծանխցեն ամառացեան և նախանձ անկ
 ցի անիրատ ժողովրդեան . եւ արդ
 սուր զթշնամիս քո կերիցէ :
 Տէր աստուած մեր տուր մեզ զխաղա
 ղութիւն քո, զի ըստ ամենայն գոր
 ծոց մերոց հատուցաւ մեզ :
 Տէր աստուած մեր ստացիր զմեզ, զի
 բաց ՚ի քէն զայլ որ ոչ գիտեմք, և զա
 նուն քո անուանեմք զօրհանապազ :
 Իսկ արդ մեռեալք զկենդանութիւն

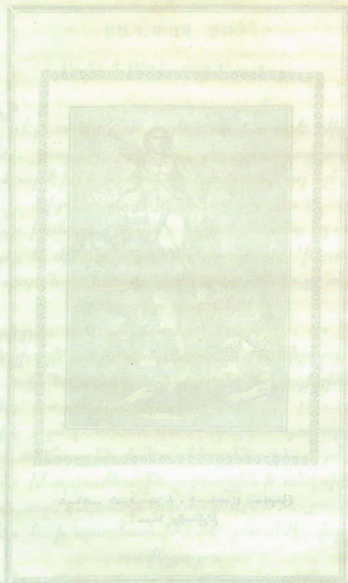
այլ ոչ տեսանիցեն, եւ ոչ բժիշկք
 յարուցանիցեն :
 Վասն այնորիկ ամեր հարեր սատակե
 ցեր, ջնջեցեր զամենայն արու մա
 նուկ նոցա :
 Յաւել տեր զչար ՚ի վերայ չարի նոցա,
 և ամ զչար ՚ի վերայ անօրինաց երկրի :
 Տէր ՚ի նեղութեան յիշեցաք զքեզ, զի
 փոքր մի նեղութիւն է խրատ քո ՚ի
 վերայ մեր :
 Որպէս երկունք յընդ զի հասեալ ի
 ցեն ժամանակ ծննդեան, և առ ցաւս
 իւր ճշիցէ :
 Ընայէս եղեաք սիրելոյ քում, յահ
 և յերկիւղ քո յղացեալք երկնեցաք,
 և ծնաք զհոգի փրկութեան քո :
 Ոչ եւս կործանեսցուք մեք, այլ կոր
 ծանեսցին բնակիչք երկրի :
 Յարիցեն մեռեալք, կանգնեսցին ամե
 նեքեան որ եղեալ են ՚ի գերեզմանս :
 Զարթիցեն ցնծապցեն և ուրախ եղև
 ցին դադարեալք յերկրի :
 Վասն զի ցօղդ որ ցօղէ ՚ի քէն՝ այդ
 բժշկութիւն է նոցա, բայց երկիրն
 ամպարշտաց սատակեսցի :

խոյս տուր ժողովուրդ իմ, գնա մուտ
 ՚ի շտեմարանս քո, փակեա զդուրս քո
 առաջի երեսաց քոց :
 Փախիր և թաքիր առ ժամանակ մի,
 մինչեւ անցցէ բարկութիւն տեառն :
 Փառք հօր և որդւոյ և :

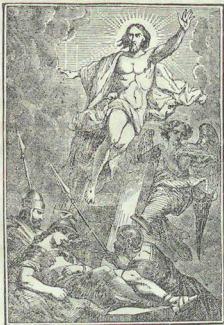
Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Երկու թիւով տուող քրիստոս,
 զհաղաղութիւն և զերկնային ողոր
 մութիւն քո պարգևեա յարարածս քո :
 Մարգասէր տէր վասն սրբուհւոյ ա
 նարատի մօր քո և կուսի, և վասն խա
 շէ քո պատուականի ընկալ զաղաչանս
 մեր և կեցո զմեզ :

Օ չարոզն և զաղջն Դ Վերն Լշտնեալ կաննին Գոցիս
 Դ 36 երեսն :

Աղջիկ Ի Սնչեա յայն Աստուծոյ :

Յարեա Աստուած , և զբուեցան ամենայն
Թշամբ Դարս :

Տեր ապաւեն եղեր մեր ազգէ մինչեւ յազգ . մինչեւ լերինք հաստաւ տեալ էին , և մինչեւ ստեղծեալ զերկիր և զամենայն տիեզերս :

Յաւիտենից մինչեւ յաւիտեանս դուես , և մի դարձուցաներ զմարդ Ի տառապանս , և ասացեր՝ դարձարուք առ իս որդիք մարդկան :

Հազար ամ յաչս տեսուն որպէս օր էրեկի զի անց , որպէս պահ մի զիշերոց , և ամբ նոցա անարգութեամբ եղիցին : Ինգ առաւօտս որպէս դարարի բուցին , ընգ առաւօտս որպէս դարարի զուարճացին և ծաղկեցին , ընգ երեկոյս թարշամեցին չորացին և անկցին : Կուակեցար մեք Ի բարկութենէ քում մե , և Ի սրամտութենէ քում մե խրոստեցար :

Եւ իր զմեզս մեր առաջի քո , և զկեանս մեր Ի լոյս երեսաց քոց :

Ամենայն աւուրք մեր նուազեցան, և
'ի բարկութենէ քու մմէ խռովեցաք:
յամանակ ամաց մերոց անդադար որ
պէս սարգի, եւ թիւ աւուրց¹ ամաց
մերոց 'ի նոսա եօթմանասուն ամ:

Այա թէ առաւել եւս ութսուն ամ,
որ ինչ աւելի քան զայն՝ ցաւօք և հե-
ծութեամբ:

Եկն 'ի վերայ մեր հեծութիւն և խը-
րատեցաք. իսկ արդ օ գիտացեղ զզօ-
րութիւն բարկութեան քո, կամ յա-
հէ քու մմէ զսրտմտութիւն քո հա-
մարեցի:

Այսպէս ցոյց ինձ զաջ քո, և որ խռ-
նարհ են սրտիւք զմաստութիւնս քո
'Կարձ տէր՝ մինչեւ յերբ, մխիթարեա
'ի ծառայս քո:

Եւ ցաք առաւօտու ողորմութեամբ քո,
ցնծացաք և ուրախ եղաք զամենայն
աւուրս կենաց մերոց:

Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն որ
խոնարհ արարին զմեզ, և ամացն յորս
տեսաք զչարչարանս:

Հայեա տէր 'ի ծառայս քո և 'ի գործս
ձեռաց քոց, և առաջնորդեա որդւոց

նոցա. եղիցի ըյս տեառն աստուծոյ
'ի վերայ մեր:

Չգործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա 'ի
մեզ տէր, զգործս ձեռաց մերոց յա-
ջողեա մեզ:
Տուր ժը:

ՍԱՂՄՈՍ Զ.

Օրհնութիւն գովելեան 'ի Դաւիթ:

Ո բնակեայն է յօգնութիւն բարձ-
րելոյ, ընդ հովանեաւ աստուծոյ յեր-
կինս հանգիցէ:

Ասացե տեառն՝ ընդունելի իմ ես, ա-
պաւէն իմ աստուած և ես յուսամ 'ինաս
Նա փրկեացէ զիս յորոգայթէ որսողն,
և 'ի բանից խռովութենէ:

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զբեզ, 'ի
հովանի թեւոց նորա յուսացիս:
Արպէս զղէն շուրջ եղիցի զբեւ ճըշ-
մարտութիւն նորա:

Ոչ երկիցես գու յերկիւղէ գիշերի,
և ոչ 'ի նետէ որ թռչի 'ի տուէ:

Յիրէ որ շջի 'ի իսաւարի, 'ի գայթակ-
ղութենէ գիււի 'ի հասարակ աւուր:
Ընկցին 'ի կողմանէ քու մմէ հազարք, և

բիւրք ընդ աջմէ քուսմէ , որ առ
քեզ ինչ ոչ մերձեացին :

Բայց միայն աչօք քովք հայեցելիս դու ,
զհատուցումն մեզաւորաց տեսցես ,
զի դու տէր յոյս իմ ես :

Օքարձրեայն արարեր քեզ ապաւէն ,
ոչ հասցեն առ քեզ չարք , տանջանք
մի մերձեացին 'ի յարկս քո :

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է
վասն քո 'ի պահել զքեզ յամենայն
ճանապարհս քո :

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ ,
զի մի երբէք հարցես զքարի զտան քոս
Ի վերայ ի թից և քարբից գնացցես
դու . առ ոսն կոխեցցես զաւելուն և
զվիշապն :

Քանզի յիս յուսացաւ և փրկեցից զնա .
հովանի եղէցնմա , զի ծանեաւ զանուն իմ
կարդացցէ առ իս և ես լուսցցնմա , և
առ նմա եղէց 'ի ներու թեան :

Փրկեցից 'իս աւաւոր արարից զնա . եր
կայն աւուրբք լցուցից , և ցուցից նը
մա զփրկու թիւն իմ :

Տունք ԺԷ

ՍԱԳՄԱՍ ԴԱ .

Սաղմս օրհնութեան , առաջ շարժուց 'ի Վասիլ :

Եւրբի է խոստովան լինել տեառն , սաղ
մնս ասել անուան քում բարձրեալ :
Պատմել առաւօտու զողորմոս թիւնս
քո , զճշմարտութիւնս քո 'ի գիշերի :
Տասնադեաւ սաղմոսարանաւ , 'ի ճայն
օրհնութեան գովել :

Ուրախ արարեր զիս տէր յարարածս
քո , և 'ի գործս ձեռաց քոց ցնծացայց :
Սրպէս զի մեծ են գործք քո տէր ,
և յոյժ խոր են խորհուրդք քո :

Այր անդգամ զայս ոչ ծանկցէ , և ան
միտն զայս ոչ առնու 'ի միտ :

Ի բուսանել մեզաւորաց որպէս խոտ ,
'ի ծաղկել այնոցիկ ոյք գործեն զանօ
րէնութիւն :

Սատակեցին յախտեանս յախտեանից ,
և դու բարձրեալ ես յախտեանս տէր :
Օյ ահա թշնամիք քո տէր , զի ահա
թշնամիք քո կորիցեն . ցրուեսցին ա
մենեքեան օրգործեն զանօրհնութիւն
Բարձր եղցի որպէս զմիւն զՅրուի եղ
ջիւր իմ , և ձերութիւն իմ 'ի ձէթ
պարսպտու թեան :

Ետես ակն իմ 'ի թշնամիս իմ, որ
յարուցեալ են 'ի վերայ իմ չարու-
թեամբ, 'ի նոսա լուսցէ ունկն իմ:
Արդարք որպէս զարմաւենիս ծաղկես-
ցին, որպէս մայրք լեբանանու բա-
զումք եղիցին:

Տնկեալք եղիցին 'ի տան տեառն, 'ի
զաւիթս աստուծոյ մերոյ ծաղկեսցին:
Եւս և բազումք եղիցին 'ի ծերութիւն
պարարաութեան, գիրգք և փափուկք
եղիցին 'ի պատմել. ուղիղ է տէր աս-
տուած մեր, և ոչ զոյ 'ի նմա անիրա-
ւութիւն:

Տակն Ժ Գ. Գորգոս խղ.

ՍԱՂՄՈՍ ԶԲ.

Յօրն ասալին շաբաթն, յոր հասարակեցաւ երկիր. օրհնութիւնն
գովութեան 'ի Ղաւթի:

Տէր թագաւորեսց յայելլութիւն
զգեցաւ, զգեցաւ տէր զօրութիւն
ընդ մէջ իւր ածաւ:

Հաստատեսց զաշխարհ՝ զի մի սասա-
նեսցի. պատրաստ է աթոռ քս 'ի լս-
կըզանէ յաւիտեանս դու էս:

Ամբարձան դէտք տէր, և համբար-
ձին դէտք զձայնս իւրեանց, յարի-
ցեն դէտք 'ի գնացս իւրեանց:

Ի ձայնէ ջուրց բազմաց սբանչելի ե-
ղեն զբօսանք ծախու:

Արանչելի ես դու տէր 'ի բարձունս,
փիպութեանց քոց մէք յոյժ հաւա-
ռոցար:

Տան քու՛մ վայելէ սրբութիւն տէր,
ընդ երկայն աւուրս:

Տակն Ժ Գ.

ՍԱՂՄՈՍ ԶԳ.

Ասալին 'ի Ղաւթի. շաբաթն:

Աստուած վրէժխնդիր տէր, աստուած
վրէժխնդիր յայանեցար:

Բարձր լեր որ դասիս զերիիր. հատո
զհասաւ ցումն ամբարտաւանից:

Մինչեւ յերբ մեղաւորք տէր, մին
չեւ յերբ մեղաւորք պարծեսցին:

Բարբառեալ խօսեսցին զանկրաւու-
թիւն. խօսեսցին ամենեքեան որ գոր-
ծեն զանօրէնութիւն:

Օժողովուրդ քո տէր խոնարհ արա-
րին, և զժառանգութիւն քո չարչարեցին:

Չարին և զպանդուխտն սպանին, զորք
արն կոտորեցին, և ասացին ոչ տեսանէ
զայս տէր, և ոչ ՚ի միտ առնու աս
տուած յակովբայ :

Իմացարուք անզգամք ժողովրդոց, և
անմիտք մինչեւ յերբ ոչ առնուք ՚ի միտ:
Որպէս զի թէ որ տնկեաց զունկն՝ ին
քըն ո՞չ լուիցէ, կամ որ ստեղծ զակն՝
ինքն ո՞չ տեսանիցէ :

Ո խրատէն զագինս, որպէս թէ ո՞չ
յանդիմանեացէ. ո՞ր ուսուցանէ մարդոց
զգիտութիւն. տէր ճանաչէ զխոր
հուրդս մարդկան զի են ընդունայն :
Երանի մարդոց զոր խրատես դու տէր,
և յօրինաց քոց ուսուցանես դու նմա:
Յածուցանես դու նմա զաւուրսն չա
րութեան, մինչեւ փորեացի խորխո
րատ մեղաւորի :

Ոչ մերժէ տէր զժողովուրդ իւր, և ըզ
ժառանգութիւն իւր ոչ առնէ անտես:
Սինչեւ դարձցին իրաւունք յարդա
րութիւն, ընկալցին զնա ամենեքեան
որ ուղիւ են սրախք :

Ո՞ յարիցէ ընդ իս ՚ի վերայ չարաց,
կամ ո՞ հաւասարեացէ ինձ ՚ի վերայ

այնոցիկ որ դործեն զանօրէնութիւն :
Թէ ոչ տեսան օգնեալ էր ինձ, փոքր մի
եւս և բնակեալ էր անձն իմ ՚ի դժոխս:
Եթէ ասէի թէ ահա սասանեցան ոտք
իմ, ողորմութիւն քո տէր օգնէր ինձ :
Ըստ բազում ցաւոց սրտի իմոց, մտի
թարութիւն քո ուրախ առնէր զանձն իմ:
Սի՛ հաւասարեացէ քեզ աթու անօրէ
նութեան, ո՞ պատճառէ զվաստակա
ընդդէմ հրամանի :

Որսացան զանձն արգարոց, և զարիւն
անբիծ պարտաւոր առնէին :

Եղեւ տէր ապաւէն իմ, աստուած
օգնական յուսոյ իմոյ :

Հատուցէ նոցա տէր ըստ անօրէնու
թեան նոցա, ըստ չարութեան նոցա
կործանեացէ զնոսա տէր աստուած մեր :

Տակն իս :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԴ.

Օրնու-իւն գովութեան ՚ի Իսաի :

Եկայք ցնձացուք ՚ի տէր, ազազակես
ցուք առ աստուած փրկիչ մեր :

Կանխեսցուք առաջի նորա խոստովա
նութեամբ, սաղմոսիւք ազազակես
ցուք առ նա :

Ըստուած մեծ է տէր, թագաւոր մեծ
'ի վերայ ամենայն երկրի :

Ի ձեռս նորա են ամենայն տիեզերք
երկրի, բարձրութիւնք լեւանց նորա են :
Նորա է ծով և նա արար զնա, և զցաւ
մար ձեռք նորա ստեղծին :

Եկայք երկիրպազցուք նմա, անկցուք և
լացցուք առաջի տեառն արարչին մերոյ :
Նա ինքն է տէր սասուած մեր, մէք
ժողովուրդք ձեռին նորա, և և խաշն
արօտի նորա :

Ըյսօր եթէ ձայնի նորա լսիցէք, մի
խատացուցանէք զսիրտս ձեր որպէս 'ի
գառնութեան :

Յաւուրն փորձութեան յանապատի,
ուր փորձեցին զնա հարբն ձեր, բըն
նեցին զնա և տեսին զգործս իմ զբաւ
ուստուն ամ :

Տանացայ ընդ աղգին ընդ այնմիկ և
ասացի՝ միշտ մտրտեալ են սրտիւք, և
նորա ոչ ծանեան զճանապարհս իմ :

Որպէս երդուայ 'ի բարկութեան իւ
մում, թէ մտցեն 'ի հանգիստ իմ :

Տե՛սք ժը : Գորցոյց Ե՛՛

ՍԱՂՄՈՍ ԴԵ .

Սաղմո ՚ի Վաղիթ . ՚ի ժամանակի զի քաճարն զնեցաւ :

Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն նոր .
օրհնեցէք զտէր ամենայն երկիր :

Օրհնեցէք զտէր, և օրհնեցէք զանուն
նորա . աւետարանեցէք օր ըստ օրէ
զիրկութիւն նորա :

Պատմեցէք 'ի հեթանոսս զփառս նորա,
յամենայն ժողովուրդ զբանչելիս նորա :
Մեծ է տէր և օրհնեալ է յոյժ, ահար
կու է նա 'ի վերայ ամենայն կռոց :

Վմենայն կռուք հեթանոսաց գեւք են,
և տէր զերկինս արար :

Խոստովանութիւն և վայելչութիւն է
առաջի նորա . սրբութիւն և մեծ
վայելչութիւն է 'ի սրբութեան նորա :

Մատուցէք տեառն տոհմք ազանց,
մատուցէք տեառն զփառս և զպատիւ,
մատուցէք տեառն զփառս անուան
նորա :

Ղուէք պատարագս և մտէք 'ի սրահս
նորա, երկիրպազէք տեառն 'ի գաւ
ւթի յսրբութեան նորա, և խառովեսցի
յերեսաց նորա ամենայն երկիր :

Ասացէք 'ի հեթանոսս՝ թէ տէր թա-
գաւորեաց , հաստատեաց զաշխարհ
զի մի սասանեացի , եւ դատի զժողը-
փուրդս ուղղութեամբ :

Ուրախ եղիցին երկինք եւ ցնծացե-
երկիր , զուարճացի ծով լըվա իւրով .
ցնծացեն դաշտք եւ ամենայն որ'ինոսա :
Այնժամ ցնծացեն ամենայն ծառք
անատառի յերեսաց տեառն զի դայ ,
եւ գայ նա դատել զերկիր :

Դատի զտիեզերս իրաւամբք , եւ զժո-
ղովուրդս ամենայն ճշմարտութեամբ
իւրով :

Տոնք ժր .

ՍԱՂՄՈՍ ԳԶ .

Ստորոհ 'ի Դաւիթ . 'ի ժամանակի զի երկին հասարակեցաս :

Տէր թագաւորեաց ցնծացե՛ր երկիր .
ուրախ եղիցին կողերք բազումք :

Անդ եւ մէզ չուրջ է զնովաւ . յիրաւ
ւունս եւ յարդարութիւն ուղղեալ
է աթոռ նորա :

Հուր առաջի նորա գնացե՛ր , այրեսցե՛ր
չուրջ զթշնամիս նորա :

Երեւեցան փայլատակունք նորա տիե-
զերաց . ետես եւ սասանեցաւ երկիր :

Երինք որպէս մոմ հալեսցին յերեսաց
տեառն . յերեսաց տեառն ամենայն
երկիր :

Պատմեսցեն երկինք զարդարութիւն
նորա . տեսին ամենայն ժողովուրդք
զփառս նորա :

Ամաչեսցեն ամենեքեան որ երկիրպա-
գանեն կոոց , եւ ոյք սարժին 'ի դը-
բօշեպսն իւրեանց :

Երկիրպագցեն նմա ամենայն հրեշտակք
նորա , զի լուաւ եւ ուրախ եղեւ սինս ,
եւ ցնծացեն դատերք յուգայ վասն ի-
րաւանց քոց տէր :

Օխ դու բարձրեալ ես 'ի վերայ ամե-
նայն երկրի , յոյժ բարձրացար 'ի վերայ
ամենայն կոոց :

Այք սիրէք զտէր'ատեսցէք զարութիւն .
պահէ տէր զանձինս սրբոց իւրոց , 'ի
ձեռաց մեղաւորի փրկեսցե՛ր զնոսա :

Եւ զս ծագեաց արդարոց , ուղղոց սրտից
եղեւ ուրախութիւն :

Ուրախ եղերուք արդարք 'ի տէր , խոս-
տովան եղերուք յիշատակի սրբու-
թեան նորա :

Տոնք ժր .

ՍԱՂՄՈՍ ԶԷ.

Սաղմոս Ի Դաւիթի. օրհնութիւնն :

Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւնն նոր, զի սքանչելիս արար :

Փրկեաց զնա աջ իւր, և բազուկ սուրբ իւր :

Եցոյց տէր զփրկութիւնն իւր, առաջի ազգաց յայտնեաց զարդարութիւնն իւր :

Յիշեաց ողորմութեամբ իւրով զյաւկովբ, ճշմարտութեամբ իւրով զտունն իսրայելի . և տեսին ամենայն ծաղբ երկրի զփրկութիւնն աստուծոյ մերոյ :

Եղազակեցէք առ տէր ամենայն երկիր, օրհնեցէք ցնծացէք և սազմոս ասացէք :

Սաղմոս ասացէք աստուծոյ մերում օրհնութեամբ, օրհնութեամբ և ՚ի ձայն սաղմոսաց :

Ի ձայն օրհնութեանն կուածոյ փողոյ՝ օրհնութեամբ ցնծութեամբ, եւ ՚ի ձայն եղջեր փողոյ . և աղաղակեցէք առաջի թագաւորին տեսանն :

Խառովեսցի ծով լրիւ իւրով, տիեզերք և ամենայն բնակիչք նորա, և գետք ծափս հարցեն ՚ի միասին ձեռամբ :

Խառովեսցի ծով լրիւ իւրով, տիեզերք և ամենայն բնակիչք նորա, և գետք ծափս հարցեն ՚ի միասին ձեռամբ :

Խառովեսցի ծով լրիւ իւրով, տիեզերք և ամենայն բնակիչք նորա, և գետք ծափս հարցեն ՚ի միասին ձեռամբ :

Խառովեսցի ծով լրիւ իւրով, տիեզերք և ամենայն բնակիչք նորա, և գետք ծափս հարցեն ՚ի միասին ձեռամբ :

Երկնք ցնծացեն առաջի տեսանն զի դայ, և հասեալէ տէր ՚ի դատել զերկիր :

Դատի զաշխարհս արդարութեամբ, զժողովուրդս իւր ուղղութեամբ :

Տար Ժ Գողգոթայ Կ :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԸ.

Սաղմոս Ի Դաւիթի :

Տէր թագաւորեաց՝ բարկացան ժողովուրդք . որ նատի ՚ի քրովբէս՝ առանեցաւ երկիր :

Տէր ՚ի սիովն մեծ է, և բարձր է ՚ի վերայ ամենայն ժողովրդոց :

Խոստովան եղիցուք անուան քում մեծի, զի ահաւօր և սուրբ է, և պատիւ թագաւորի զիրաւունս սիրէ :

Դու պատրաստեցեր զուղղութիւն, զիրաւունս և զարդարութիւնն յաւկովբայ դու արարեր :

Բարձր արարէք զտէր աստուած մեր . երկիրպագէք պատուանդանի ըտիցնդ բա զի սուրբ է :

Մոխէս և ահարովն երիցունք նորա .

Մոխէս և ահարովն երիցունք նորա .

Մոխէս և ահարովն երիցունք նորա .

սամուէլ ընդ այնօսիկ որ կարգան
զանուէն նորա :

Կարգային առ տէր և նա լսէր նոցա ,
և ՚ի սիւն ամպոյ խօսէր ընդ նոսա :

Պահէին զվկայութիւն նորա , և զհը-
րամանս զոր ետ նոցա :

Տէր աստուած մեր դու լսէիր նոցա .
աստուած դու քաւիչ լինէիր , զլքե-
խնդիր ՚ի վերայ ամենայն գործոց նոցա :
Բարձր արարէք զտէր աստուած մեր .
երկիրպագէք ՚ի լեառն սուրբ նորա ,
զի սուրբ է տէր աստուած մեր :

Տաւր Ժ :

ՍԱՂՄՈՍ ԶԹ .

Սաղմոս խոստովանութեան ՚ի Դաւիթ :

Մըաղակեցէք առ տէր ամենայն երկիր ,
ծառայեցէք տեառն ուրախութեամբ :

Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ , ծա-
ներուք զի նա է տէր աստուած մեր :

Նա արար զմեզ և ոչ մեր էաք , մեր
ժողովուրդք և խաչն արօտի նորա :

Մտէք ընդ դրունս նորա խոստովա-
նութեամբ , եւ օրհնութեամբ ՚ի
յարկս նորա :

Խոստովան եղերուք տեառն , և օրհ-
նեցէք զանուէն նորա :

Քաղցր է տէր՝ յաւխտեան է ողորմու-
թիւն նորա . ազգէ մինչեւ յազգ է
ճշմարտութիւն նորա :

Տաւր Գ :

ՍԱՂՄՈՍ Ը .

Սաղմոս ՚ի Դաւիթ :

Յողորմութիւն և յիրաւունս օրհ-
նեցից զբեզ տէր . սաղմոս ասացից
և ՚ի միտ առից :

Ճանապարհ անբիծ մինչեւ եկեսցէ
առ իս , զի գնայի ես յանբծութեան
սրտի իմոյ ՚ի մեջ տան իմոյ :

Ոչ եղի առաջի աչաց իմոց իրս անիրա-
ւութեան . ոչք առնէին զուրացու-
թիւն ատեցի :

Ոչ մերձեցաւ առ իս որ թիւրն էր
սրտիւ , խոտորել յինէն անզգամին և
ես ինչ ոչ փոյթ առնէի :

Որ խօսէր գաղտ զընկերէ իւրմէ , զնա
բացէ ՚ի բաց հարածէի :

Որ ամբարաւան էր աջօր և ազահ սրը
տիւ , ընդ նմա և հաց ոչ ուտէի :

Աչք իմ 'ի հաւատացեալս երկրի, զի նստցին նորա ընդ իս :

Ար գնայր 'ի ճանապարհ անբիծ, նա պաշտէր զիս :

Ոչ բնակէր 'ի մէջ տան իմոյ՝ որ առնէր զամբարտաւանութիւն. որ խօսէր զա նիրաւութիւն՝ չէր աջողեալ նմա առ աջի աչաց իմոյ :

Ինչ առաւօտս սպանանէի զա մենայն մեղաւորս երկրի, սատակեցից 'ի բազմ քի տեսուն զամենեւեան որ դործեն զանօրէնութիւն :

Տուր ժ : Գործար Եղ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ճ Ա .

Առիւ որդի : Իբրեւ յանրայն՝ առաջ Տեսան պիտեցէ զնորոտմա իւր :

Տէր լուր աղօթից իմոց, աղաղակ իմ առ քեզ եկեացէ, մի գարձուցաններ զերեսս քո յինէն :

Յաւուր նեղութեան իմոյ խոնարհեցո առ իս զունկն քո, յորում աւուր կարդամ առ քեզ, վաղվաղակի լուր ինձ :

Սպառեցան որպէս ծուխ աւուրք իմ, և ոսկերք իմ որպէս խախ չորացան :

Հարաւ յիս որպէս խոտ և ցամաքեցաւ սիրտ իմ, մոռացայ ուտել զհաց իմ 'ի ձայնէ հեծութեան իմոյ :

Կցեցաւ ոսկր իմ 'ի մարմին իմ, նմանեցի ես հաւարան յանապատի :

Եղէ ես որպէս բու յաւերակի, աքնեցայ և եղէ որպէս ճնճղուկ միայն 'ի տանիս :

Նախատեցին զիս թշնամիք իմ զօրհաւ նաարազ, և գովիչք իմ ինեւ երդնուինս : Ծմրիսիր որպէս հաց կերայ, և զըմպելի իմ արտասուօք խառնեցի :

Յերեսայ բարկութեան սրտմտութեան քո, զի դու բարձրացուցեր և խոնարհեցուցեր զիս :

Աւուրք իմ որպէս հովանի անցին, և ես որպէս խոտ ցամաքեցայ :

Գու տէր յաւիտեան կաս, և յիշատակ քոյ ազգէ մինչեւ յազգ :

Գու յարուցեալ գթացիս 'ի վերայ սեռիս, ժամանակ գթալոց նորա հասեալ է ժամ :

Հաճեցան ծառայք քո ընդ բարինս նորա, և 'ի հող նորա գթացեն :

Երկիցեն հեթանոսք յանուանէ քում :

մէ, և ամենայն թագաւորք երկրի 'ի
փառաց քոյ :

Ը ինէ տէր զստոյն, և երեւեացի փա-
ռօք իւրովք 'ի նմա :

Հայեցաւ նա յաղօթս խոնարհաց, և
ոչ արհամարհեաց զինչբուածս նոցա :

Գրեսցի այս յաղչ այլ, ժողովուրդ զոր
ստացեալ է՝ օրհնեսցէ զտէր :

Հայեցաւ նա 'ի բարձանց 'ի սրբութե-
նէ իւրմէ, տէր յերկնից յերկիր հայ-
եցաւ :

Եւսել զհեծութիւն կապեւոց, և ար-
ձակել զորդիս մահապարտաց :

Պատմել 'ի սիոնն զանուէն տեառն, և
գօրհնութիւնս նորա յերուսաղէմ :
Ժողովել ժողովրդոց 'ի միասին, և թա-
գաւորաց ծառայել տեառն :

Պատասխանի ետ նմա 'ի ճանապարհի
գօրութեան իւրոց . զնուազութիւն
աւուրց խնոց ասա ինձ, և մի՛ հաներ
զես 'ի կէօ աւուրց խնոց զի յազգէ յազգ
են ամբ քո :

Ի սկզբանէ տէր զհիմունս երկրի հառ-
տատեսցեր, և գործք ձեռաց քոց եր-
կինք են :

Նորա անցանեն և դու կաս և մեաս
յաւխտեան :

Ը մենեքեան որպէս ձորձս մաշեցին ,
որպէս վերարկուս փոխեսցես զնոսա
և փոխեսցին :

Բայց դու նոյն իսկ ես, և ամբ քո ոչ
անցանեն . որդիք ծառայից քոց բնա-
կեսցեն 'ի նմա, և զաւակի նորա յաւ-
տեան աջողեսցի :

Տալիս ել :

ՍԱԶՄՈՍ ՃԲ .

Սաղմո 'ի Դաւիթ :

Օրհնեա անձն իմ զտէր, և ամենայն
ուսկերք իմ զանուէն սուրբ նորա :

Օրհնեա անձն իմ զտէր, և մի՛ մոռա-
նար զամենայն տուրս նորա :

Ոքաւէ զմեզս քո, բժշկէ՛ զամենայն
հիւանդութիւնս քո :

Ո փրկէ՛ յապականութենէ՛ զկեանս քո,
պատկէ՛ զքեզ ողորմութեամբ և գը-
թութեամբ :

Ո ընու՛ 'ի բարութենէ՛ զցանկութիւն
քո, որպէս արծուի մանկութիւն քո :
Ը ննէ՛ ողորմութիւնս տէր, և իրաւունս
ամենայն զրկեւոց :

Երբ տէր զճանապարհս իւր մովսէ-
սի, և որդւոցն իարայելի զկամս իւր:
Գթած ողորմած է տէր, երկայնամիտ
և բազում ողորմ:

Այ իսպառ բարկանայ տէր, և ոչ յա-
ւիտեան պահէ ոխս:

Այ ըստ մեղս մեր արար մեզ, և ոչ ըստ
անօրէնու թեան մերում հատոյց մեզ:

Այ որպէս բարձր են երկինք յերկրէ,
այնպէս զօրացոյց տէր զողորմութիւն
իւր ՚ի վերայ երկիւղածաց իւրոց:

Որչափ հեռի են արեւելք յարեւմը-
տից, այնպէս հեռի արար ՚ի մէնջ զա-
նօրէնութիւնս մեր:

Որպէս գթայ հայր ՚ի վերայ որդւոց
իւրոց, այնպէս գթացաւ տէր յեր-
կիւղածս իւր:

Օ ի նա գիտաց զստեղծուածս մեր, և
յիշեաց թէ հող եմք:

Մարդոց որպէս խոտոյ են աւուրք իւր,
որպէս ծաղիկ ՚ի վայրի այնպէս ծաղկէ:

Շնչէ ՚ի նմա հողմ և ոչ է, և ոչ եւս
երեւի տեղի նորա:

Բայց ողորմութիւն տեսան յաւի-
տեանս յաւիտենից ՚ի վերայ երկիւ-

ղածաց իւրոց, և արդարութիւն նո-
րա որդւոց մինչեւ յորդիս:

Որ պահեն զուխտս նորա, յիշեն ըզ-
պատուիրանս նորա և առնեն զնա:

Տէր զերկինս սրատրաստեաց աթոռ
իւր. արքայութիւն նորա ամենեցուն
տիրէ:

Օրհնեցէք զտէր ամենայն հրեշտակք
նորա, հզօրք զօրութեամբ որ առնէք
զքան նորա, ըսել ձայնի պատգամաց
նորա:

Օրհնեցէք զտէր ամենայն զօրութիւնք
նորա, պաշտօնեայք և արարողք կա-
մաց նորա:

Օրհնեցէք զտէր ամենայն գործք նո-
րա. ընդ ամենայն տեղիս է տերու-
թիւն նորա. օրհնեա անձն իմ զտէր:

Տունք էր. Գորշաս էր:

ՍԱՂՄՈՍ ԾԳ.

Մարտի Դիւանի. ՚ի վերայ աշխարհագործ արարածոց:

Օրհնեա անձն իմ զտէր, տէր աստ-
ուած իմ մեծ եղեր յոյժ:

խոստովանու թխն և մեծ վայելչու թխն
զգեցար, արկար զոյս որպէս զօթոց,
ձգեցեր զերկինս որպէս խորան, և
յարկար ՚ի վերայ ջուրց զվերնայարկս
նորս :

Ո գնէ յամպս զգնացս իւր, և շրջի նա
՚ի վերայ թեւոց հողմոց :

Ո արար զհրեշտակս իւր հողիս, և բզ
պաշտօնեսցս իւր ՚ի հուր կիզելոյ :

Հաստատեսց զերկիր ՚ի վերայ հաստա
տու թեան իւրոյ, մի սասանեսցի յա
ւխտեան :

Խորք որպէս զգեստ վերարկուէ նորս :

՚ի վերայ լերանց կայցեն ջուրք :

Ի սաստեքու միւս փախիցեն, և ՚ի ձայնե
որոտալոյ քու միւս սարսեսցեն :

Ելանեն լեռնանան և ի ձանեն դաշտա
նան, ՚ի տեղի յոր հաստատեցեր զնոսա :

Սահման եղիր և ոչ անցանեն, և ոչ
եւս գառնան ՚ի ծածկել զերկիր :

Մարեցեր զաղբիւրս ընդ ծործորս, ՚ի
մէջ լերանց գնացեն ջուրք :

Մբուցանէ զամենայն գազանս վայրի.
յազեսցին ցիւք ՚ի ծարաւս իւրեանց :

Մեզ թռչունք երկնից բոյնս զիցեն, և

՚ի միջոյ միմայ տացեն զձայնս իւրեանց :
Մբուցանէ զերկինս ՚ի շտեմարանաց
իւրոյ, ՚ի ստղոյ գործոց իւրոյ լոցի
երկիր :

Իուսուցեր զխոս ՚ի լերինս, զբալարի ՚ի
ճառայու թխն մարդկան :

Հաներ զհաց յերկրէ, գինի ուրախ առ
նէ, իւր զուարթ, և հաց հաստատե
զվրտ մարդոյ :

Յագեսցին ծառքն տեառն, և մայրքն
լիբանանու զորս դուն տնկեցեր :

Մեզ թռչունք երկնից ձագս հանցեն,
և բոյն արագ լի ապաւէն է նոցա :

Մերինք բարձունք եղջերուաց, և վէմբ
ապաւէն նապաստակաց :

Մրարեր զուսին վասն ժամանակի, ու
րեդակն ծանեաւ զժամ մտանելոյ իւրոյ :

Մրարեր զխաւար՝ և եղեւ գիշեր. ՚ի
նմս գնան ամենայն գազանք անտառի :

Կորիւնք առ իւր ծուց մունչեն և յափշտա
կեն, և խնդրեն յաստուծոյ զկերաւ

կուր իւրեանց :

Ի ծագել արեւու ժողովին, և ՚ի մերխ
իւրեանց դադարեն :

Ելանէ մարդ ՚ի գործս իւր, և ՚ի վաստա

կրս ձեռաց իւրոց մինչեւ յերեկոյ :
 Արպէս զի մեծ են գործք քո տէր ,
 զամենայն ինչ խնաստուածեամբ արա-
 րեր , և լցաւ երկիր ստեղծուածովք քովք :
 Եւս ծով մեծ և անդոյրր , 'ի սմա է սո-
 ղուն՝ որ ոչ գոյ թիւ , գազանք մեծա-
 մեծք և մանուէր , 'ի սմա և նաւք գնան ,
 վեշապն զոր ստեղծեր խաղալ նովաւ :
 Ըմենեքեան բեզ սպասեն , և գու տաս
 կերակուր նոցա 'ի ժամու :
 Տաս գու նոցա է կերակրին , բանաս
 զձեռն քո՝ կերակրես զամենեանեան
 կամօք քովք :
 Գարձուցանես զերեսս քո՝ 'ի նոցանէ և
 խուովին , հանես զողի 'ի նոցանէն՝ պա-
 կասին և 'ի հող դառնան :
 Ըռաբես զողի քո և ստանաս զնոսա ,
 և նորողես զերեսս երկրի :
 Եղիցին փառք տեառն յաւիտեան , տէր
 ուրախ եղիցի յարարածս իւր :
 Ա հայի յերկիր և տայ դողալ սմա ,
 մերձի 'ի լերինս և ծխեսցին :
 Օրհնեցից զտէր 'ի կեանս իմ , սաղ-
 մոս ասացից աստուծոյ իմոյ մինչեւ
 եմ ես :

Քաղցր եղիցի նմա օրհնու թիւն իմ , և
 ես ուրախ եղեց 'ի տէր :
 Պակասեսցին մեղաւորք յերկրէ , ամպա-
 րիշտ մի եւս գտցի 'ի նմա . օրհնես անձն
 իմ զտէր :

Տուր 17 .
 ՍԱՂՄՈՍ ՃԳ .
 ԸԷԸԻՄ :

Խոստովան եղերուք տեառն և կար
 դացէք զանուէն նորա , պատմեցէք 'ի
 հեթանոսս զգործս նորա :
 Օրհնեցէք և սաղմոս ասացէք նմա .
 պատմեցէք զամենայն սքանչելիս նորա ,
 և գովեցարուք յանուէն սուրբ նորա :
 Աւրախ եղիցին սիրտք այնոցիկ՝ որ
 խնդրեն զտէր . խնդրեցէք զտէր և
 հզօրք եղերուք , խնդրեցէք զերեսս
 նորա յամենայն ժամ :
 Յիշեցէք զսքանչելիս նորա զոր արար ,
 զարուեստս և զիրաւունս բերանոյ
 նորա :
 Զաւակն արբահամեան ծառայք նորա ,
 որդիք յակովբայ ընտրեալք նորա :
 Նա ինքն է տէր աստուած մեր . յա-
 մենայն երկրի են իրաւունք նորա :

Յիշեաց յաւխտենից զուխտ իւր, և ըզբանն զոր պատուիրեաց մինչ ՚ի հազար ամ:

Ծուխտն զոր եզ ընդ արբահամու, և զերդումն իւր ընդ սահակայ:

Հաստատեաց առ յակովբ զհրաման իւր, և առ իտրայել զուխտ իւր յաւխտենից:

Ըսէ՛ ձեզ տաց զերկիրն քանանու, զվէճակ ժառանգութեան ձերոյ:

Ծի եկն նորա թուով սակաւ, նուազք և պանդուխտք ՚ի նմա:

Մեցին նորա ազգէ յազգ, ՚ի թագաւորութենէ ՚ի ժողովուրդ յայլ:

Ոչ եթող մարդկան մեղանչել նոցա, կշտամբեաց զթագաւորս վասն նոցա:

Սի՛ մերձենայք ասէ յօծեալ իմ, և ՚ի մարգարէս իմ մի՛ մեղանչէք:

Կոչեաց սով յերկիր նոցա, զամենայն զօրութիւն հացի երեկ:

Ընայրեաց առաջի նոցա այր, ՚ի ծառայութիւն վաճառեցաւ յովսէփ:

Խոնարհ արարին ՚ի կապանա զոտս նորա, և անց ընդ երկաթս անձն նորա:

Սինչեւ եկեացէ բան նորա, և բան

տեսուն փորձեաց զնա:

Ընայրեաց թագաւորն և ելոյժ զնա, իշխան ժողովրդեան եթող զնա:

Կացոյց զնա տէր տան իւրոյ, իշխան ՚ի վերայ ամենայն ստացուածոց իւրոց:

Խրատել զիշխանս նոցա որպէս զինքն, և զձերս նոցա իմաստունս արասցէ:

Եմուտ իարայել յեղիպտոս յակովբ պանդխտեցաւ յերկիր քամայ:

Մձեցոյց զժողովուրդ իւր յոյժ, և զօրացոյց զնոսա քան զթշնամիս իւր:

Գարձոյց զտիրոս նոցա ասել զժողովուրդ իւր, և ՚ի նենդել զճառայս իւր:

Ընայրեաց զմովսէս ճառայ իւր, և զաւհարովն ընտրեալ իւր:

Ետ նոցա զճան նշանաց իւրոց, և զարուեստս իւր յերկիր քամայ:

Ընայրեաց իսաւար և իսաւարեցոյց զնոսա, զի գառնացուցին զբան նորա:

Գարձոյց յարիւն զգետս նոցա, և ըսպան զամենայն ձկունս նոցա:

Ետաց յերկիր նոցա զօրտ, ՚ի շտեմարանս թագաւորաց նոցա:

Ըսաց և եկն շանաճանձ, և մթիխ ընդ ամենայն սահմանս նոցա:

Գարձոյց զանճրեւս նոցա ՚ի կարկուտ,
 և հուր յերկիր նոցա բոբբօքեցաւ :
 Եհար զայգիս և զթզենիս նոցա, և վրչ-
 րեաց զամենայն ծառս սահմանաց նոցա :
 Լսաց և եկն մարախ և խառնիճ, զի
 ոչ գոյր թիւ :

Եկեր զամենայն խոտ երկրի նոցա, ըս-
 պառեաց զամենայն պտուղ նոցա :
 Եհար զամենայն անդրանիկս եզխա-
 տացւոց, զսկիզբն ամենայն վաստա-
 կոյ նոցա :

Հան զնոսա ոսկւով և արծաթով, և
 ոչ գոյր յազգի նոցա հիւանդ :

Ուրախ եղև եզխպտոս ընդ երանել նո-
 ցա, զի անկաւ ահ տեսան ՚ի վերայ նոցա :
 Սիրեաց ամոգ հովանի առնել նոցա ՚ի
 տուէ, և հրով լոյս տայր նոցա ՚ի զիշերի :
 Ենդրեցին և եկն լորամարգի, և հա-
 ջիւ երկնից լըջց զնոսա :

Եհար զվէմն և բզխեցին ջուրք, և
 գնացին գետք ընդ անջրգիս :

Յիշեաց զբան իւր սուրբ, որ ընդ ար-
 րահամու ծառայի իւրում :

Եհան զժողովուրդ իւր ցնծու թեամբ,
 և զընտրեալս իւր ուրախութեամբ :

Ետ նոցա զգաւառս հեթանոսաց, ՚ի
 վաստակս ժողովրդոց ժառանգեցոյց
 զնոսա :

Օ ՚ի պահեսցեն զվիպու թիւնս նորա,
 և զօրէնս նորա խնդրեսցեն :

Տունգ խո : Գորայր ճը :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ժ Ե .

Ա լ լ լ լ լ

Սոստովան եղերուք տեսան զի քաղ-
 ջրք է, զի յաւիտեան է ողորմու թիւն
 նորա :

Ո՞ խօսեսցի զզօրու թիւնս տեսան, լը-
 սելի արասցէ զամենայն օրհնու թիւնս
 նորա :

Երանի ոյք պահեն զիրաւունս, և առ-
 նեն զարդարու թիւնս յամենայն ժամ :
 Յիշեա զմեզ տէր ընդ հաճոյս ժողո-
 վրդեան քո, և այց արա մեզ ՚ի փրկու-
 թեան քում :

Տեսցուք մեք զքաղցրու թիւն ընտրե-
 լոց քոց, ուրախ եղիցուք յուրախու-
 թեան ազգի քո, և գովեսցուք մեք ՚ի
 ժառանգու թեան քում :

Մեղաք մեք ընդ հարան մեր, անօրինեցար և յանցեաք :

Հարբն մեր յեղիպտոս ոչ իմացան զըսքանչե լիս քո, և ոչ յիշեցին զբազում ողորմութիւնս քո :

Բարկացուցին զքեզ յանցանելն իւրեանց ընդ ծով կարմիր, փրկեաց զնոսա վասն անուան իւրոյ զի ծանկցեն զօրութիւն նորա :

Սաստեաց ՚ի ծով կարմիր և ցամաքեցաւ առաջնորդեաց նոցա ընդ անդունդս որպէս ընդ անապատ :

Կեցոյց զնոսա ՚ի ձեռաց ատելեաց նոցա, և փրկեաց զնոսա ՚ի ձեռաց թշնաւ մեաց նոցա :

Օածկեաց ծով զնեղիչս նոցա, և մի ՚ի նոցանէ ոչ սպրեցաւ :

Հաւատացին ՚ի բան նորա, և օրհնեցին զօրհնութիւնս նորա :

Վաղվաղեցին և մուսացան զգործս նորա, և ոչ անասցին խորհրդոյ նորա :

Յանկացան զցանկութիւն յանապատի, և փորձեցին զաստուած յանճրդի :

Եւ նոցա զինգրուածս նոցա, առաքեաց զլիութիւն յանձինս նոցա :

Բարկացուցին զմովսէս ՚ի բանակի, և զահարօվն սուրբ տեառն :

Բացաւ երկիր և եկուլ զգադան, և ծածկեաց զբանական զբիրոնի :

Հուր վառեցաւ ՚ի ժողովս նոցա, և բոց մաշեաց զմեղաւորս :

Երարին որթ ՚ի բորեր, և երկիրպագին պատկերի, և փոխեցին զփառս իւրեանց ՚ի նմանութիւն որթու խոտակերի :

Մոռացան զաստուած կենարար իւրեանց, որ արար զմեծամեծս իւր յեղիպտոս, զքրանչե լիս իւր յերկիր քամայ, և զահ իւր ՚ի վերայ կարմիր ծովուն :

Եւսաց սատակել զնոսա, եթէ ոչ մովսէս ընտրեալ կայր առաջնոցա :

Դարձաւ առ տէր և անցոյց զբարկութիւն նորա, զի մի սատակեսցին նորա :

Ենարդեցին զերկիրն ցանկալի, և ոչ հաւատացին բանի նորա :

Տրանջեցին ՚ի բանակս իւրեանց, և ոչ լուան ձոյնի տեառն :

Համբարձ զձեռն իւր ՚ի վերայ նոցա, հարկանել զնոսա յանապատի :

Յրուեսցի զառակ նոցա ընդ հեթա

նոսս , ցրուեացի զաւակ նոցա ընդ
գաւառս :

Պրծեցան նորա 'ի բէլբեգովք , կերան
զգոհեալ և զմեռելոտի :

Բարկացուցին զնա 'ի գործս իւրեանց ,
յաճախեաց 'ի վերայ նոցա բեկումն :

Ըպա եկաց 'ի մէջ փեռնէէս , քաւեաց
և արգելաւ մահ , համարեցաւ նմա
յարդարութիւնն սզգէ յազգ մինչեւ
յաւխտեանն :

Բարկացուցին զնա 'ի ջուրսն հակառաւ
կութեան , չարչարեցաւ մովսէս վասն
նոցա , զի դառնացուցին զոգի նորա :

Հրամայեաց շրթամբք իւրովք , և ոչ սաւ
տակեցին զագգսն զոր ասաց նոցա տէր :

Խառնակեցան ընդ հեթմանոսս և ու
սան զգործս նոցա , ծառայեցին կռոց
նոցա , և եղև նոցա 'ի գայթակղութիւնն

Չոհեցին զուստերս և զգստերս իւր
եանց զիւաց , և հեղին արիւն անբիծ :

Ըրիւն ուստերաց և գստերաց իւր
եանց , զոր զոհեցին կռոցն քանանու :

Շաղախեցաւ երկիր յարենէ նոցա , և
պղծեցաւ 'ի գործոց նոցա , զի պոռն

կեցան 'ի գնացս իւրեանց :

Բարկացաւ սրտմտութեամբ տէր 'ի
վերայ ժողովրդեան իւրոյ , և գարշե
ցոյց զժառանգութիւն իւր յոյժ :

Մասնեաց զնոսս 'ի ձեռս հեթմանո
սաց , տիրեցին նոցա ատելիք իւրեանց
և թշնամիք իւրեանց նեղեցին զնո
սս , և խոնարհ եղին 'ի ներքոյ ձեռաց
նոցա :

Բազում անգամ փրկեաց զնոսս և նո
քա գառնայուցին զնա 'ի խորհուրդս
իւրեանց , և կորացան յանօրէնութեան
իւրեանց :

Հայեցաւ տէր 'ի նեղութիւնս նոցա ,
'ի լսել ձայնի աղօթից նոցա :

Յիշեաց զուխտ իւր և զղջացաւ ըստ
բազում ողորմութեան իւրում . ետ
զնոսս 'ի գթութիւնս առաջի ամենայն
գերչաց նոցա :

Փրկեա զմեղ տէր աստուած մեր , և
ժողովեա զմեղ 'ի հեթմանոսաց :

Խոստովան եղիցուք անուան քում
սրբոյ , և պարծեսցուք յօրհնութիւնս
քո :

(Օրհնեալ տէր աստուած իսրայելի ,
յաւխտեանս յաւխտենից :

Եւ ասացէ ամենայն ժողովուրդն, եւ

զիցի եղիցի :

Տունք իդ :
Կանոն Գորգոյս և : Մարտն ձէ :
Տունք յժդ :

ԱՂՕԹ-Բ ԵՂԵԿԻԱՅ ԱՐ-ԲԱՅԻ ՀՐԵԱՍՏԱՆԻ Ի ԺԱՄԱ-
ՆԱԿԻ ՅՈՐՈՒՄ ՀԻՒՆԱԴԱՅԱԿԻ ԵՒ ՅԱՐԵԱՒ Ի ՀԻՒՆԱ-
ԴՈՒԹԵՆԻ ԻՐԲՄԵ
Ետյեայ ԼԸ.

Ես ասացի ՚ի վերանալ յինէն աւուրյ
խնց, թէ գնացի ես ՚ի դրունսդ ժոխոց :
Թողի զամենայն յետին իմ, և ասացի՝
Թէ այլ ոչ տեսից զիրկու-թիւն տեա-
ռըն յերկիր կենդանեաց, և ոչ եւս
տեսից զմարդ բնակչօք իւրովք հան-
դերձ :

Պակասեցայ ես յազգատոհմէ իմմէ. այ-
սուհետեւ թողի լբի զամենայն բզ-
կեանս իմ :

Եւ զնաց մեկնեաց յինէն հոգի իմ
որպէս զայն որ քակէ զտաղաւար, և
եղէ ես որպէս զստայն սատարաց
մերձ ՚ի հատանել :

Յաւուր յայնմիկ մատնեցայ ես յառա-

ւօտէ որպէս ՚ի ձեռս աւիւժու, այն-
պէս խորտակեաց մանրեաց զսակերս
իմ, զի յառաւօտէ մինչ ՚ի գիշեր մատ-
նեցայ :

Որպէս ծիծառն այնպէս ճշեցի, որպէս
աղաւնի այնպէս մնեցի, զի նուա-
ղեցան աչք իմ ՚ի տեսանելոյ :

Հայեցայ ՚ի բարձունս առ տէր աստ-
ուած իմ որ փրկեացն զիս, և փարա-
տեցոյց յինէն զցաւս անձին իմոյ :

Տէր՝ վասն այսորիկ պատմեցաւ քեզ.
Վարժուցեր զանձն իմ, դարձուցեր
զհոգի իմ, մխիթարեցայ և կեցի :

Ե՛հա ՚ի խաղաղու-թիւն դարձաւ գառ-
նու-թիւն իմ, փրկեցեր զանձն իմ զի
մի կորեացց, և բնկեցեր յետոյ զամե-
նայն զմեզս իմ :

Ծի ոչ թէ որ ՚ի դժոխս են խոստո-
վան առնին առ քեզ, և ոչ մեռեալք
օրհնեացեն գրեզ, և ոչ յուսացին ՚ի
ճշմարտու-թիւն քո ամենեկեանս որ ի
ջանեն ՚ի դժոխս :

Եւ յ կենդանիքս օրհնեացուք գրեզ
տէր, որպէս և եսս այսուհետեւ ման-
կուսն ծնայց՝ որ պատմեացեն զարդա-

բուժիւնն քո տէր փրկու թեան իմոյ ։
 Եւ ոչ եւս դադարեցից օրհնել զքեզ
 յօրհնու թիւն նոր զամենայն աւու-
 րըս կենաց իմոյ՝ յանդաման տաճա-
 րիդ աստուծոյ ։
 Փառք հօր և որդւո և ։

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Յոյս կենդանու թեան, յոյս և սպա-
 ւէն փրկու թեան տէր յիսուս փրկիչ,
 փրկեա և փարատեցո զցաւս անձին իմոյ ։
 Սարգասէր տէր վասն սրբուհւոյ ա-
 նարատի մօր քո և կուսի, և վասն խա-
 շի քո պատուականի ընկալ զազաչանս
 մեր և կեցո զմեզ ։

Օ չարոզն և զաղթն Դ վերն կրկինք պատմեն կանոնին
 Գոյեա Դ 80 երեսն ։

ԱՆՆ ԳՐՈՒՄԵՆ և ՄԱՆԵՈՒ ։ զԵՐՈՒ ՆՈՒ Ի ՄԻՆԵՈՒ
ՀՈՒՄԵՆ ։

ՍԱԳՄՈՍ ՃՁ.

ԱՆԵՒԻՍ ։

Խոստովան եղերուք տեսաւն զի քաղցր է, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա ։

Ասացեն զիրկեալք տեսաւն, զըրա վըրկեաց ՚ի ձեռաց թշնամայն ։

Յամենայն գաւառաց ժողովեաց զնոսա, յարեւելից և յարեւմտից, ՚ի հիւսիսոյ և ՚ի ծովէ ։

Մոլորեցան նոքա յանապատի յանջրվի ճանապարհի, քաղաք բնակութեան ոչ գտին ։

Քաղցեան և ծարաւեցան, և անձինք նոցա ՚ի նոսին նուաղեցին ։

Աղաղակեցին առ տէր ՚ի նեղութեան իւրեանց, ՚ի վշտաց նոցա զիրկեաց զնոսա ։ Առաջնորդեաց նոցա ՚ի ճանապարհ ուղիղ, զի երթիցեն ՚ի քաղաք բնակութեան իւրեանց ։

Խոստովան եղիցին տեսաւն ողորմու-
թեանց նորա, սքանչելեաց նորա որ
դիք մարդկան:

Չ. Ի յաղեցոյց՝ զանձինս քաղցեալս,
և զանձինս կարօտեալս լի արար բա-
րու թեամբ:

Ո. Ե. նստելին՝ Ի խաւարի և Ի ստուերս
մահու, կապեալէին յաղքատութեան
որպէս յերկաթս:

Չ. Ի դառնացուցին զբանն աստուծոյ,
եւ զխորհուրդս բարձրելոյն բարկա-
ցուցին:

Խոնարհ եղեն Ի ցաւոց սիրտք նոցա,
տկարացան և ոչ որ էր որ օգնէր նոցա:
Աղաղակեցին առ տէր Ի նեղութեան
իւրեանց, Ի վշտաց նոցա եհան զնոսա:
Փրկեաց զնոսա Ի խաւարէ և Ի ստուե-
րաց մահու, և խղեաց զկապանս նոցա:
Խոստովան եղիցին տեսաւն ողորմու-
թեանց նորա, սքանչելեաց նորա որ
դիք մարդկան:

Չ. Ի վշտեաց զգրունս սղնձիս, և զնխօս
երկաթիս խարտակեաց:

Օգնեաց նոցա Ի ճանապարհի անօրէ-
նութեան իւրեանց, զի վասն մեղաց

իւրեանց խոնարհ եղեն յոյժ:
Յամենայն կերակրոց գարշէին սիրտք
նոցա, մերձեցան մինչև Ի գրունս մահու:
Աղաղակեցին առ տէր Ի նեղութեան
իւրեանց, Ի վշտաց նոցա ապրեցոյց ըզ-
նոսա:

Առարեաց զբան իւր և բժշկեաց զնո-
սա, և վրկեաց զնոսա յապականու-
թեանէ իւրեանց:

Խոստովան եղիցին տեսաւն ողորմու-
թեանց նորա, սքանչելեաց նորա որ
դիք մարդկան:

Վատուսցեն նմա պատարագ օրհնու-
թեան, և պատմեսցեն զգործս նորս
ցնծութեամբ:

Ո. Ե. իջանէին Ի ծով նաւովք, և առ-
նէին զգործս Ի ջուրս բազումս:
Նորա տեսին զգործս տեսաւն և զսքան-
չելիս նորա Ի խորս անդնդոց:

Ասաց՝ և յարեաւ հոգով և միրիկ, և
բարձրացան արևք նորա:

Ելանէին յերկինս և իջանէին յանդուն-
դրս, և անձինք նոցա յանձինս իւրեանց
մաշեցան:

Խոռվեցան սասանեցան որպէս արբեալք,

և ամենայն խմատու-թխւն նոցա ընկ-
լաւ :

Աշաղակեցին աւ տէր 'ի նեղութեան
իւրեանց, 'ի վշտաց նոցա կեցոյց զնոսա :
Վարձոյց զմրրիկն յօգ՝ և գազարեցին
ալիք նորա . ուրախ եղեն զի գազարե-
ցին, և առաջնորդեաց նոցա 'ի նաւա-
հանդիսա կամաց իւրեանց :

Խոտտովան եղիցին տեսան ողորմու-
թեանց նորա, սքանչելեաց նորա որ-
գիք մարդկան :

Բարձր արասցեն զնա 'ի ժողովս ժողո-
վադոց, և յաղթմա ծերոց օրհնեացեն
զնա :

Օ, 'ի գարձոյց զգետս 'ի ցամաք, և զգը-
նացս ջուրց յերկիր ծարաւուս :

Արար զերկիրն պաղարեր յաղտաղ-
տուիս, վասն չարութեան բնակչաց
նորա :

Արար զանապատն 'ի մահիճս ջուրց,
և զերկիրն ծարաւուս 'ի գնացս ջուրց :
Բնակեցոյց 'ի նամ քաղցեալս, և շինեցին
քաղաք բնակութեան իւրեանց :

Վարեցին արսա և տնկեցին այգիս, և
արարին սրտուղ արմտեաց իւրեանց :

Օրհնեաց զնոսա և բազմացան յոյժ, և
անասուն նոցա ոչ նուազեցաւ :

Նրուազեցան նորա և չարչարեցան, 'ի
նեղութեան չարեաց և 'ի վշտաց :

Եկն անարգութիւն 'ի վերայ իշխանաց
նոցա . մարբեցոյց զնոսա յանապատի
և ոչ 'ի ճանապարհի :

Օզնեաց տնանկին յաղքատութե, ա-
ռաջնորդեաց որպէս խաշին ապի նոցա :
Տեսցեն ուղիւք և ուրախ եղիցին, և
ամենայն անօրէն խոյցէ զբերան իւր :
Ո՞վ է խմատուն որ պահեացէ զայս, և
'ի միսա աւցէ զողորմութիւնս տեսան :

Տաճր Եր :

ՍԱԸՄՈՍ ԺԵ .

Օրհնութիւն, Սաղմո 'ի Վաւի :

Պատրաստ է սիրտ իմ ատուած, պատ-
րաստ է սիրտ իմ օրհնել և սաղմոս ա-
սել բեզ վաւօք իմոյք :

Օարթիք վաւք իմ, զարթիք սաղմո-
սիւք և օրհնութեամբ, և ես զար-
թեացց առաւօտուց :

Խոտտովան եղէց բեզ 'ի ժողովուրդս
տէր, և սաղմոս ասացից բեզ յայինս :

Սէծ եղեւ մինչեւ յերկինս ողորմու-
թիւն քո, մինչեւ յամպս ճշմարտու-
թիւն քո:

Բարձրեալ ես դու յերկինս աստուած,
յամենայն երկրի եւն փառք քո:

Որպէս փրկեցան սիրելիք քո, կեցո
աջով քով եւ լուր մեզ:

Ըստուած խօսեցաւ 'ի սրբութենէ
իւրմէ, բարձր եղէց բաժանեցայց ըզ
սիւքեմ, եւ զհովիտան յարկաց չափեցից:
Իմ է դադաադ եւ իմ է մանասէ, եփ-
րեմ հզօրիչ գլխոյ իմոյ:

Յուդա թագաւոր իմ, մովաբ աւազան
յուսոյ իմոյ:

Յեզովմէ ուղղեցից զգնացս իմ, եւ ինձ
այլադղիք հնազանդ եղէն:

Ո՞տարցի զիս 'ի քաղաք ամուր, կամ ո՞
առաջնորդեցէ ինձ մինչեւ յերգովմէ:

Թէ ոչ դու աստուած որ մերժեցեր ըզ
մեզ, եւ ոչ ելեր աստուած ընդ զօրս մեր,
Տուր մեզ օգնութիւն 'ի նեղութեան,
զի սուտ է վրկութիւն մարդոյ:

Ըստուծով արասցուք զօրութիւն, եւ
նա յամօթ արասցէ զթշնամիս մեր:

Ի Կարթագ . Սաղմո 'ի Կաթի:

Ըստուած օրհնութեան իմոյ մի՛ լուեր,
զե բերան մեղաւորի՝ բերան նենդա-
ւորի բացաւ 'ի վերայ իմ:

Խօսեցան զիննն լեզուաւ նենդաւորաւ,
եւ բանիւ ստեղծեան պաշարեցին զիս:

Սարսեան ընդ իս 'ի տարապարտուց,
փոխանակ սիրոյ իմոյ մասնէին զիս,
այլ ես յազօթս կայի:

Հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ բար-
ւոյ, ատեղութիւն փոխանակ սիրոյ իմոյ:
Կացո 'ի վերայ նորա մեղաւոր, աստա-
նոյ կացցէ ընդ աջմէ նորա:

Ի դատաստանէ իւրմէ ելցէ դատասարդ
ատեալ, եւ ազօթք նորա 'ի մեզս դարձցին:
Եղիցին աւուրք նորա նուազ, եւ զայցե-
լութիւն նորա զայն այլ տարցի:

Եղիցին որդիք նորա որբ եւ կին նորա
այրի. սահեցցին փոփոխեցին, որդիք
նորա մուրօղք եղիցին եւ ելցեն 'ի բը-
նակութենէ իւրեանց:

Քննեացէ փոխատու զամենայն ինչս
նորա, յախշտակեցեն օտարք զվաս-
տակս նորա:

Այլ գտցի օգնական նմա, և մի որ ողոր-
մեսցի ՚ի վերայ որբոց նորա :
Եղիցին որդիք նորա ՚ի սատակումն, և
յազդէ ջնջեսցի անուն նորա :
Յիշեսցին մեզք հօր նորա առաջի տեա-
ռըն, և մեզք մօր նորա մի ջնջեսցին :
և եղիցին առաջի տեսուն յամենայն
Ժամ :

Սատակեսցի յերկրէ յիշատակ նորա,
փոխանակ զի ոչ յիշեաց առնել զու-
ղորմութիւն :

Հալածեաց զայր աղքատ և զանանկ,
ուզանանել զայն որ խոնարհ է սրտիւ :
Արբեաց զանէծս և ելցէ նմա, ոչ կամե-
ցաւ զօրհնութիւն, հեռի եղցի ՚ի
նմանէ :

Օգեցաւ զանէծս որպէս հանգերձ,
մնոցէ որպէս ջուր ՚ի փոր նորա, որպէս
ձէթ ընդ սակերս նորա :

Եղիցի նմա որպէս հանգերձ զի աղանի,
որպէս գօտի որ ամի հանապաղ ընդ մէջ :
Եյս գործ է այնոցիկ որ չարախօս կային
զինէն առ տէր, և ոյք խօսելին չար
զանձնէ իմիէ :

Եյլ գու տէր՝ տէր արա ընդիս ըստ

անու ան քում, զի քաղցր է ողորմու-
թիւն քո, և վրկեա զիս զի աղքատ
և տնանկ եմ ես :

Արտ իմ խռովեցաւ ՚ի փորի իմում, և
ես որպէս սատուր ՚ի խուսովել ի-
մում պակասեցայ եւ թշտովեցայ
որպէս մարսա :

Օունիք իմ տկարացան ՚ի պահոց, և
մարմին իմ այլազուներաց յիւզոյ :

Եղէ ես նախատ նոցա, տեսին զիս և
չարժեցին զզլութս իւրեանց :

Օգնեա ինձ տէր սատուած իմ, եւ
վրկեա զիս ըստ ողորմութեան քում :

Օանիցեն զի ձեռն քո այս է, և գու
տէր արարեր զայս :

Նորա անխճանիցեն և գու օրհնեսցես,
ոյք յարուցեալ են ՚ի վերայ իմ ամօթ
կրեսցեն, այլ ծառայ քո ուրախ եղի-
ցի ՚ի քեզ :

Օգեցցին զամօթ որ չարախօս կային
զանձնէ իմիէ, և արկեն որպէս կրկ-
նոց զամօթ իւրեանց զիւրեամբք :

Եյլ ես խոստովան եղեց առ տէր յոյժ
բերանով իմով, ՚ի մէջ բազմաց օրհ-
նեցից զքեզ :

Յի եկաց նա ընդ աջմէ տնանկիս, վրը կեւ զիս յայնցանէ որ հալածեն զան՝

ձըն իմ :

Տունք եր :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԹ .

Ի կարգած . Սաղմոս ՚ի Դաւիթ :

Ասաց տէր ցտէր իմ, նիստ ընդ աջմէ իմմէ, մինչեւ եգից զթշնամիս քո պատուանդան ոտից քոց :

Գաւազան զօրութեան առաքեսցէ քեզ տէր ՚ի սիրովնէ, և արեեսցես դու ՚ի մէջ թշնամեսաց քոց :

Ինդ քեզ է ինձ սկիզբն աւուրն զօրութեան . ՚ի վայելչութիւն սրբոց քոց յարգանդէ յառաջ քան զարուսեակ ճնայ զքեզ :

Երգուաւ տէր և ոչ եւս զզջացի, թէ դու ես քահանայ յաւիտեան բաւ կարգին մեւրխեցեցի, և տէր ընդ աջմէ քումմէ :

Խորտակեսցէ յաւուր բարկութեան զթագաւորս, դատի զՏեթանոսս, և բազում առնէ զհարուածս, և խորտաւ կեսցէ զգլուխս բազմաց յերկրի :

Սուղիս ՚ի ճանապարհի սրբուսցէ, վասն այսորիկ և բարձր արասցէ ըզլ

գլուխս :

Տունք զ : Գորջա եր :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԹ .

Աւելիս :

Խոստովան եղէց քեզ տէր բոլորով սրտիւ իմով, ՚ի խորհուրդս ուղղոց ՚ի ժողովուրդս մեճ են գործք տեառն, և քննեալ են յամենայնի կամք նորա : Խոստովանութիւն և վայելչութիւն են գործք նորա . արդարութիւն նորա մնայ յաւիտեանս յաւիտենից :

Յիշատակ արար սքանչելեաց իւրոց ուղղոց . ողորմած զթամ է տէր, կերակուր տայ երկիւղածաց իւրոց :

Յիշեաց յաւիտենից զուխտ իւր . զզօրութիւն գործոց իւրոց պատուիրեաց ժողովրդեան իւրում :

Տալ նոցա ժառանգութիւն հեթանոսաց . և գործք ձեռաց նորա արգարութիւն և իրաւունք են :

Հաւատարիմ են յամենայնի պատուի :

բանք նորա , հաստատեալ են յաւիտեանս յաւիտենից , արարեալ են ճշմարտութեամբ և ուղղութեամբ : Փրկութիւն առաքեաց տէր ժողովորդեան իւրում : պատուիրեաց յաւիտենից զուխտ իւր , սուրբ և ահեղ է անուն նորա :

Այլզքն զգօնութեան երկիւղ տեառն , իմաստութիւն բարի ամենեցուն որ առնեն զնա , և օրհնութիւն նորա մնայ յաւիտեանս յաւիտենից :

Տունք Ը :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԱ .

Աւելիա . Ի վերայ ապաւարտութեան , Անգեաց և Օւշարեաց :

Երանեալ է այր որ երկնչի ՚ի տեառնէ , զպատուիրանս նորա նա կամի յոյժ : Հզօր եղիցի յերկրի զաւակ նորա , և ազգ ուղղոց օրհնեացի :

Փառք և մեծութիւն են ՚իտան նորա , արդարութիւն նորա մնայ յաւիտեանքս յաւիտենից :

Օսագեաց ՚ի խաւարի լոյս ուղղոց . ու զորմած զթած և արդար է տէր :

Քաղցր այր ողբումի և սոց փախ , յը

բինէ զքան իւր ՚ի դատաստանի , զի յաւիտեան նա մի սասանեացի :

Յիշատակ յաւիտենից եղիցի արդար , ՚ի համբաւէ չարէ նա մի երկիցի :

Պատրաստ է սիրտ նորա յուսալ առաստուած :

Հաստատեալ է սիրտ նորա , և նա մի երկիցի մինչեւ տեսցէ ՚ի թշնամիս իւր : Միտեաց և ետ աղքատաց . արդարութիւն նորա մնայ յաւիտեանս յաւիտենից , և եղջիւր նորա բարձր եղիցի փառօր :

Սեղաւորն տեսցէ և բարկացի , զատանունս իւր կրճտեացի և հալեացի , և ցանկութիւն մեղաւորաց կորիցէ :

Տունք Ժ .

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԲ .

Աւելիա .

Օրհնեցէք մանկունք զտէր , և օրհնեցէք զանուն տեառն :

Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան :

Յարեւելից մինչեւ ՚ի մոզաս արեւու օրհնեալ է անուն տեառն :

Բարձր է ՚ի վերայ ամենայն աղօլաց տէր,
և յերկինս են փառք նորս :

Ո՞վ է որպէս տէր աստուած մեր ՚ի բարձունս բնակեալ, և զսոնարհս տեսանէ յերկինս և յերկիր :

Յարուցանէ զաղբատս յերկրէ, և բարձրք առնէ զտառապեալս յաղբեւաց :

Նստուցանէ զնոսա իշխանս ընդ իշխանքս ժողովրդեան իւրոյ :

Բնակեցուցանէ զամուրն ՚ի տան ուրախամիտ, որպէս մայր որդւոց բերկրեալ

Տօնք Ը :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ճ Ժ Գ .

Է Է Է Է Է :

Ելանէ լն իսրայել լն յեգիպտոսէ, տանն յակովբայ ՚ի ժողովրդենէ այլազգեաց : Եղև հրէաստան սրբութիւն նորա, և իսրայէլ իշխանութիւն նորա :

Օ՞ով է տես և փախեալ, և յորդանան անդրէն գարձալ :

Ի երկնք ցնծացեն որպէս խոյք, և բլբլուբք որպէս գառինք մաքեաց :

Օ՞յի է քեզ ծով, զո՞ տեսեր և փախեալք, կամ գու յորդանան զի գարձալ անդրէն :

Ի երկնք ցնծացէք որպէս խոյք, և բլբլուբք որպէս գառինք մաքեաց :

Յերեսաց տեսուն սասանեցաւ երկիր, յերեսաց աստուծոյ յակովբայ :

Ո գարձոց զիլմն ՚ի վտակս ջուրոյ, և զապառածն յազբերակունս :

Այ՛ մեզ տէր մի՛ մեզ, այլ անուան քում տուր զփառս, փան որորմութեան և ճշմարտութեան քոյ :

Այ՛ երբէք ասացեն ՚ի հեթանոսս, թէ նոր է աստուած նոցա :

Բնաւած մեր յերկինս և յերկրի, զամենայն զոր ինչ կամեցաւ և արար :

Կուռք հեթանոսաց ակի և արծաթ են, ձեռագործք են որդւոց մարդկան :

Բերան ունին և ոչ խօսին, աչ ունին և ոչ տեսանեն :

Վիանջա ունին և ոչ լսեն, ունչա ունին և ոչ հոտաւին :

Չեռս ունին և ոչ շօշափեն, ուս ունին և ոչ գնան, և ոչ գոյ բարբառ ՚ի կոկորդս նոցա :

Նման նոցա եզիպինոց բարբրին զնոսա, ամենեքեան որ յուսուցեալ են ՚ի նոսա :

Տուն իսրայել յուսուցաւ ՚ի տէր, օղ

Նահան ընդունելի է նոցա :
 Տուն ահարովնի յուսացաւ 'ի տէր ,
 օգնական ընկերելի է նոցա :
 Արկիւղածք տեսուն յուսացան 'ի տէր ,
 օգնական և փրկիչ է նոցա :
 Յիշեաց զմեզ տէր և օրհնեաց զմեզ :
 օրհնեաց տէր զտուն խորայելի , օրհ
 նեաց տէր զտուն ահարովնի :
 Օրհնեաց տէր զերկիւղածս իւր , ըզ
 փորրկունս և զմեծամեծս :
 Յաւեթէ 'ի ձեզ տէր , 'ի ձեզ և յոր
 դիս ձեր :
 Օրհնեալ էք գուք 'ի տեսունէ , որ
 արար զերկինս և զերկիր :
 Արկինք երկնից տեսուն են , և զերկիրս
 ետ որդւոց մարդկան :
 Աչ թէ մեռեալք օրհնեսցեն զբեզ , և
 ոչ ամենեքեան որ իջանեն 'ի դժոխս :
 Այլ կենդանիքս օրհնեսցուք զտէր ,
 յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան :

Տունք ից . Գորգոս Ծր :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԴ .

Աւելիս :

Սիրեցի զի լուիցէ տէր դձայն ազօթից
 իմոց . խոնարհեցոյց զունկն իւր առիս ,
 և ես յաւուրս իմ կարգացի առ նա :
 Շրջեցան զինեւ երկունք մահու , և
 վիշտք դժոխոց գտին զիս :
 Ծնեղութիւն և զանձկութի գտի . և
 զանուն տեսուն կարգացի :
 Ա' տէր փրկեա զանձն իմ . ողորմած աստ
 ուած մեր , ողորմի և պահէ զազայս տէր :
 Ես խոնարհ եղէ և տէր կեցոյց զիս .
 դարձ անձն իմ 'ի հանգիստ քո , զի տէր
 օգնեաց ինձ :
 Փրկեաց զանձն իմ 'ի մահուանէ , զաչս
 իմ յարտասուաց , զոսս իմ 'ի գայթակ
 զութենէ հաճոյ եղէց առաջի տեսուն
 յերկրին կենդանեաց :

Տունք Է :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԵ .

Աւելիս :

Հաւատացի զոր և խօսեցայ , և ես
 խոնարհ եղէ յոյժ :

Ես տասցի 'ի զարմանալ խնում թէ
ամենայն մարդ սուա է :

Օ ինչ ապ տրիսուբ տեսան, ընդ ա
մենայնի զոր և ես ինձ :

Օ բաժակ փրկութեան ընկալայց , և
զանուն տեսան կարգացոյց :

Օ աղօթս իմ տեսան տայ, առաջի ա
մենայն ժողովրդեան նորա :

Պատուական է առաջի տեսան մահ
սրբոց իւրոց . ս տէր ես ծառայ քո
եմ, ծառայ և սրբի սրբախնոց քո :
Հասեր զկարանս իմ . քեզ մատուցոյց
պատարադ օրհնութեան , և զանուն
տեսան կարգացոյց :

Օ աղօթս իմ տեսան տայ առաջի ա
մենայն ժողովրդեան նորա , 'ի դաւի
թըս տան տեսան , և 'ի մեջ քո ե
բուսաղէմ :

Տունք Ը :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԶ .

ԱՆՆՆՆՆ :

Օրհնեցէք զտէր ամենայն ազինք .
դավեցէք զնա ամենայն ժողովուրդք :
Օ օրասցի ողորմութիւն նորա 'ի վերայ

մեր , և ճշմարտութիւն տեսան մատ
ցէ յաւիտեան :

Տունք Ը :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԺԵ .

ԱՆՆՆՆՆ :

Պոստովան եղբրուք տեսան զի բարի
է, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :
Առաջէ առնն խորայելի զի բարի է, զի
յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Առաջէ տունն ահարովնի զի յաւիտեան
է ողորմութիւն նորա :

Առաջեն երկիւզածք տեսան զի յա
ւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Ի նեղութեան կարգացոյցի առ տէր . և
լուաւ ինձ յանդորր :

Տէր է իմ օգնական , և ես ոչ երկեայց
զի՛ արասցէ ինձ մարդ :

Տէր է իմ օգնական . և ես տեսոյց 'ի
թ շնամիս իմ :

Բարի է յուսալ 'ի տէր քան յուսալ 'ի
մարդիկ . բարի է յուսալ 'ի տէր քան
յուսալ յիշխանս :

Ամենայն ազինք շրջեցան զինեւ . և ա
նուամբ տեսան յաղթեցի նոցա :

Շրջելով շրջեցան զինեւ , և սրաշարե-
ցին զիս 'ի միասին , և անուամբ տեսա-
ւ ըն վանեցի զնոսա :

Շրջեցան զինեւ որպէս մեղուք , վառե-
ցան բորբոքեցան որպէս փուշք 'ի հուր ,
և անուամբ տեսան մերժեցի զնոսա :
'ի մերժելն գրգուեցայ և եղէ մերձ 'ի
գլորիլ և տէր ընկալաւ զիս :

Յօրու թիւն իմ և օգնու թիւն իմ տէր ,
և եղեւ ինձ 'ի փրկու թիւն :

Չայն ցնծու թեան փրկու թեան 'ի
յարկս արդարոց :

Աջ տեսան արար զօրու թիւն , աջ
տեսան բարձր արար զիս , և աջ տեսա-
ւ ըն արար զօրու թիւն :

Աջ մեռայց , այլ կեցից և պատմեցից
զգործս տեսան :

Խրատելով խրատեաց զիս տէր , և 'ի
մահ ոչ մատնեաց :

Բացէք ինձ զգրու նս արդարութեան ,
զի մտից ընդ այն և խոստովան եղէց
տեսան :

Այս դուռն տեսան է , և արդարք մը-
տանեն ընդ սա :

Խոստովան եղէց քեզ տէր զի լուար

ինձ , և եղեր ինձ 'ի փրկու թիւն :
Վէմն զոր անարգեցին շինողքն , նա
եղեւ զլուս անկեան :

Ի տեսանէ եղեւ այս , և է սքանչելի
առաջի աչաց մերոց :

Այսօր է զոր արար տէր , եկայք ցրն
ծասցուք և ուրախ եղիցուք 'ի ամա :

Ո՛ տէր փրկեա , ո՛ տէր առաջնորդեա .
օրհնեալ որդալոցդ ես յանուն անտան :

Եւ օրհնեցար զքեզ 'ի տանէ տեսան ,
և օրհնեցար զքեզ 'ի տանէ տեսան :

Տէր աստուած մեր երեւեցաւ մեզ .
արարէք տօնս ուրախութեան , կան

խաւ մինչեւ յանկիւնս սեղանոյ :

Ըստուած իմ ես գու խոստովան եղէց
քեզ , աստուած իմ ես դու և բարձր

արարից զքեզ :

Խոստովան եղէց քեզ տէր , զի լուար
ինձ , և եղեր ինձ 'ի փրկու թիւն :

Խոստովան եղէ լուք տեսան զի բարի է ,
զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Տուր եւ . գործար Խգ .

ՍԱՂՍՈՍ ՃԺԸ.

Ե՛ւրիս :

Երանեալ են անբիծք 'ի ճանապարհի . և այք գնան յօրէնս անառն :

Երանի այք բնեն զվիայու թիւնս նորա , բողբոյլ սրտիւ իւրեանց խնդրեսցեն գնա :

Ոչ թէ այք գործ են զանօրէնութիւն , 'ի ճանապարհս նորա գնացեն :

Կու պատուիրեսցէր զպատու իրանս քո 'ի պահել ինձ յոյժ :

Ոչ թէ յաջողեալ էին ինձ ճանապարհքք իմ , 'ի պահել ինձ զարգարութիւնս քո :

Յայնժամ ես ոչ ամաչէի . 'ի զբուշանալ ինձ 'ի պատու իրանս քո :

Խոտաովան եղէց քեզ անբ յուզու թիւն սրտի իմց , որպէս սւաայց զիրաւունս արգարութեան քո :

Օ իրաւունս քո պահէցի , մի թողուր զիս մինչ խաղա :

Ի՛նչ ուզէսցէ երիտասարդ զճանապարհս քո իւր , այլ 'ի պահել զբանս քո :

Ի սրբով սրտիւ իմով խնդրեսցի զքեզ , մի մերժէր զիս 'ի պատու իրանաց քոց : Ի սրտի իմում թագուցի զբանս քո , որպէս զի մի մեղայց քեզ :

Օրհնեալ ես գուտէր , ուստի նձ զարգարութիւնս քո :

Շքթամբ իմովք պատմեցից զամենայն իրաւունս բերանոց քոց :

Ի ճանապարհս վիայութեանց քոց զլւարճացայ , որպէս յամենայն 'ի մեծութեան :

Ի պատու իրանս քո հոգացայ , և զբուշայց 'ի ճանապարհս քո :

Օ իրաւունս քո խօսեցայ , և ոչ մոռայ զբանս քո :

Հատու ծառայի քում , զի կեցից և պահէցից զբանս քո :

Օ արթոն զաչս իմ , և նայեցայց 'ի բարանչելիս օրինաց քոց :

Պանդուխտ եմ ես յերկրի , մի թարուցաներ յինէն զպատու իրանս քո :

Փախաբեաց անձն իմ 'ի ցանկալ ինձ յիրաւունս քո յամենայն ժամ :

Սասանցեր ամբարտաւանից , անիծեալ այք խոտորեցան 'ի պատու իրանաց քոց :

Ի բաց արա յինէն զնախատինս և զարհամարհանս , զի զվկայու թիւնս քո խնդրեցի :

Բանզի նստան ի շխանք և շարախօսէին զինէն . այլ ծառայ քո խորհէր յիրաւունս քո :

Օ ի վկայու թիւնք քո խօսք իմ էին , և խորհուրդք իմ արգարու թիւն քո :

Սերձեցաւ անձն իմ 'ի հող , տէր կէշո զիս ըստ բանի բուժ :

Օ ճանապարհս իմ պատմեցի բեղ և լուար ինձ , ուստ ինձ զարգարու թիւնըս քո :

Ի ճանապարհս արգարու թեանց քոց իմաստուն արա զիս , և քննեցից զըսքանչելիս քո :

Տ. քնեցաւ անձն իմ առ 'ի ձանձրանալ հաստատեա զիս 'ի բանս քո :

Օ ճանապարհս մեզաց 'ի բաց արա յինէն , և յօրէնս քո ոգորմեաց ինձ :

Օ ճանապարհս ճշմարտութեան քո ընտրեցի , և զիրաւունս քո ես ոչ մոռացայ :

Սերձեցայ ես 'ի վկայութիւնս քո , տէր մի յամօթ առներ զիս :

Ի ճանապարհս պատու իրանաց քոց ընթացայ , զի անդ որր արարեր որտի իմոյ : Օրէնսդէտ արա զիս տէր 'ի ճանապարհս իրաւանց քոց , և խնդրեցից զնա յամենայն ժամ :

Իմաստուն արա զիս և քննեցից զօրէնըս քո , և սահեցից զնա բոլորով սրբտիւ իմով :

Ըռաջնորդեա ինձ 'ի շաւիղս պատու իրանաց քոց , զի ընդ նոսա հաճեցայ : Խոնարհեցո զսիրտ իմ 'ի վկայութիւնս քո , և մի յազահու թիւն :

Գարձս զբաշ իմ . զի մի տեսից զնանրութիւն . 'ի ճանապարհս քո կէցո զիս : Հաստատեա ծառայի բուժ զբան քո՝ յերկիւղ քո :

Հան յինէն զնախատինս զոր և կարծեցի , զի դատաստանք քո քաղցր են :

Ըհա ցանկացայ պատու իրանաց քոց , յարդ արութեան բուժ կէցո զիս :

Եկեացէ 'ի վերայ իմ ոգորմութիւն քո տէր , և փրկութի քո ըստ բանի բուժ :

Տաց պատասխանի ոյք նախատեն զիս բանիւք , զի ես 'ի բանս քո յուսացայ :

Սի 'ի բացէ առներ 'ի բերանոյ իմմէ

դրան ճշմարտութեան մինչեւ յոյժ,
 զի յիրաւունս քո յուսացայ:
 Պահեցի զօրէնս քո յամենայն ժամ յա-
 ւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից:
 Գնայի ես յանգործու, զի զպատուի-
 րանս քո խնդրեցի:
 Խօսելի զվկայութիւնս քո առաջի թաւ-
 դաւորաց, և ոչ ամաչելի:
 Խորհելի ՚ի պատուիրանս քո զօրսիրեցիս:
 Համբարձի զճեռս իմ ՚ի պատուիրանս
 քո զօր սիրեցի, և խորհելի յարդա-
 րութեան քում:
 Յիշեա զբան ծառայի քո, յոր և յու-
 սացուցեր զիս:
 Սա մխիթարեցել զիս ՚ի խոնարհու-
 թեան իմում, զի բան քո կեցոյց զիս:
 Կեդարտաւանք անիրաւեցան յիս յոյժ,
 այլ յօրինաց քոց ես ոչ խոտորեցայ:
 Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից տէր
 և մխիթարեցայ:
 Տրամուծիւն կարաւ զիս ՚ի մեղաւո-
 րաց, և ոյր թողին զօրէնս քո:
 Գովելի են ինձ իրաւունք քո ՚ի տե-
 ղում պանդխտութեան իմոյ:
 Յիշեցի ՚ի գիշերս զանուն քո տէր, և

պահեցի զօրէնս քո:
 Սա եզել ինձ ճանապարհ ՚ի կեանս,
 զի զարդարութիւնս քո խնդրեցի:
 Տուր օղ:
 Լէւեա:
 Բաժին իմ ես դու տէր. սասցի պա-
 հել ինձ զօրէնս քո:
 Եղաչեցի զերեսս քո բոլորով օրաիւ իւ-
 մով. սղորմեա ինձ ըստ բանի քում:
 Խորհեցայ ՚ի ճանապարհս իմ, և դար-
 ձուցի զբոս իմ ՚ի վկայութիւնս քո:
 Պատրաստեցայ և ոչ խռովեցայ զի պա-
 հեցի զպատուիրանս քո:
 Տոռունք մեղաց պատեցան զինեւ.
 այլ զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ:
 Ի մեջ գիշերս յառնելի խոտաովան լինիլ
 աւրեզ, վասն իրաւանց և արդարու-
 թեան քո:
 Հազարգ էի ես ամենայն երկիւղածաց
 քոց. սրոց պահեալ էր զպատուիրանս քո:
 Ազորութեամբ տեսն լի եղել եր-
 կիր. զարդարութիւնս քո ուստ ինձ:
 Մտոցրութիւն արարեր ընդ ծառայի
 քում տէր, ըստ բանի քում:

Օքաղցրութիւն զխրատ և զգիտութիւն ուստ ինձ, զի 'ի պատուիրանս քո ես հաւատացի:

Մինչեւ խոնարհեալ էի ես մեղայ, վասն այտորիկ զբանս քո պահեցի յոյժ: Քաղցր ես դու տեր, և քաղցրութեամբ քո՛ւ ուստ ինձ զարգարութիւնս քո:

Բազմացան յիս անիրաւութիւնք ամբարտաւանից, այլ ես բողբոլ սրտիւ իմով քննեցի զպատուիրանս քո:

Սաճան որպէս կաթն սիրտք նոցա, այլ ես զօրէնս քո խօսեցայ:

Բարի է ինձ զի խոնարհ արարեր զիս, որպէս ուսաց զարգարութիւնս քո:

Բարի են ինձ օրէնք բերանոց քո, քան զհազարս ոսկւոց և արծաթոց:

Ձեռք քո արարին և ստեղծին զիս, և մաստուն արս զիս, և ուսաց զպատուիրանս քո:

Երկիւղածք քո տեսցեն զիս և ուրախ եղցին, զի ես 'ի բանս քո յուսացայ:

Ծանեայ տեր զի արգարութեամբ են գատաատանք քո, յիրաւի խոնարհեցուցեր զիս:

Եղեցի ոգորմու թիւն քո 'ի մխիթարեղ զիս, ըստ բանի քում զճառայս քո: Եկեացեն յիս գթութիւնք քո և կեցից, զի օրէնք քո խօսք իմ էին:

Բնաշնայեն ամբարտաւանք որ 'ի տաքապարտուց անիրաւեցան յիս, այլ ես հոգացայ 'ի պատուիրանս քո:

Խրատեսցեն զիս երկիւղածք քո, և եռօր ճանաչեն զկկայութիւնս քո:

Եղեցի սիրտ իմ անբիժ յարգարութեան քում, զի մի ամաշնայից:

Կարօտեցաւ անձն իմ 'ի փրկութիւնս քո, զի ես 'ի բանս քո յուսացայ:

Սպասեցին աչք իմ բանի քում, ասացի երբ մխիթարեսցե՞ զիս:

Եղէ ես որպէս տիկ 'ի պարզի, զի զարգարութիւնս քո ես ոչ մոռացայ:

Քանի՞ ինչ են աւուրք ճառայի քո, երբ արասցես ինձ իրաւունս 'ի հալածչաց ինոց:

Պատմեցին ինձ անօրէնք զխորհուրդքս, այլ ոչ որպէս զօրէնս քո:

Բնեայն պատուիրանք քո ճշմարիտ են, 'ի նանիր հալածեցին զիս, օգնեա ինձ: Փոքր մի եւս և կրտսանելին զիս յեր-

կրի , այլ ես ոչ թողի զդատու-իրանս
քո :

Բայ որքո՞նք թեան քում կեցո զիս , և
պահեցից զվկայու-թիւնս բերանոյ քո :
Յաւ-իտեան տէր բան քո կայ յերկինս ,
ազգէ մինչեւ յազգ է ճշմարտու-թիւն
քո :

Հատասեցեր զերկիր , կայ և մնայ :
Հրամանի քում մնայ տիւ , զի ամենայն
ճառայ քո է :

Եթէ ոչ օրէնք քո խօսք իմ էին , կան
խաւ եւս արդեօք կորուսեալ էի 'ի
խոնարհու-թեան իմում :

Յաւ-իտեան ոչ մոռացայ զարդարու-
թիւնս քո , զի նորօք կեցուցեր զիս :
Քո եմ ես և կեցո զիս , զի զարդա-
րու-թիւնս քո խնդրեցի :

Ինձ սպասեցին մեղաւորք 'ի կորուսա-
նել , զի զվկայու-թիւնս քո ես 'ի միա
սուի :

Յամենայն կատարածի տեսի զլախ-
ճան , յոյժ անդորր էին ինձ պատու-
րանք քո :

Արպէս սիրեցի զօրէնս քոյ , զօրհանա-
սպալ խօսք իմ էին :

Քան զթշնամիս իմ իմաստուն արարեր
զիս 'ի պատու-իրանս քո , զի յաւ-իտեան
իմ էին :

Քան զամենայն ուսուցիչս իմ իմաս-
տուն եղէ , զի վկայու-թիւնք քո խօսք
իմ էին :

Քան զձերս իմաստուն եղէ , զի ըզ-
պատու-իրանս քո քննեցի :

Յամենայն ճանապարհաց չարաց ար-
գելի զտա իմ , որպէս զի պահեցից
զբանս քո :

Յիրաւանց քոյ ես ոչ խտտրեցայ , զի
դու օրէնագէտ արարեր զիս :

Արպէս զի քաղցք են 'ի քիմս իմ բանք
քո , բան զմեզր բերանոյ իմոյ :

Ի պատու-իրանաց քոյ իմացեալ ատեցի
զամենայն ճանապարհս չարաց , զի դու
օրէնագէտ արարեր զիս :

Ճրպղ է բան քո ստից իմոյ , և ըյս ապ
չաւզայ իմոյ :

Երդուայ և հասատեցի , զի պահե-
ցից զամենայն իրաւունս արդարու-
թեան քո :

Խոնարհ եղէ մինչեւ յոյժ . տէր կեցո
զիս ըստ բանի քում :

Բնդ կամն բերանոյ իմոյ հաճեա տէր,
 և զիրաւունս քո ուստ ինձ :
 Անձն իմ 'ի ձեռս քո է յամենայն ժամ, և
 զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :
 Եղին ինձ մեղաւորք որոգայթ, 'ի պատ
 ու իրանայ քոց ես ոչ մոլորեցայ :
 Ժառանգեցի զվկայու թիւնս քո յաւի
 տեան, զի ցնծութիւն է սրտի իմոյ :
 Խոնարհեցուցի զսիրտ իմ առնել զար
 դարութիւնս քո յաւիտեան վասն
 հաստուցման :
 Ծանօթէնս ասեցի, և զօրէնս քո սիրեցի :
 Օգնական և վրկիչ իմ ես դու, և ես
 'ի բանս քո յուսացայ :
 Ի բաց եզերուք յինէն չարք, և քննե
 ցից զպատու իրանս աստուծոյ իմոյ :
 Օգնեա ինձ ստո բանի քում, և կեցո
 զիս, և մի՛ յամօթ առնեք զիս 'ի յուսոյ
 իմմէ :
 Օգնեա ինձ և ապրեցո զիս, և խոր
 հեցայց յիրաւունս քո յամենայն ժամ :
 Անարդեցեր զամենեւեան որ ապստամբ
 եղէն յարդարութեանց քոց, զի անի
 բաւութեամբ էին խորհուրդք նոցա :
 Յանցաւորս համարեցայ զամենայն մե

ղաւորս երկրի, վասն այսորիկ սիրեցի
 զպատու իրանս քո :
 Բեւեաեա ընդ երկիւղ քո զմարմին
 իմ, զի 'ի դատաստանաց քոց երկեայց
 յոյժ :
 Տունք քո :
 Աւելու :
 Արարի իրաւունս և արդարութիւնս,
 մի՛ մատներ զիս 'ի ձեռս նեղաց իմոց :
 Բնկալ զճառ այս քո 'ի բարի, զի մի՛ ամ
 բարտաւանք զգուեսցեն զիս :
 Սպասեցին աչք իմ վրկու թեան քում
 տէր, և բանից արդարութեան քո :
 Արա ընդ ծառայի քում տէր ըստ ողոր
 մութեան քում, զարդարութիւնս քո
 ուստ ինձ :
 Ծառայ քո եմ ես իմաստուն արա զիս,
 և ծանեայց զվկայութիւնս քո :
 Ժամ է պաշտել զտէր, խափանեցին
 զօրէնս քո :
 Վասն այսորիկ սիրեցի զպատու իրանս
 քո, քան զամենայն ոսկի և զտպագիտն :
 Ամենայն պատու իրանք քո աջողեցան
 ինձ, զի ասեցի զճանապարհս չարաց :
 Աբանչելի ես վկայութիւնք քո, վասն

այսորիկ սիրեաց զնոսա անձն իմ :

Յայանու թիւն բանից քոց լուսաւոր
 և խնատուն առնէ զաղայս :

Չքերան իմ բացի և առի զհոգի . 'ի
 պատուիրանս քո փափայեաց անձն իմ :

Նայեաց առ իս , և ողորմեա ինձ ըստ
 իրաւունս սիրողաց անուան քո :

Չճանապարհս իմ ուղիղ արա ինձ ըստ
 բանի քում , և մի տիրեացեն ինձ աւ
 մենայն մեզք :

Փրկեա զիս 'ի զարարտութենէ մարդ
 կան , և պահեցից զպատուիրանս քո :

Երեւեցո զերեսս քո 'ի ծառայս քո ,
 ուստ ինձ զարդարութիւնս քո :

Վտակք ջուրց իջին յաչաց խնց , զի
 ոչ պահեցին զօրէնս քո :

Ըրգար ես դու տէր , և ուղիղ են դաւ
 տաստանք քո :

Պատուիրեցեր զարդարութիւն վրա
 յութեանց քոց , և ճշմարիտ են յոյժ :

Մաշեաց զիս նախանձ քո , զի մոռացան
 զբանս քո թշնամիք իմ :

Ինարեալ է բան քո յոյժ , և ծառայ
 քո սիրեաց զսա :

Մանուկեմ ես և արհամարհեար , և զար

դարու թիւնս քո ես ոչ մոռացայ :

Ըրգարութիւն քո արդարութիւն յաւ
 լիտենից , և օրէնք քո ճշմարիտ են :

Նեղութիւն և վիշտք գտին զիս , և պաւ
 տուիրանք քո խօսք իմ էին :

Ըրգարութեամբ են վիպութիւնք քո
 յաւիտեան , խնատուն արա և կե
 ցո զիս :

Կարգացի առ քեզ բորբոյլ սրտիւ իւ
 մով . լուր ինձ տէր զի զարդարութիւ
 քո խնդրեցի :

Վըսողակեցի առ քեզ և փրկեա զիս , և
 պահեցից զվիպութիւնս քո :

Կանխեցի տարածամու աղաղակեցի , և
 ես 'ի բանս քո յուսացոյ :

Կանխեցին աչք իմ առաւօտու 'ի խօ
 սել ինձ զբանս քո :

Չայնի իմում լուր տէր ըստ ողորմու
 թեան քում , տէր յիրաւունս քո կե
 ցո զիս :

Մերձեցուցին յիս հալածիչք իմ զա
 նօրէնութիւն , զի յօրինաց քոց հեռի
 եղեն :

Մերձ ես դու տէր , և ամենայն պաւ
 տուիրանք քո ճշմարիտ են :

Ի սկզբանէ ծանեայ 'ի վկայութեանց
քոց, զի յաւիտեան հաստատեցեր
զնոսա :

Տես զխոնարհութիւն իմ և փրկեաց
զիս, զի զօրէնս քո ես ոչ մոռացայ :

Դատեաց զգատաստանս իմ և փրկեաց
զիս, և բար բանի քում կեցո զիս :

Հեռի է 'ի մեղաւորաց փրկութիւնն,
զի գիրաւունս քո ոչ պահեցին :

Գթութիւնք քո բազում են տէր, ըստ
իրաւանց քոց կեցո զիս :

Բազում են որ հալածեն և նեղեն զիս,
'ի վկայութեաց քոց ես ոչ խոտորեցայ :

Հսցէի յանագորոյնս և մաշէի, զի ըզ
պատուիրանս քո ոչ պահեցին :

Տես զի զպատուիրանս քո սիրեցի, տէր
ողորմութեամբ քս կեցո զիս :

Սկիզբն բանից քոց ճշմարտութիւն է,
յաւիտեան են ամենայն իրաւունք ար
դարութեան քո :

Իշխանք հալածեցին զիս 'ի նանիր, և
'ի բանից քոց երկեաւ սիրտ իմ :

Ցնծացայ ես 'ի բանս քո, որպէս այն
որ գտանէ աւար բազում :

Օմեղս ատեցի և անարգեցի, և զօրէ

նքս քո սիրեցի :

Եթէ անգամ յաւուր օրհնեցից դբեզ
վասն իրաւանց և արդարութեան քո :
Խաղաղութիւն բազում է այնոցիկ որ
սիրեն զօրէնս քո, և ոչ գոյ 'ի նոսա գայ
թակիրութիւնն :

Ապաստեցի փրկութեան քում տէր, և
զպատուիրանս քո սիրեցի :

Պահեաց անձն իմ զվկայութիւնս քո,
և սիրեաց զնոսա յոյժ :

Պահեցի զպատուիրանս եւ զվկայու
թիւնս քո, զի ամենայն ճանապարհք
իմ առաջի քո են :

Սերձեցին ինդրուածք իմ առաջի քո
տէր, ըստ բանի քում խնաստուն արա
զիս :

Մտցեն ազօթք իմ առաջի քո տէր, և
բանիւ քով փրկեաց զիս :

Ի դիտեցին շրթունք իմ զօրհնութիւնս
քո յորժամ ուսուցես ինձ զարդարու
թիւնս քո :

Խօսեցի լեզու իմ զբանս քո, զի ամե
նայն պատուիրանք քո արդարութիւն են :

Լղիցի ձեռն քո 'ի կեցուցանել զիս, զի
զպատուիրանս քո ընտրեցի :

Յանկացայ փրկութեան քում տէր, և
օրէնք քո խօսք իմ էին :

Կեցցէ անձն իմ օրհնեացէ զքեզ, և ի
բաւունք քո օգնեացեն ինձ :

Սոյրեցայ ես որպէս զշխար կորու
սեալ, խնդրեա զճառայս քո, զի ըզ
պատուիրանս քո ես ոչ մտացայ :

Տունք ծղ.
Կանան Գորգոսս է : Սարմա ծղ.
Տունք յի :

ՕՐՀՆՈՒԹՒՒՆ ԵՄԱՅԵԱՅ
ԿԱՅՑԱԿԱՄԱՐՈՒՐ ՍՈՒՐԲ ՄԱՐԳԱՐԵՒՆ
Եսայէայ ԽԲ.

Օրհնեցէք զաստուած յօրհնութի
նոր, զի իշխանութիւն նորա ՚ի բար
ձունս փառաւորի :

Եւ անուն նորա փառաւորեալ է ՚ի
ճագաց մինչ ՚ի ճագս երկրի :

Ոչք իջանէին ՚ի ծով նաւօք, կըզգըք
և ամենայն բնակիչք նոցա ընդ նոսա :

Ուրախ եղիցի անապատոն և ամենայն
բնակիչք իւր, ուրախ եղիցին բանա
կըք և բակը կեդարու, և ուրախ ե
ղիցին բնակիչք վիմլին :

Ի գլխոց լերանց գոչեացեն, տացեն
զփառս աստուծոյ, և զքաջութիւնս
նորա կզղէք պատմեացեն :

Տէր աստուած զօրութեանց պիտեալ
և զայ զարթուցանել զպատերազմ յա
բուցանել զնախանձ, փող հարկանել,
գոչել ՚ի վերայ թշնամեաց իւրոց զ
բութեամբ բազմա :

Ուրախ եղիցին երկիրք ՚ի վերուստ,
և ամպ ցօղեացեն զարդարութիւնս
Ի գլխեացէ երկիր զզօրմութիւն առ
հասարակ բղխեացէ :

ԱՂՕԹԻ ՅՈՎԱՆՈՒ ՄԱՐԳԱՐԵՒՆ

Ի նեզութեան իմում ես առ տէր
կարգացի, լուաւ աստուած յանդըն
դոց գժխոց ազաղակի իմում :

Ի ուր տէր ձայնի իմում, զի բնկեցեր
զևս ՚ի խորս ծովու, և շրջանք պետոց
պաշարեցին զևս :

Ըմենայն զօսանք քո և ալիք քո ան
ցին ՚ի վերայ իմ, և ասացի թէ մեր
ժեցայ ուրեմն յերեսաց աչաց քոց :
Արդ իցէ թէ յաւելից հայել ՚ի սա

Ճար սուրբ .քո, զի հեղան զինեւ ջուրք
մինչեւ յանձն իմ, և անդունդք ան-

հնարինք պաշարեցին զես :

Լննա տ գլուխ իմ բնդ փապարս լե-
բանց, իջի ես 'ի խորս երկրի, տեսի
զնիգս նորա զի էին որպէս աղխք յա-
ւխաննից, և ելցեն յապանանու թեհե-
կեանք իմ :

Ըս .քեզ տէր աստուած իմ 'ի նուա-
ղել անձին իմց կարդացի, և զքեզ
տէր յիշեցի, և մայեն աղօթք իմ 'ի
տաճար սուրբ .քո :

Չ'ի ոյր պահէին զունայնու թիւն եւ
զստու թի, յողորմութեանէ իւրեանց
մերժեցան :

Ես 'ի ճայն օրհնութեան խոստովան
եղէց .քեզ, մատուցից պառարագս
տեսուն, և կատարեցից զուխաս իմ
'ի փրկութիւն :

Փառք հօր և որդւոյ և :

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Եկեաղնն աղօթք մեր 'ի տաճար սուրբ
.քո . խոնարհեցի ունին .քո 'ի խնդրը-
ւածս մեր :

Մարդասէր տէր, վասն սրբուհւոյ անա-
րատի մօր .քո և կուսի, և վասն խաչի
.քո պատուականի ընկալ զազաչանս մեր
և կեցո զմեզ :

Օգարուն և զաղբն 'ի վերջն Մի նախանձիր կանկն գողե-
ի 128 երես :

Օրհնութիւնն աստիճանաց :

Աւարես զօգի քո և ասանաս զնոս , և նորոգես
զերևոս երկրի :

Լ նեղութեան խնամ ես առ տէր
 կարգացի և լուաւ ինձ տէր , տէր
 փրկեաց զանձն իմ 'ի շրթանց նենդաւ
 ւորաց և 'ի լեզուէ չարէ :
 Օ 'ի տացի քեզ , կամ զն՝ յաւելլի լե-
 զու նենգաւոր :
 Արպէս նետք հզօրի , զի միսեալ են
 կայծակամբ կազնոյ :
 Վայ ինձ՝ զի ընդ երկար եղև սգան
 դրխտութիւն իմ . բնակեցի ես 'ի վը-
 րանս կեդարու :
 Բազում անգամ բնակեաց անձն իմ
 ընդ այնտիկ , ոյք ատէին զօղջոյն :
 Ես եի խաղաղարար . յորժամ խօսէի՝
 մարտնչէին ընդ իս :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԻ.

Օրհնութիւնք աստիճանաց Ե

Համբարձի զաչս իմ 'ի լերինս, ուստի եկեացէ ինձ օգնութիւն :

Օգնութիւն ինձ 'ի տեսառնէ եկեացէ, որ արար զերկինս և զերկիր :

Ս'ի տար 'ի սասանութիւն զօտն քո, և մի' ննջեացէ պահապան քո :

Արպէս ոչ ննջէ, և ոչ 'ի քուն երթայ պահապանն իսրայելի :

Տէր պահեացէ զքեզ, և տէր ընկալցի աջով ձեռամբն իւրով :

Ըրեգակն 'ի տուէ քեզ մի' մեղիցէ, և մի' լուսին 'ի գիշերի :

Տէր պահեացէ զքեզ յամենայն չարէ, պահեացէ տէր զանձն քո :

Տէր պահեացէ զմուտ և զել քո, յայտ հետէ մինչեւ յաւիտեան :

Տունք Ը.

ՍԱՂՄՈՍ ԺԻԱ.

Օրհնութիւնք աստիճանաց :

Ուրախ եղէ ես ոյք ատէին ցիս, 'ի տուն տեսառն երթիցուք մեր :

Հասեալ կային ոտք մեր առ դրունս քո երուսաղէմ :

Օ երուսաղէմ շինեալ որպէս քաղաք, և բնակութիւն իւր շուրջ զնովա :

Ընդ ելին սողգք ազգք տեսառն, մկայութիւն իսրայելի խոստովան ընկղանուան տեսառն :

Ընդ արկեալ են աթոռք դատաստանի, աթոռս արկեալ են 'ի տան դաւթի :

Հարցէք զողջունէ երուսաղէմի, եւ զբնութեանէ ոյք սիրէք զտէր :

Եղիցի խաղաղութիւն 'ի զօրութեան քում, և շինութիւն յաշտարակս յամուրս քո :

Վասն եղբարց և ընկերաց իմոց խօսեցայ զխաղաղութիւն, վասն քոյ և վասն տան տեսառն աստուծոյ մերոյ խնդրեցաք զբարութիւն 'ի բէն :

Տունք Ը.

ՍԱՂՄՈՍ ԺԻԲ.

Օրհնութիւնք աստիճանաց :

Առ քեզ տէր համբարձի զաչս իմ, որ բնակեալք ես 'ի յերկինս :

Որպէս աչք ծառայի 'ի ձեռն տեսաւն
իւրոյ, և որպէս աչք արախնոյ 'ի ձեռն
տիկնոջ իւրոյ :

Ընդպէս են աչք մեր առ քեզ տէր
աստուած մեր, մինչեւ ողորմեսցիս
'ի վերայ մեր :

Ողորմեա մեզ տէր ողորմեա մեզ, զի
բազում լցաք արհամարհանօք :

Էւս առաւել լցան անձինք մեր նա
խատանօք, որ նախատէին զմեզ եւ
արհամարհանօք ամբարտաւանից :

Տունք Է . 1

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԳ .

Երգ աստճանոց :

Եթէ ոչ տէր էր առ մեզ ասացէ
խորայել, եթէ ոչ տէր էր առ մեզ :

Ինդ յառնել մարդկան 'ի վերայ մեր,
կենդանւոյն կամեցան կլանել զմեզ :

Ի բարկանալ սրտամուծեամբ նոցա 'ի
վերայ մեր, ապա եւ ջուրք ուրեմն
ընկղմեցին զմեզ :

Ինդ ուղիս անցին անձինք մեր, անցին
անձինք մեր ընդ ուղիս անդադարս :

Օրհնեալ է տէր՝ որ ոչ ետ զմեզ յորս
աստանոց նոցա :

Ընձինք մեր ասրեցան, որպէս ճընձ
զուկ յորոգայթէ որսողաց :

Որոգայթք նոցա վշրեցան, եւ մեք
ասրեցաք :

Օգնուծիւն է մեզ յանուանէ տեա
ռըն, որ արար զերկինս և զերկիր :

Տունք Ը . 1

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԳ .

Երգ աստճանոց :

Որ յուսայ 'ի տէր որպէս լեառն սի
ոփն, մի սասանեսցի յաւիտեան որ
բնակեալն է յերուսաղէմ :

Երբինք շուրջ են զնովաւ, տէր շուրջ
է զթողովրդեամբ իւրով յայամհետե
մինչեւ յաւիտեան :

Ոչ թողու տէր զգաւազան մեզաւս
րաց 'ի վիճակս արգարոց . և արգարք
մի ձգեսցեն զձեռս իւրեանց յանօ
րէնուծիւն :

Իարի առնէ տէր բարեսաց, և այնոցիկ
չք ուղեկ են սրտիւք :

Չ թիւրեալն յաիշտակու թեամբ ,
տանի զնոսա տէր ընդ այնոսիկ ոյք
գործեն զանօրէնու թիւն . խաղաղու
թիւն 'ի վերայ խորայելի :

Տուր Է՛ Գորշոս Լ՛ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԵ .

Լը՛՛ ասորձանայ :

Ի գարձուցանել տեառն զգերու թիւն
սիովնի , և եղեաք մեք միսի թարեալք :
Յայնժամ լցան բերանք մեր ինդու
թեամբ , և լեզուք մեր ցնծու թեամբ :
Յայնժամ ասացեն 'ի հե թանոսս , մեծ
արար տէր զառնելն ընդ նոսս . մեծ
արար տէր զառնել իւր ընդ մեզ , և
մեք եղեաք բերկրեալք :

Գարձո տէր զգերու թիւնս մեր որպէս
զուղխս 'ի հարաւոյ , ոյք վարէին ար
տասուօք ցնծու թեամբ հնձեացեն :

Երթալով երթային և լային , ոյք բար
ձեալ տանէին զերմանիս իւրեանց :
Գալով եկեացեն և ցնծապցեն , ոյք ա
ռեալ բերիցեն զորայս իւրեանց :

Տուր Է՛ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԶ .

Լը՛՛ ասորձանայ :

Եթէ ոչ տէր շինէ զտուն , 'ի նանիր
վաստակին շինողք նորա :

Եթէ ոչ տէր պահէ գրաղաք , ընդու
նայն տքնին պահապանք նորա :

Ի նանիր է ձեզ յառնել կանխաւ , արդ
արիք մինչեւ էք ննջեցեալ , ոյք ու
տէք զհաց ցաւոց :

Ի ժամանակի որպէս տացի բուն սիրե
լեաց իւրոց . ժառանգու թիւն առն
որդիք են , որոյ վարձք իւր են , այն է
պտուղ որովայնի իւրոյ :

Որպէս նետք 'ի ձեռս հզօրի , այնպէս
են և որդիքն թոթափելոց :

Լըանի որ ելլց զցանկու թիւն իւր 'ի
նոցանէ . մի ամաչեացեն յորժամ խօսեւ
ցին թշնամիք նոցա ընդ նոսս առ զրան :

Տուր Է՛ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԵ .

Լը՛՛ ասորձանայ :

Երանի ամենեցուն որ երկնին 'ի
տեառնէ , և գնան 'ի ճանապարհս նորաս

Օ վաստակս ձեռաց քոց կերիցես , և
բանի է քեզ և բարի եղիցի :

Կին քո որպէս այդի վայելուչ յանկիւ
նքս տան քո . որդիք քո որպէս նորա
տունկ ձիթենեոյ շուրջ զսեղանալ քո :
Եւ յայէս օրհնեսցի ամենայն մարդ որ
երկնէի 'ի տեսանէ . օրհնեսցէ զքեզ
տէր 'ի սիրովնէ , և տեսցես զբարու
թիւն յերուսաղէմ զամենայն աւուրս
կենաց քոց :

Տեսցես դու զորդիս որդւոց քոց , իսա
ղազու թիւն 'ի վերայ խորայելի :

Տուր և :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԸ .

Երգ սափճանաց :

Բազում անգամ մարտեան ընդ իս 'ի
մանկու թենէ իմմէ . ասացէ խորայել ,
բազում անգամ մարտեան ընդ իս 'ի
մանկու թենէ իմմէ , և ինձ ոչ ' յաղ
թեցին :

Օ թիկունս իմ հարին մեղաւորք , ընդ
երկար արարին զանօրէնութիւնս իւ
րեանց :

Տէր արդար է , և խորտակէ զուն մե
ղաւորաց :

Եւ մաշեցեն և յետս դարձցին ամենե
քեան ոյք ատեան զսիրովն :

Եղիցին նորա որպէս զնտա տանեաց ,
որ մինչէւ 'ի բուռն եկեալ չորացաւ :
Ուստի ոչ ելից զբուռն իւր հնձողն ,
և ոչ զգիրկս իւր որ զօրայն ժողովէր :
Ոչ ասացին ամենեքեան ոյք անցանէ
ին առ նորօր , թէ օրհնութիւն տես
ուրն ընդ ձեզ , և օրհնեսցաք զձեզ յան
ուանէ տեսան :

Տուր և :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԹ .

Երգ սափճանաց :

Ի խորոց կարգացի առ քեզ տէր տէր ,
լուր ձայնի իմում :

Եղիցին ահանջք քո 'ի լսել զձայն աղ
թից իմոց :

Թէ զանօրէնութիւնս իմ քննես տէր
տէր , իսկ ո՞ կարէ կալ առաջի քո , զի
'ի քէն է քաւութիւն :

Վասն անուան քո համբերի տէր , համ
բեր անձն իմ բանի բում . յուսացաւ
անձն իմ 'ի տէր :

Ի պահէ առաւօտու մինչեւ յերեկոյ,
'ի պահէ առաւօտու յուսացաւ խորա
յէլ 'ի տէր :

Ի տեառնէ է որորմուծիւն բազում,
'ի նմանէ է փրկուծիւն, և նա փրը
կեսաց զխրայէլ յամենայն նեղուծեց :

Նորա :

Տուր 2 :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼ .

Երգ ասեմանոց :

Տէր ոչ բարձրացաւ սիրտ իմ, և ոչ
զբօսան աչք իմ :

Ոչ դնացի ես ընդ մեծամեծս, և ոչ
ընդ այնոսիկ ոյք սքանչելի էին քան զիս :
Իաց թէ խոնարհեցայ ես որպէս զմա
նուկ սարտուցեալ 'ի ստենէ մօր իւրոյ,
և դարձ նորա անդբէն 'ի նոյն :

Այլ հպարտացուցի արդեօք զանձն իմ
այսպէս եղիցի հատուցումն անձին իւ
մոյ, յուսացաւ խրայէլ 'ի տէր յայսմ
հետէ մինչեւ յաւիտեան :

Տուր 2 : Գորդայ խո :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԱ .

Օրհնութիւն Երգ 2-րդ :

Յիշեա տէր զդաւիթ, և զամենայն
հեզուծիւն նորա :

Որպէս երգուաւ տեառն, և ուխտս
եդ աստուծոյ յակովբայ :

Թէ ոչ մտից 'ի յարկս տան իմոյ, թէ
ելից յանկողինս մահճաց իմոյ :

Թէ տաց քուն աչաց իմոյ, կամ նինջ
արտեւանաց իմոյ, կամ հանգիստ իւ
րանաց իմոյ . մինչեւ գտից զտեղե
յարկի տեառն աստուծոյ յակովբայ :

Ահա լուար զնմանէ յեփրաթայ, եւ
գտաք զնա 'ի դաշտս մայրեաց :

Մտցուք մեր 'ի յարկս նորա, երկիրպագ
ցուք 'ի տեղե ուր կացեալ են ոտք
նորա :

Աբի տէր 'ի հանգիստ քո . դու և տա
պանակ կտակի սրբութեան քո :

Երիցունք քո զգեցցին զարգարութիւն
և սուրբք քո յնծարով յնծասցեն :

Վասն դաւթի սիրելոյ քո, մի դար
ձուցաներ զերեսս քո յօժեղոյ քումմէ :

Երգուաւ տէր դաւթի ճշմարտու
նորա :

Թեամբ և ոչ ստեաց նմա, 'ի պտղոյ ու
բուլայնէ քու մմէ նստուցից յաթոռ քո:
Թէ պահեցեն որդիք քո զօրէնս իմ,
և զվկայութիւնս իմ զոր ուսուցից
նոցա:

Որդիք նոցա նստցին յաւիտեանս յաւ
ւիտենից յաթոռ քո:

Հաճեցաւ տէր ընդ սիօն, և ընա
րեաց բնակիլ 'ի նմա. ասէ այս է հան
գիստ իմ յաւիտեանս յաւիտենից, 'ի
սմա բնակեցայց զի հաճեցայ ընդ սա:
Օ որս սորա օրհնելով օրհնեցից, եւ
զաղբատս սորա լցուցից հացիւ:

Երիցանց սորա զգեցուցից զփրկութիւն
և սուրբք սորա ցնծարով ցնծասցեն:
Ընդ ծագեցից զեղջիւր 'ի դաւիթ,
պատրաստ արարից զճրագ օծելոյ իմոյ:
Թշնամեաց նորա զգեցուցից զամօթ,
և 'ի վերայ նորա ծագիկեցի սրբու
թիւն իմ:

Տաւր 46:

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԲ.

Օրհնութիւն Երգ Լոոյ:

Օ 'ի բարի կամ զի վայելուչ զի բնա
կին եղբարք 'ի միասին:

Որպէս իւզ զի իջանէ 'ի գլուխ և 'ի
մօրուսն ահարովնի. 'ի մօրուաց իջանէ
'ի գրասպանս զգետտու նորա:

Որպէս ցօղ զի ցօղէ 'ի հերմոնէ 'ի վե
րայ լերին սիօնի:

Տէր՝անդ պատրաստեաց զօրհնութիւն
և զկեանսն յաւիտենից:

Տաւր 7:

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԳ.

Օրհնութիւն Երգ Լոոյ:

Աստ օրհնեցէք ամենայն ծառայք տեա
ւ ըն զտէր, ո՛ կայք 'ի տուն տեսան և
'ի դաւիթս աստուծոյ մերոյ:

Ի գիշերի համբարձէք զձեռս ձեր 'ի
սրբութիւն, և օրհնեցէք զտէր:

Օրհնեցէ զմեզ տէր 'ի սիօնի, որ
պար զերկինս և զերկիր:

Տաւր 7:

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԴԻ .

Օրհնութիւն Երբ շնորհ :

Օրհնեցէք զանուն տեառն . օրհնեցէք ծառայք տեառն զտէր . ո՛ր կայք 'ի տուն տեառն 'ի դաւաթիմս ան մերոյ :

Օրհնեցէք զտէր զի բարի է , սաղմոս ստացէք անուան նորա զի քաղցր է :

Չ. յակովբ ընտրեաց իւր տէր , և զիս բայել ժառանգուածիւն իւր :

Ես ծանեաց զի մեծ է տէր , և տէր մեծ է քան զամենայն կուռս :

Չ. ամենայն զոր ինչ կամեցաւ և արար տէր . յերկինս և յերկրի , 'ի ծով և յաւ մենայն խորս :

Հանէ զամպս 'ի ծագաց երկրի , զիսայ լատակունս իւր յանձրեւս արար , և հանէ զհողմս 'ի շտեմարանաց իւրոց :

Եհար զամենայն անդրանիկս եզիսայտացւոց , 'ի մարդոց մինչեւ յանասուն :

Քուսրեաց զնշանս և զարուեստս իւր 'ի մեջ քո եզիսարոս , 'ի փարաւովն և յամենայն զօրս իւր :

Եհար զազգս բազումս , և սպան ըզլ թագաւորս հզօրս :

Չ. սեհովն թագաւոր ամուրհացւոց , զովք թագաւոր բասանու , և զամենայն թագաւորու թիւս քանանացւոց : Ետ զերկիր նոցա 'ի ժառանգուածիւն , ժառանգուածիւն խրայելի ժողովրդ գեան իւրոց :

Տէր անուն քո յաւիտեան , տէր յիշատակ քո ազգէ մինչեւ յազգ :

Դատի տէր զժողովուրդ իւր , և 'ի ծառայս իւր մխիթարի :

Կուռք հեթանոսաց ոսկի և արծաթ են , ձեռագործք են որդւոց մարդկանս Բերան դոյ՝ և ոչ խօսին , աչք են և ոչ տեսանեն :

Ախանջք են և ոչ լսեն , և ոչ դոյ շունչ 'ի բերանս նոցա :

Նման նոցա եղիցին ոյք արարին զնոսա , ամենեքեան որ յուսացեալ են 'ի նոսա :

Տուն խրայելի օրհնեցէք զտէր , տուն ահարովի օրհնեցէք զտէր :

Տուն զեւեաց օրհնեցէք զտէր :

Օրհնեալ է տէր 'ի սիովնէ , որ բնակեալն է յերուսաղէմ :

Տաղա եւ Գորգոս խոյ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԵՒ,

ԼԵՆԻՒՄ :

Սոստովան եղերուք տեառն, զի բարի է զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Խոստովան եղերուք աստուծոյն աստուծոց, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Խոստովան եղերուք տեառն տերանց, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Երար սրանչեղիս մեծամեծս միայն, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Օ երկինս արար իմաստութեամբ իւրով, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Հաստատեաց զերկիր ՚ի վերայ ջուրց, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Երար զլուսաւորս մեծամեծս միայն, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Օ արեգակն արար իշխանական տուրն ջեան, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Օ լուսին և զաստեղս իշխանական գիւշերոյ, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Եհար զերկիրն եգիպտացուց անկարանկօք իւրովք հանդերձ, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Եւ եհան զխարայել ՚ի միջոյ նորա. զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Ի ձեռն բարձր և ՚ի բազուկ հզօր, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Եհերձ զճովն մեծ և բաժանեաց յերկուս մասունս, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Եւ անցոյց զխարայել ընդ մեջ նորա, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Բնիզմեաց զխարաւոյն և զզօրս իւր ՚ի ծով կարմիր. զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Եւ եհան զժողովուրդ իւր յանապատ. զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Եհար զազգս մեծամեծս միայն, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Եւ սպան զթագաւորս հզօրս, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Օ սեհովն թագաւոր ամովրհացուց զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Օ ուղղ թագաւոր բասանու, զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Եւ զերկիր նոցա ՚ի ժառանգութիւն,
զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :
Ժառանգութիւն խրայելի ծառայի իւ-
րում. զի յաւիտեան է ողորմութիւն
նորա :

Յիշեաց զմեզ տէր ՚ի խոնարհութեան
մերում. զի յաւիտեան է ողորմութիւն
նորա :

Եւ վրկեաց զմեզ ՚ի ձեռաց թշնամեաց
մերոց, զի յաւիտեան է ողորմութիւն
նորա :

Ոտայ կերակուր ամենայն կենդանւոյ
զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :
Խոսատիւն եղերուք աստուծոյ երկնա-
ւորի, զի յաւիտեան է ողորմութիւն
նորա :

Տուր իշ :

ՍԱՄՈՍ ՃԼԶ.

Սաղմոս ՚ի Վառիւն. ՚ի յեան Լիբնայի. անշան յԷբրայեացոց :

Առ գետս բաբելացւոց անդ նստեաք
և լայսք, որպէս յիշեցաք մեք անդ
զբաժնի :

Ի մեջ ուռեաց նոցա կախեցաք զկտաւ
կարանս մեր :

Լնդ հարցանէին գերիչք մեր զբանս
օրհնութեան. գերեզմարք մեր ստիպե-
ին զմեզ և ասէին :

Օրհնեցէք զմեզ յօրհնութենէն սիով-
նի. իսկ զիմարդ երգեսցուք զօրհնու-
թիւնս ամառն յերկիր օտար :

Թէ մոռացայց զքեզ երուսաղէմ. մն
ուսացի զիս աջ իմ :

Կցեսցի լեզու իմ ՚ի բիմն իմ, թէ ոչ
յիշեցից զքեզ, թէ ոչ նախ նուագե-
ցից զքեզ երուսաղէմ, օկիզքն ուրա-
խութեան իմոց :

Յիշեա տէր զորդիան եգոփնայ՝ յառու-
սըն երուսաղէմի :

Ոյք ասէին քակեցէք քակեցէք, մին
չեւ ՚ի հիմն հասուցէք :

Գուսոր բաբելացւոց թշուառական,
երանի որ հասոցց զհատուցումն քո
զոր գու մեզ հասուցէք :

Լըանի որ կալաւ զմանկունս քո, և եւ
հար զբարի :

Տուր յ :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԵ .

Սողոմոնի Գրքի վրա :

Խոստովան եղեց թեզ տէր բարբառ սրտիւ ՚ի մով, առաջի հրեշտակաց սաղմոս ասացից թեզ :

Օհ լուար զբանս բերանոյ իմոյ, երկիր պագից ՚ի տաճար սուրբ թո, և խոստովան եղեց անուան թում վան ոգորմուծեան և ճշմարտութեան թո : Սեժ արարեր յամենայնի զանունսուրբ թո, յորում աւուր կարգամ առ թեզ վաղվազակի լուր ինձ, և բազում աբացես զօրութիւնս յանձն իմ :

Խոստովան եղիցին առ թեզ ամենայն թագաւորք երկրի, զի լուան զբանս բերանոյ թո, և օրհնեսցեն զճանապարհս թո :

Սեժ են փառք տեսան, բարձր է տէր, զխոնարհս տեսանէ, և զբարձունս ՚ի հեռաստանէ ճանաչէ :

Թէ գնացից ես ՚ի մեջ ներութեանց, կեցուսցես զիս ՚ի բարկութեանէ թքչնամոյն :

Չգեցեր զձեռն թո, և փրկեսց զիս աջ

թո, և տէր հաստուսցե ընդ իմ : Տէր ոգորմուծիւն թո յախտեան, զգործս ձեռաց թոց մի անտես առներ :

Տակն Ը . Գորգոյն խո :

ՍԱՂՄՈՍ ՃԼԸ .

Ի Կարած . Սողոմոնի Գրքի վրա :

Տէր փորձեցեր զիս և ծանեար զիս, դու ծանեար զնստիլ իմ և գյառնել իմ :

Ի միտ սուեր զխորհուրդս իմ ՚ի հեռաստանէ, զչաւիզս իմ և զփնձակս իմ դու բնեցեր, և զամենայն ճանապարհս իմ յառաջագոյն տեսեր զի ոչ գոյ նեկութիւն ՚ի լեզուի իմում :

Ըհա դու տէր ծանեար զյեափն իմ և զառաջին իմ, դու ստեղծեր զիս և եպիր զձեռն թո ՚ի զերայ իմ :

Սքանչելի եղեա գիտութիւն թո յինէն, զօրացաւ և ոչ հանդարտեմ անա Յ՞ երթաց ես յոգոց թումմէ, կամ յերեսաց թոց ես յ՞ փախեսայ :

Թէ ելանեմ յերկինս դու անդ ես, թէ

իջանեմ 'ի դժոխս և անդ մօտ ես :
 Թէ առից զԹէւս իմ ընդ առաւօտս ,
 և բնակեցայց յեզերս ծովու :
 Ասկայն և անդ ձեռն քո առաջնորդեալ
 յէ ինձ , և աջ քո ընկալցի զիս :
 Ասացի՛ խաւար ուրեմն արգեօք ծածկեաց
 զիս , կամ գիշեր փոխանակ լուսոյ
 փափկու թեան իմոյ :
 Խաւարն 'ի քէն ոչ խաւարանայ , և գիշերն
 որպէս տիւ լուսաւոր եղիցի , և խաւար
 նորա որպէս զլոյս նորա :
 'Գու ստացար զերիկամունս իմ , և ընկալար
 զիս յորովայնէ մօր իմոյ :
 Խոստովան եղէց քեզ տէր զի ահեղ և սքանչելի
 են դորձք քո , և անձն իմ սիրեաց յոյժ :
 Ոչ թարեաւ ոսկր իմ 'ի քէն զոր աբարեր
 'ի ծածուկ , և կար զօրութեան իմոյ
 ընդ ստորինս երկրի :
 Չանդործս իմ տեսին աչք քո , և 'ի գիւրջս
 քո ամենեքեան գրեցան , 'ի տուէ մօրրեցան ,
 և ոչ որ էր որ առաջնորդէր նոցա :
 Ինձ յոյժ մեծարոյ եղէն բարեկամք քո
 անձ , և յոյժ զօրացան իշխանք նոցա :

Թուեցի զնոսա և քան զաւազ բազմացան .
 զարթեայ և արդ ընդ քեզ եմ :
 Թէ սպանանես զմեզաւորս աստուած ,
 արք արեան 'ի բաց եզերութիւնն :
 Ի հակառակու թիւն և 'ի նախանձ , ապեհն
 'ի նանիր դքաղաքս քո :
 Չատելիս քո տէր ատեցի , և 'ի վերայ
 թշնամեաց քոց մաշեցայ :
 Ատելու թիւն կատարեալ ատեցի զնոսա ,
 և եղէն ինձ թշնամիք :
 Փորձեա զիս աստուած և ծանիր ըզսիրտ
 իմ . քննեա զիս և ծանիր զաւելիդս
 իմ , և տես թէ իցեն անօրէնութիւնք
 'ի ճանապարհս իմ . առաջնորդեա ինձ
 'ի ճանապարհս քո յաւիտենից :

Տալոս էր :

ՍԱՆՄՈՍ ՃԼԹ .

Ի Խարթօք . Սաղմոս 'ի Կաթիլ :

Ապրեցո զիս տէր 'ի մարդոյ չափէ :
 յառնէ անիրաւէ փրկեա զիս :
 Խորհեցան զանօրէնութիւն 'ի սիրտս
 իւրեանց . զոր ամենայն պատրաստեցան
 'ի պատերազմ :

Արեցին զԷզրուս իւրեանց որպէս զօձի, և թոյնք իժից ՚ի ներքոյ շրթանց նոցա :

Պահեա զիս տէր ՚ի ձեռաց մեղաւորի, և ՚ի մարդոյ չարէ փրկեա զիս :

Խորհեցան խախանել զգնացս իմ, թաքուցին ամբարտաւանք որոգայթ ինձ :

Լարս ձգեցին որոգայթ սախոյ իմոց, շուրջ զչաւգօք իմովք եղին ինձ զայլ թակղու թիւն :

Ըսացի տէր աստուած իմ ևս դու, ունին գիր տէր ձայնի աղօթից իմոց :

Տէր տէր զօրու թիւն փրկու թեան իմոյ, հովանի գլխոյ իմոյ յաւուր պաւտերազմի :

Սի մատներ զիս տէր ՚ի ջանկու թիւն մեղաւորաց, ոյք խորհեցան վան իմ, մի ընդ վայր հարկաներ զիս :

Թի մի երբէք բարձրացին և խորհուրդք նոյ մի կատարեցին, վախճան կատարածի նոցա վաստակ շրթանց իւրեանց ծածկեացէ զնոսա :

Երկցես ՚ի վերայ նոցա կայծակունս հրոյ և կործանեացես զնոսա, ՚ի սաւապանաց մի կարացեն կեալ :

Մարդոյ լեզուանոյ մի յաջողեացի ՚ի վերայ երկրի . զայր մեղաւոր չարիք իւր որսացեն ՚ի կորուստ :

Օանեաց զի առնես տէր գատաստան ազքատի և իրաւունես անանկի :

Երգարք գոհացցին զանուանէ քուժմէ, և բնակեացեն ուղիղք առաջի երեսաց քոյ :

Տուր ժոյ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԻ .

Սաղմոս ՚ի Գաւթի :

Տէր կարգացի առ քեզ և լուր ինձ . նայեա ՚ի ձայն աղօթից իմոց ՚ի կարգալ իմուժ առ քեզ :

Ուղիղ յեղեցին աղօթք իմ որպէս խունկ առաջի քո տէր . համբառնալ ձեռաց իմոց պատարագ երեկոյի :

Պիր տէր պահասպան բերանոյ իմոյ և գուռն ամուր շրթանց իմոց, զի մի խտորեացի սիրտ իմ բանիւ չարութէ : Ի պատճառել զպատճառս մեղաց ընդ մարդս ոյք գործեն զանորէնու թիւն . ոչ եղէց կորդ ընտրելոց նոցա :

Իրատեսցէ զիս արգարն ողորմու թիւ
և յանդիման արասցէ, իւզ մեղաւորի
մի օծցէ զգլուխ իմ այլ աղօթք իմ 'ի
կամս նորա:

Արգելան մերձ առ վնասն, գատաւորք
նոցա լուիցեն բանից խնոց և բազց
բասցին:

Որպէս թանձրու թիւն հողոյ զև սրվ
ուեալ է 'ի վերայ երկրի. ջրուեսցին
ոսկերք նոցա մերձ 'ի դժոխս:

Առ քեզ տէր տէր են աչք իմ, 'ի քեզ
յուսացոյ, մի հաներ զհոգի յինէն:
Պահեա զիս յորոգայթէ որ թաքու
ցաւ ինձ, 'ի գայթակղու թենէ գոր
ծողին զանօրէնու թիւն:

Ընկցին 'ի ցանցս նորա մեղաւորք, մի
այն եմ ես մինչեւ անցից:

Տունք ժ:

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԱ:

Խառնութիան 'ի Դաւիթ. Աղջի. 'ի ժամանակի զէ եր նա
յայրի անդ:

Չայնիւ իմով ես առ տէր կարգացի,
ձայնիւ իմով զտէր աղաչեցի:

Միտեցից առաջի տեսառն զաղօթս իմ,
զնեղուիս իմ առաջի նորա պատմեցից:

Ի նուազել յինէն հոգւոյ խնոց դու
տէր ծանեար զչաւիլս իմ. 'ի ճանա
պարհ յոր և գնայի թաքուցաւ ինձ
որոգայթ:

Հայելի յաջմէ տեսանէի և ոչ որ ճա
նաչէր զիս. կորեաւ յինէն փախուստ
իմ և ոչ գտաւ խնդրող անձին խնոյ:
Աղաղակեցի առ քեզ տէր և ասացի,
դու ես յոյս և բաժին իմ յերկրին
կենդանեաց:

Այցեա տէր յաղօթս իմ, զի ես խո
նարհ եղէ յոյժ. ապրեցս զիս 'ի հա
լածչաց խնոց զև հզօրացան քան զիս:
Տէր հան 'ի բանտէ զանձն իմ, գոհա
նամ զանուանէ քու մմէ:

Քեզ սպասեն արդարք, մինչեւ հա
տուսցես:

Տունք Ը: Գողթա Ժգ:

ՍԱՂՄՈՍ ՃԻԲ:

Սաղմո 'ի Դաւիթ. 'ի ժամանակի զէ հալածէր զնս Աբիսաղ
դրբի նորա:

Տէր լուր աղօթից խնոց, ունկն դիր
խնդրուածաց խնոց ճշմարտու թիւ քով:

Ի ուր ինձ արգարու թեամբ քով, և մի մտաներ ՚ի գատաստան ընդ ծառայի քում, զի ոչ արգարանայ առաջի քո ամենայն կենդանի :

Հարածեաց թշնամին զանձն իմ, խոնարհ արար յերկիր զիբանս իմ, եւ նստոյց զիս ՚ի խաւարի որպէս մեռեալ յաւիտենից :

Չանձրացաւ յիս հոգի իմ, և սիրտ իմ խռովեցաւ յիս :

Յիշեցի զաւուրան զառաջինս, խորհեցայ յամենայն ՚ի գործս քո, յարարածս ձեռաց քոց խորհեցայ, և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ :

Ընձն իմ որպէս երկիր ծարաւիւտ առ քեզ, վարկազակի լուր ինձ տէր, զի նուազեաց յինէն հոգի իմ :

Այն գարձուցաներ զերեսս քո յինէն, նմանիցիմ այնոցիկ որ իջանեն ՚ի գուբ :

Եւ սելի արա ինձ առաւօտու զողորմութիս քո, զի ես ՚ի քեզ տէր յուսացայ :

Յոյց ինձ ճանապարհ յոր և դնայից, զի առ քեզ տէր համբարձի զանձն իմ :

Փրկեա զիս ՚ի թշնամեաց իմոց տէր, զի դքեզ ապաւէն ինձ արարի :

Ուստ ինձ առնել զիամս քո, զի դու ես աստուած իմ :

Հոգի քո բարի առաջնորդեսցէ ինձ յերկիր ուղիգ :

Վասն անուան քո տէր կեցուցես զիս, արգարութեամբ քով հանցես ՚ի նեղութենէ զանձն իմ :

Ողորմութեամբ քով աստակեցես ըզ թշնամիս իմ, կորուսցես զամենայն նեղիչս անձին իմոց, զի ես ծառայ քո եմ :

Տո՛ւր 44 :

ԱՄՂՄՈՍ ՃԵՂՅ :

Սարնս ՚ի Վաւիլ . առ Վոլեալ :

Օրհնեալ տէր աստուած իմ, որ ուսոյց զձեռս իմ ՚ի սպտերազմ, և զմատունս իմ ՚ի ճախատամարտ :

Ողորմութիւնս իմ և ապաւէնս իմ, օգնական իմ և փրկիչ իմ, ապաւէնս իմ և ես յուսամ ՚ի նա . ո՛հ հնազանդէ զժողովուրդս ընդ ինեւ :

Տէր ո՞վ է մարդ զի յայանեցար դունմա, երամ որդի մարդոյ թէ համարիս ինչ զնա :

Մարդ նանրու-թեան նմանեաց, և ա
ւուրք նորա որպէս հովանի անցին :

Տէր խոնարհեցո զերկինս և եջ, մեր
ձեա ՚ի լերինս և ծխեսցին :

Փայլատակեա զփայլատակուես քո և
խռովեա զնոսա, առաքեա զնետս քո
և ցրուեա զնոսա :

Առաքեա զձեռն քո ՚ի բարձանց և փրկ
կեա զիս ՚ի ջուրց բազմաց, և ՚ի ձեռաց
որդւոց օտարաց :

Արոց բերանք իւրեանց խօսեցան զնան
րու-թիւն, և աջ նոցա աջ է մեղաց :

Ըստուած յօրհնու-թիւն նոր օրհնեցից
զքեզ, տասնաղեաւ սաղմոսարանաւ
սաղմոս ասացից քեզ :

Մ' տացէ զփրկու-թիւն թագաւորաց
մերոց, որ փրկելոցն իցէ զգաւ իթ ծա
ւայ իւր ՚ի սրոյ չարէ :

Փրկեա զիս և ապրեցո զիս ՚ի ձեռաց
որդւոց օտարաց :

Արոց բերանք իւրեանց խօսեցան ըզ
նանրու-թիւն, և աջ նոցա աջ է մեղաց :

Արոց ուստերք իւրեանց որպէս նորա
առնել հաստատուն են ՚ի մանկու-թե
նէ իւրեանց, Կստերք նոցա զարդա

րեալ և պաճու ճեալ ՚ի նմանու-թիւն
տաճարի :

Հտեմարանք նոցա լի են և բղխեն ՚ի
միմեանս, խաչինք նոցա բազմածինք
են և բազմանան ՚ի գնացս իւրեանց, և
անպեայք նոցա պարտաք են :

Այ գոյ խրամատու-թիւն ցանկոյ նոցա,
և ոչ աղաղակ ՚ի հրատարակս նոցա :

Արք երանեցից ժողովուրեան որոյ այս
այսպէս է, նա՛ երանի է ժողովուրեան
որոյ տէր աստուած է նոցա :

Տունք ԺԳ.

ՍԵՂՄՈՍ ՃԽԴ.

Սաղմոս օրհնութեանց Դ Վասիլի :

Ի՛արձը առնեմ՝ զքեզ աստուած իմ՝
և թագաւոր իմ, և օրհնեմ զանուն
քո յաւիտեան և յաւիտեանս յաւի
տենից :

Օ օրհանապազ օրհնեցից զքեզ, և դռ
վեցից զանուն քո յաւիտեան և յաւի
տեանս յաւիտենից :

Սե՛ծ է տէր և օրհնեալ է յոյժ, և մե
ծու-թեան նորա ոչ գոյ չափ :

Ազգք և ազգք գովեսցեն զգործս քո :

և զզօրութիւնս թո սրտովեսցեն :
 Զմեծ վայելչութիւն սխառաց սրբու-
 թեան թո խօսեսցին, և զքրանչելիս թո
 սրտովեսցեն,
 Զզօրութիւն ահի թո ասացեն, և
 զմեծութիւնս թո սրտովեսցեն :
 Զսխառակ բազում քաղցրութեան
 թո բզխեսցեն, և արդարութեամբ թո
 ցնծասցեն :
 Պթած սղարմած է տէր. երկայնամիտ
 և բազում ոգրով :
 Քաղցր է տէր առ ամենեւեան, և զը-
 թութիւն նորա ՚ի վերայ ամենայն ա-
 ըսարածոց իւրոց :
 Խոտտովան եզիցին առ բեզ տէր ամե-
 նայն գործք թո. և սուրբք թո օրհնեւ
 ցեն զբեզ :
 Զփառս արքայութեան թո ասացեն,
 և զմեծութիւնս թո սրտովեսցեն :
 Ճանաչել որդւոց մարդկան զզօրու-
 թիւնս թո, և զփառս մեծ վայելչու-
 թեան արքայութեան թո :
 Բրբայութիւն թո արքայութիւն ա-
 մենայն յաւիտենից, և տէրութիւն
 թո ազդէ մինչեւ յազդ :

Հաւատարիմ է տէր յամենայն ՚ի բա-
 նըս իւր, և արդար է յամենայն ՚ի գոր-
 ծըս իւր :
 Հաստատէ տէր զամենայն զայթակ-
 ղեալս, և կանգնէ զամենայն զբրեւալս
 Եւջբ ամենեցուն ՚ի բեզ յուսան, և դու-
 տաս կերակուր նոցա ՚ի ժամու :
 Տաս դու նոցա և կերակրին. բանաս
 զձեռն թո լցուցանես զամենեւեան
 քաղցրութեամբ կամօք բովք :
 Երգար է տէր յամենայն ճանապարհս
 իւր, և նք է յամենայն ՚ի գործս իւր :
 Սերձ է տէր առ ամենեւեան որ կար-
 դան առ նա, առ ամենեւեան ոչք
 կարդան առ նա ճշմարտութեամբ :
 Զկամս երկիւղածաց իւրոց առնէ տէր,
 աղօթից նոցա լէ և կեցուցանէ ըզ-
 նոսա :
 Պահէ տէր զամենեւեան ոչք սիրեն
 զնա, զամ մեզաւ որս սասակէ տէր :
 Զօրհնութիւնս տեառն խօսեսցի բե-
 բան իմ. օրհնեսցէ ամենայն կենդանի
 զանուէն նք նորա, յաւիտեան և յաւի-
 տեանս յաւիտենից :
 Տակը իւր : Գորդոյս ծր :

ՄԱՂՄՈՍ ՃԽԵ.

Աւելիս . Ագեայ և Օլտարիայ :

Օրհնեա անձն իմ զտէր օրհնեցից
զտէր 'ի կեանս իմ , սաղմոս սասայից
աստուծոյ իմոյ մինչեւ եմ ես :

Մի՛ յուսայք յիշխանս յորդիս մարդ-
կան , զի ոչ գոյ վերու-թիւն 'ի նոսա-
ւեցե հոգի 'ի նոցանէ և զարձցին անդ-
րէն 'ի հող , և յայնմ աւուր կորիցեն
ամենայն խորհուրդք նոցա :

Երանի ազգի որոյ տէր աստուած յա-
կովբայ օգնական է նմա , և յոյս նորա
'ի տէր աստուած է :

Որ արար զերկինս և զերկիր , զծով և
զամենայն որ է 'ի նոսա :

Ո պահէ զճշմարտութիւնս յաւիտեան ,
և առնէ իրաւունս զրկելոյ :

Տայ հայ քաղցելոց , և արձակէ զկա-
պեալ տէր :

Տէր բանոյ զաչս կուրաց , և կանգնէ
զգլորեալ տէր :

Տէր սիրէ զարգարս , տէր պահէ զպան-
դու խառ , զորբս և զայրիա ընդունի ձոր , և
զճանապարհս ամպարշտաց կորուսանէ :

Թագաւորեացէ տէր յաւիտեան , սա-
տուած քո սիրովն ազգէ մինչեւ յազգ .
Տուր է :

ՄԱՂՄՈՍ ՃԽԶ.

Աւելիս . Ագեայ և Օլտարիայ :

Օրհնեցէք զտէր զն բարի են սաղ-
մոսք , աստուծոյ մերոյ քաղցր եղելի
օրհնութիւնն :

Շինէ զերուսաղէմ տէր , և զըրուեալ
սըն խորայելի ժողովէ :

Իժշկէ զբեկեալ սիրտս , և պատէ զա-
մենայն վէրս նոցա :

Ո թուէ զբազմութիւն աստեզաց , և
զամենեանն զնոսա յանուանէ կոչէ :
Սեծ է տէր մեր և մեծ է զօրութիւնն
նորա , իմաստութե նորա ոչ գոյ բա-
րեգունի զճեզս տէր , և խոնարհ առ-
նէ զամբարտաւանս մինչեւ յերկիր :

Օրհնեցէք զտէր խոստովանութեամբ ,
սաղմոս սասայէք նմա օրհնութեամբ :

Ո զգեցոյց զերկինս ամպովք , պատ-
րաստ արար զանձրեւ իւր յերկիր :

Իուսոյց զխոս 'ի լերինս , զալարի 'ի
ծառայութիւն մարդկան :

Ո տայ անասնոց կերակուր , ճագուց
ադուաուց որ կարգան առ նա :

Ոչ թէ ընդ զօրութիւնս ձիոյ կամե
ցաւ տէր , եւ ոչ ընդ իրանս առն
սկայի հաճեցաւ :

Այլ հաճեցաւ տէր ընդ երկիւղածս
իւր , և ընդ այնոսիկ՝ ոչք յուսան յո
զորմութիւն նորա :

Տուր ժր :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ճ Ի Ե .

Ալեւիտ . Անգեայ և Օլայրիայ :

Գովեա երուսաղէմ զտէր :

Եւ օրհնեա զաստուած քո սիտին :

Օ ի զօրացոյց զնիզս գրանց քոց , եւ
օրհնեաց զըրդիս քո ՚ի քեզ :

Ո եդ զսահմանս քո ՚ի խաղաղութիւն .

պարարտութեամբ ցորենոյ լոյց զքեզ :

Առաքէ զբան իւր յերկիր , վաղվազ

ընթանան պատգամք նորա :

Գնէ զձիւն որպէս զասր , և զմեդ որ

պէս փոշի ցանեաց :

Արկանէ զսառն որպէս պատառս . ա

ռաջի ցրտոյ նորա . ս կարէ կեալ :

Առաքէ զբան իւր և հալէ զնոսա . շուն
չեսցեն հողմք և գնացեն ջուրք :

Պատմէ զբան իւր յակովբայ , զարդա
րութիւն և զիրաւունս իսրայելի :

Ոչ այսպէս արար ամենայն ազգաց
տէր , և զգատաստանս իւր ոչ յայտ

ներաց նոցա :

Տուր ժր : Գորլոս Թ :

Ս Ա Ղ Մ Ո Ս Ճ Ի Ե .

Ալեւիտ . Անգեայ և Օլայրիայ :

Օրհնեցէք զտէր յերկնից , օրհնե
ցէք զնա ՚ի բարձանց :

Օրհնեցէք զնա ամենայն հրեշտակք
նորա , օրհնեցէք զնա ամենայն զօրու
թիւնք նորա :

Օրհնեցէք զնա արեգակն և լուսին
օրհնեցէք զնա ամենայն աստեղք և լոյս :

Օրհնեցէք զնա երկինք երկնից , ջուրք
որ ՚ի վերոյ քան զերկինս օրհնեցէք
զանուն տեսան :

Օ ի նա ասաց և եղեն , հրամայեաց
և հաստատեցան :

կայոց զնոսա յաւխտեանս յաւխտե-
նից . սահման եդ որ ոչ անցանէ :

Օրհնեցէք զտէր յերկրէ , զիշապք և
ամենայն խորք :

Հուր և կարկուտ , ձիւն և սառն , հողմ
և մրրիկ , որ առնէք զբան նորս :

Երկնք և ամենայն բարձունք , ծառք
պտղաբերք և ամենայն մայրք :

Գազան և ամենայն անասուն , սողուն
և ամենայն թռչունք թեւաւորք :

Թագաւորք երկրի և զօրք իւրեանց ,
իշխանք և ամենայն գատաւորք երկրի :

Երիտասարդք և կուսանք , ծերք և տը-
ղայք օրհնեցէք զանուն տեսանն :

Բարձր եղեւ անուն նորա միայն , խոս-
տովանութի նմա յերկինս և յերկրի :

Բարձր առնէ տէր զեղջիւր ժողովը-
դեան իւրոյ , օրհնութիւն նմա յամե-
նայն սրբոց նորա , յորդւոցն խորայելի ,

ժողովուրդ որ մերձ է առ տէր :

Տունց ժգ .

ՍԱՂՄՈՍ ԺԽԹ .

Ելեւիս . Եգեոյ և Օյապիոյ :

Օրհնեցէք զտէր յօրհնութիւն նոր :

օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց :

Սրբախառցի խորայել յարարին իւր ,
որդիք սիօնի ցնծացեան ՚ի թագաւորն
իւրեանց :

Օրհնեցեն զանուն նորա օրհնութիւն ,
սաղմոսիւք և օրհնութեամբ սաղմոս
երգեացեն նմա :

Հաճի տէր ընդ ժողովուրդ իւր սուրբ
և բարձր առնէ զհեզս ՚ի փրկութեան .

Պարծեսցին սուրբքն փառօք և ցնծաւ
ցեն ՚ի հանգիստ իւրեանց , և բարձր
արասցեն զամ բերանովք իւրեանց :

Սուր երկասցրի ետ ՚ի ձեռս նոցա , առ-
նուլ հատուցումն ՚ի հեթանոսաց ՚ի

յանդիմանութի ամենայն ժողովրդոց :

Կապել զթագաւորս նոցա կապանօք ,
զգօրաւորս նոցա ձեռակապօք երկա-

թեօք :

Եւնել նոցա դատաստան ըստ գրոց . և
փառք այս են ամենայն սրբոց նորա .

Տունց ը .

ՍԱՂՄՈՍ ԺԺ .

Ելեւիս . Եգեոյ և Օյապիոյ :

Օրհնեցէք զաստուած ՚ի սրբութեան

նորա . օրհնեցէք զնա 'ի հաստատու
թեան 'ի զօրու թեան նորա :

Օրհնեցէք զնա 'ի զօրու թեան նորա ,
օրհնեցէք զնա 'ի բազում մեծութեան
նորա :

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն օրհնութեան ,
օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք և օրհնու
թեամբ :

Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ , գովե
ցէք զնա ուրախութեամբ :

Օրհնեցէք զնա 'ի բանս քաղցունս , գու
մեցէք զնա 'ի բարբառ լսելի :

Օրհնեցէք զնա 'ի ձայն գոհութեան ,
ամենայն հոգիք օրհնեցէք զտէր :

Տունք դ . գորգայս եր .
Կանոն յիւր : Չորր Կանոն Տունք ոչիւր .
Պիտանեաւ Սարգիս Գորգայս ծղ . Սաղմոն ճծ :
Տունք 'ի սմա սնկր :

ԱՂՕԹՔ ԱՄԲԱՎՈՒՄԱՅ ՄԱՐԳԱՐԻ

ԼԻԷՒ . Դ .

Տէր զուրբ քո լուայ և երկեայ , տէր
հայեցայ 'ի գործս քո և զարհուրեցայ :
Իմէջ երկուցիկեհրաննաց ծանիցիս դու ,

'ի մերձենալ ամացն յայտնեսցիս , 'ի
հասանել ժամանակին երեւեսցիս :

Ի խռովել անձին իմոյ 'ի ժամանակի
բարկութե , զըզրմութիւն յիշեսցես :
Լստուած 'ի հարաւոյ եկեսցէ , և սուր
բն 'ի փառան լեռնէ :

Յայտնեսցեն երկինք զվայելութիւն
փառաց նորա , և օրհնութեամբ նորա
լցան տիեզերք :

Ճառագայթք որպէս 'ի լուսոյ հատան
'ի նմանէ , և եղջիւրք 'ի ձեռին նորա
գտան . և անդ հաստատեցաւ զօրու
թիւն փառաց նորա :

Յերեսաց նորա ելլեն հարուածք , և
զհետ շաւղաց նորա երթիցեն մեծա
մեծք 'ի թռչնոց :

Եկաց և շափեաց զերկիր . հայեցաւ
և դիտեաց զհեթանոսս :

Երբինք հալեսցին և անտառք վատ
նեսցին . ճանապարհք որ յաւիտենից
'ի սկզբանէն էին կուրացցին , և 'ի նը
մանէ գողացէ ամենայն երկիր :

Տեսի զբանակս քու շացւոց . խռովե
ցան բնակիչք վրանացն մագիսմու .
Միթէ 'ի վերայ գետոց բարկացիս

դու տէր, կամ սրտմտութիւն քո 'ի վերայ գետոց, կամ բարկութիւն քո 'ի վերայ ծովո՞ւ :

Այլեր դու 'ի կառս քո . հեծեւութիւն քո փրկութիւն է յեւաներդ քո :

Չարթեաւ աղեղն քո, և զնետս կապարձից քոյ արբեցուցեր, զգետս ցըռուեցեր, զերկիր գողացուցեր 'ի սաստկութե՛ անձրեւի, որ անցանէ ընդ սա : Անդունդք աղաղակեցին մեծապէս . լոյս փայլումն արեգական արգելաւ, և ծագումն լուսնի դադարեաց :

Արպէս 'ի նշոյս սլաքաց քոյ գնացեն, և որպէս 'ի լոյս փայլատակման սրոյ քո : Բարկութեամբ զարթիցես 'ի վերայ երկրի, և գողութեամբ կացես զհեթանոսս :

Երեւեցար 'ի փրկութիւն ժողովրդեան քո, 'ի փրկել զընարեալ քո :

Մետածիդ եղեր 'ի գլուխս մարդկան ամբարտաւանից, մինչեւ յանդունդս ծովու ընկղմեցան :

Ինդրեցեր զվրեժ զօրութեամբ քով 'ի զօրագլխացն մեղաւորաց, որ յուսացեալ էին յանդգնութիս իւրեանց :

զի կերան զաղքատն 'ի գաղտնիս :

Առարեցեր 'ի վերայ ծովու զերիվարս քո, խռովեցան յաղթ ջուրքանդեպոց : Կացի ես և զեւան աղիք իմ 'ի ձայնէ բերանոյ իմոյ, եմուտ գողումն յասկերս իմ, և ես յանձն իմ խռովեցայ : Չայս պահեացես յառուր նեղութեան ամեւ 'ի վերայ ազգի որ մարտնչեին ընդ ժողովրդեան քում :

Թղենի ոչ տացէ զպտուղ իւր, և այդուոյ բեր մի գտցի . ձիթենի սնասցի, և երկիր մի բուսուցէ դալարի : Պակասեոցին հօտք 'ի ճարակաց, և եղինք մի գտցին առ մսուրս :

Ես 'ի տէր յուսացայ, ցնծացայց եւուրախ եղեց յաստուած փրկիչ իմ : Տէր տէր ետ ինձ զօրութիւն, և կաջոյց զոտս իմ 'ի հաստատութեան, 'ի վերայ սարանոյի թշնամոյն կաջոյց զիս և հանգոյց զիս երազ երազ : Փառք հօր և որդւոյ և :

Մ Ա Ղ Թ Ա Ն Ք

Սուր մեզ տէր լուր մեզ ողորմու
թեամբ, և գթութեամբ քո խնայեա
յարարածս քո :

Սարգասէր տէր վասն սրբուհւոյ ա
նարատի մօր քոյ և կուսի, եւ վասն
խաչի քո պատուականի ընկալ զաղա
չանս մեր և կեցո զմեզ :

Օչարդն և զաղին ՚ի վերն Ողորմեա կանանն գպես ՚ի 169
երես :

Այս Սաղմոս ինչնագիր Վասիէ է արքայոյ Ռոմոյ :
Ի ժամանակի զէ եւ նա Լահասակ ընդդէմ Վոդեախոս
ասացի Սասողէ :

Փոքր էի ես յեղբարս իմ, և կրտսեր
ի տան հօր իմոյ, արածէի զխաչինս
հօր իմոյ :

Չեռք իմ արարին սաղմոսարան, և մա
տուներ իմ կազմեցին գործի օրհնու
թեան :

Իսկ արդ ո՞ պատմեցէ զայս տեառն
իմում. ինքնին տէր ամենայնի լուիցէ
զամենայն :

Եւ առարեաց տէր զհրեշտակ իւր և
համբարձ զես ՚ի հօտէ խաչանց հօր ի
մոյ, և օժ զես յօժումն իւզոյ իւրոյ :
Եղբարք իմ մեծամեծք և գեղեցիկք, և
ոչ հաճեցաւ ընդ նոսա տէր :

Ելի ես ընդ առաջ այլազգւոյն, և նզո
վեցի զկուռս նորա :

Հանի զտուսեր ՚ի նմանէ և հատի զգը
լուխ նորին. և բարձի զնախատինս
յորդւոցն խարայելի :

Փառք հօր և որդւոյ և :

ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԵՐԻՑ ՄԱՆԿԱՆՑ

Իսկիւն Դ .

Օրհնեալ ես տէր աստուած հարցն մերոց, օրհնեալ փառաւորեալ անուն քո յաւիտեան :

Յիրաւունս անցուցեր զայս ամենայն ընդ մեզ, արդար ես դու տէր և ամենայն գործք քո ճշմարիտ են :

Ճանապարհք քո ուղիղ են, և ամենայն դատաստանք քո արդար են :

Գատաստան արդարութեան ածեր 'ի վերայ մեր ըստ ամենայնի զոր ինչ ածեր 'ի վերայ մեր, և քաղաքի սրբոյ հարցն մերոց երուսաղեմի :

Արդարութեամբ և յիրաւի ածեր զայս ամենայն 'ի վերայ մեր վասն մեզաց մերոց :

Ընօրինեցաք և յանցեաք ապստամբ լինիլ 'ի քէն . մեզաք յամենայնի և պատուիրանաց քոց մեք ոչ անսացաք :

Ոչ պահեցաք և ոչ արարաք որպէս պատուիրեցեր դու մեզ, զի բարիս զըստ ցուք մեք 'ի քէն :

Արդ զամենայն գոր արարեր և զոր ինչ ածեր 'ի վերայ մեր, արդար դատաստանաւ արարեր :

Սատնեցեր զմեզ 'ի ձեռս թշնամեաց մերոց անօրինաց խտից և ապստամբոց :

Ի ձեռս թագաւորի անօրինի և չարի քան զամենայն երկիր, մատնեցեր զմեզ եւ արդ ոչ գոյ մեզ ժամ բանալ զբերանս մեր, զի յամօթ և նախատինք եզաք ծառայից քոց և սլաշտօնեից :

Եւ մի մատներ զմեզ խպառ վասն անուան քո . մի ցրեր զուխտ քո, մի 'ի բացէ աւներ զողորմութիւն քո 'ի մէնջ :

Վասն աբրահամու սիրելւոյ քո, խաւ հակայ ծառայի քո, և խրայելի ընտրելոյ քո :

Խոստացար նոցա և սասցեր, բազմացուցից զզաւակ ձեր որպէս զաստեղս երկնից բազմութեամբ, և որպէս զաւաղ առ եզր ծովու :

Եւ արդ տէր նուազեցաք մեք քան զամենայն ազգս, և եմք տառապեալք յամենայն երկրի այսօր վն մեզաց մերոց :

Այ դոյ ՚ի ժամանակի յայսմիկ իշխան, մարգարէ և առաջնորդ, ոչ ողջակէզք պատարագաց, ոչ խունկք օրինաց և ոչ տեղի պատարագս մատուցանելոյ առաջի քո, և զողորմութիւն գտանել ՚ի քէն :

Այլ անձամբք խոնարհեալ և հոգւովք տառապանաց ընդունելի լիցուք մեք որպէս զողջակէզս խոյոց և զուարա կաց, և որպէս զբիրաւորս գառանց պարարտաց :

Այնպէս ընդունելի լիցին պատարա գըք մեր այսօր առաջի քո, զի կատա րեալ գացուք զկնի քո, և չէ յամօթ յուսացելոցս ՚ի քեզ :

Եւ արդ գամք զհետ քո ամենայն սըը տիւր մերովք, և երկնչիմք ՚ի քէն, և խնդրեմք զերեսս քո, տէր մի յամօթ առներ զմեզ :

Այլ արա առ մեզ ըստ հեզութեան քում և ըստ բազում ողորմութեան քում. փրկեա զմեզ վասն սքանչելեաց քոց տէր. և փառաւորեսցի անուն քո յաւիտեան :

Յամօթ լիցին ամեններեան, որ չարչա

րեն զճառայս քո. ամաչեցեալք լիցին բռնութիւնք նոցա, և ամենայն զբ րութիւնք նոցա խորտակեցին :

Եւ ծանխցեն զի դու ես տէր ասո ռած միայն, որ փառաւորեալդ ես ՚ի վերայ ամենայն տիեզերաց :

Օրհնեալ ես դու տէր աստուած հար ջըն մերոց, գովեալ և առաւել բարձ րացեալ յաւիտեան :

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոց, գովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեան :

Օրհնեալ ես ՚ի տաճարի փառաց սըը բութեան քո. գովեալ և առա :

Օրհնեալ ես ՚ի վերայ աթոռոյ արքա յութեան քո. գովեալ և առա :

Օրհնեալ ես որ նստիս ՚ի բրովքէս, և հայիս յանգունդս. գովեալ և առա :

Օրհնեալ ես ՚ի վերայ հաստատութե Երկնից. գովեալ և առա :

Օրհնեցէք ամենայն գործք տեառն ըզ տէր, օրհնեցէք և բարձր արարէք ըզ նա յաւիտեան :

Օրհնեցէք երկինք զտէր. օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեան :

Օրհնեցէք հրեշտակք տեսան, և ջուրք
 որ 'ի վերայ երկնից զտէր, օրհն :

Օրհնեցէք զօրու թիւնք տեսան, և
 բեզակն և լուսին զտէր, օրհն :

Օրհնեցէք սատեղիք երկնից, անձրեւք
 և ցօղք զտէր, օրհն :

Օրհնեցէք ամենայն հողմք, հուր և
 ջեր զտէր, օրհն :

Օրհնեցէք ցուրտ և տօթ, ցօղ և ձիւ
 նաբեր զտէր, օրհն :

Օրհնեցէք սառն և սպարզ, եղեամն և
 ձիւն զտէր, օրհն :

Օրհնեցէք սիւք և գիշերք, լյս և
 խաւար զտէր, օրհն :

Օրհնեցէք տնդք և փայլատակունք,
 և Լ. րկիր զտէր, օրհն :

Օրհնեցէք լիւրինք և բլուրք, և ամե
 նայն բոյսք երկրի զտէր, օրհն :

Օրհնեցէք աղբիւրք, ծովք և գետք
 զտէր, օրհն :

Օրհնեցէք կէտք և ամենայն կայտաւք
 որ 'ի ջուրս, և թռչունք երկնից ըզ
 տէր, օրհն :

Օրհնեցէք գազանք և անասունք, և
 որդիք մարդկան զտէր, օրհն :

Օրհնեցէք խորայել զտէր, օրհնեցէ
 և բարձր արասցէ զնա յախտեան :

Օրհնեցէք քահանայք զտէր, օրհն :

Օրհնեցէք ծառայք տեսան զտէր, օրհն :

Օրհնեցէք անձինք, և շունչք արդա
 ղոց զտէր, օրհն :

Օրհնեցէք սուրբք և խոնարհք սրբ
 տիւք զտէր, օրհն :

Օրհնեցէք անանիա ազարիա և միայել
 զտէր, օրհն :

ՕՐՀՆՈՒԹՈՒՆ ՄԱՐԻԱՄՈՒ
 ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԵՆ

Դրո՛ւ Ա :

Ս Ե ծայուցէ անձն իմ զտէր, և ցրն
 ծայցէ հողի իմ աստուծով փրկչաւ
 իմով :

Այց արար 'ի վերայ խոնարհութեան
 աղախնոյ իւրոյ, այսու հեան երանեա
 ցեն ինձ ամենայն ազգք :

Արար ընդ իս մեծամեծս հզօրն, և
 սուրբ է անուն նորա :

Ողորմութիւն արար ազգաց յազգս եր

կիւղածաց իւրոց . արար զօրութիւն
բազկաւ իւրով :

Տրուեաց զամբարտաւանս 'ի մտաց սրբ
տից , և քակեաց զհզօրս ասթօռոց :

Օխոնարհս բարձրացոյց , զկարօտս ե
լնց բարութեամբ , և զմեծատունս
արձակեաց ունայնս :

Պաշտպանեաց իարայելի ծառայի իւրոյ ,
յիշելով զոգորմութիւն իւր :

Արպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր , բնդ
արբահամու . և զաւակի նորա յաւի
տեան :

ՕՐՀԿՈՒԹԻՒՆ ԶԱՐԱՐԻԱՅԻ ՀՕՐԵ
ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ ՄԿՐՏՁԻՆ
Դ . Կ . Ա .

Օրհնեալ տէր աստուած իարայելի
որ յայց ել , և արար փրկութիւն ժո
ղովրդեան իւրոյ :

Յարոյց մեզ եղջիւր փրկութե 'ի տանե
դաւթի ծառայի իւրոյ , որպէս խօսե
ցաւ բերանովք սրբոցն՝ որ յաւիտե
նից մարգարէքն եկին :

Փրկութիւն 'ի թշնամեաց մերոց , և
'ի ձեռաց ամենայն ատելեաց մերոց :
Անել ողորմութիւն առ հարս մեր ,
և յիշել զկտակարանս սրբութեան իւ
րոյ :

Լքդումն զոր երդուաւ արբահամու
հօր մերոյ , տալ մեզ առանց երկիւղե
զփրկութիւն 'ի թշնամեաց մերոց :

Պաշտել զնա սրբութեամբ և արդա
րութեամբ առաջի նորա զամենայն ա
ւուրս կենաց մերոց :

Եւ գու մանուկ՝ մարգարէ բարձրե
լոյն կոչեսցիր . գնասցես առաջի տես
սըն պատրաստել զճանապարհս նորա
Տալ զգիտութիւն փրկութեան ժողո
վրդեան իւրոյ , 'ի թողութիւն ամե
նայն մեղաց մերոց :

Վասն գթոյ ողորմութեան տեսառն
աստուծոյ մերոյ , որով երեւեցաւ մեզ
արեգակն 'ի բարձանց՝ լուսաւոր առ
նել զխաւար մեր :

Ծաղկել լոյս 'ի վերայ այսօցիկ որ նբ
տեսք 'ի խաւարի և 'ի սառւերս մա
հու . ուղղել զոտս մեր 'ի ճանապար
հըս խաղաղութեան :

ԱՂՕԹՔ ՍԻՄԵՈՎՆԻ ԾԵՐՈՒՆԻՈՅՆ

ԴՆԻ Բ.

Արդ արձակեալ զճառայս քո տէր ըստ բանի քում ՚ի խաղաղութիւնն, զի տեսին աչք իմ զիբրիսութիւնն քո զոր սրատրաստեցեր առաջի ամենայն ժողովրդոց :

Ի զս յայտնեցար հեթանոսաց, և փառք ժողովրդեան քում իսրայելի :

ԱՂՕԹՔ ԱՊԱԼԽԱՐՈՒԹԵԱՆ ՄԱՆԱՍԵՒ ԹԱԳԱՒՈՒ

Տէր ամենակալ տասուած արբանձու, սահակաց, յախովբայ և զաւտիկ նոցա արդարաց, ամենակալ տէր՝
Թոյ զմեզս իմ :

Որ արարեր զերկինս և զերկիր և զամենայն զարդ նոցա, ամենակալ տէր :

Որ կապեցեր զճով բանիւ հրամանի քս, փակեցեր զտարս, կիւրեցեր ահաւոր և փառաւորեալ անուամբ քով սրբով, ամն :

Որ ամենայն ինչ սարսի և դողոց յերեսաց ահի զօրութեան քս, ամն :

Ընդու է մեծ վայելքս թիւն փառաց սրբութեան քս, ստատիկ է բարիութիւն սպանալեաց քոյ ՚ի վերաց մեզաւորաց, անչափ և անքնին են ողորմութիւնք աւետեաց քոյ, ամն :

Գու տէր բարձրեալ գեթան՝ երկայնամիտ բազումս զորմ, և զըջանաս ՚ի վերաց չարեաց մարդկան, ամն :
Գու տասուած ոչ եգեր ապաշխարութիւն վասն արդարացն արբանձու, սահակաց և յախովբայ, սրբ ոչ մեզան քեզ, ամն :

Այլ եգեր սպաշխարութիւն վասն իմ մեզաւորիս, զի մեզայ աւելի քան զուսաղ ծովու, և բազմացան անօրէնութիւնք իմ, ամն :

Չեմ արժանի հայիլ և տեսանել զբարձրութիւնս երկնից ՚ի բազմութեան անօրէնութեան իմոյ, ամն :
Կրպեցեալ եմ ես ՚ի բռնութեանէ կապանաց երկաւ թից, և ոչ գոյ ինձ հանդիտ, ամն :

Ի արկացուցի զբռնմանութիւն և չար սուսջի քս սղա-

բի կանգնեցի պատկեր և բարձրացուցի զցատու մնամս :
Եւ արգ տէր խոնարհնեցուցանեմ զձուներ սրտի խնց
և հայցեմ 'ի բարդրու թննէ քու մէջ . ամե :

Սեղադ տէր մեղայ , և զանօրէնու թիւնս իմ ևս ին
ձէն գիտեմ . ամե :

Ըշաշեմ և ինդրեմ 'ի բէն թող ինձ , տէր թող ինձ
և մի կորուսաներ զիս ըստ անօրէնու թեան իմոյ ամե :

Սի յաւիտեան բարկանար ինձ տէր և մի յիշեր զշարկ
սնն իմ , և մի պարտաւորեր զիս ընդ իջեալսն 'ի ներքոյ
երկրի չարեօք . ամե :

Օ ի դու աստուած՝ աստուած սպաշխարողայ ես ,
և յիս ցոյց զբարեբարութիւնք քո որ անարժան եմ ամե :

Կեցուսցես զիս ըստ բազում ողորմութեան քում , և ևս
օրհնեցից զբեզ զամենայն աւուրս կենոյ իմոյ ամե :

Օ բեզ տէր օրհնեն ամենայն զուարթումեր երկնից ,
և քո են փառք յաւիտեանս . ամէն :

Փառք հօր և որդւոյ և Ը յովմ և միշա և :

Ըշաշեմ և ինդրեմ 'ի բէն տէր , թող ինձ զմեզս իմ
Բազում ողորմ տէր , ողորմես ինձ :

Ըտուած , քու ետ զիս զմեղաւորս 'ի մեղայ և կեցու
Ը բարիչ իմ և յոյս աւտուած , զ իմս յիս 'ի մեղաւ

ցնայ ծառայս , և ողորմես ինձ բազմամեղս :

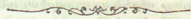
Ը մեղօրհնեալ սքբուհի և միշա կոյս աստուած մին
մարիամ , բարեխօսես աւ տէր փսն իմ մեղաւորիս :

Ը մենայն սուրբ աստուծոյ , բարեխօսեցէք աւ հայր
'ի յերկինս փսն մեր մեղաւորացս :

Վրիտտոս որդի աստուծոյ անոխակալ , ընկալ զաղա
ջանս մեր , զև 'ի բեզ են ապու ինեալ անձինք մեր :

Յաղթող զորութեամբ՝ սուրբ և կենդանարար և
պատուական խաչիւ քս տէր պահպանես զմեզ :

Ը ապրեա տէր զհիշելու խաղաղութեան քս , որ ե
կեալ պահեցէ զմեզ անխուփս 'ի տուէ և 'ի գիշերին
Եւ մարդասիրութեամբ քով յիշես զմեզ տէր , յի
շես զմեզ յորձամ դաս արթայութեամբ քով , և ու
ղորմես մեզ :

Մատարութիւնս խրատական յաղագս սղծիցն , զոր արարեալ է
Տեառն Սերտի եղբօն Գրիգորի հայոց կաթողիկոսի :

Ը աղթք հասարակաց բրիտանից մեծայ և փոքունց
զոր պարտին ուսանել ամենեքեան և ուսուցանել

զմիմենս . բահանայք՝ զժողովուրդս , հարբ զօրկիս
մարք , զգտերս , և ընկեր՝ զմեկերն իւր : Եւ աղս

թեցեն սփաւ յաւուրն հինգ անգամ՝ երկտա
սան ծնրաղբութեամբ 'ի ժամուն . այսինքն՝ յաւառս

տուն , 'ի ճաշուն , 'ի հասարակ աւուրն , յերեկոյին ,
և 'ի հանգստեանս : Ըղտ թէ պղերդ պ ընկնի և

ճաւանայ զհինգ ժամ աղօթմ կատարել , աղօթեցէ
չորս անգամ , կամ երեք անգամ , կամ երկու անգամ

կամ մի անգամ՝ յաւուրն . որ միայն ճանաչի թէ քը
բիտանեաց է , և զինքն ծանկնէ թէ արարած եմ աւ

տուծոյ և երկրպագու նորա : Եւ թէ զամենայն բա
նըս աղօթիցն հեղոյ ուսանիլ , (սրբ զաստանայս

կան երգս բազումս փութալ ուսանին) , ուսցի ըզ
կես սրբս , կամ այլ նուազ , զի թէ տունս երիս ու

սանիցին 'ի սմանէ , և աղօթեցեն երիս ծնրաղբու
թեամբ 'ի ժամուն , ընդունել է առաջի աստուծոյ

Ըղտ թէ որ 'ի բրիտանից անփոյթ առնէ զա յու
սանելոյ և յաղթելոյ , յանդիմանեացի . . . ժող

փոյն այլազգեաց , որք զազօթան զոր ուսոյց նոցա ,
 Ի պատերազմուես անաբա՛ ոչ խախանեն՝ թող լձէ Ի
 խաղաղութեանս ։ Իսկ մեր ժողովուրդք արասաց սև
 զօթից անդուց բնաւ ոչ յիշեն զանունն աստուծոյ ,
 զի ոչ ունին փոյթ Ի կարգս աղօթից որպէս զաստ
 ուածապաշտոսյալ սիրին զգատարկաբանութիւն քան
 զաղօթս ։ Եւ լձէ երբեմն զան ոմանք յաղօթել առ
 քահանայիցն , կամ փակեալ բերանով կանգնին , կամ
 զուստարութիւնս առնեն ընդ միմեանս . զի ոչ ին
 քեանք գիտեն զբանս աղօթից և ոչ քահանայից միտ
 զնեն սաղմոսաց և սրաշտամանց ։ Այան այսր արտ
 ձանի արարաք զաղօթս զայս պարզ և յատկ բա
 ռիւ վանս արմարաց զիւրահաս լինելոց , որ է սա
 կաւ ըստ բանից՝ տունս քանն և չորս , ըստ ժամուց
 սուրճեան և գիշերոց , և ըստ տարից սրբոց մարգա
 րելոցն , և զօրս որ ըստ մասց , զի զսոլազոյն սիւ
 սրս ինդբաւածոց մերոց որ յատուծոյ՝ ունի յին
 քեան . և առայք ժողովուրեան մերում յուսումն ,
 զի ամենայն անձն բրիտանիէ ուսիլ զա , և ուր
 հանդիպելոցն Ի ժամ՝ աղօթիցն՝ խօսելոցն սովա
 ընդ աստուծոյ լձէ յեկեղեցոյ՝ լձէ Ի անն լձէ յան
 գի՝ լձէ Ի գործ ինչ լձէ Ի շանապարհի , և որք ա
 սանին զա և աղօթեացեն մտազրութեամբ՝ չեքու
 ւանքն սրտիւ և արասաւօք , ամենայն ինդբաւածք
 որ գրեալ են Ի սմա՝ կատարելոցն Ի կենդանութե
 և յետ մահոս ։ Իսկ որք արհամարհեն և ոչ ուսանին
 և ոչ աղօթեացեն , ինքեանք անցեն զի՞նս անձանց
 իւրեանց , մեր հասար Ի մէնջ զպաւածառն՝ առնե
 լով զաղօթս զայս , զի մի այլ և եւս սրաւածուեացեն
 լձէ ոչ գիտեմք զբանս աղօթից , վանս այնորիկ ոչ

կամք յաղթես ։ Բայց ծանիցեն այնպիսին , լձէ սա
 տանայ ոչ այնչափ ջանայ զայլ բարեգործութիւնս
 մեր խախանել՝ որչափ զաղօթս , զի գիտե՛ որ յաղ
 թթս միայն ինքն հալածի Ի մէնջ , և աստուած բը
 նակէ Ի մեզ ։ Երգ՝ մեր պղպեւցարք զբարեբարն սա
 տուած բանալ զաւս մտաց ձեւոց , յոմարութեամբ
 ուսանել զա և աղօթել , և աստուծոյ սիրել լինել
 Եւ յաղթեն՝ գիշերսրտս կաթուղիկս հայոց , և
 զեղբայրն նորա զԱրտես զաղօթիցս յօրինոցն յիշե
 ցեք Ի բրիտոս ։ Եւ որք ընդօրինակէք Ի գիրս
 զաղօթս , գրեցեք և զկրատական բանս զայտօրիկ և
 որք գրեն զամ գրեցելն Ի գիրութիւն կենայն յա
 շխանից ։ Եւ որք ուսանին և աղօթեացեն , ողորմա
 թիւն ընկալցին Ի բրիտոսե . և որք ուսուցանելոցն
 զննկերս , վարձս առցին յատուծոյ ։ Եւ որք գրենն ,
 մի առաւելքան զօրինակն՝ բան կամ գիր խօսնեա
 ցեն , և մի նաւաղ գրեցելն , զի մի այլ և այլ լինի
 ցին բանքն , այլ հաւասար լիցին ամենեքեան
 սւր և գրեցելն ։ Եւ տիմարքն Ի գիրս՝ աղիզ գրու
 զայն տացեն գրել , և բրիտոսի վնարք յախանա
 նա . ամեն ։

ԱՂՕԹԻ Ի ՌԻՄԻՔԱՆՁԻՒՐ ԱՆՁԻՆ
 Ի ԲՐԻՍՏՈՍ

Օրք արտելալ է սրբոյ սիստան՝ Արտիսի հայոց խախաղիտի Գ
 + աւատով խոստովանեմ և երկիրդդ անեմ քեզ ,
 հայր և սրդի և սուրբ հոգի , անեղ և անմահ բնու
 թիւն , արարիչ հրեշտակաց և մարդկան և ամ և զե

լոյց, ողորմեա քո արարածոցս, և քինձ բազմամեղևս :
 Հաւատով խոստովանիմ և երկիրդագանեմ քեզ ան-
 բաժանելի լոյս, միասնական սուրբ երշտրդութիւն և
 մի աստուածութիւն, արարիչ լուսոյ և հալածիչ խա-
 ւարի, հաղածեալ ՚ի հոգւոյ իմմէ զխաւար մեզոց և
 անգիտութեան, և լուսաւորեալ զմիտս իմ ՚ի ծա-
 մնու յայսմիկ ազօթել թեղ ՚ի հաճոցս, և ընդունիլ
 ՚ի քէն զինդրուածս իմ, և ողորմեա քո արարածոցս
 և քինձ բազմամեղևս :

Հայր երկնաւոր աստուած ճշմարիտ, որ առաքելցեր
 զորդիդ քո սիրելի ՚ի խնդիր մարտեալ ոչխարին, մե-
 զոց յերկինս և առաջի քո, ընկալ զեա որպէս զանա-
 սակ որդին, և զպէցո քինձ զպատմուածանն զառաջին
 զոր մերկացայ մեզօք, և ողորմեա :

Արդի աստուծոյ աստուած ճշմարիտ, որ խոնարհե-
 ցար ՚ի հայրական ծոցոյ՝ և առեր մարմին ՚ի սրբոյ
 կուսէն մարիամոց վասն մերոց փրկութեան, խաչե-
 ցար, լծալեցար և յարեար ՚ի մեռելոց, և համբար-
 ձար փոռօք առ հայր մեզոց յերկինս և առաջի քո,
 յիշեալ զեա որպէս զաւազակն յորժամ գաս արքայու-
 թեանք քով, և ողորմեա :

Հօգի աստուծոյ աստուած ճշմարիտ, որ իջեր ՚ի
 յորդանան և ՚ի վերնատունն, և լուսաւորեցեր զեա
 մկրտութեամբ սուրբ աւաղանին, մեզոց յերկինս և
 առաջի քո, մաքրեալ զեա վերստին աստուածային հը-
 բով քով որպէս հրեղեն լեզուօք սուրբ զառա-
 քեալն, և ողորմեա :

Կնեղ բնութիւն, մեզոց թեղ մօտ իմովք, հոգւոյ
 և մարմնով իմով մի յիշեր զմեզս իմ զառաջինս վա-
 սնն անուանից քում սրբոյ, և ողորմեա :

Տեսող ամենայնի, մեզոց թեղ խորհրդով բանիւ և
 գործով, քննեա զձեռագիր յանցանաց իմոց, և գրեա
 զանուն իմ ՚ի դպրութեան կենաց, և ողորմեա :
 Բննող դատունեաց մեզոց թեղ կամոյ և արևոց
 դիտութեամբ և անգիտութեամբ, լծողութիւն շք-
 նորհեա մեղաւորիս, զի ՚ի ճննդենէ սուրբ աւաղա-
 նին մինչև յայսօր մեղաւցեալ եմ առաջի աստուա-
 ծութեանդ քո զգայարանօք իմովք, և ամենայն ան-
 դասօք մարմնոցս, և ողորմեա :

Վե՛նայինամ տէր, դիր պահապան աչոց իմոց զեւ-
 կիւղ քո սուրբ՝ ոչ եւս հայիլ յարատ, և ականնոց
 իմոց՝ ոչ արորժել լսել զբանս չարութեան, և բե-
 բանոց իմոց՝ ոչ խօսիլ զստութիւն, և սրտի իմոց՝ ոչ
 խորհիլ զպարութիւն, և ձեռոց իմոց՝ ոչ գործել
 զանիրաւութիւն, և սոյն իմոց՝ ոչ գնալ ՚ի ճանա-
 պարհս անօթեմութե, այլ ուղղեալ զարժումն սոցս
 ընիլ միշտ ըստ պատուիրանոց քոց յամի, և ողորմ :

Հուր կենդանի բրիտանոս, զհուր սիրոյ քո զոր ար-
 կեր յերկիր, բորբոքեա յանձն իմ, զե այրեացէ զսխա-
 հոգւոյ իմոց, և սրբեացէ զսխիզ՝ մտաց իմոց, և մաք-
 րեացէ զմեզս մարմնոց իմոց, և վաւեացէ զլոյս գե-
 տութեան քո ՚ի սրտի իմում, և ողորմեա :

Իմաստութիւն հօր յիսուս, սուր քինձ իմաստու-
 թիւն զբարիս խորհիլ և խօսիլ և գործել առաջի քո
 յամենայն ժամ, ՚ի չար խորհրդոց ՚ի բանից և ՚ի
 գործոց փրկեալ զեա, և ողորմեա :

Կամեցող բարեալս անբ կամարար, մի լծողուր զեա
 ՚ի կամս անձին իմոց գնալ, այլ առաջնորդեա քինձ լի-
 նիլ միշտ ըստ կամոց քոց բարեսիրաց, և ողորմեա :
 Արքայ երկնաւոր, սուր քինձ զարքայութիւն քո՝

զոր խոստացար սիրելեաց քոց , և զօրացս զսիրտ իմ
առեւ զմեզս և սիրել զքեզ մխայն , և առնել զկամն
քո , և ողորմեա :

Ինամուղ արարածոց , պահեա նշանաւ խաչի քո ըզ-
հօգի և զմարմին իմ 'ի պատարանաց մեզաց , 'ի փոր-
ձու թեանց դիւայց , և 'ի մարդոց անիրաւաց , և յա-
մենայն վասնելոյ հոգւոյ և մարմնոյ . և ողորմեա :

Պահապան ամենայնի բրիստոս , աջ քո հովանի լիցի
'ի վերայ իմ 'ի տուէ և 'ի գիշերի , 'ի նստիլ 'ի տան ,
'ի գեաւ 'ի ճանապարհ , 'ի ննջել և 'ի յառնել , զի մի
երբէք սասանեցայ , և ողորմեա :

Ըստուած իմ , սր բանսս զձեռն քո և ընտս զամե-
նայն արարածս ողորմութեամբ քով , քեզ յանձն
առնեմ զանձն իմ , դու հոգս և պատրաստեա ըզ-
պետս հոգւոյ և մարմնոյ իմոյ յայտմ հեռե մինչեւ
յաւիտեան , և ողորմեա :

Գարծուցիչ մարտերոց , դարձս զիս 'ի չար սովորու-
թեանց իմոց 'ի բարի սովորութիւն , և բեւեռեա
'ի հօգի իմ զստիպեա օր մահուն , և զերկիւզ դեհնե-
նին և գեւր արբայութեանն , զի զդժոցայց 'ի մեղաց'
և զբոճեցից դարդարութիւն , և ողորմեա :

Մըխրանմահու թեւ , աղբերացս 'ի սրտե իմմէ զարտա-
սուս ապաշխարութեան որդես պանկին՝ զի բուա
ցից զմեզս անձին իմոց յառաջ բան զերաննին իմ յաչ
խարհէս , և ողորմեա :

Պարգեւելչ ողորմութեան , պարգեւեա ինձ ուղղա-
կեա հաւատով և բարե գործով , և սուրբ մարմնոց
և արեան քո հաղորդութեամբ պայ առ քեզ , և ողոր
Բարեբար տեր , հրեշտակի բարեոց յանձն արտացես
զիս քաղցրութեամբ աւանդել զհօգի իմ և անխտով

անցուցանել ընդ չարութիւն այսոցն որք են 'ի ներ-
քոց երկնից , և ողորմեա :

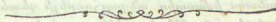
Լոյս ճշմարիտ բրիստոս , արժանաւորեա զհօգի իմ
ուրախութեամբ տեսանել զլոյս փառաց քոց 'ի կոյնն
առտրն , և հանգչիլ յուսով բարեաց յթեւանս ար-
դարոց մինչեւ յօր մեծի գարտեան քո , և ողորմեա :

Գոտուոր սրդար , յորժամ գաս փառօք հօր դա-
տել զիկեղտնիկ և զմեռեալս , միմտաներ 'ի դատա-
տան ընդ ծառայի քում , այլ փրկեա զիս 'ի յաւիտե-
անկան հրոյն , և բեւել արա ինձ զերանաւեա կուռ-
մբն արդարոց յերկնից արբայութիւնդ , և ողորմեա :

Ըմենողորմ տեր , ողորմեա ամենայն հաւատացելոց
'ի քեզ , իմոց և օտարաց , ծանօթից և անծանօթից ,
կենդանեաց և մեռելոց , շտրհեա և թշնամեաց ի-
մոց և ատերեաց զթողութիւն՝ որ սու խս յանցա-
նաց , և դարձս զնոսս 'ի շարեացն զոր ունին վասն
իմ , զի ողորմութեանդ քում արժանի եղիցին , և ողոր

Փառաւորեալ տեր , ընկալ զաղաչանս ծառայիս քո ,
և կատարեա 'ի բարի զինդրուածս իմ բարեխօսու-
թեամբ սրբուհւոց ատուածածնին և յովհաննու-
մկրտչին և սրբոյն սոսեփանտսի նախավկային և սրբ-

բոյն դրիդորի մերոյ լուսաւորչին , և սրբոց առաքե-
լոց , մարդարելոց , վարդապետաց , մարտիրոսաց ,
հայրապետաց , ճգնաւորաց , կուսանաց , և ամենայն
սրբոց քոց երկնաւորաց և երկրաւորաց : Ըշք քեզ
փառք և երկրպագութիւն անբաժանելի սուրբ եր-
բորդութեանդ յաւիտեանս յաւիտեանից , ամէն :

ՄԱՂՁԹՒՔԻ ԶՕՐԱՆՈՐԻ ԱՐՏԱՆԻՐԱՅ ԳԻՇԵՐԱՅՆՈՑ

Արքեպիսկոպոս Գրիգորի Գրիգորի Գրիգորի Գրիգորի

ԲԱՆ ՃԲ.

Սնկալ քաղցրութեամբ, տեղ աստուած հոգի, բզ զանեացողիս զարդանս. մատեր գթութեամբ ապասկանեալս զխօք, փարատեա ամենապարզեւ, զամօթական տիրութիւնս. բարձ յիկէն սղորման, զանբերերելի ծանրութիւնս. անջրպետեա հարաբար, զանհայու կրթութիւնս. աւարեա միշտ յաբ թող, զհարեղին հաճութիւնս. բացազբեա վերեա յին, զմերկչին մատառուդ. կնքեա կեցուցիչ, զիս բուսչին ընծացաննս. ջրուեա ծածկատես, զմբու նոզին չար գամունս. խորտակեա անքնին, զմարտ զին գիւնցմունս : Տեառնազբեա քո անուամբդ բզ լուսանցոյ երգ յարկիս, պարփակեա քո ձեռամբդ զաւաստոյ տաճարիս, զժողբեա քո սրեամբդ բզ մուտ սեմոյ սենեկիս. կերպոցս զքո նշանդ ՚ի հետո ելից մաղթողիս. ամբոյս քո աջովդ զհանգստեանս խշտի. մարբեցես ՚ի յարից զժամկարան անկողնոյս, պահեցես քո կամբդ զտառապեալ անձն ողւոյս, անխորդախ արասցես զքո շնորհեալ շունչ մարմնոցս : կայուցես շքափակ զպար զօրուդ երկնայնոյ. կար կեցես ՚ի գիմի ընդգեմ զիւտն զասու : Տուր հանգիստ բերկրութեան մահահանգոյնս նիրհման ՚ի խորութեան գիշերիս, բարեխօսութեամբ հոյցուած ծոց սրբոյ աստուածածնիդ և ամենայն ընտրելոյ : Անխոփեալ պարտեա զբառուհան տեսութեանց զբայարանացս խնամոյց անպարհուրելի զետեգմամբ ՚ի ծիփական խոտութեանց, կնիցարական զբարձնայ,

անբժական երազոյ, խօրակնաց ցնորից, յիշատակաբոյ յուսոյդ անջնասելի սրաշուպանեալ, Լու սթափեալ վերտափն ՚ի ննջմանէ ծանրութեան ամենազատտ արթնութեամբ, հոգեկերպ զուարթութեամբ ՚ի քեզ արձանացեալ զայս ձայն մաղթանաց բարեամբ : հաւատոց քեզ ամենօրհնեալ թագաւոր փառաց անձառից, փառաբանողաց երկնագումար խմբից երգակեցեալ յերկինս առաքել : Օ ի դու փառաւորեալ ես յամենայն արարածոց յաւիտեանս յաւիտեանից, ամեն :

ԱՂՁԹՒՔ ԵՐԵՎՈՑԻՆ

Արքեպիսկոպոս Գրիգորի Գրիգորի Գրիգորի

ԲԱՆ ԳԲ.

Ստուած յաւիտենական, բարերար և ամենակալ, ստեղծիչ լուսոյ, և յօրինիչ գիշերոյ, կեանք ՚ի մահու, և բոյս ՚ի խաւարի. յոյս ակն ունողաց և երկնայնմտութիւն տարախուսեցոյ, Որ ամենաբարեեստ ի մաստութեամբ քո գարձուցանես յայդ զստուերս մահու, աննուազ ծագումն և անմուտ արեգակն. քանզի ոչ զօրէ ծածկել զփառս սերութեան քո խաւար գիշերոյ, որում կրկին ծուեր երկրպագութեան ամենայն եղբայր երկնաօրաց և երկրաւորաց և սանդարմտականաց. որ լուս զհնձութիւն կապելոյ, և հայիս յարթոս խնարհաց, և ընդունիս զինդբուսածս նոցա. աստուած իմ և թողաւոր իմ. կեանք իմ և ապաւէն իմ. յոյս իմ և վառահոթութիւն իմ. յեառու քրիստոս աստուածդ ամենայնի, սուրբդ հան

գուցեալ ՚ի հազիս սրբոց : մխիթարութիւն վշտոց ,
 և քաւարան մեղուցեայց : Ար գիտես զամենայն յաւ
 առջ քան զլինել նոցա : սուտքեա զպահարանողա
 կան զօրութիւն աղջ քո , և զիրկեա զիս յերկիւղէ
 գիշերի և ՚ի գիւէ չարէ : Արդես զե զվշատակ սու
 կալի և սուրբ քո տնուանդ՝ միշտ համբուրեալ շք
 թամբ հոգւոյ՝ բղձութեան շնչոյ , կեցից պահպա
 նեալ ընդ այնոսիկ որ կարգան զքեզ ՚ի բարբ օրտէ :
 Եւ ՚ի դրօշակ խաչի քոց նշանիդ , զքր ասաուածա
 յին արեամբք քո ներկեալ նորագեցեր , և ՚ի նոյն շնորհ
 սոգեգրութեան զմեզ մկրտեցեր , և ՚ի փառս պատ
 կերի քո նկարեալ յօրինեցեր , այսաւ պարգեւօք սու
 տուածականօք ամաչեոցէ ստտանայ , բարկեացին մե
 քենայքն , բարձցին որդայթքն , պարտեցին մօր
 տուցեալքն , պակասեցին զէնքն սպրասուրբ , մեւ
 ժեցի մեզն , փարստեցի խաւարն , մեկնեցի մու
 սախուզն : Եւ զպեղ քո հովանապոյի , և աջքո կնքեա
 ցէ . վասն զի գթած ես և սորմամ , և անուն քո կու
 շեցեալ է ՚ի վերայ ծառայոյց քոց : Եւ քեզ ընդ Հօր
 և Հօգւոյց սրբոց՝ փառք և իշխանութիւն յաւիտեա
 նքս յաւիտեանից , ամէն :

ԱՂՕԹՔ ԶՕՐԱՒՈՐ

ՆՊԻՆՍ ԵՐԵՄՆ ԳԻԿԳԻՐ :

ԲԱՆ ԽԱ .

Արդի ասաուծոյ կենդանւոյ , օրհնեալ յամենայնի
 հօրդ ահաւորի անքննին ծնունդ , որ տկարանայ առ
 ՚ի քէն և ոչ ինչ . որ ՚ի ծագել անատուեր նշուից
 ողորմութեան քո փառոց հալին մեղք , հալածին
 գեւք , ջնջին յանցանք , խղին կապանք , խորտակին
 շղթայք , կենդանածնին մահացեալք , բժշկին հաբ
 ուածք , ողջանան վէրք , բառնին արականութիւնք ,
 տեղի տան տիրութիւնք , նահանջին հեծութիւնք ,
 փոխնու խաւարն , մեկնի մեզն , մեթի մառախու
 զն , փարատի մուսոյն , սպառի աղջամուղջն , վերա
 նայ մութն , գնայ գիշերն , տարաբրի տագնապն ,
 չքանան չարիքն , հալածին յուսահատութիւնքն ,
 և թագաւորէ ձեռն քո ամենակար , քաւիչք ամե
 նայնի : Ար ոչ և կիր կորուսանել զմարդկան ոգիս ,
 այլ կեցուցանել թող ինձ զանթիւ չարիս իմ բա
 րած՝ ողորմութեամբօք , զև դու միայն ես յերկնի
 անձառ . և յերկրի անքննին , ՚ի տարբ ցոյի և յեղե
 րոս ծագոց աշխարհի , սկիզբն ամենայնի և յամե
 նայնի ամենայն լրմամբ , օրհնեալ ՚ի բարձունս . և
 քեզ ընդ հօր և հոգւոյց սրբոց փառք յաւիտեանս .
 ամէն :

Ջ Ջ Ջ ՈՒ Մ Կ

Սեղայ ամենասուրբ Նորրորդութեանն՝ Հօր և Որդւ-
ւոյ և Հոգւոյն սրբոյ : Սեղուցեալ եւմ Մտուծոյ :
Խոտտիլանիմ առաջի Մտուծոյ՝ և սրբուհւոյ Մտ-
ուածամենին, և առաջի ըս հայր սուրբ՝ զամենայն մե-
ղս զոր գործեալ եմ : Քանի մեղայ խորհրդով բա-
նիւ և գործով . կամոյ և ակամոյ, գիտութեամբ և
անգիտութեամբ, մեղայ Մտուծոյ : Սեղայ հոգւովս
և զօրութեամբ սորա . մտօքս և շարժմամբ սորա,
մարմնովս և զգայութեամբ սորա : Սեղայ զօրու-
թեամբ հոգւոյս . խորամտնութեամբ . անզգա-
մութեամբ, յանդգնութեամբ և երկչոտութեամբ,
չուսյութեամբ և ժլտութեամբ, ղեզխութեամբ
և անիրաւութեամբ, չարահաւանութեամբ, յու-
սահատութեամբ, եւ թերամտութեամբ, մեղայ
Մտուծոյ : Սեղայ չար խորհրդով մտացս . նեղու-
թեամբ, առելութեամբ, խեթիւ, մախանօք, յաչա-
րանօք, թուլութեամբ, սրտնկական խորհրդով,
սրուական, իզական, անտանական, ՚ի գիշերի
և ՚ի տունջեան, երազական գիճութեամբ, եւ
անբնական գարջ աղտոզութեամբ մեղայ Մտուծոյ :
Սեղայ ցանկութեամբ մարմնոյս . հեշտութեամբ,
պղերգութեամբ, յորանջմամբ քնոյ, շարժութեամբ
մարմնոյս . և զաղապստութեամբ ՚ի պակաս ակտս .
հեշտաղտութեամբ լսելոյս, արատութեամբ ա-
չացս, ցանկութեամբ սրտիս, իզութեամբ ոքն-
գացս, պաղչտութեամբ բերանոյս, անժուժկա-
լութեամբ, շուսյութեամբ, և արբեցութեամբ,
մեղայ Մտուծոյ : Սեղայ չարտրանութեամբ լե-

զուիս . ստախտութեամբ, սուտ երգմամբ, երգ-
մանազանցութեամբ, հակառակութեամբ, վիճարտ-
նութեամբ, բանասրիւթեամբ, շրջժողութեամբ,
քուս, դատարկարանութեամբ, և ծագու . զբախտ-
սութեամբ, հերձախտութեամբ, և անիծաքանու-
թեամբ, արանջելով, դժգոհելով, բամբասելով, և
հայհոյելով, մեղայ Մտուծոյ : Սեղայ գողութեամբ
ձեռացս . ագահելով, զրկելով, հարկանելով, սպա-
նոնելով, և ընդ գարշտ ածելով, մեղայ Մտուծոյ :
Սեղայ ամենայն յօգուածովք շինուածոյս և ամե-
նայն անդամք մարմնոյս . հնգեակ զգայարանօքս, և
վեցեակ շարժմամբս . վերամբարձ օտնահարութեամբ,
և վայրագարջ մեղիւթեամբ . յաջ և յահեակ խտա-
րելով, դատարնոյն մեղանելով, և վեցնոյն չար նը-
շուակ գողով, մեղայ Մտուծոյ : Մ, յ և մեղայ եօթ-
նիցս յանցանօք մահացու . մեղօք . հարստութեամբ
և մասամբ նորին . նախանձու և մատամբ նորին .
բարկութեամբ և մատամբ նորին . ծաւլութեամբ
և մատամբ նորին . ագահութեամբ և մատամբ նո-
րին . սրկամեղութեամբ և մատամբ նորին . բլբու-
խահութեամբ և մատամբ նորին, մեղայ Մտուծոյ :
Մ, յ և մեղայ ամենայն սխտու իրանայն Մտուծոյ .
յանձնաւնելանցն և հրամարկելոյն, զի ոչ գլանձ-
նառականն կատարելի, և ոչ ՚ի հրամարկելանցն հե-
ռացոյ : Օրէնս առի՝ և յօրինացն հեղգացոյ . ՚ի
կարգս բրիտանեւութեան հրաւրելոյս՝ և գործովս
անարժան գոս . գիտելով զչարն կամաւ կրօնացոյ,
և ՚ի բարեւոյ գործոց կօ ինձէն հեռացոյ, վնջ ինձ,
վնջ ինձ, վնջ ինձ : Օրն ասեմ, կամ զմն խոտտ-
վանիմ, զի անթիւ են յանցանք իմ, անասելի են ա-

Նորէնութիւնք իմ. աններեի են ցաւք իմ, և ան բժշկելի են վէճք իմ, մեղայ Մատուծոյ, Հայր սուրբ՝ դբեզ ունիմ միջնարգ հաշտութեան և բարեխոս առ մեծին Արքին Մատուծոյ. զի իշխա՛ նութեամբդ որ առեալ է քեզ, արձակեցես զիս ՚ի կապից մեղաց իմաց, աղաչեմ՝ դբեզ:

Ածականն:

Որբմեացի քեզ մարդասէրն Մատուծ, և թողա՛ թիւն շնորհեցե՛ ամենայն յանցանաց քոց, խոտտ վանցեցեղոց և մոռացեղոց: Եւ ես կարգաւս քահա նայտիան իշխանութեան, և հրամանաւն Մատուա ծային՝ թէ՛ զոր արձակիցեք յերկրի. եղևցի արձա կեալ յերկինս, նովն բանիւն արձակեմ՝ զքեզ յա մենայն մասնակցութեան մեղաց քոց. ՚ի խորհրդոց՝ ՚ի բանից՝ և ՚ի գործոց, յանուն Հօր և Արդւոյ և Հաւայն սրբոց: Եւ գործեալ տամ՝ զքեզ ՚ի խոր հուրդս սուրբ եկեղեցւոյ. զի զոր ինչ գործիցես բարես, եղևցի քեզ ՚ի բարեգործութիւն և ՚ի փառս հանդերձեալ կեանցն. ամէն:

Արդապիցեք առ անձ մե. ինչ: Բարձր առնեմ՝ զքեզ ստո. ճիւղ: Արդապիցեք առ տեր ամե. զինչ: Բարձր առնեմ՝ զքեզ տեր. ինչ: Արեցո զիս տեր, զի նուս. մաս: Բզիկեցե՛ սիրա իմ զդրաս. ինչ: Արեցո զիս տեր ՚ի մարդոց. ճիւղ: Գահացաց զքե՛ն տեր բոս. ինչ: Առ դեռս բարեկացոյ ոչ, սեպ. ճիւղ: Գոյնս երուսաղէմ զտեր. ճիւղ: Առ քեզ տեր կարգացի ան. ինչ: Գոյնս արա ինչ ստուած. ինչ: Առ քեզ տեր համբարձի զան. ինչ: Գոյնս արա ինչ տեր, զի ես, ինչ: Առ քեզ տեր համբարձի զա. ճիւղ: Գոյնս տեր զպետիկ՝ ոչ. ինչ: Բաց անգգամն ՚ի արտի իս. ժք: Լե՛կ է ոչ տեր կրտսեան. ճիւղ: Բաց անգգամն ՚ի արտի իս. ժք: Լե՛կ է ոչ տեր շինե զտունն. ճիւղ: Բաց տեր ցտեր իմ՝ նիտո. ճիւղ: Եկաց ջնձացոց, ՚ի տեր. զգ: Բե՛կ անորկնն ՚ի մեղանէլ. լե: Երանեալ են ամբիճք ՚ի. ճժք: Բուտեմ՝ անձնոք մերոյք. ինչ: Երանեալ է այր որ ոչ գնաց. ա: Բուտեմ աստուած իմ՝ ես. կր: Երանեալ են ամբիճք ՚ի. ճժք: Բուտեմ աստուած իմ՝ նայ, իտ: Երանե՛ որ խորհի զաղ բանն. ինչ: Բուտեմ աստուածաց տեր. ինչ: Երանի ում թնայութիւն. լոք: Բուտեմ եկաց ՚ի ժողովս. ճա: Երկինք պատմին զփառս. ժք: Բուտեմ զբարւունքս. ճա: Չե՛ք բարի կամ զի՛ վայր լուչ. ճիւղ: Բուտեմ մեր ապաւեն և. ինչ: Չե՛ք պարծի ՚ի չարութեան. ճա: Բուտեմ մերկեցի և ա. ճիւղ: Չարքուն թիւնս քո տեր. ճք: Բուտեմ իմին հի՛ թանար. հք: Ընդ էր իս սկիզբն հի՛ թանար. ք: Բուտեմ յանուն քու՛մ ինչ. ճգ: Ընդ էր մերկեցի աստուած. հք: Բուտեմ յոյնե՛լ ինչ նայ, ինչ: Թե՛ն արգարէ գարգարութիւն, ճե: Բուտեմ սրբմա մեզ և. կլ: Իբրեւ զի բարի է խորացիկ՝ հք: Բուտեմ ս քեզ նման իցի մի. ճք: Ի գարձուցանել տեսն. ճիւղ: Բուտեմ զթե՛ ժիւղ իր, տեր. զգ: Ի խորոց կարգացի առ քեզ. ճիւղ: Բուտեմ օրնաթիւնս. ճք: Ի կարգոյ իմում լուար ինչ. զ: Բուտեմ օրնաթիւնս իմում ևս. ճժիւղ: Բարում անգամ մարտնս. ճիւղ: Ի տեր յուսացայ, սրբես ա. ժ: Բաց մխայն աստուծոյ նա. կա: Ի քեզ տեր յուսացայ. մի. լ: Բանից իմոց ունեցի իր տեր. և: Ի քեզ տեր յուսացայ մի անոն. հ: Բարի է իտու. զան լինել տեսն ոչա: Լուսարբ քոյս ամենայն. ինչ:

Original copy of the ... 215
 Original copy of the ... 216
 Original copy of the ... 217
 Original copy of the ... 218
 Original copy of the ... 219
 Original copy of the ... 220
 Original copy of the ... 221
 Original copy of the ... 222
 Original copy of the ... 223
 Original copy of the ... 224
 Original copy of the ... 225
 Original copy of the ... 226
 Original copy of the ... 227
 Original copy of the ... 228
 Original copy of the ... 229
 Original copy of the ... 230

ORIGINAL COPY

Original copy of the ... 231
 Original copy of the ... 232
 Original copy of the ... 233
 Original copy of the ... 234
 Original copy of the ... 235
 Original copy of the ... 236
 Original copy of the ... 237
 Original copy of the ... 238
 Original copy of the ... 239
 Original copy of the ... 240
 Original copy of the ... 241
 Original copy of the ... 242
 Original copy of the ... 243
 Original copy of the ... 244
 Original copy of the ... 245
 Original copy of the ... 246
 Original copy of the ... 247
 Original copy of the ... 248
 Original copy of the ... 249
 Original copy of the ... 250

2914

<< Ազգային գրադարան

NL0029392

